

ከብላይ ከህን

5+
ዕቅድ

ዓለማዊ ደመቀ

(ከብላይ ከህን)

ዓለማዊ ደመቀ
2008 ዓ.ም

መብቱ በሐግ የተጠበቀ ነው
© All Rights Reserved

© ዓለማዊ ደመቀ
የመጀመሪያ ህትመት: (ሐምሌ 2008 ዓ.ም)
ሁለተኛ ህትመት: (ሐምሌ 2008 ዓ.ም)
ሦስተኛ ህትመት: (ነሐሴ 2010 ዓ.ም)
አራተኛ ህትመት: (መጋቢት 2011 ዓ.ም)
አምስተኛ ህትመት: (ሚያዝያ 2011 ዓ.ም)

ስልክ:- +251 911 654598
ኢ-ሜይል:- alexdemekel@gmail.com
ድረ-ገፅ /facebook.com/ alexdyotor999
ፖ.ሳ.ቁጥር:- 30,261
አዲስ አበባ Addis Ababa
ኢትዮጵያ Ethiopia

ዲዛይን:- መስፍን አድነው
ኮምፒውተር ጽሁፍ:- ፍሬስናይ ሸታዬ

የዚህን ምድር ህይወት አልፎ
ወደ ሌላኛው ዓለም ለተሻገሩት
ለወላጅ እና ለወ/ሮ ጋረደች በቀለ (አልሚ)
እና
ለወላጅ አባቴ ለአቶ ደመቀ ነጊያ
መታሰቢያ ይሁንልኝ

መግቢያ

“ይህ ድርሰት እኔን የቃላቱ መፍሰሻ በይደረገ ሌላ ጸሐፊ አለው።” ብዬ ለቅርብ ወዳጆቼ መናገር የጀመርኩት ገና ድርሰቱን መጻፍ በጀመርኩበት ሰሞን ነበር ። ከዘጠኝ ዓመት በፊት።

ልናገረው የፈለግኩትን ሀሳብ ያልገለጹልኝን፣ ያወሳሰቡበኝን ወይም የቃላት-በኝን ምዕራፎች አስቀድደው ያስጣሉኝ ፣ በምትካቸውም ከሕይወት ትዕይንት መዝዘው ሀሳቦቼን የኳሏቸውና ያስመሯቸው ተደጋጋሚ ግጥምጥሞሾች ነበሩ ።

ሀሳብ አልገለፅ ሲል ያማል ። ከዚህ ሀመሜ ለመደበቅ ከምሽጌ ወጥቼ የወዳጆቼን ዓለም አቀላቀላለሁ ። በመሃል ታዲያ ስላለሁበት ሁኔታ አንድም ግንዛቤ ካልነበራቸው ወዳጆቼ አንደበት አንዲት ቃል አሊያም አንድ ታሪክ ይፈልቃል ። ወረቀት ላይ ትቼው የወጣሁትን ሀሳብ ብርሃን አልብሶ ፣ ድምፅ አበጅቶለት ፊት ለፊት የሚታይ ትዕይንት የማድረግ አቅም ያለው አንድ ገጠመኝ አሸለማለሁ።

ግጥምጥሞሹ መጀመሪያ ያስደንቀኝ ነበር ። የኋላ ኋላ ግን እኔው ራሴ በማየውና በምሰማው ነገር ውስጥ አንደሚከሰት የምጠብቀው ነገር መሆን ጀመረ ። ስለዚህም ነው “ይህ ድርሰት እኔን የቃላቱ መፍሰሻ በይደረገ ሌላ ጸሐፊ አለው።” ያልኩት ። ወዳጆቼን ከርዕሳቸው አውጥቶ የኔ ርዕስ ውስጥ የሚነከራቸው ፣ ለሌላ ጉዳይ በሄድኩበት ሀገር ፣ የአንድ ምዕራፌን ጉዳይ ከለበሱ አንግዶች ጋር የሚያውል ጸሐፊ ። ለዓመታት እኔ ጋር መኖሩን አንኳ ያላወቅኩትን ፣ ጸሐፊው ያልተገለፀበት አንድ ገፅ ታሪክ የያዘ ወረቀት ፣ የሱን ሀሳብ ከታጠቀ ምዕራፌ ጋር ቀጠሮ ያላቸው ይመስል በሰበብ መዝዘ ፊቴ የሚያስቀምጥ ጸሐፊ... በእነዚህ ሁሉ ድንቅ ግጥምጥሞሾች ውስጥ እያሳለፈ ስለ ሕይወት የዕጣ ፈንታ ግጥምጥሞሽ ያስገፈኝ ጸሐፊ ።

እና ደግሞ የቀደሙ የሀገሬ እና የዓለሜ ደራሲዎች ከልጅነት አስከ እውቀት ውስጤ የዘሩት የጥበብ ዘር ፣ ጥበብ እንዲዘራበት የፈቀደው ልቤ ውስጥ አሻራና ተፅዕኖቸውን ማተማቸው ነውና እነዚህ ድርሰት ውስጥ አሻራቸውም ተፅዕኖቸውም በሰፊው ይታያል ።

ሀሳቤም እግር ባይኖረው
ሀልሚንም እክል ቢገጥመው
ምኞቱም አገደጉም በናኝ
ሥጋዬም የከፋው መናኛ
ቢሆንም...
እኔ አልተውም ዛሬም
ዳግም ሰማይ መንካትን ማለም

ክፍል አንድ ኮብላይ ከህን - 1 -

“ነፍሰና ሰጋችን የሚያዘመኑት ዜማ ሀብር ካልሆነ ውበትም ስምረትም ሆነ የተቃኘ መልዕክት ሊኖረው አይችልም።”

የሰው ልጅ አብዝቶ የሚያስበው ሁለት ነገሮችን ይመስለኛል። የመጀመሪያው ሊያገኘው የሚመኘውንና የራቀበትን፤ ሁለተኛው ደግሞ የሚሳሳለትንና አንዳያጣው የሚሰጋውን ነገር ነው ብዬ አስባለሁ።

እኔም የአዳም ልጅ ነኝና አብዝኜ አጨነቃለሁ። የምሳሳለትና አንዳላጣው የምሰጋውም ነገር አለኝ። የምመኘውና ላገኘው ያልቻልኩት ነገርም አለኝ።

ዛሬ ከባዱን ጭንቀትን ይበልጥ እኩብጂ ልጨነቅበት ከተማዬን ሸሸኜ፤ ሰው ከማይደርስበት ጫካ መሃል፤ ከአንዲት ትንሽ ጅረት አጠገብ ድንጋይ ላይ ተቀምጫለሁ።

ከ30 ዓመታት በላይ እዚህ ምድር ላይ ኖራለሁ። የምፈለገውንም ለማግኘት ብዙ ወጥኜ ወርጃለሁ፤ ግን በመንገዴ ላይ አንዳለሁ ቢሰማኝም የተጓዝኩት ቅርብ ነው፤ ያለመጓዝን ያህል የቀረበ መንገድ። ያሰብኩት ፍቅ ለመጓዝ ነበር። ለመድረስ ያሰብኩበት ሥፍራ ከአድማሱም በላይ ርቆ ይታያል። አንዳንዴ ትንፋሽ ለመሰብሰብ መንገዴ ላይ ቁጢጥ ብዬ “የሆነ አቋራጭ መንገድ ይኖር ይሆን?” አላለሁ። አቋራጭ መንገድ ገጥሞኝ ባያውቅም።

ብዙ የምቀናባቸው ሰዎች እሱ። እንዳንደቹ መድረሻቸው ላይ በቀላሉ ቆመው ያየኋቸው ናቸው። ሌሎቹ ደግሞ መድረሻም ሆነ መነሻ ያላቸው ሳይመስል እጅጉን በገዘፈ ሰላም የሆነ ቦታ እንደተደላደሉ ቆመው ያገኘኋቸው ናቸው፤ ግን ሰላም አላቸው። ሰላም ካላቸው ደግሞ ወይ ደርሰዋል እሊያም የሚሄዱበት የላቸውም ማለት ነው።

የእኔ ነፍስ ግን ሰላም የላትም። መንገደኛ ናት። የወደደችው የራቀባት፣ የተመኘችው ያልሆነላት ስደተኛ ነፍስ። ለመሆኑ ይህ መንገድ ካሰብኩበት ስ ያደርሰኝ ይሆን?... አውነት ግን ባያደርሰኝስ?... ካለምኩበት ጭራሽ የሚያርቀኝ መንገድ ቢሆንስ?... ለመሆኑ ይህንን መንገድ ለሰንት ዓመት ያህል ተጓዝኩበት?... ለምንድነው ከአስር ዓመት ያላነሰ ተጉገፍ ሳለ፤ ዛሬም በመንገዴ ላይ የማየው ነገር ሁሉ ተመሳሳይ የሚሆንብኝ? መንገድ ሁሉ በተመሳሳይ ነገሮች የተሞላ ሆኖ ነው? ወይስ እኔው ራሴ ወደፊት ከመጓዝ ይልቅ መላላሽ እየሄድኩባቸው?...

ዛሬ እዚህ ጅረት አጠገብ ያስቀመጠኝ ይህ ሀሳቤ አሳስቦኝ ነው። መልስ የሚሻ ከባድ ጥያቄ ገጥሞኝ። ነፍሴ ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ የማይኖራት ከሆነ እዚያ ሩቅ ለመሄድም አቅሙ የላትም ማለት ነው። ይህ ትንሽ ነገር ካልተገለፀልኝ እንደምን የከበደውን ነገር ማግኘት ይቻለኛል?

ዛሬ ከዚህ ጅረት ያለምንም የብርሃን ፍንጣቂ አልነሳም። ከተነሳሁ ወይ ብርሃን ተገልጾልኛል፤ እሊያም የምሄድበትም ሆነ መድረሻ የለኝም ብዬ እጅግ አርፎ ለመቀመጥ ሰጥቻለሁ ማለት ነው።

ለሰዓታት አሰላሰልኩ፤ ግን ምንም የሚረባ ሀሳብ አልመጣልኝም። ተስፋ ወደመቀረጡ ነኝ። ለባከኑት የወጣትነቴ አስር ዓመታት እርሜን አውጥቼ የምመለስበት ሰዓት ደረሰ። ሐዘን ይሁን ፍርሃት ያልለየሁት ሰሜት ተጫነኝ። ለመሆኑ ከዚህ በኋላ እኔ ማን ነኝ? ከዚህ በፊት የገነባሁት እኔነቴስ ምን ሊባል ነው?...

ይህን እያሰላሰልኩ ሳለ ጭነት የተጫነ አሁን ከጀርባዬ በኩል መጥቶ በስተቀኝ አልፎኝ ከጅረቱ ውሃ መጠጣት ጀመረ።... እንግዲህ ይህንንም ጨርሼ አሰብ ዘንድ አልተፈቀደልኝም ማለት ነው። ሰው አይደርስበትም ያልኩት ዱር እንዳሰብኩት ሰው አልባ አልሆነም። ጭነት የጫነ አሁን ካለ ባለቤቱም ቅርቤ እሰ ማለት ነው። ወዲያውም የአርምጃ ኮቲ ተሰማኝና ወደ ኋላዬ ዞሬ ተመለከትኩ። አንድ ፀጉርና ሪዙ የሸበተ ሰው በፈገግታ ተሞልቶ ወደ እኔ መጣና፡-

"አንድት ውለሃል?" ብሎኝ ከጎኔ ተቀመጠ።

"ደህና..." አልኩት ደህንነት በተራብ ባዶ ድምፅ። እናም ዐጥ ያለ የነበረውን ዱር ትቼ ወደተመሳቀለው ከተማዬ ልመለስ ብድግ አልኩኝ። ሰውየው ከተቀመጠበት ሆኖ ሸቅብ ተመለከተኝና...

"ብቸኝነትህን ወሰድኩብህ መሰል" አለኝ ፈገግ ብሎ። ፈገግታው ውስጥ የተመለከትኩት ጥልቅ ሰላምና አርካታ አስቀናኝ።

'ይህስ ከየትኞቹ ወገን ይሆን?... ያለመበት ደርሶ የተገኘ ሰላም ይሆን? ወይንስ የሚሄድበት የሌለውና በአርጋታ ውስጥ ያለ ሰላም?' ብዬ አሰብኩኝ።

"እኔ ረጅም መንገድ ተጉገፍ ነው እዚህ የደረስኩት፤ ገና ደግሞ ረጅም መንገድ ይጠብቀኛል። በዚህ መሃል ትንሽ አረፍ ብሎ ቀልብን መሰብሰብ ደግሞ መልካም ነው።... አንተ መመለስህ ነው መሰል፤ እስቲ ትንሽ አረፍ በልና እንጫወት።" ብሎ ሰላማዊ ፈገግታውን በድጋሚ ጋበዘኝ።

ሀሳቤና ንግግሩ ተምታቱብኝ። 'አሁን ስለሱ ያሰብኩትን ነው የመለሰልኝ? ወይንስ በአጋጣሚ እሱ ራሱ ከአሁያው ጋር ስለሚያደርገው ጉዞ ነው ያወራኝ? እንደዚያ ከሆነ 'አንተ መመለስህ ነው መሰል' ሲል ምን ማለቱ ነው? ወደ ቤትህ ማለቱ ነው?... ከየት አቅጣጫ እንደመጣሁ ምን አውቆ ነው መመለስህ ነው ማለቱ?... ለምን 'መሄድህ ነው' አላለም?...

ወይንስ ከረጅሙ ጉዞ ማፈገፈንን ነው የነገረኝ?
ለማንኛውም ተመልሼ ቁጭ አልኩኝ። አንድም የምሄድበት የለኝም፤

ሌላም የሰውየው ፈገግታ ያረጋጋል።
"ከከተማው ይልቅ እዚህ ሰላም አለ። ለምን ይመስልሃል?" አለኝ ገና

ከመቀመጤ።
"ከተማው ግርግር ስለሆነና ብዙ ድምፅ ስለሚበዛበት ነው።"

"እዚህም ብዙ ድምፅ አለ። በእርግጥ አላስፈላጊ ግርግር እዚህ የለም።
እዚህ ያለው ድምፅ የማይረብሸው ሥርዓት ያለውና ህብር ሆኖ የሚፈስ

ተፈጥሯዊ ድምፅ ስለሆነ ነው። ለመሆኑ ብዙ ጊዜ ወደዚህ ትመጣለህ?"
"ዛሬ ገና መምጣቴ ነው።"

"አንተ ብቻ ሳትሆን ዓለም ሁሉ ከተፈጥሮ አየራቀ ነው። እዚህ ለምን
ያህል ሰዓት ተቀመጥከ?"

ሰዓቴን ተመለከትኩና "ከሦስት ሰዓት በላይ።" ብዬ መለስኩለት።
"ታዲያ ምን እየህን ምን ሰማህ?"

"ምንም። በራሴ ሀሳብ ሰማሰን ነበር።"
"ሀሳብ የሚያበዙ ሰዎች ነፍሳቸውንም ሆነ ተፈጥሮን አያዳምጡም።

በሰመረ ህብር የድምፅ ቃና ውስጥ የሙዚቃን ውበት ማድመጥ
እንደሚቻል ሁሉ፤ ህብር ባለው ከንውን እና እንቅስቃሴ ውስጥ ውበትና

ስኬት አለ።
"ነፍስና ስጋችን የሚያዘመኑ ዜማ ህብረት ከሌለው ውበትም ሆነ

መልዕክት ሊኖረው አይችልም። ንጋት ላይ ተጋድመህ የወፎችን ዝማሬ
ስትሰማ፤ ዛፋ፤ ሳር ቅጠሎ፤ ወንዙ ሁሉ በልቦናህ አብሮ የሚታይህ፤ ተፈጥሮ

በተቆራኘችበት ምትሃታዊ ኃይል ሳቢያ ነው። የሰመረና የተዋበ የነገሮች
ውህደት የመሰረተው ምትሃታዊ ኃይል..." ብሎ ጨዋታውን አቋረጠና

ሩቅ መመልከት ጀመረ።

ይሄ ሰው ምንድን ነው?... ራሴን የወቀስኩት አንሶ በማላውቀው
ሰው መወቀሴ ቢያናድደኝም፤ የሚናገረው ነገር ጥልቅና አውነት ነው።

ደግሞም መልዕክቱ በቀጥታ እኔን የሚመለከትም መሰለኝ።
"ቅድም ገና ሩቅ አጓዛለሁ ብለኸኝ ነበር። ወዴት ነው የምትሄደው?"

ብዬ ጠየኩት።
"ሰዎች ወደማይደፍሩት ሥፍራ።" አለኝና ዘወር ብሎ ተመለከተኝ።

"ሰዎች ወደማይደፍሩት ሥፍራ የሚጓዙ ሰው ወይ ደንታ ቢስ አሊያም
ሰዎች የሰጉትን ነገር ለመቀበል የቆረጠ ጀብደኛ መሆን አለበት። እንተ

ከየትኛው ነህ?"
"እኔ ከሁለተኛው ወገን ነኝ። ሰዎች የፈሩትን ነገር ለመቀበል የቆረጥኩና

ደጋግሜም የተጋፈጥኩ ነኝ። አንተስ ወዴት ነው የምትሄደው?"
"እኔ... እንጃ! አስካሁን አንድ መሄጃ ያለኝ ይመስለኝ ነበር፤ አሁን ግን

ተጠራጠርኩኝ።" አልኩት ተስፋ መቀረጤን በሚያሳብኩ ድምፅ።
"ለምን?" አለኝ የእዛኸኝነት ቃና ባለው ድምፅ።

"ከመቅረብ ይልቅ አየራቅኩ መሄዴ ታወቀኝ።"
"እና የትም አልደረስኩም ብለህ አሰብከ?"

"አዎ።" ብዬ መለስኩለትና 'ለምንድነው እዚህ ቁጭ ብዬ ከማያገባው
ሰው ጋር የምዘበዝበው?' ስል አሰብኩ። እንግዳው ሰው ግን አልለቀቀኝም።

"አንድ ቦታ ማድረስሃል። ምናልባት ካለምከው አልደረስክ ይሆናል።
ከተነሳህበት ግን ተንቀሳቅሰሃል። ያ ማለት ደግሞ አንድ ቦታ ደርሰሃል።

ያንተ ጥያቄ 'ካለምከብት ቶሎ አልደረስኩም' ከሆነ ለምን ቶሎ
እንዳልደረስክ ውስጥህን መፈተሽ ብቻ ነው የሚጠበቅብህ። ምናልባትም

ከነፍሱህ ዋና ዓላማ ይልቅ ይበልጥ ትኩረት የሰጠኸው ለሌላ ጉዳይ ሊሆን
ይችላል። በዚህ መንገድ አስበኸው ታውቃለህ?... በህይወትህ ውስጥ

ከሁሉም የሚበልጥብህ ነገር የቱ ነው?... ያንን ከመለስክ ሌላውን ነገር

ሁሉ ለዚያ ታላቅ ነገር መስዋዕት ለማድረግ መጨከን ይኖርብሃል።
ይሄንን መስዋዕትነት ሳይከፍል ማንም ታላቅ መሆን አይችልም።”

የሰውየው ንግግር አስከፊ ለየኖርኩት ግን ያላስተዋልኩትን የሕይወቴን እንኳን ስርምጃ በግልፅ የሚጠቁም ሆነብኝ። ‘ስለምንድነው ለያወራን ያለነው? አንዴት ጨዋታችን ውስጠ ሳይሆን ለምስጢር ላይ ሊያጠነጥን ቻለ?... ስለግል ሕይወቴ ምንም ነገር ሳልነግረው አሉ እንዴት የእኔን ታሪክ የሚያውቅ ያህል ምስጢራን ይጠቁመኛል?’ ግርም አላኝና ማንነቱን ለማወቅ ታገሁ።

“አሁን ያወራኸኝ ነገር በቀጥታ የእኔን ሕይወት የሚመለከት ነው። ስለእኔ ሕይወት ምንም ሳልነግርህ የልቤን ለየነገርከኝ መሆኑ ደንቆኛል። እንዴት ታሪኬን ሳታውቅ ምስጢራን እንዲህ ልትገልፀው ቻልከ?... ይቅርታ አድርግልኝና እንተ ማን ነህ?” ጠንከር አድርጌ ጠየቅኩት።

“የእኔን ማንነት ማወቅህ የራሱን ማንነት የማወቅን ያህል አርባና የለውም። ስለ እኔ ማወቅ ከፈለግክ ግን እኔ ካህን ነኝ። ገበሬም ነኝ። እንዲሁም መንገደኛ ነኝ። የቶር ብለህም ጥራኝ።

“የእኔን ማንነት መጠየቅህ ግን አንድ ነገር አስታወሰኝ። ብዙ ሰዎች የራሳቸውን ማንነት ከመረዳት ይልቅ የሌሎችን ማንነት በመጠየቅና በመመርመር ዕድሜያቸውን ያባከናሉ። እነዚህ ሰዎች የራሳቸውን የታሪክ አሻራ ትተው ከማለፍ ይልቅ ጥቂቶች ታሪካቸውን ሰርተው እንዲያልፉ መሰላል በመሆን ያገለግላሉ። ራሳቸው ሊፀፉት የሚችሉት ታሪክ አፍንጫቸው ስር ሳለ፤ ሌሎች ያንን ታሪክ እንዲፀፉት መረማመጃ መንገድ ይሆናሉ። አስቲ አንድ ጥያቄ ልጠይቅህ። የኢትዮጵያ ታሪክ የማን ታሪክ ነው ትላለህ?”

“ማለት?... ያው የኢትዮጵያ ታሪክ ነዋ!” ጥያቄው ግራ አጋባኝ።
“ኢትዮጵያ ማን ናት?”

“ኢትዮጵያ ማን ናት? የሚኖሩባት መሬት ናት።” አሁንም የጥያቄው አካሄድ ግራ አጋብቶኝ መለስኩለት።

“ጥያቄዬ ከዚህም በላይ ሰፊ ተደርጎ ሊመለስ ይችላል። ግን ለነጥባችን የሚሆነውን መልስ ሰጥተኸኛል። እንግዲህ የኢትዮጵያ ታሪክ ማለት በነዋሪዎቿ የተሰራ ታሪክ ማለት ነው። በሀዘቧ። ግን ያ የተፃፈው ታሪክ በትክክል ሀዘቡን ይወክላል?”

“ጥያቄው አልገባኝም።” ብዬ በገረሚታ ተመለከትኩት።

“እንግዲያው ቀም ነገሩን እኔ ላብራራለሁ። የአድዋ ድል ሲነሳ ሁሌም አብረው የሚነሱ ሁለት ሰዎች አሉ። እኔ ምኒልክና አቴጌ ጣይቱ። ከዚያ ቢቀጥል ጥቂት ራሶች፣ ጥቂት ፊታውራሪዎች፣ ጥቂት ደጃዝማቾች እና የመሳሰሉት ያንን ታሪክ ይጋሩታል። የተረፈው ሕዝብ ግን እንዲሁ በደፈናው “ጀግና ሀዝብ” ተብሎ ይታሰባል። በስሙም በቅርቡም ታሪኩ ሳይፃፍ ተደፋፍኖ ይኖራል።

ያ ሁሉ ጀግና፣ ስንት ጠላት የጣለ ያ ሁሉ የቁርጥ ቀን ጀግና ስሙ እንኳ በዚያ የታሪክ መዝገብ ላይ አልሰፈረም። ስለዚያ እኔያ ጀግኖች፣ ጥቂቶች ለትውልድ የሚተላለፍ ታሪካቸውን እንዲፀፉ ደማቸውን ቀለም፣ አጥንታቸውን ብዕር፣ ቆዳቸውን ብራና አድርገው አልፈዋል። ያ ማለት ግን የታሪክ መዝገቡ ባያውቃቸውም ወደዚህች ዓለም የመጡበትን የሕይወት ተልዕኮ ከግብ ያደረሱ ከመካከላቸው የሉም ማለት አይደለም። በስም ከተጠቀሱትም መሳፍንት ይበልጥ የነፍሳቸውን ጥሪ እውን ያደረጉ ጥቂት ጀግኖችም ነበሩ።... ሆኖም ቀረም አብላጫው የዓለም ታሪክ ብዙሃኑን የገበረ የጥቂት ግለሰቦች ታሪክ ነው።

“ይሄንን ጨዋታ ስናጠቃልለው እግዚአብሔር አንተንም ሌሎች የነፍስ ጥሪያቸውን ያሳኩ ዘንድ መንገድ እንድትሆን ሰርቶሃል። የሰው ልጅ ሁሉ እንዲሁ ለሌላው መልካም መንገድ እንዲሆን ጭምር ነው የተፈጠረው።

መረዳት ያለብህ ቁም ነገር ግን ለሌሎች መንገድ ከመሆንም በላይ ራስህ ወደዚህ ምድር የመጣህበትን የሕይወት ተልዕኮ አሳክተህ እንድትረካ አግዚአብሔር ይፈልጋል። እንተ ለሌሎች መንገድ እንደሆነክ ሁሉ፤ እንተ ሳታስተውለው ሌሎችም ወደ ነፍሱ ተልዕኮ እንድታቀና መንገድ ሆነውልሃል። ወደፊትም ቢሆን ሰዎችም ሆኑ መላው ተፈጥሮ ወደ መንገድህ እንድታቀናና ካለምክበት እንድትደርስ የራሳቸውን አስተዋጽኦ ይደርጋሉ።”

“ለላይ ፊት ከጅረቱ ውሃ አየጠጣ ወዳለው አሁያው መለሰ። “አሁን የነገርክኝ ነገር አውነት ነው። በዚህ መንገድ ግን አስቤው አላውቅም ነበር።” አልኩኝና የነገረኝን ማብሰልሰል ያዝኩኝ። ጥቂት በሀሳብ እንደተዋጥኩ ዋናውን ጥያቄዬን እንዳልመለሰልኝ አስታወስኩ።

“ግን ምንም ሳልነገርህ ጉድለቴንና ምስጢሬን አንዴት ልትነግረኝ ቻልክ?” አልኩት መለሰ ብዬ።

“አንተ እንድታውቅና እንድታደርግ የተፈቀደልህ ነገር አንዳለ ሁሉ እኔም ይሄን፤ ይሄን ጭምር አንዳውቅ የተፈቀደልኝ ነኝ። ረጅም መንገድ ተጉግለሁ አልኩህ እኮ።” ብሎኝ ፈገግ አለ።

“ይሄ ማለት የሆነኩትን፤ ያደረግኩትንና የፈለግኩትን ታውቃለህ ማለት ነው?” አልኩት ተገርማ።

“አዎ። እጅ ሰጥተህ ልትመለስ ስትል ነው ትንሽ ላወራህ የመጣሁት። አላሳታወስክኝም እንጂ ከዚህ በፊትም አግኝተኸኛል እኮ።”

ግራ ተጋብቼ “እኔንጃ ምንም ትዝ አላልክኝም።” አያልኩ ማብሰልሰል ያዝኩኝ።

“ለማስታወስ አትቸገር። ወደፊት ታስታውሰኝ ይሆናል።”

“እስቲ ስለራሴ ሌላም ነገር ንገረኝ። ያልክኝን ዓይነት ሰው መሆንህን አርግጠኛ መሆን አፈልጋለሁ።”

“አንተ ጥበብን ለመረዳት የምትባዝን ሰው ነህ። ከፍቅረኛህ ከዕድላዊት

ጋር ባለህ ግንኙነት ራስህን እያሰቃየህ ያለህም ነህ። አባትህ ለጥበብ ተጠርቶ ከጅምራው ያፈነገጠ ሰው ነበር። ይሄ ይበቃሃል።”

የሰማሁት አስገረመኝ እንጂ አላሰደነገጠኝም። በተለይ አባቴ ለጥበብ የተፈጠረ ሰው እንደነበር ከእኔ ሌላ ማንም አያውቅም። እኔም ያወቅኩት እሱ ከሞተ በኋላ ከዚህ በፊት የጻፈውን አግኝቼ ሳነብ ነው። ‘አውነትም ይሄ ሰው፤ ነኝ ያለውን የሆነ ሰው ነው’ ብዬ ደመደምኩኝ።

“ግን ከዕድላዊት ጋር ባለኝ ግንኙነት ራስን እያሰቃየሁ እንደሆነ ነግረኸኛል። እኔ የማውቀው ደሞ አሷ እያሰቃየኝ እንደሆነ ነው።”

“አተያይህ ነው። እስቲ ‘ራስህን እያሰቃየህ ነው’ ባልኩህም መንገድ ተመልክተውና ትክክል መሆኔን አሊያም መሳሳቱን ራስህ ተረዳው። እንዲህ ያለውን ነገር ራስህ ካልተረዳኸው በቀር ሌላው ሊያስረዳህ አይችልም። ቢችልም ሕመምህን ከውስጥህ ለመንቀል መድኃኒት አይሆንም። ነፍሱን ማድመጥ ስትጀምር ግን እያንዳንዱን ቀስል ራስህ ለማከም ትችላለህ።... እንድ ቁም ነገር ግን ልነገርህ። በሕይወትህ ውስጥ አጅጉን አብልጠህ የምትፈልገው ነገር ብቻ ነው መተኪያ የሌለው። ሌላው ነገር ሁሉ ለጊዜው ባይመስልህም በቀላሉ ሊተካ የሚችልና ከተተካም በኋላ እስኪገርምህ ድረስ የምትረሳው ነገር ነው።... አሁን መሄጃዬ ደርሷል። አንድ ስምምነት ላቅርብልህ። ከእኔ ጋር ለጥቂት ቀናት ጉዞ ለማድረግ ፈቃደኛ ነህ?”

“ማለት?!... ዛሬ?” ያልተጠበቀ ጥያቄው አስደነገጠኝ።

“ዛሬ ሳይሆን አሁን። ጨርቄን፤ ሰንቄን ሳትል ከአንድ ሁኔታ ለመውጣት የሚገትቱህን ነገሮች ሁሉ መስዋዕት አድርገህ ስትነሳ ብቻ ነው ካለምክበት መድረስ የምትችለው።

‘ጓዙ ሸከሙ ያነሰ
ቀድሞ ካለመው ደረሰ’ ይባላል። ለጥቂት ቀናት ይሄን ምክረውና

ውጤቱን እየውጡ። ግን ልብህ የፈቀደውን አድርግ እንጂ ልንፋፋህ አልፈልግም።" አሰኝና ብድግ አለ።

ከራሴ ጋር መግት ገባሁ። እስከዛሬ ጉዞ ለማድረግ አስቤ ለአፍታም ልርቃቸው የማልችላቸው ብዙ ነገሮች ገትተውኛል። በተለይ ደግሞ ዕድላዊት። ከአርሷ ለቀናት ለመራቅ አቅሙ ይኖረኝ ይሆን?... አንጃ! ከአርሷ መራቅ ስቃይ ነው። ይሄን ስቃይ ደግሞ ደጋግሜ ቀምሼዋለሁ-በጣም ያማል። በእነዚያ ጊዜያት ሁሉ ግን እኔ ርቂያት ሳይሆን አሷ ደጋግማ እየራቀችኝ ነው ያስቃየችኝ። ዛሬ በራሴ ውሳኔ ያንን ስቃይ ለመቀበል ፈቃደኛ ነኝ?... ግን ደግሞ፤ ከአርሷ ጋር መሆን የደስታ ምንጭ መሆኑ ከቀረ ስንት ዓመታት ተቆጠፋ? አብሬያት ሆኜስ የተረፈኝ ስቃይ አይደለም እንዴ?... ታዲያ መራቁም ሆነ አብሮ መሆኑ ያለፈቃዴ የሚያስቃየኝ ከሆነ ቢያንስ ዛሬን እንኳ በራሴ ፈቃድ የስቃይን መንገድ ብመርጥ ጀግንነት አይደለም? ደሞስ ካሰብኩበት ለመድረስ መስዋዕትነት መከፈል ካለብኝ ከዕድላዊት ጋር ሆኜ የምቀበለውን ስቃይ ተለይቻትስ ብቀበለው ምን ይመጣል? ሁለቱም ስቃይ ከሆነ ለምን ስቃይን ወደ ነፍሴ ጥሪ እያዘገምኩ አላስታምመውም?... መቀረጥ አለብኝ። አሁኑኑ... ቀና ብዬ ወደ ሰውየው ተመለከትኩኝ። ዞር ብሎም ሳያየኝ መንገዱን ቀጥሏል። ከተቀመጥኩበት ተፈናጥሬ ተነሳሁና በሩጫ ተከተልኩት።

ምንም ሳልናገር ጎን ጎኑ መራመድ ስጀምር በቅድመ ፈገግታ ተቀበለኝ። እንዳችንም እንዳች ሳንተነፍስ ጉዟችንን ቀጠልን።

'ጓዙ፣ ሸከሙ ያነሰ

ቀድሞ ካለመው ደረሰ' የሚለውን የካህኑን ቅኔ መላልሼ እየተቀኘሁ።

- 2 -

"እውነትን ይበልጥ እየተረዳህ በመጣህ ቁጥር ከነአካቱው ስቃይ የሚባል ነገር አያውቅህም።"

ይሄ የጥቂት ሰዓታት ጉዞ ላለፉት አሥር ዓመታት በሁካታ መሃል ከተጓዘኩት ጉዞ የበለጠ ድንቅ ሆነብኝ። እስካሁን በሁካታው መሃል ያላስተዋልኳቸው የገዘፉ ቁም ነገሮች ፍንትው ብለው አፈጠጡብኝ። ተራ በተራ እየወጡ 'ታውቀናለህ ወይ?... ታስታውሰናለህ ወይ?...' እያሉ አናትና ጅራት አውጥተው ፊቱ ይንጎማለሉ ገቡ።

ለመሆኑ ማነው ገምታን 'ገም-አታ' ነው ብሎ የተረጎመው? እስከዛሬ ለካ እኔ የሌሎችን፣ ሌሎችም የእኔን ስሜት ነው ትርጉም ስንሰጥ የነበርነው። እኔም የራሴን፣ እነሱም የራሳቸውን ስሜት ትርጉም ሰጥተነው ቢሆን ኖሮ ከመጀመሪያው ትርጉሙ በተቃረነ ነበር።

'የእኔ ገምታ፣ ገም-አታ' ነቱ ለሌላው ተመልካች ነው። ለእኔ ግን ተሰምቶ የማያውቅ ታላቅ የነፍስ ኡኡታ ነው። አናትን በሁለት እጅ ጠፍረው የሚያስነኩት ዓይነት ኡኡታ። ማነው ታዲያ 'ምነው ገም አልከ?' ብሎ ጠይቆኝ ትከክል የሚሆን?

ያንን፣ አሥር ዓመታትን ያህል የረዘመ የኑሮ መንገድ፣ በደቂቃዎች ዕድሜ ከለስኩት። ከአሥር ዓመታት በፊትም ቢሆን፣ ልጅ እያለሁ፣ የጥበብን መንገድ ፈልፍዬ ለመረዳትና ለማጣጣም፣ የራሴንም የታሪክ

አሻራ በዚያ ውስጥ ለመተውና የሰጋዩን ሞት ላሸገፈው ታላቅ ህልም ነበረኝ፤ ግን ከተፈጠርኩለት ተልዕኮ ይልቅ በአጋጣሚ ያገኘኝን ዕድል ተከትሎ ከመንገዴ ወጣሁ። ለዓመታት ልቤ ባልወደደው መንገድ ላይ ስቅበዘበዝ ከቆየሁ በኋላ እኔ የዘገጋሁትን የነፍሴን ተልዕኮ የሚያስታውሰሁኔታ ተፈጠረና ተግምር ሊባል በሚችል መልኩ ወደ መንገዴ ተመለስኩ። ይኸው ላለፉት አሥር ዓመታት መንገዴ ነው ባልኩት ጎዳና ላይ መውጣትና መውረድ ያዝኩኝ።

ሲጀመር ላላሰበውና ሳያሰበው ወደ መንገዴ የመለሰኝን ሰው ወደ ነፍሰ ጥሪው በጥልቀት እንዲገባና ስኬትን እንዲያጣጥም አግዢው ከአዲሱ መንገዴ ጋር መላመድ ያዝኩኝ። ከሁለትና ሦስት ዓመታት በኋላ እኔም መንገድ ብቻ ሳልሆን ውጤትም ስኬትም፣ ታሪክም መሆን እንዳለብኝ ገባኝና ራሴን 'ተነሱ! ኮርቻህን ጫን' ብዬ ለገዛ መዘጋጀት ጀመርኩኝ። አንግዲህ ለገዛዬም እየተሰናዳሁ፤ ለሌሎች ተጓዦችም ድልድይ እየሆንኩ በዕድሜ ጅረት ላይ ሸቅብ መቅዘፍ ስቀጥል ነው ዕድላዊት የተከሰተችው። አሁንም፣ እንደኔው ሩቅ መንገድ ለመጓጓዣ የተነሳች ነበረች። ከመጀመሪያው ጀምሮ ሌሎችን ሴቶች ባየሁበት ዓይነት እንዳላየኋት መካድ አልችልም። አንዳገኘኋት ልዩ ስሜት ተሰማኝ፤ ግን ቃል አልወጣኝም ነበር። የተሰማኝን ስሜት ውጭ አስቀረሁት።

የተገናኘው በሆነ አጋጣሚ ነበር። አሁን ሳስተውለው ግን ለአጋጣሚው ሌላ ትርጉም ሰጠሁት። አሁን ግቢን ለመምታት ትፍጨረጨር ነበረና የእኔ እዚያ ቦታ ላይ በዚያ ሰዓት መገኘት ተራ አጋጣሚ አለመሆኑን አሁን ነው የተረዳሁት። የነፍሰ ጥሪዎን አውን ታደርግ ዘንድ ተፈጥሮ በራሷ ምስጢራዊ መንገድ እየረዳቸው ነበርና እኔን እንክውከዋ ፊቷ ጣለችላት።

እኔም በምፈራውና እንደደመና በማይጨበጠው አሸጠናኔ ስሜት ውስጥ ወደቅኩ። የምመርጠው ከዚያ ስሜት መሸሸ፤ መፈርጠጥ ነበር።

አሁን ግን እንደሸሸ ዕድሉን አልሰጠችኝም። እዘናግታ እቅድ ውስጥ ጣለችኝ። ቃላቶቿ ሙሉ ብርሃን አልነበሩም። መንገዱን ጠቁመው እንደሚሰወሩ ተወርዋሪ ከዋኩበት ዓይነት ነበሩ። አሁን በጠቆመችኝ መንገድ ጠልቄ ወደ ሐይወቴ መግባቴን ስታረጋግጥ ደሞ እኔን ብቻ እንደተሸናፊ፣ እርሷን እንደ አሸናፊ በሚያስቆጥር ፍቅር ውስጥ ዘፈቀችኝ።

በራሴ እውን ላደርገው ያሰብኩት ታሪክ፣ ውጤት እና ስኬት ሁሉ እንደገም በኖ፣ ድልድይ ብቻ ሳልሆን እኔው ራሴ በሩቅ እያየሁ ከጓጓሁለት መድረሻ ላይ አደረሰኳት።

በእርግጥ የትኛውም መድረሻ ቢሆን ለሌላ ጉዞ መነሻ ነው። ግን እዚያ ስትደርስ ሁሉም ነገር የውሸት ሆነ። በጨለማውና በሚያሰጨንቀው ግርዶሽ ስር አብረን አልፈናል። ግን በጠራው ዐሐይ ላይ ቆማ ስታበራ ያገኛትን ሰዎች ከእኔ ይልቅ መረጠች።

"አብረን ያፈካነው ቀን እኮ ነው አንቺን የገለፀሽ። እነዚህ ሰዎች የዚህ ቀን ዐሐይ ሲያበራሽ ነው የተመለኩቱሽ። እንደኔ በጨለማ ውስጥ አብረውሽ ሲጓዙ የሚችሉ አይደሉም!!" እያልኳት ይኸው አስከዛሪ በሌሎች የድል አጥቢያ እርባኞች ዳር እየወጣሁ፤ እንዳፈቀርኳት አለሁ። ታዲያ ለእርሷ ጉዞ መስዋዕት ያደረግኩት የእኔ የነፍሰ ጥሪ እንቅልፍና ሰላም መቼ ሰጠኝ?

አሁን ግን በዚህ የነፍሰ 'ኡኡታ' ውስጥ አንድ ነገር ተገለጠልኝ። እያንዳንዱ መድረሻ ለቀጣዩ ታሪክ መነሻ ከሆነ፤ በአሁኑ በኩል የእኔ እድራሽነት አብቅቷል።

ለቀጣዩ የጉዞ እርምጃዎ ሌላ ድልድይ እየገነባች ቢሆንስ? እንደውም ልብ ሰለው እያደረገች ያለችው ይሄንን ነው። ግን የግድ እኔን ገሸሽ በማድረግ መሆን ነበረበት?... እኔ ላይ የደረሰው ተገቢ ነው ባልልም አሁን መንገዱን ለማቅናት የምትከብ የምታፈርሰው ነገር ጀግና ሊያሰኛት እንደሚገባ

ተረዳሁ። ደግሞ እኮ ጀግና ጥሩም ይሁን መጥፎ ያው ጀግና ነው። ብቻ ጥሩና መጥፎውን የት ቦታ ቆሜ ለይቼው ነው ለዳኝነት የምቀመጠው? ታዲያ ይህ ከህን መቸ ተሳሳተ? "በሕይወትህ ውስጥ ይበልጥ አስፈላጊው ነገር ብቻ ነው መተኪያ የሌለው። ሌላው ነገር ሁሉ ለጊዜው አይመስልህ ይሆናል እንጂ በቀላሉ ይተካል።" ነበር ያለኝ ቅድም። ከእኔ ይልቅ አርሷ ይሄንን በቀላሉ ተግባራዊ አድርጋዋለች ማለት እኮ ነው። ገረመኝ። በብዙ መልኩ እኔ ከአሷ የተሻለኩ እንደሆነች አስብ ነበር። አሁን ግን አሷ ከእኔ በብዙ መልኩ የተሻለች እንደሆነች ተገለጸልኝ።

ከመጻሕፍት ውስጥ የቃረምት ያሁሉ እውቀት፣ ያንን ሁሉ ገባገባንኪ ባላነበበችው ዕድላዊት መረታቱ ገባኝ። ከዚህ ሁሉ ሃሳቤ መሃል ለስቃዩ አሳን ተጠያቂ ማድረግን ልፍቀው አልቻልኩም። ሕመሜ ግን በመጠኑ ሲቀንስ ታወቀኝ። ይህ ደግሞ አሳን የሕይወቴ አካል ካደረግኩበት ጊዜ ጀምሮ ገጥሞኝ የማያውቅ ነገር ነው። እስከዛሬ ድረስ ስቃዩን በደንብ አድርጌ ስለቃይበት፣ ከመጠን በላይ ስታመሙ ኖርኩ እንጂ፣ የአንድ ጣትን ያህል ቀንሼው አላውቅም ነበር። አሁን ግን ባልጠበቅኩት መልኩ ስቃዩ ሲቀንስ ታወቀኝ። 'እንዴት?' ብዬ ራሴን ጠየቅኩት።

"በፊት ያልተገለጸልህ እውነታዎች እየገቡህ ስለመጣህ ነው። እውነትን ይበልጥ እየተረዳህ በመጣህ ቁጥር ከአነሳካቴው ስቃይ የሚባል ነገር አያውቅህም- ሁሉም ነገር የሚሆነው በምክንያት ነውና።" አለኝ ከልቤ ጥልቀት ውስጥ የፈለቀ ረቂቅ ድምፅ።

ይሄን ከህን ተከትሎ መሄድ በሕይወቴ የወሰድኩት ትልቅ ውሳኔ ነው። ይሄን ለመወሰን ደግሞ የደቂቃ ዕድሜን ያህልም ቢሆን፤ ከልቤ ጋር በሚገባ ተማከሬ፣ ግራና ቀኙን እይቻለሁ። ውሳኔዬ አስደሰቶኛል። ከተደሰትኩ ደግሞ ትክክለኛ ውሳኔ ነው ማለት ነው።

ለመሆኑ ዕድላዊት "የያዝከውን ሁሉ አራግፈህና እኔን ብቻ ተሸክመህ

ያለምኩበት አድርሰኝ።" ብላኛለች እንዴ? ... ፈፀሞ! እኔው ነኝ በፍቅር ስም የያዝኩትን ሁሉ መስዋዕት አድርጌ እሷን ብቻ ተሸክሜ የመሄዱን ስህተት የፈፀምኩት። እኔ ለጣልኩት ነገር ሁሉ እሷን ተጠያቂ በማድረግ ምን ያህል ስቃይ ነው የተቀበልኩት?... አኔንም! እሷንም በአንድነት ይገር ለመሄድ አቅሙ አልነበረኝም ወይ?... አሁን ሳለበው አቅሙ ነበረኝ፤ ስለሆነም ይሄን ያለማድረግ ስህተት ሙሉ በሙሉ የእኔ ነው። እኔ ግን 'ያን ሁሉ ውለታ ውዩላት እንዴት እንዲህ ታደርገኛለች?' ብዬ ጠጠር ውለታዬ ላይ ተራራ ስህተቴን ከምሬ፤ በአንድ ስም ውለታዬን አግዝፌ በማየቴ ነው ለዚህ የበቃሁት። አደረኩላት ያልኩት ካደረገኩት ጋር የተዛባ የንፅፅር ውጤት በማምጣቴ ነው ራሴን በሚያታጥል ስቃዩ ውስጥ የዘፈቅኩት።

አሁን ስህተቴን ከውለታዬ ነጥዬ ሳየው የውለታዬ ግዝፈት ቀንሶ ተመለከትኩት። ዋልኩ ላት ያልኩት ውለታ ባነሰ ቁጥር የሀጢአቷ ከብደትም እየቀለለ መጣ። የሀጢአቷ ከብደት እየቀነሰ በመጣ ቁጥር ስቃዩም በዚያው መጠን እየቀነሰ ሄደ። እነዚህን እውነታዎች እየተረዳሁ ስለመጣሁ በዚህ አጭር ጉዞ ውስጥ ሁለት ጊዜ ስቃይን መቀነስ መቻሌ አስደሰተኝ። በሀሳብ የተቋጠረው ፊቴ ታላቅ ፈገግታ ነገሰበት። ነፍሴም ደስታዬ ተጋባባት መሰል።

"እይዞህ!... በጉዞህ በርታ ብቻ። እውነትን ይበልጥ እየተረዳህ በመጣህ ቁጥር ስቃይ ውስጥህ ይሞታል" ብላ ሹክ ስትለኝ ሰማኋት። ድምጹ ውስጥ የደስታዬ ሺህ አጥፍ የሆነ የደስታ ሲቃ ሲሰማኝ...

"እኔና አንቺ ምንና ምን ነን?" ብዬ ነፍሴን ጠየቅኳት።

"እኔና አንተ አረኛና በግ ነን። እኔ ነፍሰህ፤ አረኛህ ነኝ። አንተ ደግሞ የጠፋኸኝ በጌ ነህ። አሁን በሩቅ ላይህ ስለቻልኩ ነው እንዲህ የፈነደቅኩት። አንተስ አልታወቀህም? በሩቁ

ልታየኝ በለቻልክ እኮ ነው እንዲህ የፈነጠገከው።
እንተም ወደ እኔ ና። እኔም ወደ እንተ አመጣለሁ። ልክ ስንገናኝ የጠፋህ
በግ እትሆንም- እረኛ አለህና። ቀበሮም እያሰጋህም- እኔ እረኛህ ነቅቼ
አጠብቅሃለሁና። ግን በድጋሚ አትቅበገበገገ- ላገኝህ ቀርቤያለሁና።
በላ መለሰችልኝ።

“ፈጣሪ አልቅበዘበገገም። በመካከላችን ያለውን መሰናከል ሁሉ አልፎ
እንድንገናኝ አበረታለሁ።” ብዬ ቃል ገባሁላት።

ዘር ብዬ አጠገቤ መኖሩን የዘነጋሁትን ካህን ተመለከትኩት። ከነፍሱ
ጥልቀት ስር በመገጠሙ ፈገግታ ተመለከተኝ። እኔም እስካሁን የነፈግኩትን
ፈገግታ አቀበልኩት።

ከነፍሱ ጋር የጀመርኩትን ጨዋታ እንድቀጥል የፈለገ ይመስል፤
ትኩረቱን ወደ መገገጃችን አደረገ። እኔም ወደ ደስታዬ ምግጭ ወደ
ውስጤ ተመለስኩ።

ወደ እኔና ዕድላዊት ጉዳይ ተመለስኩ። ሁሉንም ነገር በፅኑ ማጤን
አለብኝ። ለመሆኑ

ዕድላዊት ማን ናት?... ይህን ጥያቄ ከዚህ በፊት ለራሴ አቅርቤ ቢሆን
ኖሮ፤ ያለደለተችኝ ዕለት ‘ሕይወት’ ያስከፋችኝ ዕለት ደግሞ ‘ሬት’ ብዬ
በእንድ ቃል አገልግት ነበር። አሁን ግን ሚዛኔን ማስተካከል እንዳለብኝ
ተረድቻለሁ። እስኪ በተስተካከለ የሕሊና ሚዛን ልመልከታትና ውጤቱን
ልምክረው።

ዕድላዊት፣ የነፍስ ጅረት የሚፈለባት፣ የነፍስ አበባ የሚፈካባት፣
የነፍስ ዜማ የሚደመጥባት፣ የነፍስ ብርሃን የነፍስን ዛሬች እያሸከረመመ
የጮራዎች ሀብር ሆኖ የሚዳስሳት፣ አጥር ምጥን ያለች ውብ የነፍስ
ከተማን ትመሰላለች።

በሰማዩዋ፣ ዐሐይና ጨረቃዋ ታርቀውላት፤ ቀንና ሌቷ አብረው

የሚኖሩባት፤ ኮረዳ ከዋከብቷ ዓይኖቿውን ተኳክሰው፤ ዐጉራቸውን
አዘናፍለው፤ ዳሊያቸውን እየነተነቱ ሽትብ ሆኖ የሚመለከታቸውን
አዛውንት ዐሐይ እያማለሉ ምንው የጥንቱ ጉልበቲ ዛሬም በኖረና
ተንደርድሬ ሄጄ በሙቀታቸው በተለጠኩ በመዳዘቸው በሰከርኩ፤
ግልድማቸውን ፈትጆቸው ጠገርበሰከንኩ፤ በትንፋሻቸው በበገንኩ
እያለኙ፤ ከጎረምላ ከዋከብቷ ጋር እየተላፉና እየተሳሳቱ፤ ተቆላልፈው
የሚደገሱባት፤ ሲያሻቸውም ወደ እንዲ ሰርጥ ተያይዘው ከገፈው በፍቅር
የሚያብዱባት፤ አጥር ምጥን ያለች ውብ የተረት ከተማን ትመሰላለች።
ጫካዎቿና ኮረብታዎቿ ቅኔ እየተቀኙ፤ ድንቅ ዜማ እያዘሙ፤ ሳቅና
ዕልልታቸውን ከዳር አሰክዳር እየተቀበሉ የሚያስከቡባት፤ በተረት
ውስጥ የምትገኝ ውብ የነፍስ ከተማን ትመሰላለች።

በእኔ ዓይን ዕድላዊት ይህን የመሰለች ውብ ናት። ስለዚህ ውስጧ
ለመኖር መጓጓዣም ሆነ በውስጤ ላኖራት መፍቀዴ ጤነኛ አዕምሮ
ያለው ሁሉ የሚያደርገው ነውና እኔም አልተሳሳትኩም።

ግን ደግሞ፤ ሳቅና ዕንባዋ አብረው ይኖራሉ። ደስታና ሐዘኗ፤ ውዳሴና
ወቀሳዋ፤ መገላና ቁጣዋ፤ ጨዋታና ኩርፊያዋ፤ ትዕግስቷና ጥድፈያዋ፤
ደግነቷና ከፋቷ፤ ፍቅሯና ጥላቻዋ_ ሁሉም አብረው ይኖራሉ።
እንዳቸውን ብቻ መኖር አትችልም። ሁለቱንም ተግራሪ ስሜቶች ጥግ
ድረስ ትኖራቸዋለች።

ይሄንን የሰሜት ማዕበል ነው እንግዲህ የእኔ ያደርግኩት። የትና መች
እንደሚናወጥ፤ የትና መች እንደሚረጋ የማይታወቅ የሰሜት ማዕበል
ውስጥ ነው ገብቼ የተዘፈቅኩት።

ከሰሜታዊነት ውጪ ሆኜ ለማጤን እየሞከርኩኝ ነው ያለሁት። ያንን
ውበት የእኔ ለማድረግ መሞከሬ፤ ወይንም ራሴን የዘራ ውበት ለማድረግ
መጣሬ ስህተት ላይሆን ይችላል። ግን በዚያ እንደጉድ በሚገላበጥ

የሰሜት ማዕበል ውስጥ ለመኖር አቅሙ አለኝ?... ሽረ ለመሆኑ ፈቃደኛስ ነኝ?... በራሴ ላይ ያነጣጠሩ ቆንጆ ጥያቄዎች።

በእኔ ውስጥ እነዚህ ተግራሪ ስሜቶች አንዳቸው ሌላቸውን ጨቱነው ይኖራሉ አንጂ የልቤን ውቅያኖስ በተደጋጋሚ ማዕበል አይንጠቅም። በአመዛኙ ስመለከተው እኔ የረጋ ውቅያኖስ ነኝ። አሏን የሰሜት ማዕበሏ ባናወጣት ቁጥር ከፍና ዝቅ ያደርገኛል፤ ያንገላታኛል፤ እርጋታዬን ይነጥቅና ያስጨንቀኛል። እንዲህ ባለው ማዕበል ውስጥ መቅዘፍ እችላለሁ ወይ?... አልችልም። ፈፅሞ አቅሙ የለኝም። በመሞከራም ነው ይህን ያህል ዓመት ስሰባበር የኖርኩት። ደግሞም ያቺ ትንሽ ውብ የተረት ከተማ የእኔ እንድትሆን ያለኝ ፍላጎት አይሉ ነው አንጂ በዚያ ማዕበል ውስጥ ለመኖር ፈቃደኛም አይደለሁም።

ታዲያ በዚህ ነውጥ ውስጥ ለመኖር አቅሙም ፈቃዱም ከሌለኝ፤ ዕድላዊት ጥላኝ ሌላ ሰው ጋር በከነፈች ቁጥር የማዘነውና የምሰቃየው ለምንድን ነው?... የዚህን መልስ ለማግኘት ውስጤን መቆፈር ያዘኩኝ። ጥቂት ካሰላሰልኩ በኋላ መልሱ ተገለፀልኝ። ለካስ መልሱን ቀድሜ መልሼዋለሁ። የዕድላዊት ውበት፣ አጥር ምጥን ያለችው ውብ የተረት ዓለም ከተማ የእኔ እንድትሆን ያለኝ ታላቅ ፍላጎት፣ ያንን ውበት እንዳልነጠቅ ያለኝ ለቃላት የገዘፈ ጥልቅ ስጋት- በቃ ይህ ነው ለሐዘንና ለስቃይ የዳረገኝ።

በማዕበሏ ውስጥ ለመኖር አቅሙም ፈቃዱም ሳይኖረኝ፤ በዚያ ውበት ላይ ባለኝ ፍላጎት ሳቢያ ብቻ ስቃዬን አያበቀልኩ አጭዳለሁ። ምን የሚሉት ነገር ነው?

አንድ ሰው፣ አንድን ቤት ወዶ ገዝቶት፤ ግን ሊኖርበት ባይፈቅድ፣ ያ ሰው ሊኖርበት የሚፈቅደው ሌላ ቤት አለው ማለት ነው።

እኔስ ሌላ ቤት አለኝ? የለኝም። ስለዚህ ምንም ብወደው፣ ልኖርበት

በማዕበራቸው ቤት ውስጥ እየተላተምኩና እየተፈጠፈጠኩ ከምኖር፣ ልኖርበት የምፈቅደውን ሌላ ቤት መስራት አለብኝ።

ለመሆኑ የዕድላዊት ውበት ላይ ወስዶ የጣለኝ ዓይኔ በዘመኑ ስንት ውበት አይቶ ያውቃል? መቶ፣ ሺ፣ አሥር ሺ... ይኸው የዕድላዊት ውበት እየቀጠነ ወይም እየወፈረ፣ እያጠረ አሊያም እየረዘመ አልፎ ሴቶች ላይ በየቤቱ፣ በየመንደሩና በየአደባባዩ ሲመላለስ ዓይኔ አይቷል። ልቤ አሏ ጋር ስላለ በሩን ዘግቶ ነው አንጂ ያንን ውበት በአልፎ ሴቶችም ላይ አይቸዋለሁ። ምናልባትም እኮ እንዲት ሌላ ውብ ልቤ ገብታ ቢሆን ኖሮ ልኖርበት ከማዕበራቸው ማዕበል ያናወጠው ውቅያኖስ ውስጥ ከንፊ በወጣሁ ነበር። ይህ ሊሆን ስላልቻለ ብቻ ነው ስቃዬን በጀርባዬ አገዛዬ 'አሹሩሩ' ስለው የኖርኩት።

በእንዲት ቀላል አርምጃ ስንት ነገር ሊለወጥ እንደሚችል አሰብኩና በረጅሙ ተነፈስኩ። ያኔ በጣም ቀለለኝ። ዕድሜ ጭንቀቴን ይበልጥ ልጨነቅበት ለተሰደድኩበት ጫካ፤ ዕድሜ ለድንገተኛው ኩብላይ ካህን፤ ዕድሜ የት እንደሆነ ለማላውቀውና ግን እየሄድኩበት ላለሁበት ሥፍራ፤ ተዓምር በሆነ መንገድ ከበሽታዬ እየተፈወስኩ ነው።

- 3 -

“የትኛውም ጨለማ በተጠጋኸው እርምጃ ቁጥር ልክ ወደ ኋላው ያፈገፍጋል።”

ለመሆኑ ስንቶቻችን ነን የሌሊቱን ውበት፣ የሌሊቱን ግርማ፣ የሌሊቱን ሕይወት በቅጡ አይተነዋል የምንል? ስንቶቻችንስ ነን የጨለማን ትርጉም የምናውቅ?... ጥቂቶች ብቻ ይመስሉኛል። ጥቂት የተመረጡ ሰዎች፣ አሊያም ይሄንን እውቀት ለመረዳት የመረጡ ጥቂት ሰዎች ብቻ።

የቀን ጉዟችንን አጠናቅቀን፤ በምሽቱ ውልደት ስር አልፈን፤ ጨለማውን ሰንጠቀው በሚያልፉት በጨረቃ ውብ ብርሃንና በከዋክብቱ ስልምልም ጥቅሻዎች ስር ተገዘን ሁሉ ያለነው የሰው ዘር የሌለበት በሚመስል ጫካ ውስጥ ነው። አንድ ዋርካ ስር ስንደርስ ካህኑም አህያውም ቆሙ። ካህኑ አህያው ላይ የተጫነውን ሸክም ለማውረድ ጠፍቶን መፍታት ሲጀምር አገዝኩት። ሸክሙን አውርደን ስንጨርስ ምንም ሳይናገር ዋርካው ስር ቁጭ አለ። እኔም ጎኑ ተቀመጥኩ። ልቤ በፍራቻ መምታት ከጀመረች ቆይታለች። ዘር ብዬ የካህኑን ፊት በጨረቃ ብርሃን ለማጤን ሞከርኩ። ምንም አይነብ-በበትም። ይግረምህ ብሎ።

“ለምን ዘር ዘር ብለህ ጭራሮ አትለቅምም?” አለኝ።
“በዚህ ጨለማ?!” ደነገጥኩ።

“ይሄ ጨለማ ምን አለበት?”

“ጨለማው እኮ ብቻውን አይደለም። ጫካውና አራዊቱ ሁሉ አብረውት አሉ። አንተ ምንም አትፈራም ማለት ነው?... ወይንስ ቅድም ስንገናኝ ‘ሰዎች ሊያደርጉት የሚፈሩትን የምጋፈጥ ጅብደኛ ነኝ’ ያልከኝ ይሄንንም ይጨምራል?”

“አንተ የፈራኸው ጫካውን ነው ወይንስ አራዊቱን?”

“አራዊቱን ነው አንጂ። ለነገሩ አራዊት ባይኖሩበትም ጫካው በጨለማ ያስፈራል።”

“ስለዚህ የፈራኸው ሁለቱንም ነው ማለት ነው?”

“አዎ ሁለቱም ያስፈራሉ።”

“ጫካው አራዊት ከሌለው አንዴት ያስፈራል?”

“አንጂ!... ምናልባት አራዊት አንደማይኖሩበት በአርግጠኝነት ስለማላውቅና አውሬ ሊገጥመኝ ይችላል ብዬ ስለምሰጋ ይሆናል።”

“ግን አውሬ የሚባል ነገር ከአነሳሳይውም እኮ ላይኖርበት ይችላል። አይደል አንዴ?”

“አዎ። ላይኖርበትም ይችላል።”

“በጫካው ውስጥ ምንም አውሬ ከሌለ ፍራቻህ ከንቱ መሆኑ ነው።”

“አውሬ ያለመኖሩን እኮ በምንም መልኩ አርግጠኛ መሆን አልችልም።” ብዬ ተጋፈጥኩት።

“እዚህ ጫካ ውስጥ ብዙ አራዊት አሉ። አንዳቸው ሌላቸውን ይፈራሉ። ግን ይህን ፍራቻቸውን ሰብብ አድርገው ምግባቸውን ለመፈለግም ሆነ ለሌላ ጉዳያቸው ከጎሬያቸው ሳይወጡ አይቀሩም። ፍራቻ የሚሰማቸው በሁለት መልኩ ብቻ ነው። አንደኛው በደሙ ነፍሳቸው ጠላታቸው በአቅራቢያቸው አንዳደባ ሲሰማቸው ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ጠላታቸውን በአቅራቢያቸው ሲያየትና ሊያጠቃቸው

እንደሆነ ሲገነዘቡ ነው። በተረፈ ግን ይህ ጫካ የአጥቂያቸውም መኖሪያ በመሆኑ ብቻ በከንቱ አይፈሩም። ስለዚህ ሦስተኛውና 'ከንቱ ፍራቻ' ብለን የጠራነው የሰው ልጅ ደሙ-ነፍሱን ከማዳመጥ ስለበዘነ በራሱ ላይ የፈጠረው የፍራቻ ስሜት ነው።

"እርግጥ አንድ ሌላ ነገርም አለ። የእኔና ያንተ እዚህ ቦታ መገኘት የጫካውን አራዊትም ትንሽ ያሰፈራቸዋል እኩ። ጀግና የምትለው አውሬም ቢሆን ያልለመደው ነገር ሲገጥመው በመጠኑም ቢሆን መፍራቱ አይቀርም። ስለዚህ ራስህን ብቸኛው ፈሪ አድርገህ አትቆጠር።... አሁንስ ጭራሮውን ለመልቀም ዝግጁ ነህ?"

'ዝግጁ አይደለሁም' አልኩ በልሴ። እሱ ቀላል ነው ብሎ ያሰበው ነገር ለእኔ ከባድ ነው። አሁንም እዚህ ጫካ መሃል በጨለማ ያስቀመጠኝ በዚህ ሰው ላይ የጣልኩት እምነት እንጂ፣ እንጃ! ምን ይውጠኝ እንደነበር።

ብቻ መልስ ሳልሰጠው ለአፍታ ማሰላሰል ያዝኩኝ። 'መቼም አደጋ የሚገጥ መኝ ቢሆን ኖሮ ይህን አድርግ ብሎ አይልከኝም ነበር።' ባዩ ራሴን ላረጋጋው ሞከርኩ። አልተረጋጋሁም። ከዚህ ይልቅ የት ድረስ አካባቢዬን በግላጭ ማየት እንደምችል ዓይኖቼን ልኬ መተርኩ። ብዙም ርቄ ሳልመለከት ዓይኖቼ ከጨለማ ግድግዳ ጋር ተላተሙ። ከጨለማው ግድግዳ እስከ ተቀመጥንበት ቦታ ድረስ ያለው ርቀት ከአሥር አርምጃ አይበልጥም። በዚህ አሥር አርምጃ ውስጥ ምንም የሚያሰጋ ነገር አልታየኝም።

'ካለሁበት ተነስቼ አንድ አርምጃ ወደፊት በተራመድኩ ቁጥር፣ የጨለማው ግድግዳም በአንድ አርምጃ ወደኋላው ይሸሻል። የጨለማው ግድግዳ አሁን የቆመበት ሥፍራ ላይ ስደርስ፣ እሱም አሁን ካለበት አሥር አርምጃን ያህል ወደ ኋላ ሸሽቶ ይጠብቀኛል። ከዚህ ካለሁበት ደግሞ ሃያ አርምጃን ያህል

ማለት ነው። ምክንያቱም ተጨማሪ አሥር አርምጃን ያህል አጥርቼ ማየት አችላለሁና።'

ምንም ሳልናገር ብድግ አልኩና በአያንዳንዱ አርምጃዬ ማየት የቻልኩበት ርቀት ድረስ አካባቢዬን አያስተዋልኩ ተራመድኩ። የጨለማው ግድግዳ ቆሞ የነበረበት ቦታ ስደርስ በአሥር አርምጃ ወደኋላ አፈግፍጎ ጠበቀኝ። አሥራ አንደኛ አርምጃዬን ስቀጥል አግሬ ደረቅ ጭራሮ ሲረግጥ ታወቀኝ። እንንብሼ ጭራሮውን ከማንሳቴ በፊት ዙሪያዬን በጥንቃቄ ተመለከትኩ። ከዚያም ዓይኖቼን ወደ መሬት ላኳቸው። አንድ ብቻ ሳይሆን የተበታተኑ ጭራሮዎች አየሁ። ብዙም ሳልርቅ የምፈልገውን በማግኘቴ ተደሰትኩ። ግን ደስታዬ አስተውሎቴን አንዳይነጥቀኝ ፈርቼ አካባቢዬን መቃኘትንና ጭራሮዎቼን መልቀምን በአንድነት ስራ አደረኳቸው።

ለጨለማው ጀርባ ሰጥቼ ወደ ቦታዬ ከመመለሴ በፊት አንድ ጊዜ ጨለማውን በጥልቀት መረመርኩና አርጋታ ሲሰማኝ ዞሬ ወደመጣሁበት አቅጣጫ አርምጃ ጀመርኩኝ። ወዲያው ግን አንድ ሀሳብ አዕምሮዬ ውስጥ ገባ።

'የጀርባህንስ አስተውለሃል? የመጣህበትንስ መንገድ?... እንተ ተራምደኸው ካለፍክ በኋላ ምን እንደገባበት ምን ታውቃለህ?' የሚል ሀሳብ። አርምጃዬን ገታሁና የመጣሁበትን መንገድ በሚገባ ቃኘሁት። ሰላም ነው። ጀርባዬንም ምንም የሚከብድ ስሜት አልተሰማኝም። ካሁኑ ጓደኛዬም ቁጭ ብሎ ይታየኛል። ጭራሮዬን ተሸከሜ አርምጃዎቼን በድል ጨርሼ አጠገቡ ደረሰኩ። ፊቱ ላይ ያቺን የወደድኳትን ፈገግታ ስመለከት ጭራሮ ለመልቀም መወሰኔን ወደድኩት። ጭራሮዎቼን ፊት ለፊታችን አስቀምጬ፣ አስተካከልኩና ሰጩክ ቀና ብዬ ተመለትኩት። እሱም በዝምታ ተመለከተኝ።

"ከብሪት..." ብዬ ጀመርኩና በድንገት ንግግሬን አቋረጥኩኝ። ከብሪት

ይዟል፤ አልያዘም የሚል ሀሳብ አዕምሮዬ ውስጥ ሳይከሰት፤ ድምጹ ውስጥ ግን ጥርጣሬዬን ሰማሁት። ድምጹ ውስጥ የሰማሁት ጥርጣሬ ከባዶ ስሜት የመነጨ አንደኛውን አርግጠኛ ሆንኩ። 'ይሄ ሰው ከብሪት አልያዘም ማለት ነው። መቼም ትክክል ከሆንኩ ይገርመኛል' አያልኩ 'ከብሪት ይዘሃል?' አልኩት ለመልሱ ታገኜ።

"አልያዘኩም" አለኝ እንደፈገገ። ለአፍታ በአትኩሮት ተመለከትኩትና ፊቴን ወደ ዱሩ መልሼ ማሰብ ያገዘኩኝ።

'ይሄ ሰው ከብሪት ያለመያዙን አንዴት ድምጹ ሊነግረኝ ቻለ?' ይሄ መቼም ድንቅ ነገር ነው። ዛሬ ገና ሰጥቻለሁ ምላሽ ከመስማቴ በፊት በራሴ ድምፅ ውስጥ ምላሹን አገኘሁ። ደሙ ነፍሴ በድምጹ ውስጥ ራሱን ገልጾ ምላሽ እንደሰጠኝ አልተጠራጠርኩም። ግርም አለኝ።

ደግሞም ይሄ ሰው ከብሪት ሳይኖረው ወይንም እኔን አሳት ማቀጣጠያ እንዳለኝ ሳይጠይቀኝ ጭራሮ ልቀም ብሎ እንዴት ላከኝ?... ቆይ ቆይ!... የካህን ነጥብ ይሄ አይሆንም። ያለምንም ምክንያት ይሄንን አላደረገም። እኔ ራሴ ጭራሮ ለመልቀም ከመሄዴ በፊት መቼ ይሄንን ጥያቄ አነሳሁበትና?

"እስቲ ልትነግረኝ የፈለግኩውን ልስማው። መቼም ያለአንዳች ምክንያት ከብሪት እንደሌለን እያወቅክ ጭራሮ እንድለቅም አልላከኝም።

" አልኩት ፊቴን ወደእሱ መልሼ።

"ራሱ ጥንቃቄው መልካም ነበር። ግን... ጭራሮ ለቅመህ በመምጣትህ ምን አጣህ?... ምንስ አገኘህ? ይሄ ነው ትልቁ ቁም ነገር። ከብሪት ባለመኖሩ ምክንያት ይሄንን ጭራሮ አሳት አድርገን ልንሞቀው የመቻላችን ጉዳይ አብቅቶ ሊሆን ይችላል። ግን... ጭራሮ ለመልቀም ባትሄድም ኖሮ እኮ አሳት እንሞቅም ነበር። ስለዚህ ለመልቀም በመሄድህ ያጣኸው ነገር የለም። ስለገኘኸው ነገር ብቻ ነው

ማውራት ያለብን። እስቲ ምን እንዳገኘህ ነገረኝ?" አለኝ እንደፈገገ። ለአፍታ አሳሳቅኩኝ...

"ልክ ነህ። ያጣሁት ምንም ነገር የለም። ያገኘሁት ግን ብዙ ነው። እንደኛ፣ ፍራቻዬን በድርጊት አሸንፈዋለሁ። ሁለተኛ፣ የትኛውም ጨለማ በተጠጋኸት ቁጥር የዚያኑ ያህል ሸሽቶ እንደሚያፈገፍግ ተረድቻለሁ። ሦስተኛ፣ በራሴ የደሙ ነፍስ ስሜት ላይ እምነት ጥያለሁ። እንደውም በደሙ ነፍሴ ላይ የጣልኩት እምነት ከብሪት እንዳለህ ልጠይቅህ ስጀምር ድምጹ ውስጥ በሰማሁት ጥርጣሬ እንዳልያዘክ እንድረዳ ረድቶኛል። አራተኛው፣ እንድን ነገር ለመሰብሰብ አርምጃ ከመጀመሪያ በፊት፣ ያንን ነገር ባገኘው ወደምፈልገው ውጤት ልለውጥበት የሚያስችለኝ ሌላው ኃይል እጄ ላይ መኖሩን ማረጋገጥ እንዳለብኝ ተረድቻለሁ።" ጭራሮ ለቀማዬ ከጉቱ ልፋት እንዳልነበረ እንደተገነዘብኩ ዘረዘርኩለት።

"ጥሩ ተረድተሃል። አሁን ያደረግኩት የአሥር አርምጃ ጉዞ በዕድሜህ ውስጥ ያደረግኩትን የአሥር ዓመት ጉዞ ይወክላል። ያመጣኸውን ጭራሮ ያለማቀጣጠልህ ጉዞህን ውጤት አልባ አያደርገውም። ትልቁ ቁም ነገር በዚህ ጉዞ ውስጥ ብዙ አዲስ ነገሮችን መማር መቻልህ ነው።

"በጉዞህ ውስጥ ያገኘኸው እውቀት ለወደፊት የታላላቅ ስኬቶች ቁልፍ በመሆን ያገለግልሃል። በእነዚያ አሥር ዓመታት ያጣኸውን እየቆጠርክ ስትሰቃይ ኖረሃል። እስቲ ያገኘሃቸውን አዳዲስ እውቀቶች አስባቸውና ከአሁን በኋላ ላለው ጉዞህ እንዴት የስኬት ቁልፍ ሊሆኑህ እንደሚችሉ አስተውል። አሁን አገኘሁት ካልከው እውቀት ውስጥ የመጀመሪያዎቹ ሦስቱ ምንም ስህተት የለባቸውም። በአራተኛ ደረጃ የጠቀስከውን ግን ላርምህ።

"...እንድን ነገር ለመሰብሰብ አርምጃ ከመጀመሪያ በፊት፣ ያንን ነገር ባገኘው ወደተፈለገው ውጤት ልለውጥበት የሚያስችለኝ ሌላው ኃይል እጄ ላይ

መኖሩን ማረጋገጥ እንዳለብኝ ተረድቻለሁ። 'ብለሃል። የሰበሰብኩትን ነገር ወደ ውጤት የምትለውጥበት ኃይል እውቀት ነው። ያ እውቀት የሚገኘው ደግሞ ልክ እንዳሁኑ፤ ጭራሮ ለመልቀም ባደረግኩት ጉዞ ውስጥ ነው። ስለዚህ እውቀቱ እጅ ውስጥ ሳይኖር እግራን አላነሳም ማለት እትችልም። እውቀቱ የሚገኘው በእያንዳንዱ የጭራሮ ለቀማ እርምጃ ውስጥ ነውና። ተረድተኸኛል?"

"በሚገባ። በደንብ ተረድቼሃለሁ።" ብዬ ፈገግኩ። 'የሚገርም ገለፃ ነው' አልኩ በልቤ።

"ባለፉት አሥር ዓመታት ያደረግኩት ጉዞ ያንተን የታሪክ አሻራ በትልቁ ለመጻፍ የሚረዳህ ቁልፍ ነው። ይህንን በቀጣዩ ጉዟችን ወቅት በጥልቀት መርምርና እንዴት እንደምትጠቀምበት አብሰልሰለሁ።" አለኝና በገገምታ ተመለከተኝ። ውስጤ 'ልክ ነህ' እያለ አሥራ ሲያስተጋባ አሰማዋለሁ።

"ደግሞም ሌላም ነገር አለ።" አለና ከውስጤ የገደል ማሚቶ አነቃኝ። ዞር ብዬ ተመለከትኩት። "በአስተዋይ ልቦና ካየኸው እኮ ይህንን ጭራሮ አሁንም ቢሆን አሳት ማድረግ ይቻላል።"

"እንጨትና እንጨት አፋትን ማለትህ ነው?" አልኩት።

"የቀድሞ ዘመን ሰዎች እሱን አድርገው አሳይተውናል። ለእነሱ ከተቻለ ላንተ የማይቻልበት ምክንያት ምንድን ነው?"

"ምንም።" አልኩት በአንገቴና በትከሻዬ ጭምር።

"እንግዲያውስ አድርገውና አሳቱን እንሙቃ።" አለኝና የዋርካውን ስር ትራስ አድርጎ በጀርባው ተጋደመ።

እንዴት ነው እንጨትና እንጨት አፋትን አሳት የምፈጥረው?... ከዚህ በፊት ሰዎች እንጨት አፋትን አሳት ሲፈጥሩ ፊልም ላይ ተመልክቻለሁ። ትዕይንቱን በዓይነ ሕሊናዬ ከለሰኩት። መሞከር አለብኝ። ከኪሴ የጥፍር መቀረጫ አወጣሁና አንዱን ስለት መዝገፍ መካከለኛ ውፍረት ያለውን

ጭራሮ እንስሹ መሃሉን መቦርቦር ያዝኩኝ። ከዚያም፤ ሌላ ጭራሮ እንስሹ ጫፉን ከቦረቦርኩት ጉድጓድ ጋር እንዲመጣጠን ቀረፅኩት። የቦረቦርኩትን እንጨት ከጭራሮዎቹ ስር አደላደልኩና የቀረፅኩትን እንጨት ከትቼበት በሁለት እጆቼ መዳፎች አፈትገው ገባሁ።

ከብዙ ደቂቃዎች በኋላ የእጆቼ መዳፎች ከመጋላቸውና ከመላላጣቸው በቀር ያገኘሁት ውጤት አልነበረም። ትዕግሥቱ ተሟጦ፤ በዚህ ዓይነት ሁኔታ አሳት መፍጠር መቻሉንም ተጠራጥሬ ከንቱ ሙከራዬን ለማቆም ዳር ዳር ስል በድንገት የቦረቦርኩት ጉድጓድ የአሳት ላንቃ ተፋና ጭራሮዎቹ ላይ መደነስ ጀመረ።

ነገሩ ድንገተኛ ከመሆኑ የተነሳ ደንግጩ ከተቀመጥኩበት ተነሳሁ። ጭራሮዎቹ መያያዝ ሲጀምሩ ሁለመናዬ በደስታ ተንቀጠቀጠ። ጮክ ብዬ ልስቅ ሁሉ ፈልጌ ነበር። ካሁኑን ዞር ብዬ አየሁት። አንቀላፍቷል። ልፋቴንም ውጤቴንም ሳያይ አንቀላፍቷል። ልቀሰቅሰው ፈለግኩ። ፊቱ ላይ ያየሁት ሰላም ግን ፍፁም ሊያናውጡት የሚደፍሩት ዓይነት አልነበረምና እጄን ሰበሰብኩ። ዳሩ፤ እኔን የደነቀኝ ነገር አሱን መች ይደንቀውና ነው እንቅልፍ የምነሳው?

“በአጳራጭ መንገድ የተገኘ ጥበብ ዕድሜው አጭር ነው።”

በነጋሳው ጉዟችንን በማለዳ ጀመርን። ጠዋት አንድ መንደርን አልፈን ልንሄድ ስንል አንድ ሀሳብ ልቤ ውስጥ ገባ። ምናልባት ዛሬም እንደ ትናንቱ ጫካ ውስጥ የምናድር ከሆነ፤ እጄ እስኪላጥ ድረስ እንጨት ከአንጨት ከማፋት ለዚህ አካባቢ አንድ የሸቀጥ ሱቅ ፈልጌ ከብሪት ገዝቼ መያዝ አለብኝ። አልኩኝና በዓይኔ አማትር ገባሁ። ከወዲያ አንዲት ትንሽ ሱቅ ታየችኝና ፈገግ አልኩ። ካህኑ ግን ሱቅ ጋር ከመድረሳችን በፊት የገጠመንን የመንደር ቅያስ መረጠና አቅጣጫውን ለወጠ። ቆም አልኩኝና “እዚያች ሱቅ ዕቃ ልገዛ ነበር።” አልኩት በጣቴ አቅጣጫውን አየጠቆምኩት።

“በአጳራጭ መንገድ የተገኘ ጥበብ ዕድሜው አጭር ነው።” አለኝ መራመዱን ሳያቋርጥ። ንግግሩ አስደንግጦኝ አንዴ ወደሱ ቀጥሎም ወደ ሱቅ ተመለከትኩና ፈጠን፤ ፈጠን ብዬ ተከተልኩት።

ወደ ሱቅ ለመሄድ የፈለግኩበትን ምክንያት አውቆብኛል። ‘መቼም ሰነፍ ብሎ እንደሚታዘበኝ ነው።’ እያልኩ ጎን ጎኑ መራመድ ቀጠልኩኝ።

“ጥበብ ስር ሊኖረው ይገባል። አንድ ሰው ችግኝ መትከልን ጥበብ ሲያደርግ ያ ችግኝ ዛፍ ሆኖ እስኪያደግ ድረስ እንኩብካቤ የማድረግንም

እውቀት እየተማረ ይሄዳል። ያ ዛፍ ሲያደግም ለአካባቢው ነፋሻማ እየሮ እንደሚያመጣ፤ አፈሩን ከመሸርሸር እንደሚታደግ፤ ለዓይኖቹም ውበት እንደሚሆን፤ አዕዋፋትም ጎጂቸውን ሰርተውበት ጥዑም ገማሬያቸውን ያለስስት እንደሚለግሱት፤ ጭራሮውም እሳት ሆኖ ሙቀትና ብርሃንን እንደሚሰጠው፤ ይህን ሁሉ እውቀት የችግኙ ጌታ ይረዳል።

ጥበብን በተገቢው ወይም ደግሞ በሚጠይቀው መንገድ ሄደህ ስትማረው፤ ለዚያ ጥበብን ለፈለግከበት ዓላማ ብቻ ሳይሆን፤ በወቅቱ ለሚገጥሙህ ብዙ ችግሮች መፍትሔ እንድትፈልግ አብስሎ ያዘጋጅሃል። ይህንን የምነግርህ... እሳት ከብሪት ሆኖ ከቦታ ቦታ በየኪሳችን መዘዋወር እስከጀመረበት ጊዜ ድረስ ስንት ጥበብ እንደፈሰሰበት እንድትረዳው ነው። ለዘለዓለሙ ሳያሰልስ ከሚፈሰው የጥበብ ወንዝ ላይ የድርሻህን መጨለፍ ካልፈለግህ ግን በእርግጥም እጅህ ከሚላላጥና ውሃ ከሚቋጥር ይልቅ የምትፈልገውን እሳት ከብሪቱ ይሰጥሃል።” ብሎ ንግግሩን ደመደመ።

እኔም የሰንፍናውን መንገድ በመምረጤ ራሴን እየታዘብኩ ያለምንም ንግግር መጓዜን ቀጠልኩ። ከደቂቃዎች በኋላ ግርግር የማይታይበትን መንገድ ይዘን ስንሄድ ወደኔ ዞር አለና “እናንተ ወጣቶች የዚህ የቁሳዊው ሥልጣኔ ፍሬዎች ናችሁ።” ብሎ ጨዋታውን ቀጠለ።

“...እኛ ሽማግሌዎቹ ደግሞ የመንፈሳዊው ዓለም ፍሬዎች ነን። ሥልጣኔያችንም መንፈሳዊ ነው። እናንተ ይህንን አስተውሎት ያነሰውንና ሆሆታና ጭብጨባ የበዛበትን፤ ልጓም የማያውቅ የአሸቅድምድም ዘመን ትወክላላችሁ። እኛ ደግሞ የረጋውን ጥንታዊውን ዘመን እንወክላለን። በእናንተ ውስጥ አርጋታና ሰላም ጠፍቷል። ብዙ ትሮጣላችሁ እንጂ የአርካታን ደጃፍ አትረግጡም። ቤት ለመስራት አሊያም ለቤት ኪራይ የሚያስፈልጋችሁን ገንዘብ ለመሰብሰብ ዕድሜ ልካችሁን ስትቅበዘበዙ ትኖራላችሁ። ይህንን ገንዘብ ለማግኘት የሕይወታችሁን አብላጫ ጊዜ

የምታሳልፉት ግን ከቤት ውጪ በየአደባባዩና በየስርዓታቸው ስር ስትገባሉ ነው።

“የኑሮ ጭንቀታችሁ የምትይዙ የምትጨብጡትን አሳጥቷችኋል። ደስታና አርካታን የምትፈልጉበት መንገዳችሁ፣ ሁሌም ሌላ ጥያቄ ይጭርባችኋል እንጂ መልስ ሰጥቷችሁ አያውቅም። እንዲህ እንደሆናችሁም ታላላቅላችሁ።

“ለመሆኑ ሥልጣኔ ምንድን ነው?... የሰው ልጅ፣ አስቀድሞ በነፍሱ ካልሰለጠነ፣ በሰውነቱ ካልሰለጠነ፣ በማንነቱ ካልሰለጠነ ምኑን ነው ሰለጠነ የምንለው?... መገልገያ ቁሱን ነው?... በእርግጥም የሰው ልጅ ቁሶች ከሰራቸው ከሰው ልጅ በላይ ሰልጥነዋል። ተራቀውማል። እነዚህ ቁሶች እንደ ሰው ልጅ ነፍስ ቢኖራቸው ኖሮ ከሰው ልጅ በላይ አስተዋዮች በሆኑ ነበር።

“እስቲ ይህን ሥልጣኔ ያላችሁትን ነገር በጥምና ተመልክቱት። የዘመንኛው ቁሳዊ ሥልጣኔ ግኝቶችን ልብ በሏቸው። ዓለም ላለባት ችግር መፍትሔ ከመሻት ይልቅ፣ ግኝቶቹ ራሳቸው ከምንም የከፋ ችግር እየሆኑ እንዲያውም የቀደሙትን ችግሮች እስከማስረሳት ድርሰዋል። ግኝቶቹ ከሚያስከትሉት ጠንቅ ይልቅ በግኝቶቹ የሚገኘው ኃይል ገንዘብና ዝና ይበልጥ ትኩረት ተሰጥቶታል።

“በዚህ ሠለጠነ ባላችሁት ዘመን ሰላምን በምድር ላይ ለማራቀቅ የተደረገ ጥረት ሳይኖር፣ የጦር መሳሪያዎችን ይበልጥ አጥፊ አድርጎ ለማራቀቅ በየደቂቃው ብዙ ሚሊዮን ገንዘብ ይወጣል። በዚህም ሳቢያ በአንደኛው የዓለም ጦርነት በሦስት ዓመት ተኩል ዕድሜ ብቻ ሃያ ሚሊዮን ያህል ወታደሮችና ብዙ ሚሊዮን ሰላማዊ ሰዎች ተጨፍጭፈዋል። ለሃያ ሁለት ዓመታት ያህል ይበልጥ ሲራቀቅ ቆየና ደግሞ፣ በሁለተኛው የዓለም ጦርነት የአምስት ዓመት እድሜ ውስጥ ከ50 ሚሊዮን በላይ ሰዎችን

አጨደ። ከዚያም ዘመን በኋላ የዓለም ጦርነት ተብሎ አይጠራ እንጂ በየሀገራቱ የተደረጉ ጦርነቶች ከ20 ሚሊዮን በላይ ሰዎችን አጭደዋል።

“ታዲያ ሰው ያልሰለጠነበት ሥልጣኔ ምንድን ነው?... ሥልጣኔ መጀመር ያለበት ከነፍስ ነው። በመንፈስ ስትሰለጥን በማንነትህ ላይ ሥልጣኔ ይኖርሃል። ስራህም መልካም፣ ፍሬህም ፍቅርና ሰላም ይሆናል። በዚህ የዘመናዊው ሥልጣኔ ዘመን የረሃብና የቸነፈር ከንድ ይበልጥ በርትቷል።

ለምን ቢባል ለአንድ የተፈጥሮ በሽታ መድኃኒት ለመፈለግ ከሚወጣው ገንዘብ ይልቅ ሌላ አዲስ በሽታ ለመፍጠር ይሄ ነው የማይባል ገንዘብ ይወጣልና ነው። ብዙ ሚሊዮን የዓለም ረሃብተኞች የረሃብን ስሙን እንኳን እንዳይሰሙ ለማድረግ፣ ከጦር መሳሪያው ስልጣኔ ካዝና ላይ ጥቂት ገንዘብ መዝገብ ብቻ በቂ ነበር።

“ለዚህም ነው የሰው ልጅ በመንፈስ ካልሰለጠነ በቀር ፍቅርና ሰላምን አያገኝም የምልህ። ለዚህም ነው፣ ከአርካታ አልፎኝ ተጋብዛችሁ ሳለ ታዳሚዎ መሆን ሳትችሉ እንደተራባችሁ የምታልፉት። ኑሯችሁ ሊበጠሰ አንድ ሀሙስ የቀረውን ያህል ከሯል። በዚህ የኑሮ ግብግብ ውስጥ ላለመውደቅ ሳያሰልሱ መሮጥ ነው። ቤተሰብ፣ ጓደኛ፣ ህብረተሰብ፣ ሀገር፣ መላው የሰው ዘር ሳይሉ በግለሽነት መገሰገስ የዓለሙ ሁሉ ታሪክ ሆኗል። ታዲያ እርካታን የቱ ጋር ቆማችሁ ትረኩባት? ደስታን ከማን ጋር ሆናችሁ ታጣጥሟት?

“የዘመናዊው ሥልጣኔ ግብ ኃይልና ገንዘብ ነው። ኃይልንና ገንዘብን ቅድሚያ ባደረገ ግስጋሴ ውስጥ ከፍቅር ይልቅ ጥላቻ ይነግሳል። ከመከባበር ይልቅ መናናቅ ይነሰራፋል። ከወዳጅነት ይልቅ ጠላትነት ይበረታል። መንፈሳዊው ሥልጣኔ የተመሰረተው ፍቅር ላይ ነው። ፍቅር ደግሞ የሰብአዊነት ቁልፍ ነው።

ፈረሰ አግቢአብሔር ያደረገበት ሰው ራሱን ለፍቅር ያስገዛል። በዘመናዊው ወይም በቀላላዊው ሥልጣኔ ውስጥ ያላችሁ ተዋናይነት ያልገዛላችሁ እርካታ እና ሰላም በመገፈስ ብትሰለጥኑ ኖሮ ሁሌም ከደጃፋችሁ ይኖራል። ወደ ውስጣችሁ፣ ወደ መሰረታችሁ በመመለስ ላይ ትጉ። ትናንት በገንነው ላይ ዛሬ ሌላው ገንዘብ፣ የትናንቱን ገናና በሚያሰረሳው ዓለም አትወናበዱ። ዛሬ ተጨብጭቦለት ነገ በሌላው ጭብጨባ በሚዋጠው ወረተኛ ዓለም አትታለሉ።

"ይቺ ዓለም ምንም ውብና የምታጓጓ መስላ ብትታያችሁ፤ ጥንት የነገሥታትና የባለዐጎች መናኸሪያ የነበረችው ውጧ ባቢሎንም ከአንጊጧና ሥልጣኔዋ ጠፍታለች።" እሰና ዞር ብሎ ተመለከተኝ። ከዚያም፡-

"ዛሬ ምስኪንና ተመዕዋች የሆነችው ኢትዮጵያ ለዚህ ሁሉ ችግር መድኃኒትና የመፍትሔም ምሳሌ ትሆን ዘንድ ነበር ጥንት የተፈጠረችው። ለዚህ በቆዳ ቀለም፣ በዘርና በሃይማኖት ለምትጫረስ ዓለም አንድ የመሆን ምሳሌና መፍትሔ ነበር መሰረቷ። ዛሬ ግን ያን መሆን አልቻለችም። እናንተ ልጆቿ በነፍሳችሁና በማንነታችሁ ላይ በርትታችሁ ስትሰለጥኑ አሷንም ወደ መሰረቷ ትመልሷታላችሁ። ያኔ ዓለም ለኢትዮጵያ ከምትሰጠው በላይ ኢትዮጵያ ለዓለም የምታበረከተው ይበዛል።" አለኝና ወደ ዝምታው ወረደ። አኔም ወደ ዝምታ መገደሬ ተመልሼ ገባሁ።

የዛሬውም አዳራችን ከዱር ውስጥ እንደሆነ ተረጋገጠ። አኔም ማረፊያችን አስከንደርስ ድረስ እግረ መንገዴን ጭራሮ አየለቀምኩ ሄድኩኝ።

"ዛሬ ሌሊቱን እዚህ ነው የምናሳልፈው።" ብሎ አንድ ዛፍ አመለከተኝ። ሰብስቤ የታቀፍኩትን ጭራሮ ከፊቴ ስዘረግፈው፤ ከዛፉ ጎን ተሰብስቦ የተከመረ ጭራሮ ተመለከትኩኝና በሁኔታው ፈገግ አልኩኝ። የአሁያችንን ሸከም አራግፈን ከዛፍ ስር አረፍ እንዳልን ካህኑ በፈገግታ፡-

"ዛሬ የጨለማው ጭራሮ ለቀማ ቀርቶልሃል ማለት ነው። ለመሆኑ ለምን ነበር ጫካ ውስጥ ከገባን ጀምሮ ጭራሮ እየለቀምኩ የመጣኸውን ብሎ ጠየቀኝ።

"ጨለማው ሳይበረታ በፊትም መልቀምን ልሞከር ብዬ እንጂ፤ እንደትናንትናው ጨለማውንና የጫካውን መሃል ፈርቼ አይደለም።" ብዬ መለስኩለት።

"እዚህ ስንደርስና ቀድሞን የተከማቸውን ጭራሮ ስታይ መንገዳችንን ሁሉ ጭራሮ ስትለቅምና ስትሸከም በመምጣትህ ተገረምከን"

"መገረሙንስ ተገርማያለሁ። ሆኖ ልፋቴን እንደ ከንቱ አላየሁትም። እዚህ ጭራሮ ተከማችቶ እንደሚጠብቀኝ እንዴት ማወቅ አችል ነበር?" አልኩት በልብ ሙሉነት።

"አሁን ግን አውቀሃል። ካወቅከ በኋላ ያገኘሽውን አውቀት በኋላ ትነግረኛለህ። ዛሬ የምትማረው ሌላ አውቀት አለ። አሁን ጭራሮውን አሳት አድርገውና እንሙቀው። ከዚያም ራታችንን አየተመገብን እንጫወታለን።" አለኝ።

የዛሬው እንጨትን ከእንጨት በማፋተግ አሳት የመፍጠር ሙከራዬ ግን አጅግ አድካሚ ሆነብኝ። ከትናንትናው ልፋቴ አጥፍ በላይ ለፋሁ። ከትናንትናው በላይ እጄ ተላላጠ። ትንሽ የአሳት ፍንጣቂ በተጫረልኝ ቁጥር ማፋተንን ሳላቋርጥ አገንብሼ 'ሁፍ... ሁፍ' እያልኩ እንደጉም የሚንከባለል የጭስ ከምር ዓይኔን ብዙ ካስለቀሰውና ከፉኛ ካሳለኝ በኋላ ጭራሮዎቼን ማቀጣጠል ቻልኩኝ።

ከዛሬ ይልቅ ትናንት በመጀመሪያ ሙከራዬ በቀላሉ አሳት ማቀጣጠሌን ስረዳ 'ከብሪት ለመግዛት በማሰቤ ይሆን ዛሬ እንዲህ የዐናብኝ?' ብዬ አሰብኩ።

ካህኑ ከጨርቅ ኮሮጀው ውስጥ አምባሻ እውጥቶ ቆርሶ ሰጠኝና

በዝምታ ተመገብን። ውሃችንንም ጠጣን። ከዚያም በጀርባው ተኝቶ ከዋከብቱን መቃኘት ሲጀምር፤

“ዛሬ የምትማረው ሌላ እውቀት አለ ብለኸኝ ነበር። ምንድን ነው?” ብዬ ጠየቅኩት።

“እሱንም አደረግኩው እኩ።” አለኝ።

ግራ ተጋብቼ “እዚህ ከደረሰን በኋላ ያደረግኩት ነገር ቢኖር እሳት ማቀጣጠል ነው። ሌላ ምንም አላደረግኩም።” አልኩት።

“ታዲያ እሱ ነዋ የዛሬው አዲስ እውቀትህ።” አለኝ ፈገግ ብሎ።

“እሱንም ትናንትም አድርጌዋለሁ። አዲስ እውቀትነቱ የቱ ጋር ነው?” ብዬ ምገትኩት።

“ትናንት እሳት አላቀጣጠልክም። እሳት ማቀጣጠል የቻልኩው ዛሬ ነው። ትናንት የዛሬውን ግማሽ ያህል ለፍተህ ተስፋ ልትቆርጥ ስትል ጭራሮው ተያያዘልህ። ዛሬ ግን ትናንት ተስፋ ልትቆርጥ ከነበረበት ልፋትህ እጥፍ በላይ ለፍተሃል። በእጥፍም ሕመም ተሰምቶሃል። ለምን ይመስልሃል?”

“ምናልባት በትናንቱና በዛሬው ጭራሮ መሃል ልዩነት ይኖር ይሆናል” ብዬ መለስኩለት።

“በትናንቱና በዛሬው ጭራሮ መካከል ያለው ልዩነት ለመቀጣጠል በወሰዱት የጊዜ ልዩነት ሊገለፅ ይችላል። ትናንት ‘አይሆንልኝም’፣ አቅመም የለኝም ብለህ ተስፋ ልትቆርጥ በነበረበት የልፋትህ መጠንና በዛሬው እጥፍ ልፋትህ መካከል ያለው ልዩነት ግን፣ በትናንትናው አንተነትህ እና በዛሬው አንተነትህ መካከል ያለውን ልዩነት ይገልጻል። ትናንት ‘አይሆንልኝም’ ብለህ እጅህን ልትሰበሰብ ስትል አንተ ሳታስተውለኝ ጭራሮህ ላይ ይሄን ዱቄት በትኛህ። ይሄ ነው የተፈጠረውን መቀት ነበልባል ያደረጋት።” አለኝ ዱቄት የያዘች ትንሽ ብልቃጥ እያሳየኝ በፈገግታ። የትናንቱ ቡረቃቶ ታውሶኝ በራሴ ላይ በኃይል ሳቅኩኝ። እርሱም አብሮኝ ሳቀ።

“አየህ?... ትናንት የለፋኸው እሳት መፍጠር አስከምትችልበት አቅምህ ድረስ አልነበረም። ግን ደግሞ ሞከረሃልና ያችን ትንሽ ምስጢራዊ ሽልማት ብታገኝ ለዛሬ ትበረታለህ ብዬ አሰብኩኝ። ይኸው ዛሬ አልቀጣጠልም ብሎ ቢያስቸግርህም ‘ትናንት አድርጌዋለሁ፤ ዛሬም የማይሆንበት ምንም ምክንያት የለም’ ብለህ ከትናንትናው በላይና እሳት መፍጠር አስከምትችልበት ልከኛው አቅም ድረስ ተስፋ ሳትቆርጥ ተጋህ። ያለምንም እርዳታም እሳትን ፈጠርክ።

“በዙ ሰዎች፤ አንተ ትናንትና ተስፋ ቆርጠህ እጅህን ልትሰበሰብበት የነበረው ቦታ ላይ ደርሰው እጅ ይሰጣሉ። ለስኬት ከዚያ በላይ መልፋት እንዳለባቸው አያውቁም። ከዚያም በላይ የሆነ አቅም እንዳላቸውም አያውቁም። ስለዚህ... ‘አይሆንልኝም’፣ ‘አልቻልኝም’ ብለው ወደ ነበሩበት ይመለሳሉ።

“ዛሬ እሳት መፍጠር የቻልኩበት አቅምህ ትናንትም አብሮህ ነበር። አብሮህ እንዳለ ያላመንኩው አንተ ነህ። ስለዚህ ነጋሪ አስፈለገህ። የትናንቱ ነበልባል ‘ትችላለህ አይዘህ’ እያለ በአዕምሮህ ጓዳ ሲንተገተግ፤ አንተም በእርግጠኝነት ‘እችላለሁ’ እያልክ እጥፍ ተጋህና ለውጤት በቃህ።

“ይሄንን ቁም ነገር መቼም ቢሆን እንዳትረሳው። ሰዎችን ጥገኛ የማያደርግ ምስጢራዊ እገዛ መልካም ነው። ትናንት እንደረዳሁህ አውቀህ ቢሆን ኖሮ ዛሬም ከትናንትናው የላቀ አቅምህን አውጥተህ አትጠቀምበትም ነበር። የትናንቱን ያህል ትሞክርና ‘ኤጭ!... ትናንትም እሱ ስለረዳኝ እንጂ ለውጤት መብቃት አልችልም ነበር።’ ብለህ ትሰበሰባለህ። ለማንኛውም... አንተም ይሄንን ለሌሎች አድርግ።” አለኝ። በሆነው ነገርና በሰጠኝ እውቀት በጣም ተደነቅኩ።

“አንተ ከመንገድ ሰብስቦህ ሰላመጣኸውና እዚህ ተከማችቶ

ስለጠበቀህ ጭራሮስ ምን አሰብክ?" ብሎ ጠየቀኝ ከዋከብቱ ላይ ዓይኑን እያንከራተተ። ጥቂት አሰላሰልኩና፡-

"የራሴን ጭራሮ ይገዢ በመምጣቴ፣ ሌላው ሰው የሰበሰበውን ጭራሮ አላጎደልኩትም። ባለማጉደሌም፣ ምናልባት ነገ ጭራሮ ለመልቀም የማይችል ሰው እዚህ ቢደርስ ለእርሱ ያገለግለዋል። ከእኔም ጭራሮ የተረፈውን አክዬበት አሄዳለሁ።" ብዬ ስመልስለት...

"ማን እንደሆነ የማታውቀውና ነገ እዚህ ደርሶ ይሄንን ጭራሮ የሚያገኘው ሰውም ተከምሮ ለጠበቀው ሲሳይ እግዚአብሔርን ያመሰግናል። የምስጋናው በረከትም ቀድሞውኑ ጭራሮውን ሰብስቦ ላዘጋጀው ሰውና አግኝቶም ላላጎደለው ሰው ይሆናል።" ብሎ አከለበት። ጥቂት ተጨዋውተንም ወደ እንቅልፍ ዓለም አመራን።

- 5 -

"የሰው ልጅ ሁለት ዓይኖች እውነትን ሳይሆን ነፀብራቃዊ ምስሉን ይመለከታሉ። አስተዋይ ልቦና ግን በንስር ዓይን ይመሰላል። ከሰማይ አናት ላይ ሆኖ ውቅያኖስ ውስጥ ያለን እውነት መመልከት ይችላልና።"

.....

'አንተ ዓይኔ፣ ስለምን ነው ይሄን ወጣት ደጋግመህ የምታሳየኝ?....' መልስ የለም።

'ያሳየኸኝ አንተ ብትሆን ኖሮ ትመልስልኝ ነበር። ... አንተ ልቤ ስለምን ነው ይሄንን ወጣት ደጋግመህ የምታሳየኝ?' አልኩት ጥያቄዬን ወደ ልቤ አዙሬው።

የሦስተኛ ቀን ጉዟችን አብላጫውን ከውስጣችን ጋር በመነጋገር አልፎ ይኸው አሁን በዘመመ የጭራሮ አጥር በተከለለች አንዲት ደሳሳ ጎጆ ውስጥ አድርሰናል። የጎጆዋ ባለቤት ሃጂ ናቸው። ከበሩ ፊት ለፊት በቀኝ በኩል ባለው ማዕዘን ቁርበት ላይ ተቀምጠው ጫት ይቅማሉ። በስተቀኛቸው ይሄ መልክ መልካም ወጣት እግሮቹን አቆላልፎ ተቀምጦ በተመስጦ ጫት ይቅማል። ዓይነ ሰውር ወጣት ነው። ከሃጂ በስተግራ ካህኑ፣ ከእርሱ ጎን ደግሞ እኔ ተቀምጫለሁ። ከእኛ ፊት ለፊት አንዲት አርጊት ቡና ያፈላሉ። ከደቂቃዎች በፊት እኚህ እናት ቤት ያፈራውን ራት ለእኛ ለእንግዶቹ መግባውናል።

"እነዚህ መንደር ሰንደርስ፣ እንዲሁም ቤት በእንግዲነት እንዲሰሩት እንጠይቃለን" ያለኝ ካህት ነበር። ቀኑም መሸቷል፤ እኔም ርሃብና መንገድ አድከሞኛልና ሃሳቡ እስረሰተኝ።

ከሃጂ ጎጆ ጎን ያለው ግቢ በጥሩ ሁኔታ የቆመ የአንጨት አጥርና የቆርቆር መዝጊያ ያለው በመሆኑ፣ የቤቱ ጌታ እኛን ለማስተናገድ አቅም እንዳለው አስቤ። ያንን ግቢ አንኳኩተን ማደሪያና ምግብ እንዲሰጡን እንድንጠይቅ ሃሳብ አቀረብኩለት። ካህት ያኛን ጥልቅ መልዕክት ያዘለች ፈንግታውን መገባኝና፡-

"አንተ ያየኸው የግቢውን አጥር እንጂ የቤቱን ጌታ አይደለም። ምንም እንኳን ለጊህ እንግዳ የሚተርፍ ማደሪያ ቢኖረውና ጎተራውም ሙሉ ቢሆንም የሰውየው ትንሽ ልብ ግን ጎዶሎ ናት። ባለው ላይ መጨመርን እንጂ ካለው ላይ መስጠትን አይወድም። አስቲ ከጎኑ ያለውንና በዘመመ የጭራሮ አጥር የተከበበውን ደሳሳ ጎጆ ተመልከት። በዚህ ምሽት የአጥሩ መዝጊያ ከፍት መሆኑ አይታይም? ከዚህ ከቆምከበት በዓይኖችህ አጥሩን ተሻግረህ ተመልከት እስቲ። የጎጆዋስ በር ገርብብ ብሎ ተከፍቶ፣ ውስጧ ያለው ብርሃን ለዓይንህ አልደረሰም?..."

"አንተ የመረጥከው ቤት የአጥሩም ሆነ የጎጆው በር ጥርቅም ተደርጎ በብዙ ቁልፎች ተከርቶኋል። ከውስጡ ወደ ውጭ የሚያበራ ብርሃንም አይታይበትም። ይህ የዘመመ ጎጆ ግን ከፍት ነው። ከፍት መሆኑ ትልቅ ትርጉም አለው። እኛን እንግዳቸን ለመቀበል እየጠበቀ ያለ አይመስልህም?... እና ስለምን ከፍት ሆኖ እየጠበቀህ ያለ በር ከጎንህ እያለ የተከረቸመ በር ከፍቱልኝ እያልክ ስታገኝ ትገኛለህ?" አለኝ።

ይህ ለእኔ ትልቅ ቁም ነገር ያለው ትምህርት ነው። መጨውን ለመረዳት አስቀድመው የሚመጡ ምልዕክቶችን ማስተዋል ማለት ይህ አይደል እንዴ? ቤቶች በተዘገቡበት እና ሰዎች ባንቀላፉበት ሰዓት ከፍት

ሆኖ የጠበቀን ቤት ጌቶቹ "እንኳን ደሀና መጣችሁ" ብለው ሊቀበሉን መፍቀዳቸው አይደለምን?

ቃል ሳልተነፍስ ምን ያህል እንደተረዳሁት አንገቴን በመነቅነቅ ብቻ ገለፅኩለትና እርምጃዬን ወደተከፈተው የአጥር በር አደረኩ። እኔና ካህት ከፊት፣ አሁያው እኛን ተከትሎ ግቢው ውስጥ ገባን። አሁያው ገና ግቢው ውስጥ ከመግባቱ መሬቱ ያበቀለውን ሰርዶ መሸርሸም ጀመረ።

ገርብብ ያለውን በር እንኳኳሁና "ቤቶች፣ አባካችሁ የመሸብን መንገዶች ነን እሳድሩን።" አልኩ። ከውስጥ "ግቡ... ግቡ" የሚል የአዛውንት ድምፅ ሰማን። በዚህ ሁኔታ ነው እንግዲህ እዚህ የታደምነውና 'ለምን ይህ ወጣት እትኩሮቴን ሳበ?' እያልኩ ልቤን የምጠይቀው።

"ይህ እንግዳ ወጣት ይህን አካባቢ ያለመምሰሉ ብቻ ማን ይሆን? እዚህስ ምን አመጣው እያሰኝም?... ደጋግመህ አንድታየው ያደረገህኩ አሱም እንዳንተ ይህን አካባቢ ያለመምሰሉና የመጣውም ከመጣህበት ሥፍራ መሆኑ ነው።

ምናልባትም ወደምትሄድበት የሚሄድም ሊሆን ይችላል።" ብሎ መለሰልኝ ልቤ።

"ልጆቼ ብርሃን ልብ ነው። ልብ ይስጣችሁ። ፍቅር የጀነት መንገድ ነው። አላህ፣ የምታፈቅሩበት ልብ ይስጣችሁ። በኒ እደም ስለ መፈቀር አጅጉን ይጨነቃል፤ በእጁ ያለውና ሊያገበበት የሚችለው ኃይል ግን ማፍቀር መቻሉ ነው። ሰዎች ሊያፈቅሯችሁ ካልቻሉ ውስጣቸው ያለው የማፍቀር ኃይል ጨልሞባቸው ነውና እዘኑላቸው። እናንተ ግን እነሱን ከመሆን አላህ ይሰውራችሁ።" አሉን ሃጂ።

ወጣቱ እጆቹን ዘርግቶ "አሜን" ሲል እኔም ተቀብዬ "አሜን" አልኩ። ይህ ጨዋታ እኛ ከመምጣታችን በፊት የተጀመረ ይሁን ለእኛም ጭምር የተከፈተ አልገባኝም። ቁምነገሩ ግን እኔንም እንደሚመለከተኝ አላጣሁትም።

ሃጂ ለአኔም ለካህንም ጫት አቀበሉን። እኔ ጫት ቃሚ ነኝ። የካህኑ ጫት መቀበል ግን ደነቀኝ። ይህ የሚደንቅ ሰው 'ካህን ነኝ' ያለኝ እኔ በማውቀው የካህንነት ትርጉም አይደለም ማለት ነው?... ስለዚህ ሰው ብዙ ማወቅ ይጠበቅብኛል። በምን ምክንያት እንደሆነ እንጂ እንጂ ስራ ነገሩ ስለደነቀኝ አስቀድሜ 'ኮብላይ ካህን' ብዬ ሰይሜዋለሁ። እውነትም ኮብላይ ካህን ነው።

ከእጣን ማጨሻው የሚወጣው ወፍራም የእጣን ጭስ ወደላይ ተንቋሎ አየከሳና አየሳሳ በጎጆዋ ዙሪያ ይንሳፈፍና አልም ይላል። 'ለመሆኑ ይህ ወፍራም ጭስ ከሰቶና ሳስቶ አልም የሚለው ወደምንነት ተቀይሮ ይሆን?' ስል አሰብኩኝ።

"ሁሉም ነገር በለውጥ ውስጥ የሚያልፈው እኮ በፍቅር ሳቢያ ነው።" ብለው ሃጂ አባነኝ። የባነንኩት በታላቅ ድንጋጤ ነው። አሁን ስለ ጭሱ ያወራሁት በልቤ ነው ወይንስ ድምጹን አውጥቼ ነበር? የትኛው እውነት እንደሆነ ግራ ገሳኝ።

"አንዱ ከሌላው ጋር ያለው መዋደድና መዋሃድ ለአፍታም ባለመቆሙ፤ ሁሉም ነገር በዘለዓለማዊ እንቅስቃሴና ለውጥ ውስጥ ይኖራል።" ብለው ሲቀጥሉ ግን 'የት ነው የመጣሁት?' ብዬ አስካሰብ ድረስ ድንቅ አለኝ።

በአንድ የገጠር ጎጆ ውስጥ ሳይሆን በትልቅ የፊዚክስ መጽሐፍ ውስጥ ተረት ሆኜ የገባሁ ሁሉ መሰለኝ።

'ኃይል አይፈጠርም፤ አይሞትም። ከአንድ ቅርፅ ወደሌላ ቅርፅ አየተለዋወጠ ይኖራል እንጂ' የሚለውን የፊዚክስ ንድፈ-ሀሳብ ነው ከሃጂ አንደበት የሰማሁት። ግን ደግሞ አሳቸውስ ይህን ንድፈ-ሀሳብ ተምረውት ቢሆንሰ?... አንደዚያ ከሆነ መገረሜ ራሱ ያስገርማል። የዚህ እውቀታቸው ምንጭ ምን እንደሆነ ማረጋገጥ ይጠበቅብኛል።

"ፍቅር የሁሉም ነገር መነሻና መድረሻ ነው። አንድን ቤት ስንሰራ

ሁሉም ነገር ካልተዋደደና በአንድ ካልተዋሃደ እኮ ቤቱ ይወድቃል እንጂ አይቆምም። ይቺ መሬታችንንም ብንወስድ ቁጥር ሥፍር የሌላቸው ብናኛች በፍቅር የመሠረቷት ሀብር ናት። እያንዳንዱ ግዙፍ ነገር ሁሉ ፍቅር የገለፀው የረቂቅ ብናኛች ሀብር ነው።... እንግዲህ አላህ ማለት ይህ ጥልቅ ፍቅር፤ ይህ ረቂቅ ፍቅር ነው። ታዲያ ፍቅርን ካልተረዳን እንደምን አላህን ልንረዳው እንችላለን?" አሉና በዓይናቸው ሁላችንንም ማተሩን።

"አባቴ፤ አሁን የተናገሩት ነገር እውነት ነው። ትልቅ ቁም ነገርም ነው። ግን... ይቅርታ ያድርጉልኝና አንድ ጥያቄ ልጠይቁት?" አልኳቸው።

"ደግ!" አሉኝ ደግ በሆነ ድምፅ።

"እንደው ዓለማዊ ትምህርት ተምረዋል?... ማለቴ ፊዚክስ አጥንተዋል?"

"ዓለማዊ ትምህርት አልከኝ?!... በእርግጥ ትምህርት ቤት ሄዶ መማሩ መልካም ነው። ግን የልብን እውቀት ሽሮ በተጣመመ መንገድ መሄድ ነው ትልቁ አደጋ። እናንተ የዘመኑ ወጣቶች ደግሞ ልባችሁ ከሚነግራችሁ ይልቅ መጽሐፍ የነገራችሁን ብቻ አምናችሁ። ግራ በተጋባ እውቀት ውስጥ ትዋኛላችሁ።... እኔ ግን አላህ የሰጠኝን እውቀት ነው የማምን። ትምህርት ቤትም ገብቼ አላውቅ። አንተም የተፈጥሮን ምስጢር ራስህ መርምረውና የአላህን ቋንቋ ትረዳዋለህ። አላህ ስራውን የሚሰራው በብዙ ምስጢራዊ ጥበቦች ውስጥ ነው። የአላህን ቋንቋ ስትረዳ እውነተኛውን ጥበብ ታገኘዋለህ።" ብለው መለሱልኝ።

በመስማማት አንገቴን ነቀነቅኩኝ። ካህኑም ዓይነ ሰውሩም ወጣት በሃጂ ንግግር በመስማማት አንገታቸውን ነቀነቁ።

"ይህ ወጣት እንዳንተው ፊደል የቆጠረ የከተማ ልጅ ነው። እዚህ እኔ ጋር ከመጣ ሳምንት ያልፈዋል። የሚያስገርም ታሪክ ያለው ወጣት ነው። መቼም አንዳችን ከሌላችን የምንማረው ብዙ ቁም ነገር ይኖራል። እስቲ

መጀመሪያ ስላንተ አጫውተንና ከዚያ ደግሞ እሱ ታሪኩን ያጫውተናል።” አሉኝ ሃጂ።

ከየት እንደምጀምር ትንሽ ካሰላሰልኩ በኋላ እዚህ ጎጆ እስከደርሰ ድረስ ያለውን ታሪኬን በአጭሩ አጫውትኳቸው።

ከእኔ ታሪክ በኋላ የተደመጠው የዚያ ዓይነት ስውር ታሪክ ግን የሚያስደነግጥ ከመሆኑ አልፎ ‘በእኔ ቢደርስ ኖሮ ምን ሊሆን ነበር?’ አሰኝኝ።

‘ወይ ዕድላዊት! ለካ ምንም ያደረግሽኝ ነገር የለም። ይቺን አደረግሽኝ ብዬ ይሄን ያህል ስለቃይ፣ ለካስ ከምንም የገዘፈ በደል ደርሶበት ይቅርታ በማድረግ ስቃዩን የገደለ ሰውም አለ።’ አልኩኝ በልቤ።

“ፍቅረኛዬ እጅጉን ውብ ነበረች።” ብሎ ጀመረ ወጣቱ። “ዓይኖቿ ከተፈጠረችበት ዕለት ጀምሮ ማየት አይችሉም ነበር። ዓይነት ስውር በመሆኗ ሳቢያ ብቻ ራሷን ጨምሮ፣ ሁሉንም ሰው ትጠላ ነበር። ለእሷ የነበረኝን ፍቅር መግለፅ ይከብደኛል። እሷም ብትሆን በማንኛውም ሁኔታ ሁሌም ከገና የማልለየው እኔ ብቻ ነበርኩና ትወደኝ ነበር።

‘ዓለምን በዓይኖቼ ማየት ብቸል አገባህ ነበር’ ትለኛለች ደጋግማ። አንድ ቀን ጥንድ ዓይኖች ተለገሷት። እኔን ጨምሮ የጓጓችለትን ብርሃን ማየት ቻለች። ‘የኔ ውድ፣ አሁን ዓለምን ማየት ቸለሻል። እንደቃልሽ እንጋባ።’ ብዬ ጠየቅኳት። ያኔ ግን በድንጋጤ ተንቀጠቀጠች። እኔ ፍቅረኛዋም ዓይነት ስውር መሆኔን ስቃይ ከፋኛ ተንቀጠቀጠች። እንኳን ልታገባኝ አብራኝ መሆን እንኳ እንደማትፈልግ አረዳችኝ።

“ፍፁም ያልጠበቅኩት ነገር ነበርና የምገባበት እስካጣድረሰ ደነገጥኩኝ። ግን ምን ማድረግ እችል ነበር? በዕንባዬ እየታጠብኩ ሄድኩ፣ ራቅኳት። ከቀናት በኋላ ጥቂት ቃላት የያዘ ደብዳቤ ላኩላት። ‘ውዴ፣ ዓይኖቼን

አደራ ተንከባከቢልኝ።’ የሚል ደብዳቤ። የዚያኑ አለት ያን እምነት የጣልኩበትን ዓለም ትቼ ሩቅ ለመሄድ ተነሳሁ።

“እንግዲህ ሁኔታዎች ሲለወጡ የሰው ልጅ አዕምሮም እንዲህ አብሮ ይለወጣል። አየህ የሰው ልጆች ስንባል እንዲህ ነን። ጥቂት የታደሉ ሰዎች ብቻ ናቸው በእነዚያ እጅጉን በከፋ የጨለማና የስቃይ ዘመናት ውስጥ ሁሌም ከጎናቸው ያልተለዩ ሰዎችን የማይረሱ።” ብሎ የፍቅር ገጠመኝን በአጭሩ አጫውተን። ምን ዓይነት ጥንካሬ ቢኖረው ነው ይሄን ታሪክ ዛሬ እንደተረት ለማውጋት የበቃው?... አስደናቂው ወጣት ገግግሩን ቀጠለ።

“እናባንተ ላይ የሆነው በእኔ ላይ ከደረሰው ጋር ሲነፃፀር ምንም ነው። እኔ ግን ያቺን ምስኪን ልጅ ሙሉ ለሙሉ ይቅርታ አድርጌ ላታለሁ። ላዝንላት እንጂ ላዝንባት እንደማይገባኝ አሁን ተረድቻለሁ። ከሁሉም ከሁሉም የሚፀፀተኝ አንድ ነገር ብቻ አለ። የተረገምኩ ጨካኝ ነኝና እግዚአብሔር ይቅር ይለኝ ዘንድ ይኸው በየቀኑ እፀልያለሁ። ቀሪ ዕድሜዬን ዓይነት ስውር ሆኜ እንድኖር የወሰነው አፍቃሪ ልቤ እንዴት ጨካኝ መሆን ቻለበት?... የሆነው ሁሉ ከሆነ በኋላ ስለምን የእኔን ዓይኖች እንደለገሰኳት ነገርኳት? እንዴት አፈቅራት የነበረችን ምስኪን ልጅ ቀሪ ዕድሜዎን በፀፀትና በስቃይ እንድትኖር ፈረድኩባት? ዓይኖቿ የእኔ ዓይኖች መሆናቸውን ስለነገርኳት ስቃይን ፈረድኩባት እንጂ ምን ተጠቀምኩ? ምንም።

“ዛሬ፣ እሷ የተወችኝ ዕለት ከደረሰብኝ ስቃይ በላይ በዚህ ጭካኔዬ እየተሰቃየሁ አለሁ። እናንተም እግዚአብሔር ይቅር ይለኝ ዘንድ ዱዓ አድርጉልኝ።” አለኛ አቀረቀረ። የእንባ ዘለላዎች ከመነፅሩ በታች ሲወርዱ ተመለከትኩኝ።

‘ይሄ ወጣት ምን ዓይነት ተዓምር ነው የሚያወራው?... ለዚያች ሴት ይቅርታ ማድረግ ሲደንቀኝ፣ ዛሬ ዓለምን ያየችባቸው ዓይኖች የርሱ

መሆናቸውን ስለነገራት ብቻ ራሱን እንደ አረመኔ ቆጥሮ የሚሰቃይ ሰው ምን ዓይነት ተፈጥሮ ነው? ብዬ እጅጉን ተደነቅኩኝ።

ለራሴ የሰጠሁት ቦታ በእነዚህ ሦስት ቀናት እያሸቆለቆለ ወርዶ አሁንም በአፍጢሙ ተደፋ። ይህ ወጣት ይህን ያህል መስዋዕትነት ከፍሎም ላገኘው ምላሽ ይህን ማድረግ ከቻለ፤ እኔስ ማን የሚሉኝ ነኝ... ከንቱ ነበርኩ ማለት ነው። የሚያሳዝነው ነገር ደግሞ ከንቱ ከመሆኔም ብሎ፤ ከንቱ መሆኔን እንኳ እስከዛሬ ያለማወቁ ነው። አሁን ግን ቢያንስ ከንቱ መሆኔን ተረድቻለሁ። ቀሪው ነገር ከንቱነቴን ከነፍሴ ውስጥ አጥቤ የማፅዳት ስራ ነው። ለዚህ ደግሞ መንገድ ላይ ነኝ ብዬ አሰብኩ።

“ልጅ ሁሉም ነገር የሚሆነው በምክንያት ነው። ለልጅቱ ይቅርታ ማድግ መልካም ነው።” አለና ካህኑ መምህራ ለመጀመሪያ ጊዜ ድምፁን አሰማ።

“... ግን ደግሞ ለራስህም ይቅርታን አትንፈግ። ዓይኖችህን እንደሰጠህ መንገርህ እኮ አንተ እንዳሰብከው ያን ያህልም ጉዳት አይኖረው ይሆናል። ምናልባትም ይህን ሳትነግራት ቀርተህ ቢሆን ኖሮ ለሰራችው በደል ገዢ ሳትገባ ታልፍ ይሆናል ልጄ። አሁን ቢያንስ ለንስሃ ጊዜ ሰጥተሃታል። ከዚህ በኋላ ያለው ነገር የእርሷ ፈንታ ነው። አየህ... ዓይኖቿ ማየት ስላልቻሉ ብቻ ራሷን ጨምሮ ዓለምን ሁሉ ስትጠላ የኖረች ሴት በመሆኗ፤ የልቧን ብርሃን ጋርዳዋለች።

“አንተ ዛሬ የተፀፀትከበትና ያኔ የላክላት ደብዳቤ ይህንን የልቧን ብርሃን የጋረደውን ጨለማ ገፎ፤ ነገሮችን እስከዛሬ ባላየችበት መንገድ እንድታይ ረድቷት ቢሆንስ ምን ታውቃለህ?... ሁሉም ነገር የሆነውና የሚሆነው በምክንያት መሆኑን አታምንም?”

ልጅ ልክ በዓይኖቹ እንደሚመለከት ሁሉ ነው ካህኑን የሚመለከተው። “ልክ ተናግረዋል አባቴ። በፍፁም በዚህ መንገድ አላሰብኩትም ነበር።”

እስከአሁን ያልታየ ጥልቅ ሰላም የሰፈነበት ፈገግታ ፊቱ ላይ ታየ። በብርሃን የተጠለቀ ፈገግታ።

“እንግዲያውስ ለራስህ ይቅርታን አድርግ። አይሁዶችና ሮማውያን ክርስቶስን መስቀል ላይ ሰቅለው ሲያሰቃዩት ወደ ሰማይ አንጋጦ የተናገረውን ሰምተሃል መቼም። ‘አባቴ ሆይ፤ የሚሰሩትን አያውቁምና ይቅር በላቸው።’ ነው ያለው። ይቅር ባይነትን ጥግ አድርሶ ሲያስተምር መሆኑን ልብ በል። ከዚያስ ምን ተፈጠረ?... ልክ ነፍስና ስጋው ሲላቀቁ መሬት ራደች፤ ቀኑን ፅሁፍት ዋጠው፤ የቤተ መቅደስ መጋረጃዎች ተሰነጠቁ። ይህ ለምን የሆነ ይመስልሃል?... መስቀል ላይ ሰቅለው ያሰቃዩት ‘እውነትን’ እንደሆነ ሰዎቹ እንዲያውቁት ነው።

አየህ፤ እየሱስን ሀሰተኛ አድርገው አሰቃይተው የሰቀሉት ሁሉ፤ እሱ እውነት እንደሆነ እንዲረዱት ብሎ እግዚአብሔር ያንን ተዓምር አሳያቸው። የተዓምሩ መልዕክት ምን ማለት እንደሆነ ገብቶሃል?... ያንን ሀጢያት የሰሩ ሰዎች ሁሉ እርሱ እውነት እንደሆነ አውቀው ንስሃ እንዲገቡ ብሎ ነው እንጂ ቀሪ ዕድሜያቸውን በሰሩት ሀጢያት በፀፀት እየተሰቃዩ እንዲኖሩ ብሎ አይደለም።

“አንተም በመጨረሻው መልዕክትህ ለልጅቱ የንስሃ ጊዜ ሰጥተሃታል እኩ። ንስሃውን የመጠቀም አሊያም ያለመጠቀሙ ጉዳይ በልጅቱ ብቻ ተወስኖ ነው የሚቀር። አንተ ያደረግከው ግን ትክክለኛውን ነገር ነው።” በማለት ካህኑ ንግግሩን ቋጩ። ወጣቱም አንገቱን በገባኝ እየነቀነቀ በተመሰጠ አደመጠው። ፊቱ ላይ ያነበብኩት ሰላም አስቀናኝ።

እነዚህ ሰዎች ሰውን ከውስጥ ስቃይ የመፈወስ ትልቅ ኃይል አላቸው። ሃጂም ሆኑ ካህኑ በታላቅ ጥበብ ተጠምቀው ሳሉ፤ እነርሱ ግን እኛ መናኛ ብለን የምናስበውን ዓይነት ኑሮ ይኖራሉ። እኛ ደግሞ በጥቂት

አውቀታችን ሰማይ ነከተን፤ እየን፤ እየን እያልን እንንገማለላለን። ድንቅ ነገር፤ ድንቅ ተዓምር።

ስቃይ በምን ይሆን የሚለካው?... በቆይታ ጊዜው?... በሚያደርሰው የጉዳት መጠን?... በምንም ይሁን በምን ብቻ የእኔ ስቃይ መጠኑ ቀንሷል። በአርግጥ ጨርሶ አልጠፋም። መዘናጋቴን አይቶ ብቅ ይልና በደረቴ እየተሳበ ሙሉ ለሙሉ ሊቆጣጠረኝ ሲሞክር ድንገት አባንንና አናቴን በኩርኩም ብዬ ኩም አደርገዋለሁ።

የምናባቱ ስቃይ ነው!... ይሄን ስቃይ የሚሉትን ሰይጣን በይቅርታ ፀበል እያጠመቅኩ ሁለተኛ ባለፍኩበት እንዳያልፍ ከገነቴ ላባርረው እየጣርኩኝ ነው። በቅርቡም ይሳካልኝና ከሕመሙ አፈወሳለሁ። አለዋለሁ ራሴን። አሁን የገባኝ አንድ ነገር አለ። ከስቃይ መንፈስ ሙሉ ለሙሉ ካልተፈወሰከ፤ ብዙ ቁጭቶች፤ ብዙ ቂሞች... ብቻ ይቅርታህን የሚሹ ብዙ፤ ብዙ የስቃይ ጅረቶች ከልብህ ስር ቤታቸውን መስርተዋል ማለት ነው።

እነዚህ የስቃይ ጅረቶች ከልብህ ስር ይነሱና በደም ሲንገሩ አድርገው እየፈሰሱ በየደም-ሰሮችህ ይሰራጫሉ። ከዚያም መላ ሰውነትህን ያዳርሳሉ። እያሰቃዩህ፤ ሰላምና አርጋታህን እየነጠቁህ የአዕምሮህን ስራ ሙሉ ለሙሉ ተቆጣጥረው ያሳብዱሃል። በቃ ውጤቱ ይሄ ነው።

ቂምና ቁጭትን የመሳሰሉ የስቃይ ጅረቶችን ለሌሎችም ሆነ ለራስህ ይቅርታ በማድረግ አድርጋቸው። በልብህ ፍቅር እና ይቅር ባይነት አይጥፉ። የደስታና የሰላም መንገዱ በዚያ ነውና።

እናም፣ እኔም ውስጥ የቀረው ስቃይ የነገረኝ ይቅርታዬን የሚሹ ብዙ ቂሞችና ቁጭቶች በልቤ ውስጥ እንዳሉ ነው። ለምሳሌ ካህኑን ከማግኘቴ ከጥቂት ቀናት በፊት በጣም ተከፍቼ ነበር። ዕድላዊት ስልክ እያወራች እኔ ወዳለሁበት ከፍል ገባች።

"አሁንስ አይሰማህም?" አለችው በወዲያኛው መስመር ያለውን ሰው። ፍቅርና ስስት በተላበሰ ድምፅ። ወዲያኛው ከፍል ስልኩ እየተቆራረጠ አላሰማማ ብሎ መሰል እኔ ወዳለሁበት ከፍል የመጣችው።

"እና ለምንድነው የጠፋህብኝ? ናፍቄሃለሁ አኮ..." አለችው። ድምጹ ውስጥ ሐዘንና መማፀን ሰማሁበት። የዚያ ሰው ልብ በደስታ ዕልልታዋን ታቀልጠው ይሆናል። የእኔ ልብ ግን ስለራሷ አነባች።

'እኔ ወዳጄ ነኝ ጠላቷ?... ሌላው ቢቀር እየተሰቃየሁ መሆኔ ለምን አይገባትም?... ያሻትን ታድርግ፤ ግን ስለምን ፊት ለፊት ታሰቃየኛለች? ምናል ዞር 'ብላ አንኳ ብታናግር?' እያልኩ እስቃያለሁ።

አንደዚህ ዓይነት ነገሮች ላለፉት ሁለት ዓመታት ተደጋግመው ተከስተዋል፤ ቅርፅና ዓይነታቸውን እየለዋወጡ። ይሄ በሆነ በሁለተኛው ቀን ከዚያ ሰው ጋር ተያይዞ ሄደች። የት አንደሄደች አንጃ። ብቻ ካህኑን እስካገኘሁበት ቀን ድረስ አልተመለስኩም። አሁንም አልተመለስኩም ይሆናል።

"ታዲያ ከዚህ ምን ትረዳለህ?... ምስኪኗ ዕድላዊት ፍቅር ላይ መሆኗ አልታየህም?" አለኝ ልቤ።

"በአርግጥ ዛሬ ብቻ ሳይሆን ከዓመት በፊትም ይሄው ሰው ናፍቋት ለሳምንት ያህል ተኮራምታ ታለቅሰ ነበር።" አልኩት ልቤን።

"ታዲያ ፍቅር ላይ መሆኗን ካወቅክ አንደምን ትፈርድባታህ?... አንድ ሰው ፍቅር ላይ ከሆነ እኮ ሌላው ነገር ሁሉ ለእርሱ ገለባ ነው። ሀሳቡም ፍላጎቱም ያ ያፈቀረው ሰው ብቻ ነው። ምነው... እንተስ በእርሷ ፍቅር ሳቢያ ብቻ ብዙ ነገሮችን እንደማይረቡህ ሁሉ አሸቀንጥረህ አልጣልክም እንዴ?" አለኝ።

"ልክ ነህ። ከእኔ ይበልጥ ያፈቀረችው ሰው ስላለ ነው እኔን የዘነጋችኝ። ወዳ አይደለም። ለእኔ ያላትን ነገር ሁሉ የወሰደባት የዚያ ሰው ፍቅር

ነው። እኔ የራሴን አየሁ እንጂ፤ እሷም እኮ ደስተኛ የምትሆነው ከሰንት አንዴ ነው። አንድ ቀን ስለዚህ ሰው በእኔ ፊት ለእንዲት ጓደኛዋ ስታወራ በደስታ ተሞልታ እንደነበር አስተውያለሁ። ታዲያ ብዙ ሐዘን ያለባትን ሴት ትንሽ ደስታን ለምን አጣጣመች ማለት ራሱስ ግፍ አይሆንም?... ይህ ራስ ወዳድነት አይደለም?... ለእኔ ፍቅር ከሌላት፤ ሌላን ሰው አፍቅራ ብትደሰት ምን አለበት?... እኔስ ብሆን ከሌላ ሰው ፍቅር እንደያዛት እያወቅኩ ስሯ ምን ጎለተኝ?... አብሬያት ባልሆን ኖሮ እኮ ፊት ሰፊቴ ፍቅሯን ስትናዘዝ ባልሰማኋት ነበር። እዎ!... የሞተን ፍቅር ከዛሬ ነገ ይሸር ይሆናል እያልኩ እዚያው ቁጭ ብዬ ባልጠብቅ ኖሮ ብዙ ነገሮች ይቀየሩ ነበር።"

"ያ ሁሉ ነበር ነው። አሁንስ?" ልቤ በጥያቄ አጣጥኗል።
"አሁንም ያ ፍቅር ሞቷል። እርም እውጥቼ ልቀብረው ግድ ይላል። በጀመርኩት ጉዞ አገፋለሁ። ዕድላዊትንም የያዛት ፍቅር ስቃዬን እንዳታይ አውሯታልና፤ ሳታስት እንዳትሰማም ጀርባደፍኗታልና አልፈርድባትም። ለዚህም ይቅርታ አድርገላታለሁ። የቀሩኝን ቁምና ቅሬታዎቼን ሁሉ ከውስጤ እያደገኩና እያወጣሁ ይቅርታ አደርግላታለሁ።" ብዬ መለስኩለት።

"በል በዚህ በርታ። ግን ልብ አድርግ። በእርሷ ሳቢያ ትንሽም ቢሆን የስቃይ ስሜት ከተሰማህ ይቅርታ ያላደረግክበት ርዝራዥ ቁምና፤ ቁጭት በደምህ ውስጥ ቀርቷል ማለት ነው። ቁምና ቁጭት ከውስጥህ እስኪጠፋ ድረስ ይቅርታ ማድረግን እንደ ጠመንጃ ታጠቀው። ለወደፊቱም ጠመንጃውን አታውልቀው። እነዚህ ሁለት የስቃይ ጅረቶች ልብህ ውስጥ ቤት ከመመስረታቸው በፊት ትመልስበታለህ።" አለኝና ልቤ ተራውን ለኩብላዩ ካህንና ለሃጂ ለቆ አደፈጠ።

"ልጆቼ፤ ለሰዎች መልካምን ስታደርጉ ከነበረ፤ አሁንም መልካምን በማድረግ ትጉ። መልካም ያደረገ በመልካም ይመለስላታል። 'ላደረግነው መልካም ነገር ያገኘነው መልስ ከፋትን ነው።' ብላችሁ ካሰባችሁ ተሳስታችኋል። ማንም ቢሆን የዘራውን ያጭዳል። ስህተቱ፤ ላደረጋችሁት መልካም ነገር ሁሉ ምላሹን የጠበቃችሁት ከዚያ መልካምን ካደረጋችሁለት ሰው መሆኑ ነው። የመልካም ስራ ዋጋው የሚገኘው ምንም ከማይሳነው አላህ ዘንድ ነው።"

"ግን አደራ ልጆቼ!... መልካምን በማድረግና መስዋዕት በመሆን መካከል ያለውን ግዙፍ ልዩነት አስተውሉ። በሙሉ ልቡ ካለው ላይ የሰጠ እሱ፤ በመስጠቱ ደስተኛ ነው። በመስጠቱ ብቻ የሁሉም ሩጫ ውጤት የሆነውን አርካታን ያገኛልና።"

"መስዋዕት መሆን ግን በፀትን ያመጣል። የትናንት በፀት ደግሞ የዛሬን ኑሮና ደስታን ይነጥቃል። የነገንም ኑሮ ይመርዛል። ልጆቼ በፀት ሳቢያ ደስታቸውን ሲያጡ ማየትን አይወድምና ራሳችሁን መስዋዕት ታደርጉ ዘንድ አላህ አይፈቅድም። አላህ ከልባችሁ የጠየቃችሁትን መልካም ነገር ሁሉ ይሰጣል። እስቲ ለሆነላችሁ ሁሉ እመስግኑና ማግኘት ወይም መሆን የምትፈልጉትን ነገር ከቀልብ ሆናችሁ ፀልዩና ጠይቁት። እንደሚያደርግላችሁ በሙሉ ልብ እመኑና የሆነላችሁ ያህል ይሰማችሁ። እመስግኑትም። ምንም የማይጎልበት አላህ የሚያሳጣችሁ ምንም ነገር አይኖርም።"

"አንድ ጊዜ ምን ሆነ መሰላችሁ፤ ሀገራችን ላይ ዝናብ ጠፋና የድርቅ ወሬ እዚህም እዚያም ሆነ። ሙስሊሙም በመስጅዱ፤ ከርስቲያኑም በመቅደሱ ወደ ፈጣሪ ሊጮህ በነቂስ ወጣ። አንድ አባወራ ሕፃን ልጁን "ና ወደ መስጅድ እንወጣ ። ሙስሊም ከርስቲያኑ ሁሉ ተሰብስበን ዝናብ እንዲሰጠን ወደ

አላህ ልንፀልይ ነው።” ይልና የሕፃኑን እጅ ይዞ ከቤት ይወጣል። ገና ደፋን እንደተራመዱ ሕፃኑ ልጅ “ቆይ፣ ቆይ አባዬ መጣሁ” ይልና አየርጠ ወደ ቤት ይመለሳል። ወደ መስጅድ ለመሄድ የተቻለው አባት “ምን ፈልጎ ነው?” እያለ በር በሩን ያያል። ሕፃኑ አፍታም ሳይቆይ አየርጠ ይመለስና “ገንጥላ ረስተን ልንሄድ ነበር።” አለው በእጁ የያዘውን ገንጥላ እያመለከተው። የዚያ ሕፃን ልጅ ቀልብ ከሁሉም የተሻለ መሆኑን ተመልክቶ እንግዲህ። አላህን ተሰባስበን ዝናብ ከጠየቅነውም ዝናቡ በእርግጥም ይዘንባል ብሎ የሚጠለሉበትን ገንጥላ ይዞ ወጣ። የዚህን ሕፃን ቀልብ ከያዛችሁ የጠየቃችሁትን ታገኛላችሁ ልላችሁ ፈልጌ ነው።” አሉን ሃጂ።

በእውነትም የሕፃኑ ልጅ ልብ ይደንቃል። ትልቅ ምስጢር ያዘለ አጭር መልዕክት ነው ከሃጂ የተላለፈልን። በከተማ ወሬ አፍ አስከፋችቹ እኛም ጆሮ ብቻ ሆነናል። መሆንም ይጠበቅብናል እንጂ።

“መቼም ጨዋታን ጨዋታ ያነሳሃል።” አሉና ከማርም የሚጣፍጥ ጨዋታቸውን ለመቀጠል አፋቸውን አበስ አደረጉ፣ ሃጂ።

“ወሎ ውስጥ የሆነ ታሪክን ነው የምነግራችሁ። መቼም ወሎ የታላላቅ ሹኾች ሀገር ናት። እና ምን ሆነ መሰላችሁ። አንድ ባለጠጋ ሰው ዱዓ ማስደረግ ይፈልግና ከሹኾቹ አንዱን ቤቱ ይጋብዛል። አድራው ሞቆ፣ ጫት እየተቃመ ዱዓ ሲደረግ፣ ሲመረቅና አጫን ሲባል ይመሻል። ዱዓው አብቅቶ ሹኾም ወደ ቤታቸው ይሄዳሉ። መቼም እንዲህ ካለ በላሻ አላህ ይሰውረንና ሌሊት ሁሉም ባንቀላፋበት ሰዓት የባለጠጋው ቤት በእሳት ተያይዞ ከሞላ ንብረቱ ጋር አመድ ሆኖ ይወድማል። ባለጠጋውና ቤተሰቡ ግን እንዲትም ጭረት ሳይነካቸው ከእሳቱ ይተርፋሉ። ባለጠጋውም ቀኑን ሙሉ እንደዚያ ዱዓ ሰናደርግ ቆይተን፣ ለዓመታት የገነባሁት

ንብረቱ አንዴት እንደዚህ የእሳት ራት ይሆናል? እያለ ተብሰለሰለና ይሄንኑ ጥያቄ አስይዞ ወደ ሹኾ በማለዳ መልዕክተኛ ይልካል። ሹኾም መልዕክቱን ካደመጡ በኋላ በመገረም “አንተዬ፣ ባንቅምበት ምን ሊመጣ ነበር?” ብለው መልስ ላኩለት። ‘ዱዓ ባናደርግበት ኖሮ ምን ሊመጣ ነበር?’ የአስተዋይ ሰው ግሩም መልስ ነው። እውነት እኮ ልጆቼ፣ የባለጠጋውና የቤተሰቦቹ ከዚያ ንብረቱን ደግ አመድ ካደረገ እሳት መትረፍ ራሱ ተዓምር ነው። ያቀን የዋሉበት ዱዓ የሱንና የቤተሰቡን ሕይወት እንዳተረፈ አልገባውም ነበር። እናም የሰው ልጅ ሁሌም የሚያየው የላይ የላዩን፣ የግልቡን እንጂ ውስጡን አይመረምርም።” አሉና ሌላ ድንቅ ታሪክ አከሉልን።

በነጋታው እስተዋዩን ሃጂን፤ እስገራሚ የሆነውን ወጣት እና ደጓን እናት ተሰናብተን ጉዟችንን ተያያዝን።

ስለ ኩብላዩ ካህን ብዙ ለማወቅ ብዙ የምጠይቀው ጥያቄ ነበረኝ። ግን ካህኑ ማውራት ካልፈለገና ዝምታን ከመረጠ፤ ፊቱን በማየት ብቻ ዝምታውን መስበር ይከብድ ነበርና አኔም ወደ ውስጤ መመለስን መረጥኩኝ። እናም በልቤ ማህደር ውስጥ 'ዕድላዊት' በሚል የዶሴ ስም ተመዝግበው የተቀመጡትን ቀሪ ቁሞችና ቅሬታዎች እያወጣሁ በይቅርታ አየገደልኳቸው ራሴን የማንገቱ ስራ ላይ ተጠመድኩ።

ቀኑን ሙሉ ሰንጓዝ ከካህኑ ጋር አንድ ሁለቴ ብቻ ጥቂት ቃላት ተለዋውጠናል። ረፋድ አካባቢ አንድ የገበያ ቦታ ላይ ለጥቂት ደቂቃዎች ከመቆማችን በቀር ጉዟችን ሰው አልፎ አልፎ በሚታይበት ሜዳና ጫካ ውስጥ ነበር። ገበያ ውስጥ በቆምንበት ጊዜ ካህኑ ሁለት ሰዎች ቆመው ሲያወሩ በአንክሮ ሲያስተውላቸው ላይ 'እነዚህ ሰዎች ማን ይሆኑ?' ብዬ አኔም የሚያወሩትን በትኩረት ማድመጥ ያገዘኩ።

"እና ዛሬ እዚህ ቀዩ ነዋ የምናሳልፍ?" አለ አንደኛው ገበሬ።
"ታዲያ እዚህ መጥቼ ያቼን ወዳጄን ሳልጎበኝ የምመለስ ይመስልሃል፤ ሞኞ?!... ባለቤቴ አንደሁ የልጅ ነገር አምቢ ብሏታል። አንደው ተስፋ አልቆርጥ ብላ ለየቤተከሰያኑ በመሳል ዕድሜዋን ገፋቸው አንጂ ምንም

እርባና የላት። ይቺን ወዳጄን አጥብቄ ልያገና መጠሪያዬን ላብኛ አንጂ... እኔኮ ግራ የሚገባኝ የዘራህበት መሬት አንዴት አላፈራ ይላል?! ተወኝማ ወዳጄ!... ሸክማችንን ቶሎ፤ ቶሎ ሸቅጠን ከኮማሪቷ ዳሴ ጋር አንላፋ አንጂ ሌላ መላም የለው።" አለ ሁለተኛው ገበሬ በጨፈገገ ፊት።

ካህኑ እነርሱን ትቶ መንቀሳቀስ ሲቀጥል አኔም ተከትዬው ወደ መንገዳችን ገባን። ጀምበር ልትጠልቅ ስታኮበኩብ አንድ የገጠር መንደር ደረሰንና ካህኑ አየመራኝ አንድ ጎጆ በራፍ ላይ ቆምን። ካህኑ በሩን ሲያንኳኳ "ማነው?" አያለች አንዲት ሴት ብቅ አለች።

"አሜቴ፤ የሩቅ ሀገር ሰዎች ነን። ይሄን መንደር አልፈን ብንሄድ በድቅድቅ ጨለማ የሚገጥመን ጫካው ብቻ ነው። ማረፊያ ትሰጭን አንደሁ ብለን ነው ደጅሽ የቆምነው።" አላት። ሴትየዋ ካህኑንም እኔንም በዓይኗ ገመገመችና፤

"ቤት የአግዚህር ነው ግቡ።" አለችን። የአህያችንን ጭነት አራግፈን እዚያው ደጂ ላይ ተውነውና ገባን። ለአንግዳ የሚደረገው መስተንግዶ ቀረበልን። አጃችንን አስታጥባን በጠላ የታጀበ ራት አቀረበችልን። እርሷም ከእኛ ጋር ማዕድ ቀረበች። የምግቡ መጣፈጥና የጠላው ጣዕም ድንቅ ባለሙያ ወይዘሮ መሆኗን ይመሰክራል።

ጎጆዋ በጣም ጠባብ ናት። በዚያ ላይ ኩሸናውም እዚያው ነው። ከርሷ መደብስርቀርበት ጎዘጎዘችልንና አንድየነተብብርድልብስጣልአደረገችበት። ሴትየዋ ወግ አዋቂ ናት። እዚህ በእርሷ ቀዩ የደረሱ አስቂኝ ገጠመኞችን አያነሳሳች አገናናችን።

በመሃል ካህኑ ድንገት ብድግ አለና "እስቴ ዞር ዞር አያልኩ የዚህን ምሽት ውበት ልቃኝ። ብቆይም ምንም ስጋት አይግባችሁ። ይሄ ወጣት ጫካውን ይፈራል አንጂ እኔ ያደግኩት ጫካ ውስጥ ነው። ምንም አይተናኮለኝም።" ብሎን ወጣ።

መጽም ስራ ብዙ ነው። የት አንደሚሄድና ምን አንደሚሰራ
አይታወቅም። ምሽቱ ጠንከር ሊደገፉት የማይችሉት ጨለማ አስኪመሰል
ድረስ በጠላቶችና በወጋችን ዘና እያልን ቆየን። ካህኑ ግን አልተመለሰም።
'ምን ገጥሞት ይሆን?' ብዬ አሰብኩና 'ብዙ አዋቂ የሆነውን ካህን ችግር
አንደሚገጥመው ቢያስብ ኖሮ ቀድሞውንም አይወጣም ነበር' ብዬ ራሴን
አረጋጋሁት።

"በል አንግዲህ እንቅልፍ መጥቶህም ከሆነ ጋደም በል። እኚህ ጓደኛህ
የገጠር ሰው ይመስላሉ። ሁኔታውን ሁሉ ያውቃሉና ብዙ አትሰጋ።"
አለችኝ ሀሳቤ ገብቷት።

"እንቅልፌ እንኳ አልመጣም። ባይሆን እንቺም እኛን ብለሽ
እንቅልፍ አጣሽ። ግዴላም አንቺ ተኝ፤ እኔም አስኪመለስ ጋደም ብዬ
አጠብቀዋለሁ።" አልኩኝና የተዘጋጀልን ቦታ ላይ ገብቼ ብርድ ልብሱን
ለበሰኩት።

"እንግዲያውስ እስከታንቀላፋ ጠላህን ጠጣ።" የእኔንም የሷንም ኩባያ
ጠላ ምልታ አቀረበችና መደቧ ላይ ወጥታ ጨዋታችንን ቀጠልን።

ቁርባቱ ላይ ተቀምጬ የማወራት የከተማ ወሬ አሷን እያንከተከተና
እያንሳፈፋት፤ አሷም የምታወጋኝ የገጠር ወግ አኔን እየደነቀኝና እያዝናናኝ
ብዙ ቆየን።

"አንተዬ፤ እኚህ ሰው ከመጡም ያንኳኳሉ። ድንገት እንቅልፍ ቢጥለን
መዝጊያውን ሳልሸነቁር እንዳልቀር።" አለችና ተራምዳ አልፋኝ ወደ በፋ
አዘገመች። ከለበሰችው ልብስ ስር የሚንሳፈፈውን ዳሌዋን በኩራዙ
ብርሃን አስተዋልኩት።

'ምን መሆኔ ነው? ጠላው መሆን አለበት ይሄን ያሳዩኝ።' ብዬ
ራሴን ታዘብኩት። ራሴን ታዝቤ ሳላባራ ብልቴ ሲወጣጠር ታወቀኝ።

ራሴን ሰደብኩት። በፋን ሸንቁራው ስትመለስም ዓይኔ ከዳሌዋ ላይ
አልተነቀለም።

ሴትዮዋ ወደ መደቧ አልወጣችም። ድንገት ጎኔ ቁጭ አለችና ዓይኔን
ማየት እየሸሸች ተለጠፈችብኝ። 'ጉድ ፈላ!' አልኩኝ በልቤ። የእንግዳው
እንግዳነት እዚያ ጋር አበቃ። በምን ፍጥነት እንዳደረግነው አላውቅም
ተጣብቀን መናጥ ጀምረናል።

የሰራነውን ሰርተን እንዳበቃን አሷም ቀና ብላ ልታየኝ ድፍረቱን
እንዳጣች፤ እኔም ቀና ብዬ ላያት አፍሬ፤ ተነስታ መደቧ ላይ ወጣችና
ፊቷን ወደ ግድግዳው አዙራ ጥቅልል ብላ ተኛች። እኔም ብርድ ልብሴን
እስከ አናቴ ተከናንቤ ተጋደምኩና ማሰብ ያዝኩኝ።

'ምን እያሰበች ይሆን?... ይሄ ካህን እንዴት እንዲህ ልቆይ ቻለ?...' ብዬ
ስጦይቅና ስተነትን ከአንድ ሰዓት ያላነሰ ጊዜ ቆየሁ። ከዚያም የሴትዮዋ
አተነፋፈሰ ሲለወጥ ሰማሁና እንቅልፍ እንደወሰዳት ተረዳሁ። 'አጭይ!
አልኩ። 'አጭይ!... አሷም በዚህ ሰዓት ስላደረግነው ነገር እያሰበች ቢሆን
ኖሮ ሌሊቱም የዘለዓለምን ያህል የረዘመ የጭንቅ ሌሊት ይሆን ነበር።
ደግነቱ የርሷ ማንቀላፋት ከጭንቅ ገላገለኝ።

ይሄን እያሰበኩ ሳለ ከውጪ እየቀረበ የመጣ የእርምጃ ኮቴ
ሰማሁ። ካህኑ መሆኑን ምንም አልተጠራጠርኩም። ብቻ አንኳኩቶ
እንዳይቀሰቅሳት ብዬ ቶሎ ተነሳሁና መዝጊያውን ከፈትኩት። ካህኑ ራሱ
ነው። በኩራዙ ጭላንጭል ብርሃን ፊቱን ተመለከትኩት። ያው ሰላም
የሰፈነበት ገፁን እንደያዘ ነው። በዝምታ ወደ መኝታችን ገባንና ኩራዙን
አጥፍተን ተኛን።

ሌሊት ወፎች ሳይንጫጩ ካህኑ ከንዴን ወዝውዞ
ከትኩስ እንቅልፌ ቀሰቀሰኝና ተነሳ። ቀና ብዬ ላየው
ብሞከር ምርግ ጨለማ እንጂ ምንም ማየት አልቻልኩም።

ብቻ ወደበሩ ሲራመድ ታወቀኝ። ዞር ብዬ ወደ መደቡ ተመለከትኩኝ። በዚህም ጨለማ ነው። ካህኑ በሩን ከፍቶ ወጣ። መንገዳችን ልንቀጥል መሆኑ ቢገባኝም የካህኑ ሁኔታ ግን ገርሞኛል። 'እንዴት በእንግድነት ካደረግን ቤት ባለቤቷ ሳታውቅ ሹልክ ብሎ ይወጣል?' በእንግድነት የተቀበለችውን ሴት ሳያመሰግንና ሳይሰናበት ሹልክ ብሎ መውጣቱ አንድ ነገር ሹክ አለኝ።

'እሱም እንደኔ ሴትየዋ ነቅታ በማታው ነገር እንዳትሳቀቅ ፈልጎ ይሆን?' ብዬ አሰብኩኝ። አንደዚያ ከሆነ፣ ያደረግነውን አውቋል ማለት ነው?... ለማንኛውም፣ እኔም እሷም እንድንሳቀቅ ምርጫዬ አይደለም። ስለዚህ ካህኑ አልተሳሳተም። በዚህ መልኩ ነው ከዚህ ቤት መውጣት ያለብን። ለዋለችልን ውለታ ምስጋናችንን ማቅረብ ባንችልም ለመልካምነቷ ብዬ ኪሴ ውስጥ ካሉት ሁለት የሃምሳ ብር ናቶች መሃል አንደኛውን በቀስታ የመደቡ ራስጌ ላይ አትሬላት፣ ኮቴዩን አጥፍቼ ወጣሁና በሩን በቀስታ ዘጋሁት።

በዚህ ፍጥነት ካህኑ ሸከሙን አሁያው ላይ ጭኖ ጠበቀኝና ያለምንም ንግግር ጉዟችንን ቀጠልን።

'ምን እያሰበ ይሆን?... እንዴት ይታዘበኝ ይሆን?' እያልኩ እየተሳቀቅኩ የማለዳዋ ፀሐይ ጮራዋን ከአድማስ ወዲያ ማዶ ሆና እስከትፈነጥቅ ድረስ ተጓዝን።

ከዚያ በላይ ይሄንን የከበደ ዝምታ መታገስ አቃተኝ። እየተሳቀቅኩ ውስጤን ከማሰቃይ ያበጠው ይፈንዳ አልኩና፡-

"መቼም ካንተ የተሰወረ ነገር እንደሌለ አውቃለሁ። ማታ ተነስተህ የወጣኸውና እስከ እኩለ ለሊት ድረስ ቆይተህ የተመለስከው፣ በእርግጥም የምትሰራው ስራ ኖሮህ ነው? ወይንስ የሆነው ሁሉ እንዲሆን ነው?... ያስተናገደህን ሰው ሳታመሰግን በሌሊት ሹልክ ብለህ መውጣት

አንተ የምታደርገው ዓይነት ነገር አይደለምና ምክንያት ይኖርህ ይሆናል ብዬ አሰቤ ነው።" አልኩት። ዞር ብሎ በዚያ በለመድኩት ፈገግታው ዳሰሰኝና።

"በእርግጥም እዚያ ጎጆ ውስጥ ስለተፈጠረው ጉዳይ ምስጢሩን ብገልፅልህ አልጠላም" አለኝ። ጉድ ፈላ!... እኔና ሴትየዋ የፈፀምነው እኮ ዓይን ያወጣ ማመንዘር ነው። ከአሥርቱ ትዕዛዛት አንዱን እንዳፈረስን እያወቀ ይገስፀኛል ብዬ ሳስብ፣ ጭራሽ በጉዳዩ ውስጥ እጁ ያለበትን ያህል ምስጢሩን ልግልፅልህ ይለኛል?... እሱ ራሱ ያቀነባበረው ነገር እንደሆነ እኮ ነው፣ ሳይገረም እየጠቆመኝ ያለው። ይሄ ሰው ካህን አይደለም በቃ። 'ካህን ነኝ' ብሎ ይዋሸኛል ብዬ ባላሱበም እኔና እሱ 'በካህን' ትርጉም አልተግባባንም ማለት ነው።

"ምሥጢሩን ስትሰማ ይሄን ያህልም አትገረምም። እየህ ይገኛ ሴት ንፁህ ናት። ለጨዋነቷ ምንም ጥርጥር አይግባህ። አንተ ከምታውቃቸው ጨዋ ሴቶች ሁሉ የላቀች ጨዋ ናት። ትናንት የሆነው ነገር ምክንያት ነበረውና የሴትየዋን ጨዋነት አያጎድለውም። ትናንት ረፋዱ ላይ ገበያው መሃል ያየናቸውን ሁለት ገበሬዎች አስታውሱ። 'የዘራሀበት መሬት እንዴት አላፈራ ይላል?' ሲል የሰማኸው ገበሬ የሴትየዋ ባል ነው።" አለኝና ዞር ብሎ ተመለከተኝ።

'ወይ ጉድ!... ሊያውም ባለትዳር ከሆነች ሴት ጋር ነው የተኛሁት? ወደዚህ ጎጆ እንደምንመጣ አውቆ እነዚያን ሁለት ገበሬዎች እንዳስተውል አድርጎኛል ማለት እኮ ነው።' ብዬ እያሰላሰልኩ በአግራሞት ተመለከትኩት።

"እነዚህን ሰዎች ታውቃቸዋለህ ማለት ነው?... የዚህ አካባቢ ነዋሪ ነህ እንዴ?" ብዬ ጠየቅኩት።

“አውቃቸዋለሁ። ግን በዚህ መልኩ አዚህ አካባቢ መጥቼ አላውቅም።” አለኝ።

“በዚህ መልኩ ስትል?”

“አሱ ምንም አይረባህ። ጉዳዩን ብቻ ልግለፅልሁ። ያ ገበሬ ሚስቱ ልጅ ስላልወለደችለት አዚያ መንደር ወሽሟል።... እንግዲህ ይቺ ጨዋ፣ ደመግቡ እና ባለሙያ ወይዘሮ የሚጎድላት ነገር ኖሮ ሳይሆን ልጅ ስላልወለደችለት ነው ውጪ፣ ውጪ የሚለው። ሴትዮዋ ግን በየታቦታቱ እየዘረች ልጅ እንዲሰጧት ከመጸለይና ስለት ከመሳል አልባዘነችም። ይህ ደግሞ ልጅ ወልዳ ለመሳም እና የእናትነት ፍቅርን ለመስጠት ከመጓጓዷ የተነሳ ብቻ ሳይሆን፤ የአስራ ሁለት ዓመት ትዳሯ በቋፍ ላይ መሆኑንም ስለተረዳች ነው። ባሏ ደጅ፣ ደጅ ማለት ከጀመረ መከራረሙን ታውቃለች። ግን ሁለቱም የማያውቁት ነገር ቢኖር ዘር ማፍራት የማይችሉት ማንኛቸው እንደሆኑ ነው። ሰውየው የእሷ ችግር እንደሆነ ደምድሟል፤ እርሷም ይህንን አምና ተቀብላለች። እነርሱ የማያውቁት ምስጢር ግን ዘር ማፍራት የማይችለው አባ ወራው መሆኑን ነው። ገበያው መሃል ሲናገር የሰማኸው ነገር የጎበዝ ገበሬ ንግግር አይደለም። ስለዚህ ሰውየው ሰነፍ ገበሬ ነው ማለት ነው። ‘የዘራህበት መሬት እንዴት አላፈራ ይላል?’ ሲል ችግሩ የመሬቱ መሆኑን መግለፁ ነው። መሬቱ ደግሞ እርሷ ናት።

“ጎበዝ ገበሬ ቢሆን ኖሮ፣ የዘራው ዘር ፍሬ አልሰጥ ሲለው ችግሩ ከመሬቱ አሊያም ከዘራው ዘር ሊሆን እንደሚችል ያስብ ነበር። ያቺ መልካም ሴት ትናንት በራሷ ፈቃድ መጥታ የተኛችህ ጨዋነቷ እየተናነቃት፣ ከሀሊናዋ ጋር ብዙ ታግላ ነው። ‘ልጅ ያለመውለዬ ችግር ድንገት የባሌ ቢሆንሰ?’ የሚል ድንገተኛ አዲስ ሀሳብ ልቧ ውስጥ ሸው ሲል ነው አንተን ለመተኛት ከራሷ ጋር ትግል የገጠመችው። ራሷን ማሸነፍ ደግሞ ለጸሎቷ ሁሉ ምላሽ ሰጥቷታል። ልጅ ትወልድና

ትሰማለች፤ በቋፍ ያለው ትዳሯም ይፀናል።” ያለኝ ጊዜ ደነገጥኩኝ።

“እየነገርከኝ ያለኸው ይቺ ሴት ከእኔ እንደምትወልድ ነው አኩ።”

“አዎ። በሁለታችሁ ዘር ልጅ ይኖራታል።” አለኝ የሰሜት ለውጥ ሳይነበብበት።

“ቆይ፣ ቆይ... ሁሉም ነገር የተወሳሰበ ሆነብኝ። ሲጀመር እኔን እዚህ ጉዳይ ውስጥ ምን የሚያገባኝ ነገር ኖሮ ተሳታፊ ሆንኩኝ? ሁለተኛው ደግሞ፣ እግዚአብሔር ለጸሎቷ ምላሽ ሌላ መንገድ አጥቶ ነው በሀጢያት መንገድ ልጅ የሚሰጣት?... እኛ በፈፀምነው የሀጢያት ድርጊት ውስጥ እግዚአብሔርን ተሳታፊ ማድረግ አይሆንብህም?” አልኩት ሁሉም ነገር ግራ ገብቶኝና ተወሳሰብኝ።

“የሰው ልጅ በየቀኑ ሥፍር ቁጥር የሌላቸው ተዓምራትን እያስተናገደ ሳለ ባለማስተዋል ብቻ ተዓምራት ከሰማይ እንዲወርዱለት እየጠበቀ ለሺህ ዘመናት አንቀላፍቷል። እጅህ ላይ ያሉትን ተዓምራት ሳትጠቀምባቸው ሌላ ተዓምር ከሰማይ ለምን መጠበቅ ያስፈልግሃል? ‘ለምን እዚህ ጉዳይ ውስጥ ተሳታፊ ሆንኩኝ’ ብለሃል። ተሳታፊ መሆን ምን የሚገርም ነገር አለው?... ይህ ለምን እንደሆነ እኔ ባልገልፅልህም ኖሮኩ በሁኔታው ላይ ተገኝተህ የሆነውን ሁሉ በራስህ ፈቃድ አድርገኸዋል። አይደል እንዴ?...

“ደግሞ ለማመንዘሩም ከሆነ ከዚህ በፊት ሺህ ጊዜ አመንዝረሃል። ዕድላዊትን አላገባሃትም፤ ግን ደግሞ ተኝተሃታል። ስለዚህ የትናንቱ ማመንዘርህ አዲስ ክስተት ሳይሆን አስቀድሞም በልብህ ውስጥ ያለ ባህሪህ ነው። እንድታስተውለው የሚገባው ትልቅ ነገር ግን፤ የሌሊቱ ድርጊት ለሴትዮዋ ትልቅና መልካም ውጤት አምጥቷል። በዚያ መንገድ እየውና ለዚያች መልካም ሴት ወልዶ መሳምና በቋፍ ያለ ትዳሯ መፅናት ላይ አስተዋጽኦ ያደረከ ተዓምር መሆንህን ተቀበል።

“ ‘ለምን የሴትዮዋ ተዓምር እኔ ሆንኩኝ?’ የምትል ከሆነ ደግሞ፤ አንተ

ከዕድላዊት ጋር ባለሀ ግንኙነት የምትሰቃየውና ስቃይህንም ልታከመው ያልቻልከበት ምክንያት ሌላ ሴት ያለማወቅህ እንጂ ሌላ አለመሆኑን ለልብህ ስትነግረው ነበር። በዚህም ሳቢያትናንት መንገዱን ጀምረኸዋል። ስለዚህ መነሻው ያንተ የልብህ ፈቃድ ነው። ከዚህ በፊት አድርገኸው የማታውቀውን ነገር ለማድረግ ከልብህ ጋር ስትግከር ነበር።... በዚህ ፍላጎትህ ሳቢያ ከአዲስ አውቀት ጋር ተዋውቀሃል። እንግዲህ የአንተ ተሳታፊነት የመነጨው ነፍስህ አዲስ አውቀትን በመሻቷ ሳቢያ ነው።

“በሴትዮቶ ድንገተኛ ደራሽ ሀሳብና ባንተ ሌላ ገላን የመሻት ፈቃድ ሳቢያ የሆነው ሆኗል፤ የሚሆነውም ይሆናል። አግዚአብሔርንም በነፍስህ ፍላጎት ውስጥ ተጠያቂ አታድርገው። አሷ መጥታ ጎንህ ከመተኛቷ በፊት ነፍስህ በምኞት ቀድማ አመንገራለች። ነገር ግን ለዚህች ሴት ፀሎት ምላሽ ለመስጠት ዕድሉን አግኝተሃል። በሁለተኛ ደረጃ፣ 'አግዚአብሔር ለፀሎቷ ምላሽ ሌላ መንገድ አጥቶ ነው ወይ በሀጢያት መንገድ ልጅ የሚሰጣት?' ብለህ ጠይቀኸኛል። አግዚአብሔር ስራውን የሚሰራበት ጥልቅ ምስጢራዊ መንገድ አለው። የሰው ልጅ ፈፅሞ ሊደርስበት የማይችለው ምስጢራዊ ጥበብ። ያንተ ጥያቄም ያንን ጥበብ ካለመገንዘብ የመነጨ ነው። ሁሉንም ነገር የምታወቅለብው እኮ አንተ ለራስህ በገባህ መንገድ ብቻ ነገሮችን አየተረጎምክ ስለምትዳኝ ነው። አስቲ አንድ ትዕይንት እንፍጠርና ጉዳዩን በቀላሉ ለማስቀመጥ እንሞከር።

“በአንድ የጨለማ መንገድ ለየተጓዝከኑ አንበል። መንገዱ ጭርብሏል። በድንገት ከየት መጡ ሳትል ቀማኞች ጉብ ይሉብህና ደህና አድርገው ይቀጠቅጡሃል። ያለህንም ዘርፈው ይሄዳሉ። አንተ ግን ራቁትህን አዘዘው ጋር ወድቀህ ራስህን እንደሳትከ ሌቱ ይነጋና ሰዎች አግኝተውህ ሀክምና እንድታገኝ ይረዱሃል። ለመሆኑ ይሄንን ነገር አንዴት ተርጉሙህ ታየሃለህ?.. እንደተረገመ አጋጣሚ? እንደተረገመ ዕለት?... ቀማኞቹንስ

እንደተረገመ ሰዎች ታያቸዋለህ? ለመሆኑ እነዚያ ቀማኞች እዚያ ሥፍራ ሳይገጥሙህ መንገድህን ቀጥለህ ቢሆንና ትንሽ እንደተጓዝክ ገድሎ ያለህን የሚገፍ ቀማኛ አየጠበቀህ ቢሆንስ ኖር?... ከፊትህ ምን ሊገጥምህ ይችል እንደነበር የምታውቀው ነገር አስከሌለ ድረስ ቀማኞቹ ባደረሱብህ ነገር ማማረርና እንደ መጥፎ ዕድል መቁጠር እንደሌለብህ አሁን ተረዳህ?..”

“አግዚአብሔር ስራውን የሚሰራበት መንገድ እጅጉን ምስጢራዊና ለመረዳትም ከባድ ነው። ለዚህም እኮ ነው መጽሐፉ 'ነገር ሁሉ ለበጎ ነው' አያለ የሚያስተምረው። ምክንያቱም የደረሰብህ አደጋ እጅጉን ከከፋው አደጋ ሊጠብቅህ የሆነ እንደሆነ ልታስብ ይገባል ይህን በልብህ ያፈው።

“ወደተነሳንበት ጉዳይ ስንመለስ ሴትዮቶ ልጅ መውለድ እንድትችል አግዚአብሔር ሌላ መንገድ አጥቶ አይደለም። ምክንያታዊ በሆነ መንገድ የሆነው ሆኗል፤ የሚሆነውም ይሆናል። አስቲ አንድው ማገኛውም ሰው ቢሆን የሚለውን ሌላ ተግምራዊ አማራጭ አንስተን አንይ። አንተ ራስህ እንዳሰብከው፣ የሰውየው ዘር ፍሬ እንዲያፈራ ያድርገው አንበል። በውጤቱ ልክ እንደ አሁኑ ሴትዮቶ ትገኛለህ፤ ልጅም ትወልዳለች። እንግዲህ የሁለቱም አማራጮች ውጤት አንድ ሆነ ማለት ነው። ግን ያንን ገበሬ አስተውሎው። አስተዋይነት እንደሚያንሰው ቅድም ተነጋግረናል። ታዲያ በየትኛው ጉብገብናው ነው ይሄን ሽልማት የሚያገኘው? ሚስቱ ብትወልድለትስ ሌላ ሴት ጋር መሄዱን ያቆማል ብለህ ታስባለህ?... ከሌላ ሴትም ልጅ ይወልድና ይጅን ፀሎተኛና ጨዋ ሴት ያስለቅሳት ይቀጥላል። አሁን ግን ይጅ ሚስቱ ልጅ ሰጥታለች። አሉ መሃን ስለሆነ ግን ከሌላ መውለድ አይችልም። ስለዚህ ይጅ ልጅ የሰጠችው ሴት ከሌሎች ሴቶች ሁሉ ትበልጥበታለች። የኋላ ኋላ ይጅን የልጁን እናት አጥብቆ መንከባከብ ይቀጥላል። አሷም በደስታ አግዚአብሔርን አያመሰገነች ትኖራለች።

አሁንስ ተረድተኸኛል?"

“ይሄ በሚገባ ገብቶኛል። ግን ያልተረዳኝ አንድ ነገር አለ። የሰራገው ሀጢአትስ? ይሄ ነገር የሆነው እኮ ትዕዛዝ በማፍረስ ነው። ይህንንስ ምን ትለዋለህ?” ግራ መጋባቱ አንደቀጠለ ነው።

“ታዲያ... እንኳን አውቀህ ለሰራገው ሀጢአት ቀርቶ ሳታውቅ ለፈጸምከውም እኮ ንስሐ መግባት ይኖርብሃል። ንስሃ ግባ። ይህን ያህል የተጨነቅከበትን ሰዓት ንስሃ ገብተህ ቢሆን ኖሮ እኮ ይህን ያህልም አትሳቀቅ ነበር።” አለኝና እያየኝ ሳቅ አለ። ይሄ ሳቅ ነገሩን አንዳድበሰበሰብኝ አስረዳኝ።

“ያቺ ሴት ካንተ የተሻለ ቀልብ አላት። አንተን ከመተኛቷ በፊት ‘ፈጣሪዬ ይቅር በለኝ’ ስትለው ነበር። አንተን እየተኛኛ ሳለም ደጋግማ ‘እኔ ሀጢአተኛ ነኝ፤ አንተ ግን መሃሪ ነህና ይቅር በለኝ።’ ስትል ነበር። ወደ መደቧም ስትወጣ አንቅልፍ እስኪወስዳት ድረስ ‘ትዕዛዝህን ጥሻለሁ። አንተ ይቅር ባይ ነህና ይቅር በለኝ።’ ስትል ነበር። ዛሬም በማለዳ ከቤተክርስቲያን ደጅ ተደፍታ እያለቀሰች ይቅር በለኝ ማለቷ የማያጠራጥር ነው። አንተም ራስህን አድን። ንስሃ ግባ።” አለኝና ፈገግ አለ። ‘እውነቱን ነው። ከማይረባ የቃላት ጋጋታና ምክንያት ድርድራ ይልቅ የሁለት ሰከንድ ‘ይቅር በለኝ’ ትልቅ ውጤት አለው።’ ብዬ አሰብኩና “እውነትህን ነው። ያቺ ሴት ከእኔ የተሻለ ቀልብ አላት። ለሰራ ሁት ኃጢአት እግዚአብሔር ይቅር ይበለኝ።” አልኩኝ። መለስ አልኩናም፤

“ግን ይህን ነገር እንድንወያይበት የፈቀድከው የእግዚአብሔርን ጥበብ እንድረዳ ፈልገህ ነውና ከፈቀድክልኝ አይቀር በአጭሩ የቀጨኸውን ጉዳይ በሚገባ ግለፅልኝ።” አልኩት ያድበሰበሰብኝን ጉዳይ በጥልቀት ለመረዳት ፈልጌ።

“ይበልጥ መረዳት የፈለግከው ‘የኃጢአት መንገድ ነው’ ስላልከው ጉዳይ ነው አይደል?... እኔ ግን ጉዳዩን አንተው ራስህ እንድትመረምረው ነው የምመክርህ።

እኔ ከምነግርህ ነገር ይልቅ አንተው የምትደርስበት ምስጢር ትልቅ አውቀት አለው። መነሻ ነጥብ ግን ልስጥህ። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለ አብርሃም፣ ሣራና አጋር የተፃፈውን ታሪክ አስታውስ። ሳራ ለአብርሃም ልጅ ስላልወለደችለት ከአገልጋይዋ ከአጋር ጋር እንዲተኛ አድርጋዋለች። የንጉሥ ዳዊትን፣ የልጁን የንጉሥ ሰለሞንና የኢትዮጵያዊቷን ንግሥት ማክዳ ታሪክንም አስተውለው። የእግዚአብሔር ህግ ደግሞ ለየትኛውም ሰው፣ ለየትኛውም ወገንና ባህል አያዳላም። ያንን ታሪክ ተንትነውና ማግኘት የሚገባህን እውቀት አንተው ድረስበት።” ብሎኝ ውይይቱን ቋጨው።

እንግዲህ ቀሪው እውቀት የእኔ የቤት ስራ ሆኗል። ተግባሩ አብሰለሰለዋለሁ። እውነትም ግን እግዚአብሔር ስራውን የሚሰራው ምሥጢራዊ በሆነና እኛ ልንረዳው በማንችለው መንገድ ነው።

እንግዲህ እኔም ለመጀመሪያ ጊዜ የዕድላዊት ያልሆነን ገላ አቀፍኩ፤ ያቺ ሴትም ፀነሰች። ያ ገበሬም እግሩን ሊሰበስብ ሆነ። ማን ያውቃል? ማታ በተፈጠረው ነገር ሰበብ ብቻ ሌሎች የማልረዳቸው አልፍ አዕላፍ ነገሮች ተፈጥረው ሊሆን ይችላል። አሊያም ነገ ከነገ በስተይ ብዙ የማልረዳቸው ነገሮችም ሊፈጠሩ ይችሉ ይሆናል። የሚወለደውም ልጅ ንጉሥ ወይም ካህን፣ ወታደር አሊያም ባቅኔ ይሆን ይሆናል።

እኛ አንረዳውም እንጂ ዓለም ሁሉ እንዲህ የተጠላለፈች ናት ማለት እኮ ነው። እኛ የምናየው የፊት ለፊታችንን ብቻ ነው። ዛሬ መንገድ ላይ አይተን፤ አሊያም ሳናስተውለው በትከሻ ገጭተን ያለፍነው ሰው ነ። በሕይወታችን ውስጥ ትልቁን ቦታ ይዞ ሊገኝ ይችል ይሆናል። ምናልባትም

ዛሬ አንድ ካፍቴሪያ ውስጥ ቁጭ ብዬ ማኪያቶ የጠጣሁበትን ብርጭቆ ከደቂቃዎች በፊት የነገ ፍቅረኛዬ የምትሆነው ቆንጆ ማኪያቶ ጠጥታበት ይሆናል። ምናልባትም... ብዙ ሚሊዮን ምናልባታዊ ትዕይንቶች ይኖራሉ። ማን ያውቃል?...

ምናልባትም ዕድላዊት ወደ እኔ ሕይወት የገባችው፣ ዛሬ ለማደርገው ጉዞ አንድዘጋጅ ልታደርገኝ ይሆናል። እያንዳንዱ ያደረገችኝ ነገር ሁሉ እኔን በዚህ እውቀት ለማብሰል የተማገደ ማገዶ ይሆን ይሆናል።... አንዲያውም በትኩረት ስመረምረው 'ይሆን ይሆናል' ከማለት ይልቅ 'ነው' ማለቱ ይቀለጥል።

'የማፈቅርሽ ዕድላዊት ሆይ!.. ይቅርታ ከማድረግም አልፎ አንቺን የማመሰግንበት ቀን ደረሰ መሰለኝ።... አንኳንም አቀረብሽኝ፣ አንኳንም ገፋሽኝ፣ አንኳንም የገለባን ያህል አቀለልሽኝ፣ አንኳንም በሌላ ለወጥሽኝ፣ አንኳንም ተሰቃይሁ፣ አንኳንም... አንኳንም...' ለብዙ ሺህ አንኳንምች ምስጋና የማቀርብበት ዕለት ደረሰ መሰለኝ። ይሄን ካህን ያገኘሁትና ከእነዚህ ምስጢራዊ ጥበባት ጋር ፊት ለፊት የተጋፈጥኩት በእነርሱ ምክንያት ነውና- እግዚአብሔር ይመስገን።

“የሰው ልጅ እምነት እርግጠኝነት ይጎድለዋል።”

ያደርኩት አዳር አዳር አይበለው። በጭንቅ የተሞላ ሌሊት። በእንግድነት ተቀብለው ያሳደሩን በበሽታ ክፉኛ የምትሰቃይ እናት እና በስቃይ የሚሰቃዩ ሦስት ልጆቻችን ናቸው። ከበራፋቸው ደርሰን “የመሹብን እንግዶች ነን አሳድሩን።” ስንላቸው ትልቁ ልጄ “ቤት የእግዚአብሔር ነውና በእንግድነት ብንቀበላችሁ ደስተኞች ነን፤ ነገር ግን በበሽታ ክፉኛ የምትሰቃይ እናት አለችን። በዚህ ሳቢያ እሷም እኛም እንቅልፍ አጥተን እናድራለን። በዚህ ሁኔታ ማደር ከፈቀዳችሁ ግቡ።” አለን።

እኛም “የታመመን እግዚር ይማር።” ብለን ገባን። የተቀባዮችን ሁለት ታናናሽ እህቶችም እናታቸውን ከበው ተቀምጠዋል።

ከእናትየው ራስጌ ግድግዳ ላይ የማርያምና የመላዕክት ምስሎች ተንጠልጥለዋል። በየሐኪሙና በየፀበሉ እናታቸውን ይዘው ቢንከራተቱም በሽታዋ ከመዳን ይልቅ እየበረታ መሄዱን ልጆቿ እየተቀበሉ አስረዱን። እናትየው አልፎ፣ አልፎ ጥቂት ቃላት ከመሰንዘር ውጪ ድምጹ የሚሰማው ስታቃስት ብቻ ነው። እንደምንም ነጋና በማለዳ ከቤት ወጥተን አንድ ጋራ ላይ ቁጭ አልንና ተፈጥሮን መቃኘት ጀመርን። በመሃል “ለዚህች ምስኪን ሴት ምንም ማድረግ አትችልም?” ብዬ ጠየቅኩት።

ዞሮ ተመለከተኝና "የሆነ ነገር ማድረግ ይቻላል ብለህ እንዴት አሰብክ?"

ብሎ ጠየቀኝ።

"ላንተ የሚሳገህ ነገር የለም ብዬ ማሰብ ከጀመርኩ ቆይቻለሁ።"

"ለእኔ የሚሳገኝ ነገር እንደሌለ በእርግጠኝነት ካመንክ፤ እንግዲያውስ ላንተም የሚሳገህ ነገር የለም። ታዲያ ለምን ላንተ የሆነ ነገር አታደርግላትም?"

ይሄ ሰው አሰካሁን ሲቀልድ አላየሁትም። አሁን ግን የማያስቅ ቀልድ ቀልዷል። ዓይኔን ከዓይኑ ሳልነቅል በትኩረት ተመለከትኩት። የአሱም ዓይኖች እኔው ላይ እንደተተከሉ ቀሩ። ፊቱ ላይ ምር እንጂ ቀልድ አይነበብም።

"እኔ እንኳን ይሄንን፣ ተራ የተባለውንም ነገር ማድረግ እንደማልቸል ሁለታችንም እናውቃለን።"

"ሁለታችንም እናውቃለን?... እኔ በበኩሌ አላውቅም። ላንተ ምንም ማድረግ አልቻልኩም ብለህ ካመንክ ግን፤ እኔም ማድረግ እንደምችል ጥርጣሬው አሰህ ማለት ነው።"

"ባንተ ላይ ቅንጣት ጥርጣሬ የለኝም።" አልኩት ቃላቱን ረገጥ አድርጌ።

"እንግዲያውስ የጎደለህን ነገር በመንገር ልርዳሁ። በማታውቀኝ በእኔ ላይ የጣልከውን የተረጋገጠ እምነት በራስህ ላይ መጣል ብቻ ነው የሚያስፈልግህ። እኔን ያለ ቅንጣት ጥርጣሬ ያመነው ልብህ ያለው ላንተ ጋር ነው። የዚህን ያህል ባንተ እንዲያምን አድርገውና አርዳት።"

"ይሄን ማድረግ አልቻልኩም። እያንዳንዱ ድርጊትህ እኔን አንድ ነገር ለማስተማር ካልሆነ በቀር ለዋዛ፣ ፈዛዛ እንዳልሆነ አውቃለሁ። ግን... እዚያ ቤት ውስጥ ምስኪኗ ሴትና ልጆቿ እንዲያ አየተሰቃዩ የእነርሱን የሰቃይ ዕድሜ በማራዘም እውቀት ከምሸምት ይልቅ ወደ ነበርኩበት ሕይወት መመለሱን አመርጣለሁ።"

አልኩት ጠበቅ አድርጌ። ለእኔ የቁጣ ገግግር ያገኘሁት የእርሱን ፈገግታ ብቻ ነው።

"... እባክህን አሁኑኑ ወደ ቤት እንመለሰና እንድ ነገር አድርግላት።" እንባ አያነቀኝ ተማግግኩት።

"አንድ የማትለውጠውን ነገር ልንገርህ። የእናትየው የሰቃይ ዕድሜ መርዘም ወይም ማጠሩ በአንተ አጅ ላይ ወድቋል። ይሄንን የምትሞግተኝ ከሆነ የምታተርፈው የሰቃይዎን ዕድሜ ማርዘም ብቻ ይሆናል።"

"ግን እኮ ይቺ ሴት በፈጣሪዋ ላይ ትልቅ እምነት አላት። ለዓመታት በየፀበሉ ስትንከራተት ኖራ ምንም መፍትሔ አላገኘችም። እንዴት ይሄን ምንም በማላውቀው በእኔ ላይ ትጠለቃለህ?"

"በፈጣሪዋ ላይ ያላት እምነት ትልቅ መሆኑን ነግረኸኛል። እኔም ተሳስተሃል አልልህም። ግን... ስለ ሰው ልጅ እምነት አንድ ነገር ልንገርህ። የሰው ልጅ እምነት እርግጠኝነት ይጎድለዋል።"

"የፀሎትህን ምላሽ ከማታደባቸው ምክንያቶች ዋናው መሆን በመቻሉ ላይ ጥርጣሬ ስላለህ ነው። ፍፁም የሆነ ኃይል አለ ካልከና በአሱም ካመንክ፤ ፍፁም ከሆነው አምላክ ዘንድ የሚመነጨው ደግሞ ፍፁም የሆነ ነገር ብቻ ነው። ሕይወት፣ ፍቅር፣ ጤና፣ ብርሃን፣ አውነት፣ ውበት እና ሌሎችም መልካም የሆኑ የፍፁምና መገለጫዎች ናቸው ከእርሱ የሚፈልቁት። እግዚአብሔር ደግሞ እኒህን ሁሉ ለሰው ልጅ ሰጥቷል።"

"አውነት አላችኋለሁ፣ ካልተመለሳችሁ እንደ ሕፃናትም ካልሆናችሁ ወደ መንግሥተ ሰማያት ከቶ አትገቡም።" ብሎ እየሰሰ ያስተማረን ወዳልጎደለው ፍፁምና፣ በዓለማዊ ህግጋትና ልማዶች ወዳልተበረዘው ፍፁምና እንድንመለስ ሲያሳስበን ነው። ያ ፍፁምና ደግሞ ስንወለድ ለእያንዳንዳችን ተሰጥቶናል። ከውልደታችን ጀምሮ በህግንነት ዘመናችን ነፍሳችን ከመልካምነት ውጪ ሌላ እውቀት የላትም ነበር። ፍፁምና

የውልደት መብታችን ሆኖ ተሰጥቶን ነበር። ከዚያ በኋላ ባለው ዘመናችን ከዓለም የሰበሰብነው ከፋት የነፍሳችንን መልካምነት እያጎደለው ተዳበለን። በዕድሜ በላቅንም ቁጥር ፍፁምናችን አሻራውን እንኳ ሳይተው ከነፍሳችን ውስጥ ደብዛው ጠፋ። ለዚህም ነው ተመልሳችሁ እንደ ህፃናት ሁኑ ያለን። ወደ ነፍሳችን ጠልቀን፣ ቁልቁል ነፍስን፣ ወዳልጎደለው መልካምነት፣ ወደ ስራ-መስረታችን እንድንመለስ የነገረን።

“እንዲህ ሆኖ እንጂ እኛ አዋቂዎች ታይተን ‘እግዚአብሔር የሰው ልጅን በአምሳሉ አድርጎ ፈጠረው።’ ቢባል ምኑ ይታመናል? እኛ ነን በዕድሜ ስንጎላ ከተፈጠርንበት አምሳል ፍፁም ርቀን፣ አንዲትም ተዓምር መስራት የማንችል ደካማ ፍጡራን የሆንነው። አየህ?... እኒያ፣ ፍፁም ከሆነው አምላክ የሚመነጨት መልካም ስጦታዎች ጎድለው፣ ተቃራኒዎቻቸው ሞት፣ ጥላቻ፣ በሽታ፣ ጨለማ፣ ሀሰት እና ሌሎቹም የሚከሰቱት፣ እኛ ከዚያ ፍፁምና ስንጎድል ወይንም ያንን ፍፁምና ስንጎድል ነው።

“እነዚያ የፈጣሪ ስጦታዎች ሁሉ ግን አሁንም ቢሆንም በሰው ልጅ ነፍስ ጥልቀት ውስጥ ታስረው ተቀምጠዋል። በተቃራኒዎቻቸው ተጋርደው ይገኛሉ። እንደ ህፃናት በመሆን ነፃ ልናወጣቸው፣ የጋረዳቸውን ገፈን ልንገልጣቸው ይገባል። እምነታችን እንደ ህፃን ልጅ እምነት ይሁንና ይህ ብቻውን የሚሰራውን ተዓምር አያየን እንደነቅ፣ እንፈወስ። እየሱስ ስለፈወሰባቸው ሁለቱ ዓይነ ስውራንና ስለ ሌላኛዎ ሴት አንብበህ የለ?... ዓይነ ስውራኑ ‘የዳዊት ልጅ ሆይ ማረን’ ብለው ተከተሉት። እየሱስም ‘ይህን ማድረግ እንድችል ታምናላችሁን?’ አላቸው። ‘አዎን ጌታ ሆይ’ አሉት። በዚያን ጊዜ ‘እንደ እምነታችሁ ይሁንላችሁ’ ብሎ ዓይኖቻቸውን ዳሰሰ። ዓይኖቻቸውም ተከፈቱ።

ሴቷም እንዲሁ። ከአሥራ ሁለት ዓመት ጀምሮ ደም የሚፈሳት ሴት ከኋላው ቀርባ የልብሱን ጫፍ ዳሰሰች። በልቧ ‘ልብሱን ብቻ የዳሰሰሁ

እንደሆነ፣ አድናለሁ’ ትል ነበርና። እየሱስም ዘወር ብሎ አያትና “ልጅ ሆይ አይዘኝ እምነትሽ አድኖሻል” አላት። ሴቲቱም ከዚያች ሰዓት ጀምራ ዳነች።

እነዚህ ሁለት ተዓምራት የሰው ልጅ ሊመረምረውና ሊረዳው የሚገባን ጥልቅ ምሥጢር ይዘዋል። እየሱስ ያላቸው ‘እንደ እምነታችሁ ይሁንላችሁ።’ እና ‘እምነትሽ አድኖሻል።’ ነው። ያዳናቸው ከጥልቁ ልቦናቸው የመነጨው እምነታቸው መሆኑን ልብ አድርገው። ይህንን ተዓምር ያደረገውና ተዓምሩንም በእነዚህ ቃላት ያተመው፣ ከእርሱም ዘመን በኋላ የሚኖረው የአዳም ልጅ ሁሉ የዚህ ተዓምር አንባቢ ብቻ ሳይሆን ተቋዳሽም እንዲሆን ጭምር ብሎ ነው። ፈውሱ ያለው በእያንዳንዳችን ጥልቅ እምነት ውስጥ ነው። ይህ ነው ምስጢሩ።

ለነገሩ ‘የሰናፍጭን ቅንጣት ታህል እምነት ቢኖራችሁ ይህን ተራራ ተነቅለህ ወደ ባሕር ተወርወር ብትሉት ይሆናል’ ብሎ አስተምሮ የለ። አየህ!... የሰው ልጅ ራሱ የእግዚአብሔር ትልቅ ተዓምር ነው። ምን አድርጎ እንደፈጠረው ተመልከት። በቅንጣት ታህል እምነቱ ተራራን ወደ ባህር እንዲወረውር፤ በቅንጣት እምነቱ ዓይነ ሥውሩ እንዲበራ፤ በቅንጣት ታህል እምነቱ ከዓመታት ደጭው እንዲፈወስ፤ በቅንጣት እምነቱ ብዙ ተዓምራትን እንዲሰራ አድርጎ ፈጠረው።

“የሰው ልጅ ግን ሁል ጊዜ ‘አምጣ ፣ አምጣ ፣ አምጣ’ እያለ ወደ ሰማይ ይመለከታል። ሰማይ ተከፍቶ ተዓምር እንዲዘንብ ይጠብቃል። እግዚአብሔር እኮ ሁሉንም ነገር አስቀድሞ ሰጥቶናል፤ ተዓምር ልንሰራ የምንችልበትን ረቂቁን ልቦናችንን ጨምሮ። የዚህ ሁሉ ቁም ነገር ማሰሪያው ግን ‘እንደ እምነታችሁ ይሁንላችሁ’ እና ‘እምነትሽ አድኖሻል’ የሚለው መልዕክት ነው። ይህን በሚገባ በልብህ ፃፈው። የዛሬው መሣሪያም ይህ ነው። ይቺ እኔ አንድ ነገር እንድፈጥርላት

የተማግብርኝ ሴትም የቱንም ያህል ሃይማኖተኛ እና ለሀገር ተገዢ ትሁን እንጂ፤ ለምነቷ ከልማድ ቁርኝት ለልጅ ከነፍሷ ለልተዋሃደም፤ በጥልቁ ልቦናዋ ላይ ለልነገሰም።

“ይኼን ሴት ለግዚአብሔር ላይ ለምነት እንዳላትና በፈረደኝነቱም ታምን እንደሆነ ብትጠይቃት፤ ያለምንም ማመንታት ‘አዎ’ ትልሃለች። ‘እርግጠኛ ነሽ ወይ?’ ብትላትም እርግጠኛ በሆነ ድምፅ ታረጋግጥልሃለች። እንተም በእሷ ቦታ ላይ ብትሆን እርግጠኝነቷ ይሰማሃል። መፈተሽ ያለበት ይሄ እርግጠኝነት ነው። ለባለቤቱ የተረጋገጠ እርግጠኝነት ይምሰለው እንጂ ከአዕምሮውና አልፎ ከጥልቅ ልቦናው አሊያም ከነፍሱ አልሰረፀ ይሆናል።

“ከልጅነት እስከ አውቀት በቀሰምነው የሃይማኖት ትምህርት፤ በእስተዳደግ፤ በባህልና በሌሎችም ምክንያቶች ሀገር አከባሪ የሃይማኖት ሰዎች ልንሆን እንችላለን። አዕምሯችንንም ለዚህ እናስገዛለን። የእምነት እርግጠኝነታችንም የመነጨው ከዚህ ከቅርቡ ሕሊናችን ነው። ከእሱ የራቀውን ሥፍራ ግን እናውቀውም። ስለማናቀውም የፍፁምና መስኮት የሆነውን እውነተኛ ምስክር ለጥያቄ እናቀርበውም። ስለዚህ የአዕምሯችንን ‘እርግጠኛ ነኝ’ የሚል መልስ ይዘን እንቆማለን። ታዲያ የዚህን ያህል የተረጋገጠ ፅኑ እምነት ካለን እንደምን ‘የሰናፍጭ ቅንጣት’ ታህል እምነት ያለው ሰው ይሰራዋል የተባለውን ተዓምር ያህል እንኳ መሰራት አቃተን?... ከዚህ ተነስተህ ስታሰብው ይሄ የሰናፍጭ ቅንጣት ታህል እምነት የተባለው፤ አዕምሯችን ከነገረን ‘እርግጠኛ ግዙፍ እምነት’ የላቀ እና የራቀ ሆኖ አይታይም?...

“ይሄ፤ በሰናፍጭ ቅንጣት ታህል እምነት ተራራን ነቅሎ ወደ ባህር የሚወረውር ኃይል የሚመነጨው ከእዘቡ ሕሊናችን በላይ ከሆነው ከጥልቁና ረቂቁ ልቦናችን መሆኑን ተገለጸልህ? ስለዚህ የሰው ልጅ

በየዕለቱ አልፎ አዕላፍ ተዓምራትን ይሰራ ዘንድ እምነቱ ነፍሱ ውስጥ ጠልቆ መግባት አሰበት። የሰናፍጭ ቅንጣት ታህል እንኳ ባታህልለት ከአዕምሮው ወይም ከቅርብ ህሊናው አልፎ ነፍሱን ልትዳብሰለት ይገባል።”

“ፈፅሞ ያላስተዋልኩትና ያልጠየቅኩት ነገር ነው። ግን የሴትየዋ ጉዳይስ?”

“እሱንም ጨረሰን እኮ። ላንተ ትቼዋለሁ። ያላትን ታውቃለህ፤ የተደላትን ደግሞ አሁን አውቀሃል። የተደላትን ከሞላህላት ባላት ላይ ተጨምሮ ተዓምር እናያለን። ይሄም ተዓምር በአጥቢያው ሁሉ ይነገራል። የብዙ ሰዎችንም እምነት ይበልጥ ያጠነከራል። በል እንግዲህ ዛሬን እዚህ ቤት ውለን እናድራለን። ነገ ግን ጉዟችንን እንቀጥላለን። ይሄም ልናጥፈው የማንችለው ነው። ስለዚህ ይህኛን ሴት ከበሽታዋ የሚፈውስ ተዓምር ይዘህ ወደ ቤት እንድትመለስ። አሁን ለብቻህ ትቼህ መሄዴ ነው።” ብሎኝ ብድግ አለ።

በድንጋጤ አብራው ተነሳሁ። ዓይኖቼ ውስጥ ያየሁት እንደ ብረት የጠነከረ አስተያየት ግን ለሌላ ድንጋጤ ጋበዘኝና ተመልኼ ቁጭ አልኩኝ። ያየሁት ቁጣ አይደለም። ታዲያ ምንድነው?... እኔ እንጃ! አፌ ተሳሰረብኝ። አብዶ ካልሆነ በቀር እንዴት እንዲህ ያደርጋል?... ፈገገጤ እየተመለከትኩት ትቶኝ ሄደ። አዘረኝ። ዙሪያዬ በሙሉ በደብዛዛው ነው የሚታየኝ። ከጋራው ላይ ተንከባልዬ እንዳልወድቅ ፈራሁና በአጃቼ መዳፎች መሬት የነከሱ ድንጋዮችን ግጥም አድርጌ ያገዙ።

በዚህ ሁኔታ ለምን ያህል ደቂቃዎች አሊያም ለምን ያህል ሰዓት እንደተቀመጥኩ አላውቅም። ብቻ ብዙ ቆይቻለሁ። ራሴን መግዛት ስጅምር በረጅሙ እየተነፈስኩ ለመረጋጋት ሞከርኩ።

በመጀመሪያ አንድ ሀቅ መቀበል ነበረብኝ። ካህኑ አይቀልድም ፈፅሎ። አንድ መንገድ ከሌለ በቀር 'ደመና ዝገን' ብሎ አያዘኝም። ይህን ደጋግሜ ለራሴ በመንገር ተቀበልኩት። ከዚያም ጨዋታችንን ከመጀመሪያው እስከ መጨረሻው በተደጋጋሚ ከለስኩት። ጀምበር ማዘቅዘቅ እስከትጀምር ድረስ አብላላሁት።

ጀምበር ከአድማሱ ወዲያ ማዘቅዘቅ ስትጀምር፤ በነፍሴ አድማስ ላይ ግን ብርሃኗን ወለደች። ደንገጥኩ። እያሰብኩ ያለሁት ነገር ከሀሳብ ልቆ፤ ምስል ሆኖ ሁሉ ይታየኝ ጀመር። የልቤ ምት ጋራውን የሚገድ መሰሉ ተሰማኝ።

"አገኘሁት፤ ምስጢሩን አገኘሁት" ብዬ ሳይታወቅኝ በጣም ጮሁኩኝ። ከመቅፅበት ተነሳሁና አየተንደረደርኩ ጋራውን ወረድኩት። ብቻ... ርጩ ይሁን ከንፍ አውጥቼ አላውቅም ከጎጆዋ ደረስኩ። በሩን በርግጄ አየተንደረደርኩ ሴትየዋ የተጋደመችበት ስር ተንበረከኩ። ፊቴ በደስታ እንዳበራ ትንፋሼ አየተቆራረጠ፤

"ለእግዚአብሔር ከብር ምስጋና ይሁን።" አልኩ ጮክ ብዬ። በሽተኛዋ እናት ፊቷን ወደኔ መለሰች። ቀኝ እጇን በሁለት እጆቼ ያዝኩና "ለእግዚአብሔር ከብር ምስጋና ይሁን። ተፈውሰሻል፤ ተፈውሰሻል። አሁን... እዚያ ጋራው ላይ ቁጭ ብዬ ጀምበር ስታዘቅዘቅ አመለከት ነበር። ድንገት ፊት ለፊቴ ትልቅ ብርሃን ተፈጠረና አንዲት በብርሃን የተሞላች ሴት አየር ላይ አየተንሳፈፈች ወደኔ ቀረበች። የማየውን ባለማመን በድንጋጤ ደርቄ ቀረሁ። ሴትየዋ ወደኔ ቀርባ 'አይዞህ አትፍራ። የመጣሁት በአንግድነት ወዳሳደረችህ ልጄ ልልከህ ነው። ፀሎትሽ ተሰምቷል። ከበሽታሽ ተፈውሰሻል። ዝክራን ከአልጋ ወርደሽ ታወጫለሽ። እኔም ዛሬ ሌሊት በሀልም አናግርሻለሁ። ሁሌም ከጎንሽ አለሁ ብለህ ንገራት። አለችኝና ተመልሳ ወደ ሰማይ አረገች። ያኔ..

እኔም ባንንኩኝ። በሁኔታው ተደንቄ ይህንን ተዓምር ላበስርሽ ሰከንፍ መጣሁ። እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን። ተፈውሰሻል።" አልኩ በመደነቅ ተሞልቼ እየጮሁኩ።

የሴትየዋ ፊት አየበራ እየፈካ ሄዶ ፀሐይ መሰለ። እናም በድንገት ከሀልሙ አንደባነነ ሰው ሆነችና "አልልልል..." እያለች ከወገቧ ቀና ብላ ቁጭ አለች። ሦስቱ ልጆቿም በዕልልታ ዘለሉ። መጥተውም ተጠመጠሙባት። ዕልልታው ተደጋገመ። ሁለት አርምጃ ወደ ኋላ ሄጄ ቆምኩኝ።

"የታለህ?... የታለህ አንተ የማርያም መልዕክተኛ?" ከልጆቿ አቅፍ ስር አየወጣች እጆቿን ዘርግታ ወደእኔ ተወረወረች። አቀፈችኝ። አቅፋኝ ተንሰቅስቃ አለቀሰች። ቆማ መራመዷ ተዓምር የሆነባቸው ልጆቿ ከአልልታቸው አላባሩም።

ሴትየዋ ከአቅፌ ወጣችና "አልልልል..." እያለች ወደ ቤቴ ማዕዘን ሄደች። በዓይኔ ተከተልኳት። ተንበርከካ የካህኑን ጉልበት ሳመች።

በሰሜት ከመዋጮ የተነሳ የካህኑን ቤት ውስጥ መኖር አላስተዋልኩትም ነበር። በሁለት እጆቼ ከንዲን ይዞ ብድግ አደረጋት። ተያየን። ፈገግታው ከእግር እስከ ፀጉሬ ድረስ ደስታን አለበሰኝ። የሴትየዋ ጎረቤቶች በሰሙት ጩኸት ተደናግጠው ግር ብለው ገቡ። በደስታ ሰከራ ቤቱን የምትዘረውን ሴት ሲያዩ ሁሉም ተደነቁ። "ዕልል" አሉ።

ከቤቱ ቀስ ብዬ ወጣሁና ከነፋሻማው አየር ተነፈስኩ። በትልቁ ከመፈገግ ውጭ ደስታዬን የምገልፅበት ሌላ መንገድ አጣሁ። የሆነውን ሁሉ ቆሜ አወጣሁ አወረድኩ። እዚህ መደምደሚያ ላይ ያደረሰኝን ነገሮች በሀሊናዬ ከለስኳቸው።

ዙሪያዋን የከበቧት የማርያምና የመላዕክት ምስሎች፤ እንዲሁም

ሴትዮዋ ከሰቃይዋ መሃል ደጋግማ 'ቅድስት ድንግል ማርያም ምነው እንዲህ ተውሽኝ?' እያለች በደከመ ድምፅ የምታሰማው አቤቱታ ውስጢ የተዳፈነውን ጓይል የምቆሰቁሰበትን ጥበብ ጅራቱን ያስጨበጡኝ ከስተቶች ነበሩ። በዚህም ላይ ልጆቿ ሲያጫውቱን፣ በየወሩ የማርያም ዕለት ዝክሯን ሳታስተጓጉል የምታደርግ ሴት ናት። እንዲህ የአልጋ ቁራኛ ሆና ሳለ እንኳ ለነገው የማርያም ዕለት ዝክር ተጨንቃ ልጆቿን ስታስጠነቅቅ ነበር። በዚህ ድህነቷ ተበድራም ቢሆን በወሩ ማርያምን መዘከሯ፣ በማርያም ላይ ያላትን የአምነት ፅናት ያሳያልና ይሄን ፅናቷን ይበልጥ ላበረታላት እንደሚገባ ወሰንኩ።

ካህኑ ኮቴውን ሳያሰማ ቆሜ ሰማይ ሰማይ ከማይበት ሥፍራ ደረሰና ጎኔ ቆመ።

"ዛሬ ህልም ባታይስ?" አለኝ ፈገግ ብሎ።

"ህልም እንደምታይ ምንም ጥርጥር የለኝም። አምነቷ እስካዳናት ድረስ አምነቷ ህልም እንደሚያሳያት አልጠራጠርም። የነገርኳትን እሷም እንድታይና ምስሉ ዕድሜ ልኳን ከአዕምሮዋ ታትሞ እንዲቀር ብዬ ነው።" ብዬ መለስኩለት።

ክፍል ሁለት የዕጣ ፈለግ

- 8 -

አሁን ፀሐይ ትኩስ ብርሃኗን ወልዳለች። ከተማዋም ነቅታለች። ትናንት ግን እዚሁ ቦታ ሆኖ ጀምበሯን እዘቅዝቃ ሳያት ነበር። በማላውቀው ከተማ ውስጥ አሁን የተደገፍኩትን የድንጋይ ግድግዳ ተደግፌ ቆሜ ወደ ቤቱም፣ ወደ ምሽት ጉዳዩም የሚተራመሰውን ሀዝብ ስማትር ነበር። ካህኑ እንደሁ ተሰናብቶኝ ወደማላውቀው ሥፍራና ጉዳዩ ሄዷል።

የጀምበሯ ማዘቅዘቅ ስለ ማደሪያዬ እንዳሰብ አደረገኝ። እንደ ገጠር፣ መዘገያ እንኳኩቴ 'የመሸብኝ እንግዳ ነኝ አሳድሩኝ' ብዬ እንዳልጠይቅ ያለሁት ከተማ ውስጥ ነው። የሆቴል አልጋ ይገጽ እንዳልተኛ ኪሴ ባዶ ነው። ለማንኛውም የት እንደማድር ያለማወቁ ያን ያህል ሲያሳስበኝ አይገባም ብዬም ሳስብ ነበር፣ ትናትና ማታ።

ስለ ማደሪያዬ ማሰብ ሳቆም ደግሞ ሆዴ 'ተርቤያለሁ' እያለ ይወተውተኝ ገባ። ረፋዱ ላይ ካህኑ ከያዘው ኮሮጆ ውስጥ የቀረገን ቁራሽ ደረቅ አምባሻ ከውሃ ጋር ተቋድሰናል። እና 'ምግብ አምጣ' እያለ ሆዴ መጮህ ጀምሯል። ምግብ ልሰጠው ካልቻልኩ ሆዴን ልረሳው ይገባል። ከረሳሁት አሱም ረሃቡን እንደሚረሳ አርግጠኛ ነበርኩኝና ስለሌላ ነገር ለማሰብ ወደ ነፍሴ ታዛ ቁልቁል ጋለብኩኝ።

'ለመሆኑ ወዴት እየሄድክ እንደሆነ ታውቃለህ? የት ለመድረስና ምን

ለማግኘት ነው አየተጓዝክ ያለኸው?... የምትሄድበትን ሳታውቅ እንዴት ያለህበትንትላቃለህ? እነዚህ ጥያቄዎች ከእኔም ሆነ ከሁሉም የአዳም ልጆች መልስ የሚሹናቸው። እኔ ወዴት እየሄድኩ እንደሆነ አውቃለሁ። ይሄን ስል የበታን ስም ወይም አቅጣጫን መጠቀሜ አይደለም። ወደ የትኛውም ሥፍራ፣ ወደ የትኛውም አቅጣጫ ተጉገፎ ቢሆን ኖሮ የማግኘት አሁን ያገኘሁትን ነውና እየሄድኩ ያለሁት ወደ ጥበብ፣ ወደ ፍቅር፣ ወደ ሰላም ሀገር ነው ብዬ ነው የምመልሰው።

ስታይ ተሸንፎ ደስታና ፍቅር ወደነገበት የጥበብ ሀገር ነው እየሄድኩ ያለሁት። በመጓዜ የማግኘትም ጥበብን፣ ፍቅርንና ሰላምን ነው። እነዚህ ሦስት የነፍስ ጌጦች ደግሞ ከነፍሳችን ጋር እጅ ለእጅ ተያይዘን፣ በደቅርታ ጎዳና ላይ በየትኛውም አቅጣጫ አድርገን ወደ የትኛውም ሥፍራ ብንጓዝ የምናገኛቸው ሽልማቶቻችን ናቸው። እናም የምሄድበትን ስላወቅኩ ስንቁን፣ ማቁን ሳልል እንኳንም የነበርኩበትን ለቅቄ ጠፋሁ።

ትናንት ረፋድ ላይ ከካህኑ ጋር አየተጓዝን ሳለን “ለመሆኑ ይሄ አሁን የጫነው ሸክም ምንድነው?” ብዬ ጠየቅኩት።

“ወርቅ ነው።” ብሎ መለሰልኝ- እንደዘበት። ደነገጥኩኝ። በአሁን የተጫነ ጅንዖ ሙሉ ወርቅ እንዴት አያስደነግጥ?

“መጭም አንተ ይህን ያህል ሀብት አያስፈልግህም። የማን ንብረት ቢሆን ነው?” ለአምስት ቀናት ያህል ይህን ስፍር ቁጥር የሌለው ሀብት በአሁን ጭን እየተጓዝን ነው ብዬ ላስብ ቀርቶ፣ ሌባ ቢያገኘው ንቆ የሚተወው ተራ ጓዝ የያዝን ነበር የመሰለኝ።

“ከእኔ ሀብት ጋር ሲወዳደርህ ይህ ብናኝ ነው። ከምትገምተው በላይ የገዘፈ ሀብት አለኝ። ይህ ንብረት ግን የአንድ መልካም ሰው የአደራ ንብረት ነው። ያ ሰውም ይህን ለማግኘት መንገድ ላይ ይገኛል። ይህን ከማግኘቱ በፊት ግን ፈታኝ ጉዞዎች ከፊቱ ይጠብቁታል።

በመጀመሪያ ወርቁ የሌላ ሰው ነበር። አሁን ግን የዚህ ሰው ሊሆን ነው ጉዞውን በድል ካጠናቀቀ።

የመጀመሪያው ባለዕድል ግን መልስ የሚሻ እንቅስቃሴ አለው። በወርቁ ፈንታ የሚፈልገው ሌላ ነገር አለ።... ለማንኛውም ይህ ሸክም ከእኔ እጅ ወጥቶ በሌሎች ሰዎች ዕጣ ፈንታው ስጥ ተሳትፎውን የሚጀምርበት ጊዜ ይኖራል።” አለኝና።

“የሚጠብቁህ ሰዎች አሉ። በል ጉዞህን ቀጥል!” ብሎ አሁንም እዘዘው። አሁንም ሲሄድ የነበረበትን አቅጣጫ ለውጦ ከእኛ በስተቀኝ ያለውን አቅጣጫ ይዞ ተጓዘ። ካህኑ ዞር ብሎም አሁንም ሳያይ በጀመርነው አቅጣጫ መንገዱን ቀጠለ። እኔ ግን ለአፍታ ቆሜ አሁንም የጫነውን ሲላይ ተመለከትኩና ፈጠን፣ ፈጠን ብዬ ተራምጄ ካህኑ ላይ ደረሰኩበት።

ከሰዓታት ጉዞ በኋላ አሁን ያለሁበት ከተማ ገባንና ለቀናት ከረሳሁት ግርግርና ረብሻ ጋር ተገናኘን። የመጀመሪያው የተጨበጠ ትዕይንት እንዲት መንገድ ዳር ድንጋይ ላይ ተቀምጣ የምታለቅስ ሴት ነበረች። የተቀደደ ነጠላ ለብሳ፣ አንገቷን ጉልበቷ ላይ ደፍታ ስቅስቅ ብላ ታለቅሳለች።

ድምጹ አንጀት ይበላል። ካህኑ አላስተዋላትም ማለት ባልቻልም ምንም ሳይመስለው አልፏት ሄደ። እኔ ግን ፍፁም ላልፋት አልቻልኩም። ቀረብኳትና እጄን ትከሻዋ ላይ አድርጌ “ምን ሆነኸ ነው የምታለቅሽው?” ብዬ ጠየቅኳት። ካቀረቀረችበት ቀና ብላ ተመለከተችኝና “አዩ! ስንቱን ተናግራ ልጨርስ?” አለችኝ በሚያሳዝን የእንጉርጉሮ ዜማ።

“ምንድነው የገጠመሽ?”
 “ልጄ ታማ ነው። ሕፃን ልጄ፣ የድህነት ልጄ። ጤና ጣቢያ ወስኛት

ነበር። ያዘዙላትን ኪኒን ግን በምን አቅሜ ልግዘው?" ዕምባዋ ማቆሚያ አልነበረውም።

"... አርባ ሁለት ብር ነው አሉኝ። ልጄ፣ አሁን ለአግዜኛም ዓይን አጣ መሰለኝ።"

አለችና በድጋሚ በነጠላዋ ተናፈጠች።

"በቃሽ ይሄን ያህልም አትማረራ። ይሄን ያገርና ለልጅሽ መድሃኒቱን ግጥላት።"

ሰለአወሳሰዱ በሚገባ እንዲያስረዱሽ ጠይቁ።" ብዬ የቀረኝን ድፍን ሃምሣ ብር ልሰጣት እጄን ዘረጋሁ።

ሴትዮዋ ባለማመንና በገረሜታ ቀና ብላ ተመለከተችኝና ዓይኗን ከዓይኔ ላትነቅል እጄን ዘርግታ ብሩን ተቀበለችኝ። እጄ በጣም ይንቀጠቀጥ ነበር።

"አይዘሽ አግዜር አለ። ልጅሽ ቶሎ ይሻላታል። በይ ተነሽ!" ብዬ ከንደን ይገጭ አሰነሳኋት። እጄን ግጥም አድርጋ ይዛ ደጋግማ በምስጋና ሳመችው። ትኩስ እንባዋ እጄን አራሰው።

"ልጄ፣ አግዜሉ ብሔር ፈጥኖ ይድረስልህ። ያላሰብከው እንጆሯ ይግጠምህ።"

አምላኬ! ለካ ቅርብ ነው ያለኸው?" አለችና ወደ ሰማይ ተመለከተች።

"አይዘሽ በቃ። አሁን ሂጂና መድኃኒቱን ግጥር።"

"አሺ፣ አሺ የኔ ጌታ። አግዜሉ ብሔር የልብህን ሁሉ ይሙላልህ። ዕድሜህን ያርዝምልህ። ደህና ሁን። ደህና ሁን፣ የኔ ልጅ።" መርቃኝ የምትጠግብ አልመሰላትም። በእኔ ገፋፊነት አየርጠች ሄደች።

በሐዘኔታ አንገቴን እየነቀነቅኩ ቆሜ አስተዋልኳትና መንገዴን ቀጠልኩ። ካህኑ ጎን እንደደረሰኩ፡-

"እንግዲህ ለጥቂት ጊዜ ልለይህ ነው። እንዴትና የት ላገኝህ እንደምችል

እውቃለሁና ያጣኛል ብለህ አትጨነቅ።" ብሎ አረዳኝ። ያላሰብኩት ነገር ነበርና ከው አልኩኝ። ለመረጋጋት ግን ጊዜ አልፏቸኝም። ፊቱን አጤንኩት፤ የተረጋጋ ገፅታው እንዳለ ነው።

"ወዴት ለመሄድ አስበህ ነው?" አልኩት።

በፈገግታ ተመለከተኝና "ስለ እኔ ይህን ልጩምርልህ። ወደ ብዙ ስፍራዎች ስጓዝም፤ ከነበርኩበትም አለሁ። የዘመናትንም አራፍ ብገልጥም ልጅነቴ ግንባሬ ላይ ነው። መርጤና መዳኼም አብሮ ተበጅቷል። ሽምግልናዬ ከጉርምሰናዬ ጋር አብሮ ተገምዷል። ትናንትናዬ ውስጥ ነገዬ አለ። መሄዴ ውስጥም አለመሄዴም አለና 'አዚያ ነኝ' አልልህም። የትም ሁን፣ መቼም ይሁን ላገኝህ ስፈልግ አገኝሃለሁ። ስትፈልገኝም ታገኛለህ። በነፍስህ ውስጥ የጀመርከውን መንገድ ቀጥል። አሰካሁን የደረሰከበትን ቁም ነገር ይበልጥ የምታፀናበት ጊዜ አሁን ነው። በል ደህና ከረም፣ ወዳጄ።" አለኝ።

ፍርሃት፣ ፍርሃት ሲለኝ ታወቀኝ። "ሂድ! የምን ፍርሃት ነው?" ብዬ የፍርሃቴን እናት በኩርኩም ነደልኩት።

"አሺ ደህና ከረም።" ስለው ሳይጨብጠኝም፣ ፊቱንም ሳይመልስ መንገዱን ቀጥሏል። የማላውቀው ሀገር ላይ ፀሐይዋልትጠልቅ ስታዘቀዝቅ ተሰነባብተን ተለያየን። ደግሞም እኮ፣ ልክ የመጨረሻ ገንዘቤን ለሴትዮዋ ሰጥቼ ያለሽራፊ ሳንቲም ስቀር ጠብቆ ነው መሄዴ ነው ያለኝ።

በጥቂት ቀናት ቆይታችን ውስጥ ያፈራሁትን ሊፈትሽ እንደሆነ አላጣሁትም።

እናም ወደ ከተማው መሃል ይበልጥ ስርጌ ገባሁና ሀሳቤን ለማለባለብ የግንቡን ግድግዳ ተደግፌ ቆምኩኝ። መቆሙም ታከተኝና መሬት ላይ ቁጭ አልኩኝ።

በተቀመጥኩበት አሻግሬ አካባቢው ላይ የሚገኙትን የንግድ ሱቆችና

ቡና ቤቶች ማስተዋል ቀጠልኩ። እንዳንደቹ ሱቆች የምሸቱን መምጣት ምክንያት በማድረግ እየዘጉ ነው። በሁለት ቡና ቤቶች የበር መስታወት ብልጭ ድርግም የሚል ህብር የቀለማት ብርሃን አስከሰታ ሲወርድ ይታያል። ለእነዚያ ቡና ቤቶች ቀኑ ገና መወለዱ ነው። ለአኒ ግን መሸቷል። እንቅልፈም ከመጣ እዚህ ጋር ጥቅልል ብዬ አተኛለሁ። አስከግንኩበት ድረስ የትም ልሁን የት መጨው ሌሊት እኩል ያልፋል። መጨውንም ንጋት እኩል አቀበለዋለሁ። ታዲያ ከባዱ ነገር የቱ ጋር ነው? ብዬም ነበር። እውነትም ይኸው ሌሊቱ ለሁላችንም እኩል ነጋና ያንን የምሸት ግርግር በማለዳ ብርሃንም ለማየት በቃሁኝ።

‘ይሄንን የህዝብና የክንውን እንቅስቃሴ ቁጭ ብዬ ለመታዘብ ሳይሆን፤ የዚህ እንቅስቃሴ አንድ አካል ለመሆን ነው እዚህ የደረሰኩት። እናም ተነስቼ ከዚህ የክንውን ጅረት ጋር በአንድ መፍሰስ አለብኝ።’ ብዬ አሰብኩና ከተቀመጥኩበት ተነስቼ የከተማው እምብርት ነው ብዬ ወዳሰብኩት አቅጣጫ መንገድ ቀጠልኩኝ።

የተጓዘኩት የንግድ ቤቶች ይበልጥ ወደሚበዙበት መንገድ ነበር። ሆኖ የተርቢያለሁ መልዕክቱን ትናንት ማምሻውን ካቆመበት ቀጠለ። እንግዲህ የሆድን ረሃብ ለማስታገስ ያለው አማራጭ ሁለት ነው። በቻል ማንኛውንም ፈጣን ስራ ሰርቶ ለጥሪው በፍጥነት መድረስ፤ ይሄ ካልሆነም አርባኛል ብሎ ከአንዱ ምግብ ቤት ትርፍራሬ መለመን ነው መፍትሔው። በተረፈ መጨነቅ እርባና የለውም።

ድንገት ዓይኖቼ አንድ አጭር ራስ በረሃ ሰው ላይ አረፋ። ከአንድ ሱቅ በር ላይ ቆሟል። አግሩ ስር በማዳበሪያ ቀረጢት የተቋጠረ ሸክም ተጋድሟል። በዓይኖቹ ግራና ቀኙን ሲቃኝ የሚሸከምለት ሰው ፊልጎ እንደሆነ አሰብኩኝና ተጠጋሁት።

“ጋሽዬ፣ የሚሸከም ፈልገው ነው?” አልኩት በትህትና። ከእነጋገሪ ነው

መሰል ሸቅብ ተመለከተኝና፤

“አዎ፣ ትሸከማለህ?” ብሎ ጠየቀኝ። ከዚህ በፊት ከብደት ያለው ነገር ተሸከሜ ባላውቅም፣ ሸከሙ እንደማይከብደኝ ራሴን አሳመንኩትና፤ “አዎ።” አልኩት።

“በል፣ እዚያ መኪና ላይ ወስደህ ጫንልኝ።” ብሎ ጎዳናውን ተሻግሮ የቆመ መኪና አሳየኝ። ሸከሙን ብቻዬን ለማንሳት ሰንደፋደፍ በትኩረት አየኝና ከአንድ በኩል አግዞ አሸከመኝ። “የእምላክ ያለህ!” አልኩኝ ለራሴ ብቻ በሚሰማ ድምፅ። ‘ይሄም ገሆን ነው! ግን ደግሞ መድረሻው ቅርብ ነው።’ ብዬ ተፅናኗለሁ።

ሸከሙ እያንደረደረ ጎዳናውን አሻገረኝና መኪናው ጋር ደረሰኩ። የሚከብደውን ሸከም የዕቃ መጫኛው ላይ ለማስቀመጥ ግራ ትከሻዬን ሳዘነብል ‘ገሆን’ ከላይ ላይ ተወርውሮ መኪናው ላይ ከፋኛ ዘጭ አለ።

“አንተ!... ምናባቱ ይሄ!... የአባትህ ንብረት መሰለህ የምታሸቀነጥረው?” አለኝና ተንጠራርቶ በጥፊ አጮለኝ። የወገቤ ህመም ላይ የጥፊው ህመም ሲጨመርበት ባለማመንና በድንጋጤ ዓይኖቼ ፈጠጠ። የሰውየው ዓይኖች ግን በንዴት ይበልጥ ፈጠዋል።

በዕድሜዬ ሙሉ በጥፊ የተመታሁበትን ቀን አላስታውስም። የውርደት ስሜት በመላ ሰውነቴ ሲሰራጭ ተሰማኝ። ከንፈሬ ተንቀጠቀጠ፣ ጉልበቴ ተብረከረከ። ፊቱን ሳይሆን ሙልጭልጭ መላጣውን ቁልቁል አጉኜው በቆመበት ልቀብረው አማረኝ። ድንጋጤዬ ግን ባለሁበት የጨው አምድ አርጎ አስቀርቶኝ ነበር። ሰውየው ፊቱን እንዳጨማደደው ወደ ሹፈር በር እየሄደ፣ ኪሱ ገብቶ ሳንቲም አወጣና ፊቴ ላይ ወረወረብኝ። ሳንቲሟ ግንባሬን ቀውራ መሬት ላይ ‘ቂው’ ብላ ወደቀች።

የሳንቲሟ ዱላ ከደነዘከኩበት አነቃኝና ልጣላው አሰቤ አንድ እርምጃ ብቻ እንደተንቀሳቀሰኩ መልሼ ቆምኩኝ። በትኩረት እያየሁት መኪናው

ውስጥ ገብቶ ሞተሩን አስነሳ። እንባ እነቀኝ። እንባ ስላነቀኝ ደግሞ በራሴ ተናደድኩ።

'ለመሆኑ የትኛው ከብሬ ተነካ ብዬ ነው እንዲህ የበገንኩት?' ብዬ ራሴን ጠየቅኩ። እሱ መኪናውን አስነሳኝ ሄደ፤ እኔ ግን ባለሁበት አለሁ።

'ልሰራ ባልኩ ጥፊ መቅመሴ እንዴት ውርደት ይሆናል?... ማፈር ያለበት እሱ ነው። የውርደት ስሜት ሊሰማው የሚገባው አርሱ ነው። ሰዎች ያገለገሉበትን የጉልበት ዋጋ በቅጡ እንኳ የማይሰጥ ውርደታም አሉ ነው።' አያልኩ ስብሰባሰባ የሆዴ ረሃብ በቁንጥጫ መዘለገኝና ሳንቲሚታዎቻችን። ሀሳቤን ትቼ ወደ ሳንቲሚ ሰዞር እንድ ድራቶ የለበሱ ለማኝ የሚመስሉ ሰውዬ እንስተዋት በፈገግታ ተሞልተው መንገዳቸውን ሲቀጥሉ ተመለከትኩ።

እንዴት ብዬ የእኔ ገንዘብ ነው ልበላቸው? ያገኛት መሬት ወድቃ፤ በዚያ ላይ ሸማግሌ ለማኝ። ሳንቲሜን ማንሳት ትቼ ከብር፤ ውርደት፤ ምናምን ስል ያጠፋሁት እኔ። ተስፋ ቆርጫ መንገድ ስቀጥል አንድ ሰው በትኩረት ሲመለከተኝ አየሁ።

"ና አስቲ።" ብሎ ጠራኝ። በእርግጠኝነት የሆነውን ሁሉ አይቷል። ተጠጋሁት።

"ና አርዳኝ።" አለና አጠገቡ ያለ ሱቅ ገባ። ተከተልኩት። በካርቶን የታሸጉ ዕቃዎች ተደርድረዋል። አንዱን አንስቶ አቀበለኝና ሌላ አንድ ለራሱ ይዞ ቀድሞኝ ወጣ። ተከተልኩት። ከውጭ የቆመች መኪና ላይ ጭነን ተመለሰን። ሁለታችንም ከሃያ የማያንሱ የካርቶን አሽንቶን መኪና ላይ ጭነን ስናበቃ፤

"ና አብረኸኝ ሂድ። እዚያ ስንደርስ ደግሞ በማውረድ ትረዳኛለህ።" ብሎ የመኪናውን ቁልፍ ከኪሱ አወጣ።

"ደስ ይለኝ ነበር። አሁን ግን አርቦኛል።" አልኩት። የቅድሚያ ሳንቲም

ትምህርት ሰጥታኛላች። የመጀመሪያ ቁም ነገሬ ማድረግ የነበረብኝ አሁን ነበር። ምክንያቱም ከከብሬ ይልቅ ለረሃቤ አሁ ትደርስልኝ ነበርና። አሁን የሰራሁበት ገንዘብም ለአሁኑ ረሃቤ ሊደርስልኝ ሲችል፤ ሸቀጡን ካራገፍን በኋላ አንድ ላይ ይከፍለኛል ብዬ ስለምን የረሃቤን ዕድሜ ላራዝም? ሰውየው ለአፍታ አጤነኝና "ና ቁርስ ልጋብዝሁ።" ብሎ ቅርብ ወደሚገኝ ካፍቴሪያ አስከትሎኝ ገባ።

በእይወቴ እንዲህ የሚጣፍጥ ምግብ በልቼ የማውቅ አይመስለኝም። ከካፍቴሪያው በጥጋብና በፈገግታ ወጣሁና ከሰውየው ጎን ተቀምጫ ወደ ማራገፊያው አቀናን።

በደቂቃዎች ጉዞ የሰውየው ሱቅ ደረሰንና ሸቀጡን አራግሬን አበቃን። የሰውየው ሱቅ በተለያዩ ሸቀጦች የተሞላና የሚያምር ነው። የሱቁን ዙሪያ በዓይኖቼ ስማትር ተመልክቶ፤

"ይቅርታ ትቸኩላለህ እንዴ?" አለኝ።

"እይ፤ የሚያስቸኩል ምንም ጉዳይ የለኝም።" ብዬ መለስኩለት። አሥር ብር አውጥቶ ሰጠኝና "ቅድም ትዕግሥትህን በጣም አድገቼልሃለሁ። ለምንድነው በጥሬ የመታህ?" አለኝ። "የተሸከምኩት ዕቃ ከባድ ስለነበር መኪናው ላይ ስጭነው ከቁጥጥሬ ውጪ በኃይል ወደቀብኝ። በዚያ ተናዶ ነው።" ብዬ መለስኩለት በፈገግታ።

"ባለጌ ነው። ታግሰህ ባታልፈውና ተናደህ ብትመታው ኖሮ የሚሞረደው አሱ ነበር። ለማንኛውም እንኳን ታግሰህ አሳለፍኩው። የልብ ድካሙ ተነስቶበት ሰብብ ይሆንብህ ነበር።"

"ታውቀዋለህ?"

"እዚህ ሀገር እሱን የማያውቅ ማንም የለም። ስግብግብ ሀብታም ነጋዴ ነው። አንተ የዚህ ሀገር ሰው አይደለህም ማለት ነው?"

"እኔ እንኳ እዚህ ሀገር የመጣሁት ትናንት ማምሻው አካባቢ ነው።። ብዬ ዝም አልኩ። ሰውየው ግን እንድቀጥላለሁት እየጠበቀ ነው።።"

"ሀገሩንም ሰውንም አላውቅም።። ከነበርኩበት ሰነሳም እዚህ እንደምደርስ አላውቅም ነበር።። እግር የጣለኝ የሀገራችሁ እንግዳ ነኝ እንግዳሁ።።" አልኩት በፈገግታ።።

"ሽኩም ስራህ ያለመሆኑን ቅድምም ጠርጥራይላሁ።። ከየት ነው የመጣሽው?"

"ከአዲስ አበባ።።"

"ለምን ጉዳይ ብለህ?"

"አዲስ አበባን ለጥቂት ጊዜ መልቀቅ ስለፈለግኩ ነው።። በዙሪያዬ ካሉት ነገሮች ሁሉ አፈንግጨ፤ ከራሴ ጋር ብቻ በመሆን፤ አዲስ ልምድ ለማካበትና የሚጎድለኝን ነገር ለመሙላት መጓዝ ነበረብኝ።። ይኸው ጉዞዬ እዚህ አድርሰኛል።።"

"ገንዘብም ጓዝም ሳትይዝ ነው ለጉዞ የተነሳሽው?!" የሰውየው ጥያቄዎች ከማዘን እንጂ ከመጥፎ ስሜት የተሰነዘሩ ስላልነበሩ ነው በአጭሩ ልመልስለት የሞከርኩት።። ግን ምን ብዬ እያንዳንዱን ነገር ልነግረው አችላለሁ?

"የተነሳሁት ሳላሰበው በአጋጣሚ ነው።። ይህንኑ ልብስ እንደለበስኩና ኪሴ ውስጥ መቶ ብር ይገዢ።። አንድ ቦታ ላይ በድንገት ከአንድ ካህን ጋር ተገናኘን።። ትናንት ሊመሻሽ ሲል እዚህ ደረስን።። ካህኑ ሌላ የሚሄድበት ሥፍራ ነበረው።። እሱም ሄደ፤ እኔም እዚሁ ቀረሁ።። የነበረኝን መቶ ብር ደግሞ መንገድ ላይ አያለሁ ጨርሼዋለሁ።። ትናንትም ያደርኩት አንዱ ግምብ ጥግ ነው።። ካንተም ጋር ያገናኘኝ የሆዴ ረሃብ ነው።። ይሄው ነው እንግዲህ ታሪኩ በአጭሩ።።"

"እና አሁን ወደ አዲስ አበባ መመለስ ትፈልጋለህ?" ከድምፁ ለሰዎች እርዳታ በማድረግ የሚረካ ሰው መሆኑን ተረዳሁ።።

"ለጊዜው የመመለስ ሀሳብ የለኝም።። እንደዚህ ዓይነቱን እንግዳ ኑሮ ተጋፍጬ የጎደለኝን እውቀት ለመሙላት ነው ሀሳቤ።።" ብዬ መለስኩለት።።

"በጣም ትገርማለህ።።" አለኝና ፈገገ።። "እና አሁን ምን ለማድረግ አስበሃል?"

"እንጃ!... ዕቅድ ማውጣት የሚያስፈልገኝ አይመስለኝም።። ሁሉንም ነገር እንደ አመጣጡ ለመቀበል ነው ያሰብኩት።።"

“የአንድ ዕቃ ወይም ጉዳይ ሞገ የሚለካው፣ በዕቃው ወይም በጉዳዩ ዓይነት ሳይሆን፣ ዕቃው ወይም ጉዳዩ ባረፈበት ሰው ማንነት ነው”

‘አሺ! ... ዛሬ ምን ላይ ደረስከ?... ትናንት ላይመለስ አልፏል ወይንስ ጊዜ የሚባል ነገር ከአነሳካቴው የለም?... መምሸትና መንጋት ይፈራረቁ እንጂ ያው ቀን ይሆን እየደጋገመ የሚመጣው?’... በአርግጥ የትናንቱን ዓይነት ሕይወት ዛሬም ከደገምነው፣ ነገም ከሰለሰነው፣ በትናንት፣ በዛሬና በነገ መካከል ምንም ልዩነት የለም ማለት እንችላለን። ትናንት የኖርነውን ሕይወት፣ ዛሬ ከለወጥነውና፣ የዛሬውንም ነገ ካልደገምነው እያንዳንዱ ዕለት ውስጡ በቋጠረው የከንውን ዓይነት የተለያየ መልክ ይኖረዋልና ልዩነት አላቸው ማለት የምንችል ይመስለኛል።

ትናንት ላይመለስ ይለፍም እየደጋገመ ይምጣም፣ መቅበር ወይም መለወጥ ያለብን ቀኑን ሳይሆን ውስጡ ያጨቅነውን አሰልፎና ተደጋጋሚ ኑሮ ነው። ዕድላዊትና ድርጊቶቿ ደግሞ የዚያ ኑሮ ራሶች ናቸውና መቅበርም መለወጥም አለባቸው።

ማንኛውም ሰው ወደ ስኬቱ ወይም ወደ ደስታና እርካታው ለመጓዝ ሦስት እርምጃዎች በቂ ናቸው አላለሁ። የመጀመሪያው እርምጃ ‘ለራሳ ታማኝ መሆን’ ነው። ‘ዛሬ ባለኝ ሕይወት ደስተኛ ነኝ ወይ?’ ... መጀመሪያ መመለስ ያለበት ይህ ጥያቄ ነው። ራስን ሳያታልሉ ይህንን ጥያቄ መመለስ

ያስፈልጋል። መልሱ ‘ደስተኛ እይደለሁም’ የሚል ከሆነ ሁለተኛውን እርምጃ መራመድ ነው።

ሁለተኛው እርምጃ፣ ደስተኛ ያልሆንባቸውን የሕይወታችን ክፍሎችን ነቅሎ ማውጣት ነው። ችግሮቻችንን ለይተን ማወቅ። አሁን እንግዲህ በሕይወታችን ውስጥ ለስቃይና ለሐዘን የዳረጉንን ጉዳዮች ለይተን አስቀምጠናቸዋል። ወደ ደስታችን ለመንደርደር እነዚህን የደስታችን ቀበኛ የሆኑ ጉዳዮችን መለወጥ እንዳለብን ማመን ይገባናል።

ሦስተኛው ደረጃ፣ ተግባራዊነት ነው። ያለፉት ሁለት ርምጃዎች ቀላል ሲሆኑ የተግባራዊነት ርምጃ ግን ከባድና ውሳኔ ሰጪነትን መገናፀፍ የሚሻ ነው። ብዙዎቻችን እዚህ ደረጃ ላይ ስንደርስ ነው ሁሉን ነገር አርግፍ አድርገን የምንተወው። ምክንያት ቢባል፣ ፍራቻ። የነበረውን ለመተውና አዲስ ነገርን ለመጋፈጥ ድፍረት ማጣት። ፍራቻው የተፀነሰው በአኛው ውስጥ እስከሆነ ድረስ፣ አኛ ደግሞ ፊሪዎች ተብለን መጠራት ይገባናል። ይህንን ተግባራዊ እርምጃ ለመውሰድ አስከፈራን ድረስ ፈሪ እንጂ ጀግና፣ ደፋር ወይም ልቦ መሉ መባል አይገባንም። ይህን ዓይነት ፍርሃቱን መግደል ያልቻለ ሰው እንደምን ልቦ መሉ ነኝ ሊል ይችላል?

እንግዲህ ‘ዛሬ ምን ላይ ደረስከ?’ ለሚለው ጥያቄ ያለኝ መልስ፣ ሁለቱን ርምጃዎቼን ጨርሼ ሦስተኛው የተግባራዊነት ርምጃ ላይ ደርሻለሁ።

በስቃይና በሐዘን ውስጥ እየኖርኩ እንደሆነ አኛለሁ። የስቃይና የሐዘን መንስኤም አውቄ ለውጥ እንደሚያስፈልገኝ ተረድቻለሁ፣ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ግን ጀምራለሁ እንጂ ተዘፍቆበታለሁ ማለትን አልደፍርም። ወደ ተነሳሁበት ሥፍራ ተመልሼ ጉዳዮቼን በተገቢው መልኩ ሳደራጅ ነው እውነተኛ የተግባር ሰው መሆኔን የምመለከር።

ምናልባትም ግን ወደ ተነሳሁበት ሥፍራ ከአነሳካቴውም መመለስ አያሻኝም ይሆናል። እዚህ አሊያም ሌላ ቦታ ኑሮዬን ከመሰረትኩና

ስቃዩን ገድዬ ደስታዬን ከወለድኩት፤ ይሄም እኮ የገዘፈ ርምጃና ትልቅ ውሳኔ ነው። ስለዚህ ለተግባራዊ ርምጃ ሥፍራ መምረጥ የለብኝም- ዛሬ ላይ በቆምኩበት ሥፍራ ሆኜ ሁሉንም ነገር መወሰንና ርምጃ መውሰድ አቸላለሁና።

እናም በመጀመሪያ ደረጃ እዚህ በመቆየት አዲሱን ሕይወት በመጋፈጥና ሕይወትን በመመርመር አተጋለሁ። ዕድላዊትም ደህና ሁኔታ በሰላም ላሰናብትሽ ይገባልና። ከዚህ በኋላ እንደ ከዚህ በፊቱ አንቺን ወደ ሕይወቴ ለመመለስ በመጣር ሳይሆን፤ ለድርጊቶቼ ሁሉ ይቅርታ በማድረግ ላይ አተጋለሁ። አስከግመሰግንሽ ድረስ ይሄን በማድረግ አተጋለሁ። እዚህ ባለሁበት ሆኜ ያዳፈንኩትን የነፍሴን ጥሪ ለመተግበር ቀን ከሌት አተጋለሁ። የነፍሴን ዜማ ከነፍሴ ቅኔ ጋር እያዋሃድኩ የነፍሴን ጥበብ ለአጥናፍ አደርሰዋለሁ። የራሴን ውብ የነፍስ ከተማ በመገንባት ላይ አተጋለሁ።

ደስታ በላቅ መንፈስ ውስጥ ሆኖ ያለ ከገፍ የሚከንፍበትን፤ እርካታ እንደታላቅ ማዕበል አካልን የሚያናውጥበትን፤ ውብ የነፍስ ከተማዬን ራሴው ለራሴው በመገንባት ላይ አበረታለሁ።

ይቺ የነፍስ ከተማ ምን መምሰል እንደሚገባት በአዕምሮዬ ውስጥ ሳልኳት፤ በልቤ ውስጥ ቀረፅኳት፤ ከውስጧ የሚመነጨው ሙቀት አስኪያግላኝ ድረስ፤ መዳዘዋ በእርካታ አስኪያሰከረኝም ድረስ በደም ሰሮቼ ለመላለስኳት። ደጋግሜ ሳያትና ሳሰማምራት ልክ ገንብቼ እንደጨረስኳት ሁሉ በእርካታ አጥለቀለቀኝ። ከየት እንደመጣ የማላውቀው የእርግጠኝነት እምቅ ስሜት በቅርቡ እውን እንደማደርጋት ደጋግሞ ሹክ አለኝ። አመንኩት። ያሰብኩበት አደርሳለሁ። ያለምኩትን እኖራለሁ፤ የኔ የሆነውን ሁሉ አወርሳለሁ። በቅርቡ በመንበሬ ላይ

አቀመጣለሁ፤ እነግሳለሁ። በቅርቡ ራሴን፤ በራሴ ሙሉ ቁጥጥር ስር እውዬ አሳድረዋለሁ።

'በቅርቡ' የሚለው አገላለፅ ያልተወሰነ ጊዜን የሚገልፅ ነው። እኔም እንቅስቃሴ የሚያመጣው ውጤት ተደማምሮ፤ የሚታይና የሚጨበጥ ግዙፍ ውጤት ላይ የሚደርስበትን ጊዜ ለመጠቀም ነው።

እያንዳንዱ ከንውን የራሱን ውጤት ፈጥሮ፤ እያንዳንዱ ውጤት ተደራርቦና ተንሰላስሎ የሚታይና የሚዳሰስ ግዙፍ ውጤት እንዲሆን አሁን ያለን መነሳሳትና በራስ መተማመን የመጀመሪያው ወሳኝ መሣሪያ ነው።

እናም ሁሉንም ነገር እንደ አመጣጡ ለመቀበል መወሰን በቻ ሳይሆን በመቀበሉም ገፋሁበት። ከዚህ ጥበብኛ ኩብላይ ካህን ጋር በእንገናኛለን ከተሰነባበትን ድፍን አንድ ወር ሆኖናል። ጠዋት ከአንቅልፌ ስነ ትምህርት አንደማገኘው ሁሉ እሱም ይደቀንብኛል። ቀኑን ሙሉም ከልቤ እየመነጨ በደሜ ላይ እየተንሳፈፈ፤ በየደም ስሮቼ ሲመላለስ ይውላል፤ ያድራል። ሁሌም ከእኔ ጋር እንደሆነ ነው የሚሰማኝ። ይሄ ደግሞ እጅጉን አበርቶቶኛል። በዓላማዬ እንድፀና ረድቶኛል።

እዚህ ከተማ ስገባ የመጀመሪያውን ቁርስ ያበላኝ ነጋዴ አማን ይባላል። እንደ ስሙ ሰላም የሆነ ሰው ነው። ሊዲያ የምትባል ውብና ዐመለ ሸጋ ሚስት አለችው። አማን ሱቁ ውስጥ እንድሰራ ቀጥሮኛል። በሂሳብና በሽያጭ እየረዳሁት አገኛለሁ። ቀኑን ሙሉ ከእርሱ ጋር ስለራ ወዩ አዳሬም በእርሱ ቤት ነው። አማንና ሊዲያ ከዋናው መኖሪያ ቤታቸው ጀርባ የሚገኝ አንድ የሰርቪስ ክፍል ሰጥተውኛል። እናም በነፃነትና ምንም ረብሻ ሳይገጥመኝ ለመፃፍ ስለሚመቸኝ አንድ ረጅም ልብ ወለድ ታሪክ መፃፍ ጀምሯል።

ቁርስ፣ ምሳና ራቴን የሚያበሉኝም አነርሱ ናቸው። ለሚያስፈልጉኝ ሌሎች ነገሮችም ከጎኔ ናቸው። በዚህም ላይ በወር ሦስት መቶ ብር ደምዝ አለኝ።

ባልና ሚስቱ ስለኔ የሚያውቁት አውቀትን የመፈለግ፣ ጥበብን የመመርመርና የመጻፍ አባዜ እንዳለብኝ እንጂ ሌላው ሌላው ታሪኬን አልነገርኳቸውምና አያውቁም።

ዕለቱ አሁን ነው። ሊዲያ ከአናቷ ጋር የሩቅ ዘመድ ለቅሶ ለመድረስ ስለሄደች ቤት የለችም። አኔና አማን በአንድ ገበታ ተቀምጦን ምሳችንን እየበላን ነው። “ይገርምሃል፣ አንድ ትልቅ ውለታ የዋልኩለት ሰው ትናንት ደውሎ፣ ‘አንዴት ያለ ቆንጆ ስጦታ እምጥጅልሃለሁ መሰለህ’ አለኝ። ከሩቅ ሀገር ትናንት ገና መመለሱ ነበር። እናም፣ ዛሬ ቤት ድረስ ይዘልኝ እንደሚመጣ ነግሮኝ ተለያየን። ያመጣልኝ ስጦታ ምን እንደሆነ ባይነግረኝም፣ ድምፁ ውስጥ የሰማሁት አርካታ፣ ልክ የሰውን ውለታ ስትመልስ የሚሰማህ ዓይነት አርካታ ነው። እናም፣ ዛሬ ጠዋት በመኪናው ጭኖ አመጣልኝ። ምን ቢሆን ጥሩ ነው?...” ቀና ብሎ ተመለከተኝና፤

“አንድ ጆንያ ከሰል! አይደንቅም?” ብሎኝ ፈገገ።

አማን ከአኔ የመደነቅ መልስ ጠብቆ የነበረ ቢሆንም፣ ንግግሩ አንድ የዘነጋሁትን ነገር እንዳስታውስ ስላደረገኝ ሀሳቤን ወደዚያ ጉዳይ ሰደድኩት። የነገሩ መገጣጠም አጅጉን ደንቆኝ ራሴን በገረሜታ ነቀነቅኩት።

“እኔ ከሰል አልቸገረኝም። ምን ይሆን ያመጣልኝ እያልኩ ስብሰሰሰል ቆይቼ፣ መደምደሚያው ከሰል ሆኖ ሲገኝ በራሴ ጉጉት ላይ ሳቅኩበት።” አለኝ ጨዋታውን አሳረገ።

“ያመጣልህ ስጦታ ምንም ዋጋ የማይኖረው እኮ፣ አንተ ከሰል ሞልቶ

ስለተረፈህና ያለህንም ያን ያህል ስለማትፈልገው ነው። ከሰሉን ለአንዲት ምስኪን አሮጊት ብትሰጣቸው፣ ከልባቸው ሲመርቁህ የሚከርሙበት ትልቅ ዋጋ ያለው ውለታ ይሆንልህ ነበር። ምናልባትም ለዋልኩለት ውለታ ሰውየው ከመረቀህና ካመሰገነህም በላይ በምስኪኗ አሮጊት የሚያስመሰግንህና የሚያስመርቅህ ውለታ ይሆናል።

“የአንድ ዕቃ ወይም ጉዳይ ዋጋ የሚለካው፣ በዕቃው ወይም በጉዳዩ ዓይነት ሳይሆን፣ ዕቃው ወይም ጉዳዩ ባረፈበት ሰው ማንነት ነው። ይሄ ከሰል ላንተ ዋጋ የለውም፣ ነገር ግን ይሄው ከሰል ለምስኪኗ አሮጊት አጅግ ዋጋ ያለውና ጠቃሚም ነው። ይሄን ሁሉ ለምን እንደምዘላብድልህ ታውቃለህ?” አልኩት እየፈገግኩ። ‘አላውቅም’ ሲል አናቱን በመንቅነቅ መለሰልኝ። መገረሙ ፊቱ ላይ ይነበባል።

“አንተ! ‘አንድ ጆንያ ከሰል ይዘልኝ መጣ’ ብለህ ስትነግረኝ ልዘነጋው የነበረን አንድ ነገር እስታውስኩኝ። ደምዜን ስትከፍለኝ ለአንድ ምስኪን አሮጊት ከሰል ገዝቼ ልሰጣቸው እስቤ ነበር። አልፎ፣ አልፎ ሱቅ እየመጡ ሸቆጥ ሲገዙን የምታውቃቸው ይመስለኛል።

“ያለፈው ሳምንት አሁን ትንሽ ልንሸራሸር ብዬ ወጥቼ ሳለ መገንድ ላይ አገኙኝና ቤት ካልገባህ ብለው ያዙኝ። ቤታቸው የእኛ ሱቅ አቅራቢያ ነው። አሺ ብያቸው ገባሁኝ። ልክ እንደላቸው ያረጀና አቅመ ቢስ ቤት ነው። ቡና ካላፈላሁልህ ብለው የግድ አፍልተው አጠጡኝ። ታሪኩን ለማሳጠር... ብርዱ እያንዘፈዘፋቸው እንደሆነና ያለፈውም ከረምት እንዴት እንዳስቃዩቸው አንጀት በሚበላ ድምፃቸው አጫወቱን። ለቡና ግብዣው አመሰግኛቸው ሰወጣ፣ ደምዜን ስቀበል አንድ ኩንታል ከሰል ገዝቼ ጀባ ልላቸው ለራሴ ቃል ገባሁኝ። የደምዝ ቀኔ ደግሞ ነገ ነው። እኔ በነገው ዕለት ልገዛው ያቀድኩት ከሰል ዛሬ በሌላ በር ገብቶ ጎኔ ቁጭ

አንዳለ አሁን አንተ ነገርክኝ። እኔ ደግሞ አንዲህ ያሉ ግጥምጥሞሾችን አንደተራ አጋጣሚ የምመለከት ሰው አይደለሁም።

"ባንተ በኩል ዋጋ ያጣው ከሰል ሰአኒያ አሮጊት ምን ያህል ዋጋ አንዳለው አሁን ተረዳህ?... ዛሬውኑ ወሰደን ጀባ አንላቸዋለን። ምን ትላለህ?" አልኩት እየተፍነከኩ።

"ንግግርህም ሆነ ስራ ነገርህ እየደነቀኝ፣ ሳምንት አንኳ ሳይመስለኝ ወር ሆነን። የተናገርከው ነገር ምንም የሚጣል የሌለው ሀቅ ነው። ምሳችንን አንደጨረሰን ጭን እንወስድላቸዋለን። አንደውም ዛሬ አሳቸው ጋር ነው ቁጭ ብለን ዱዓ የምናደርገው።" ብሎ ይበልጥ አስደሰተኝ።

ከምሳ በኋላ ከሰሉን በእማን መኪና ጭንጭን፣ ጭታችንን፣ ሁለት ኪሎ ቡናና ሁለት ኪሎ ስኳር ጭምር ገዝተን፣ መልካም መልካሙን እያወጋገ ወደ አሮጊቷ ቤት ሄድን። የአሮጊቷም ቤት ከፍት ሆኖ ጠበቀን። መኪናችንን ከበራቸው ትይዩ አቆምንና ከሰሉን ተጋግዘን አውርደን ደጃፋቸው ላይ አደረሰነው።

"ቤቶች" ብዬ አንኳኳሁ።

"ማነው? ይግቡ።" እያሉ ብቅ አሉ። እዩኝ፣ አማንንም አዩት።

"ውይ ልጆቼ! እናንተው ናችሁ እንዴ? ግቡ" አሉን በፈገግታ።

"ይሄንን የት እናድርግልዎት እማማ?" አልኳቸው።

"ምንድነው አሉ፣ ልጆ?" አሉኝ ዓይኖቻቸውን ወደ ሸክሙ ልከው።

"ከሰል ነው። ለብርዱ አንዲሆንዎት ብለን ነው።" አልኳቸው በፈገግታ። ሳግ ያነቀው ደስታቸውን ዓይኖቻቸው ውስጥ አየሁት።

"አይ ልጆቼ! የተባረካችሁ ልጆች ናችሁ። የተባረከው ነገር ሁሉ ለእናንተ ይሁን። ያላሰብኩትን ሲሳይ ስላሳዩችሁኝ ያልታሰበ ሲሳይ ይስጣችሁ።... አይ እማምላከ! ጭንቁን አይተሽ እነኚህን ፀሐይ ልጆሽን

ላከሽልኝ?" አሉ አጆቻቸውን ዘርግተው፣ አንገታቸውን እዘምመው ዓይኖቻቸውን ሰማይ ላይ ተከለው።

"ብሉ ግቡ፣ ግቡ ልጆቼ። ደጅ ላይ ገተርኳችሁ። እዚህ ጋር አድርጉትና ቁጭ በሉ አስቲ።" ደምፃቸው የመቶ እንስፍስፍ እናቶችን ያህል ጉልበት አለው። ከሰሉን ከመዝጊያው ጀርባ አቆምነውና ወደ አሮጊቸው ዘር አልን።

ያኔ ነበር ቤቱ ውስጥ ሌላም ሰው መኖሩን ያስተዋልኩት። ጠይም ቆንጆ ወጣት ቆማ ታየናለች። ዓይኔን በፍጥነት ከርሷ ላይ ነቀልኩና።

"እማማ፣ ሰንበትን ከአርሰዎ ጋር ዱዓ እያደረግን ለማሳለፍ አቅደን ነው የመጣነው። አንግዳ ይቀበላሉ?" አልኳቸው በፈገግታ።

"እግኝቻችሁ ነው ልጆቼ!" አሉኝ ሆኖቸውን በሁለት አጆቻቸው ይዘውና ከወገባቸው አጥፍ ብለው።

እማን ጭቱን፣ ቡናውንና ስኳሩን ለማምጣት ቀድሞ ወጥቶ ነበርና በፍጥነት ተመለሰ።

"ይኸው ቡናም ስኳርም መጥቶልዎታል።" አለና ረከቡቱ ነን አስቀመጠ ላቸው። እማማ የሁለታችንንም አጆች በየተራ ሳሟቸው።

"ዓለማችሁን እዩ፣ ፀሐዮቼ ናችሁና እንደ ፀሐይ ግነኑ፣ እንደ ጨረቃ ተዋቡ፣ ግርማችሁ እንደ ጨለማ የሚያስደነግጥ ይሁን፣ ቃላችሁ የሚታመን፣ ትዕዛ ዛችሁ የሚከበር ይሁን።" አሳቸውም ለብዝተው መረቁን፣ እኛም አጆቻችንን ዘርግተን ለብዝተን 'አሜን፣ አሜን' አልን።

ሁለታችንን በአንድነት የት እንደሚያስቀምጡን ግራ ሲገባቸው ጊዜ፣ ጠይሟ ልጅ ልታግዛቸው ተንቀሳቀሰች።

"ቆይ እማማ፣ እርሰዎ ይቀመጡ። እኔ እነጥፍላቸዋለሁ።" ብላ አንዱ ጥግ ላይ ምንጣፍ አነጠፈችልን።

"እሰይ ልጄ! ተባረኪ። በየሄድሽበት የሚያስተናግድሽ ይብዛ።" ብለው መረቋት።

ልጅቷ ያዘጋጀችልን ሥፍራ ላይ ተሰየምን። ቡናውም ተቆላ። በድጋሚ ብዙ ተመረቅን፤ ብዙም ለሜን አልን። ጫታችንም በአማን ዱዳ ተፈታ። ለማማና ልጅቷ ላይ ቅጭምና እኔና አማን ተያያዝነው። በመሃል ለማማ ያጫወቱን ታሪክ ያመጣነውን የከሰል ዋጋ ለናረው። የጆንያው ከሰል ለአማማ ያለው ትርጉም እኛ ካሰብነውም በላይ የገዘፈ ነውና የሚሰጠውም ዋጋ ሰማይ ነካ።

"ልጆቼ ይገርማችኋል፤ ባለቤቴ ከሞተ አሥራ አምስት ዓመት ሆኖታል። በሕይወት ሳለ እንዴት ያለ ጠንካራ የሰራ ሰው ነበር መሰላችሁ? የጭነት መኪና ላይ ረዳት ሆኖ ነበር የሚሰራው። ታዲያ፤ ሁሌም ወጣ ብሎ በተመለሰ ቁጥር አንድ ነገር ሳይጭን አይመለሰም ነበር። ጤፍ ነው፤ ከሰሉ ነው፤ ስንዴው ነው..." አሉና በረጅሙ ተነፈሱ።

"ይኸው ድፍን አሥራ አምስት ዓመት፤ ባለቤቴ ከሞተ በኋላ የጆንያ ከሰል ቤቴ ገብቶ አያውቅም። ዛሬ ግን ባሌ ከሞት የተነሳ ያህል ነው የተሰማኝ። ዕድሜያችሁን ያርዝምላችሁ ልጆቼ። የተመኛችሁትን አግኙ፤ የወደዳችሁትን አፈሱ።" ብለው መረቁን።

አማን፤ 'አንኳን ዛሬን አዚህ መጣን፤ አንኳንም ያደረግነውን አደረግን የሚለውን መልዕክቱን ጀርባዬን ቸብ፤ ቸብ በማድረግ ገለጸልኝ። እኔም መደሰቴን በፊት ሙሉ ፈገግታ ገለጸኩለት።

ልጅቱ ከአሳት ማቀጣጠሉ ጀምሮ አስከ ቡና መውቀጡና ውሃ ማቀበሉ ድረስ ተፍ ፣ ተፍ ስትል አጤንኳት። የለበሰችው ጂንስ ሱሪ በጣም የሚያምርና ውድ ዋጋ የወጣበትም ይመስላል። ከንግግሯም ከአረማመዷም ቆጠብ ያለች ናት። የተቀመጠችው ከእኔ ጎን ያለ አሮጌ ሳጥን ላይ ነው። ለአማማ ውሃ ልታቀብል ብድግ ስትል ፣

ዓይኔ ሳጥኑ ላይ ያስቀመጠችው ዳጎስ ያለ መጽሐፍ ላይ አረፈ። እገሰቴ ተመለከትኩትና ርዕሱን እንዳየሁ በገረሜ ታቀናብዬ ተመለከትኳት። ስታዋኝ ተቻኩዬ ዓይኔን ወደ መጽሐፉ መለስኩት። 'ዘ 4ውገቴን ሄድ የሚለው የአየን ራንድ መጽሐፍ ነው። በጣም ከማደንቃቸውና ከማክብራቸው መጻሕፍት አንዱ ነው። ተመልሳ ከበታዋ ስትቀመጥ 'ይሄን መጽሐፍ እያነበብሽው ነው?' አልኳት።

"አዎ።" አጭር መልስ፤ ለነገሩ ቢረዝምስ ምን ይረባል? "በጣም ቆንጆ መጽሐፍ ነው። ደራሲዋም ጎበዝ ናት። ሌሎችን መጽሐፎቿን አላገኘችውም እንጂ ሁሉንም ባነባቸው ደስ ይለኝ ነበር።" "አዎ፤ ጎበዝ ናት።" አለችኝ። መጽሐፉን አስረከብኳትና ወደ አማን ዞሬ ማውጋታችን ቀጠልን።

ይህ በሆነ በሁለተኛው ቀን፤ ማከሰኞ ዕለት ይቺው ጠይም ወጣት ስቅ መጣች። እኔም፤ አብራኝ የምትሰራውም ልጅ ደንበኞቻችንን በማስተናገድ ፋታ አጥተን ነበር። ቀና ብዬ ሳያት ፈገግታ በሌለው ፊት እጇን አውለብልባ ሰላም አለችኝና በእጇ የያዘችውን መጽሐፍ በርቀት አያሳየችኝ ከደንበኞች ጋር በሚለየን ረጅም የሰቅ ጠረጴዛ ላይ አስቀምጣልኝ ወጣች።

ሁኔታዋ አየገረመኝ ማስተናገዴን ለመጨረስ ተጣደፍኩኝ። በመጨረሻም ወዳስቀመጠችልኝ መጽሐፍ ሄጄ አነሳሁት። የአየን ራንድ ሌላው መጽሐፍ 'አት ላስት ሽሩግድ' ነው። ይገርማል! አሁን ዕለት 'የደራሲዋን ሌሎች መጻሕፍቶች ባገኝቸውና ባነባቸው ደስ ይለኝ ነበር' ስላት አለኝም፤ የለኝምም አላለችኝም። ዛሬ ግን ምንም ሳትናገር ያለሁበት ድረስ መጥታ ቁጭ አድርጋልኝ ሄደች። በአርሷ ሁኔታ በገረምም መጽሐፉን በማግኘቴ በጣም ተደስትኩኝ። በቀጣዩ አሁን ከቆርስ በኋላ በአግሬ አየተንሸራሸርኩ ቅርብ ወዳለ

ካፍቴሪያ አቀናሁ። ያቺ ስሟን የማላውቀው ጠይም ወጣት ብቻዋን ተቀምጣ እየጓት። ላዋሰችኝ መጽሐፍ ምስጋና ለማቅረብ ጥሩ አጋጣሚ ስላገኘሁ ደስ እያለኝ ወደ እርሷ ተራመድኩ።

"ሃይ!" አልኳት፡ መጽሐፍት እያነበበች ነበር። ቀና ብላ ተመለከተችኝና ያለምንም ፈገግታ "ሃይ!" አለችኝ።

"ጠረጴዛሽን መጋራት ይፈቀዳል?"

"ይቻላል።" ስትለኝ ተቀመጥኩ።

"በነገራችን ላይ ላዋሰኝኝ መጽሐፍ ምስጋናዬን እንኳ ለማቅረብ ዕድሉን ሳትሰጠኝ ነው ፈጥሽ የሄድሽው። በጣም አመሰግናለሁ።"

"ምንም አይደል።" አለችና መጽሐፍቷን ማንበብ ቀጠለች።

የእርሷን ማኪያቶ ያመጣላትን አስተናጋጅ ቡና አዝገፎው ዙሪያዬን ቃኘሁ። ዓይኖቼ ሌላ ማረፊያ ስላጡ ተመልሰው አሏ ላይ ተተክሉ። በሕይወት ዘመኔ የዚህችን ልጅ ያህል ቁጥብ ተናጋሪ አጋጥሞኝ እያውቅም። ድንገት ቀና ብላ ስታየኝ ዓይን ለዓይን ተገጣጠምን። ግን ሲሰርቅ እንደተያዘ ሌባ ዓይኖቼን መስበር አልፈለግኩም። የእርሷም ዓይኖች አቅጣጫ አልለወጡም። ተፋጠጥን።

"ስምሽ ማነው?" አልኳት።

"ዕንቁጣጣሽ" ብላ መለሰችልኝ።

"ዕንቁጣጣሽ... በጣም ደስ የሚል ስም ነው። የመጀመሪያ ሴት ልጄን ዕንቁጣጣሽ ብዬ አጠራቃለሁ።" ያዘዝኩት ቡና ደርሶ ዓይኖቻችንን ተተክለው ከቀሩበት ቦታ ነቀላቸው።

"የዚህ ከተማ ነዋሪ ነሽ ወይንስ የአዲስ አበባ ልጅ?" ብዬ ጠየቅኳት፤ ቡናዬን ፉት አልኩና።

"እዚህ ነኝ። አንተስ?"

"እኔ ውልደቴም ዕድገቴም አዲስ አበባ ነው። እዚህ ከመጣሁ አንድ ወር ከሳምንት ሆኖኛል።" ጭንቅላቷን በገባኝ ነቀነቀችና ወደ ንባሷ ተመለሰች። መጫወቱን አልጠላም ነበር፤ ግን ጨዋታ የምትወድ ዓይነት አልሆነችብኝም። ዝም ልላት ወሰንኩ። እናም በተቻለ መጠን ዓይኖቼን ወደሷ ሳልመልስ ዙሪያዬ ያሉትን ሰዎችና ቀሶች ማጤን ጀመርኩኝ። ሁሉንም አይቼ ጠገብኩ። ሌላ የሚታይ ሲጠፋ፤ በዚህ ዝምታ ውስጥ ላለመቆየት ቡናዬን ቶሎ ቶሎ ፉት ፉት አልኩኝና ጨረሰኩት።

ያስተናገድንን ልጅ በምልከት ጠርቼ አስር ብር ሰጠሁትና የሁለታችንንም ሂሳብ እንዲቆርጥ ነገርኩት። ካቀረቀረችበት ቀና ብላ አየችኝና እጇን ወደ ኪሷ ላከች።

"ተቀድመሻል። ሌላ ቀን እንደዛሬው ድንገት ከተገናኘን ተረኛ እንቺ ነሽ።" አልኳት። እጇን ከኪሷ መለሰችና "አመሰግናለሁ።" ብላኝ ወደ ንባሷ ተከተተች። አስተናጋጁ መልስ እንዳመጣልኝ "በይ ደህና ዋይ" አልኳትና ተነሳሁ።

"ወዴት ነው የምትሄደው?" ብላ ጠየቀችኝ። ይህንን እንደ መጀመሪያ ንግግሯ መዘገብኩላት።

"እንዲሁ ዘወር፤ ዘወር ማለት አስቤ ነው።"

"ቆይ!... እኔም ምክ ለማድረግ እያሰብኩ ነበር።" አለችና ብድግ አለች። በአንድነት እየተራመድን ከካፈው ወጣን። መንገድ እንደጀመርን፤

"ዘ ፋውንቴን ሄድን ጨረሰሽው?" አልኳት።

"ከሁለት ቀን በፊት ጨረሰኩት።"

"እንዴት አገኘሽው?"

"በጣም ግሩም መጽሐፍ ነው። ካራከተሮቼም በደንብ ተሰለዋል"

"ሮርከንና ዶሚኒክን በጣም ቀንቼባቸዋለሁ።" ስላት ዞር ብላ ተመለከተችኝና ፈገግ አለች። ይህም የመጀመሪያ ፈገግታዋ ነው።

“በደንብ አንብቦኸዋል ማለት ነው።” ከዚህ ንግግሯ የተረዳሁት ነገር ቢኖር አስቀድሞ ለእኔ የነበራት ግምት አነሳተኛ እንደነበር ነው።

“አዎ። በደንብ ስላነበብኩት ነው የምወደው። በራሴ ሕይወት ውስጥም ተፅዕኖ መፍጠር የቻለ መጽሐፍ ነው።”

“በምን መልኩ?” ይህን ጥያቄ ለመመለስ አመነታሁ። መልሱ በሁለት መልኩ ስላለፈው ሕይወቴ ፍንጭ የሚሰጥ ሊሆን ነው። ስላለፈው ሕይወቴ አንኳር ጉዳዮች ጓደኞቼና አሳዳሪዬ ለሆነው ለአማንም ምንም አልነገርኩትም። ስዘገይባት ጊዜ፤

“ምነው?... መመለስ ካልፈለግክ ግድ የለብህም እኮ።” አለችኝ።

“ኖኖ!... ብዙም ጠልፎ ሳልገባ ልነግርሽ እችላለሁ። የዘገየሁት እንዴት በአጭሩ ላስረዳሽ እንደምችል እያሰብኩ ስለነበር ነው። እንደ ወቅት የእኔ የሆነን አንድ ስራ አንድ የማውቀው ሰው ያለፈቃዴ ወሰዶ ራሱ እንዳዘጋጀው አድርጎ ተጠቀመበት። ይህንን ያደረገው ስራውን ስለፈገውና ከእኔ ጋር ደግሞ ልንሰማማ ስላልቻልን ነበር። በዚህ ስራ በገንዘብ ካለመጠቀሚያ የበለጠ ለስራው ባለቤትነት ሌላ ሰው በመመዘገቡ በጣም ተበሳጭሁ ልነግርሽ ከምችለው በላይ። ለወራት ያህል መስራት የሚባል ነገር ከነአካቴው አቆምኩ።

“አንድ ቀን አንድ ጓደኛዬ ስለዚህ ጉዳይ አንስቼ ስብሰብሰብኩ አስተዋለኝ። ከዚህ በፊትም ስለዚህ ጉዳይ በተደጋጋሚ ተጫውተን ነበር። የዚያን ዕለት ግን አየኝ፣ አየኝና በትልቁ ፈገገ።

“ምነው?” አልኩት

“ሮርክን ባንተ ቦታ አስቀምጬ አየሁትና ሰፊው ልዩነታችሁ አስደንቆኝ ነው።” አለኝ እንደፈገገ። ሊለኝ የፈለገው ከመቅፅበት ነበርና የገባኝ ራሴን ታዘብኩት።

“ስለሮርክና ስለ ፋውንቴን ሄድ ለዚህ ጓደኛዬ ብዙ የደሰኮርኩለትና

መጽሐፉን ተውሼ ያስነበብኩትም እኔው ነበርኩ። እኔ ለአፍታም ያላስተዋልኩትን ነጥብ እሱ መዝዞ አወጣውና ለወራት ከተሰቃየሁበት በሽታዬ በአንድ ዐረፍተ ነገር ፈወሰኝ።

“እሱ ሰርቶ የሰጠውን የሕንፃ ንድፍ፣ ጓደኛው ልክ ራሱ እንደነደፈው አድርጎ አውጥቶ ብዙ ገንዘብና ዝና ሲያገኝበት፣ ሮርክ 'ይሄ ስራ የእኔ ነውና ዝናውን ገንዘቡ የሚገባው ለእኔ ነው' ብሎ አልተብሰለሰም። ጓደኛው በዚያ ንድፍ የዓመቱ ምርጥ አርክቴክት ተብሎ ሲሸለምና ዝናው ባህር ሲሻገርም እሱ ቅርም አላለው።

“የዓለም ህዝብ ሁሉ የዚያ ንድፍ ባለጥበብ ያ ጓደኛው እንደሆነ ቢያስብም፣ ያ ለአርሱ ግድ አልሰጠውም። ግድ የሰጠው ሁለት ነገር ብቻ ነው። የመጀመሪያው ያ እሱ የተጠበበበት የሕንፃ ንድፍ ድንቅና የዓመቱ ምርጥ ንድፍ መሆኑ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ የዚያ ንድፍ ባለጥበብ እሱ ራሱ መሆኑን እሱና ተሸላሚ ጓደኛው ያውቃሉ። ይህ ለአርሱ በቂው ነበር። ሌላው ሰው አደነቀው፣ አላደነቀው፣ የአርሱ ስራ መሆኑን አወቁለት፣ አላወቁለት ግድም አልሰጠው። በቃ ስራው የርሱ ነዋ።

ጓኛዬም ሊጠቁመኝ የፈለገው ይህንን ነበር። ‘ቆንጆ ስራ ስለሰራሁ ነው። ማንም ይህ ስራ የእኩሌ ነው ይበል፣ እኔና ነጣቂው ግን የእኔ እንደሆነ ያለምንም ጥርጥር አናውቃለን። ይህንን ስራ ያፈራው አዕምሮዬ አሁንም አብሮኝ አለ። ስለዚህ ከዚህም በላይ ምርጥ ነገር መስራት እችላለሁ።’ ብዬ ለራሴ ነገርኩትና ሳልዘገይ ተመልሼ ስራዬን ቀጠልኩ። ብዙም ሳልቆይ ይበልጥ ውጤታማ ያደረጉኝን ስራዎች ሰራሁ።”

“ሀሳብህን በተወሰነ መልኩ አጋራዋለሁ። ግን ደግሞ ሮርክ ያደረገውን ነገር የግድ አንተ እንድታደርግ አይጠበቅብህም። ምክንያቱም ሮርክ ያደረገው ነገር ከጅምሬው ጀምሮ በባህሪው ውስጥ ስናየው የነበረውን ነገር ነው። ለምሳሌ በዩንቨርሲቲው ውስጥ ቁጥር አንድ የአርክቴክቸር

ተማሪ ነው። በዚያ ውጤቱ ከተመረቀ ደግሞ በሀገሪቱ አለ የሚባል የኮንስትራክሽን ካምፓኒ በትልቅ ደሞዝ እንደሚቀጥረውም ያውቃል። ግን የመመረቂያ ንድፉን በታዘዘው መሰረት ካልሰራ ተቀባይነት እንደማያገኝና ጨርሶውንም ሊመረቅ እንደማይችል ቢነገረውም፣ የመመረቂያ ስራውን ማቅረብ የሚፈልገው ራሱ በመረጠውና ቀድሞውንም ባቀረበበት መንገድ ብቻ እንደሆነና ሌላ እንደማይሰራ ነው ደግሞ ያሳውቃቸው። የዩኒቨርሲቲው ምሁራን በዚህ ሰበብ ብቻ ሳይመረቅ እንዳይቀር ለማድረግ ብዙ ቢወተውቱትም በሀሳቡ ፀናና ሳይመረቅ ቀረ። ከፊቱ የነበረው የስራ ዕድልም ከአሱ በታች ውጤት ለነበረው ጓደኛው ተሰጠው። እንግዲህ ያመነበትን ብቻ ለመስራት ስለፈለገ ያንን ታላቅ ዕድል አሳልፎ ሰጥቶ፣ መሬት ቆፋሪና ድንጋይ ጠራቢ ሆኖ ሰርቷል።

“ቅድም አንተ ስለሮርክ የነገርከኝን ዓይነት ሰው ለመሆን፣ አሁን እኔ ስለሮርክ የነገርኩህን ዓይነት ሰው መሆን ይኖርብሃል። አለዚያ ግን በጣም ከባድ ነው። ያመንከበትን ብቻ ለመኖር የቆረጥክ ዓይነት ሰው ከሆንክ ግን ሮርክ ምርጥ ሞዴል ነው። ተንዛዛህ መሰል?”

“አልተንዛዛሽም። ግን... በእርግጠኝነት ለመናገር ይህ የዓመቱ ረጅም ንግግርሽ ነው።” አልኳት በፈገግታ።

ዞር ብላ በገረሜታ ተመለከተችና “በደንብ ታዝበኸኛላለሁ?” ብላ በመጠኑ ፈገገች።

“አዲስ አበባ እያለህ ምን ነበር የምትሰራው?”

“ቅድም ዳር ዳሩን የሄድኩልሽ እሱን ላለመናገር መስሎኝ።” አልኳት ፈገግ ብዬ።

“እንዲያ ከሆነ ተወው።”

“እንቺስ ተማሪ ነሽ ወይስ...?”

“ተማሪም ሰራተኛም አይደለሁም።”

“የሙሉ ሰዓት አንባቢ ነሻ?”

“የሙሉ ሰዓት አንባቢ ከመሆን ይልቅ እየተማርኩ ወይም እየሰራሁ በነበረ የተሻለ ነበር።”

“ታዲያ ምን አገደሽ?”

ለአፍታ ፀጥ አለችና “ምንም።” አለችኝ።

“ምንም ካላገደሽ ማታደርገው ነበር። ጥያቄዬን መመለስ አልፈላለሽም መሰል?” ዞር ብላ አይታኝ ‘ገብቶሃል’ በሚል ስሜት ፈገገችና፤

“ለማንኛውም እዚህ ጋ ቻም ልበልህ።” ብላ ቆመች። በገረሜታ አየኋት። ጨዋታዋን ወድጄዋለሁ። ብንቀጥልበት ደስተኛ ነኝ፤ ግን ደግሞ መሄድ ፈልጋለች። ‘ስለዚህ ትሂድ’ ብዬ አሰብኩ።

የተጫወትነው ለጥቂት ደቂቃዎች ቢሆንም በደንብ ተደሰጅባቸዋለሁና አመሰግናለሁ። “ደህና ዋይ።” ብዬ እጄን ዘረጋሁላት።

“ቻም ደህና ሁን።” ጨበጠችኝና ወደ መረጠችው አቅጣጫ አቀናች።

እኔም የጀመርኩትን አቅጣጫ ይገዢ የረፋዱን ለስላሳ ሙቀት እያጣጣምኩ ተጓዝኩ።

ብቻዬን እየተራመድኩ ሳለ ዓይኔ ምሰሷን፣ ጆሮዬም ድምጹን ሲደግሙብኝ ጊዜ የፍርሃት ስሜት ተሰማኝ። ስለ አሷም ሆነ ስለሌላ ሰው ደጋግሜ ማሰብ አልፈልገም። ማሰብ የምፈልገው እኔው ራሴ ስለዚያ ነገር ማሰብ ፈቅጂ እና በሀሳቤ ላይ ሙሉ ቁጥጥር ለማድረግ ነቅቼ ስጠባበቅ ብቻ ነው። አንድ ሀሳብ ሳልፈቅድለት አዕምሮዬ ውስጥ ከገባና ካብሰሰሰላኝ ቶሎ ነቅቼ ላቆመው አሊያም ልቆጣጠረው ይገባል።

ሀሳባችንን እኛ ልንቆጣጠረው ካልቻልን፣ እሱ እንዳሻው እንዲነዳን ፈቅደንለታል ማለት ነው። እንዲያ ከሆነ ደግሞ፣ አንደ ባህር አሸዋ የበዙ አልፍ አዕላፍ አረሞችን በአዕምሯችንና በልባችን እየዘራ የሚኖር ታታሪ ወፍ አብሮን እንዲኖር ፈቅደንለታል ማለት ነው። እነዚያ አረሞች

ማሳቸንን አጥለቅልቀው፣ እሸታችንን እቀጭጩው፣ ፍሬያችንን እምከነው ያሰብንበት ሳይሆን ያላለምነው ገሃነም ውስጥ ሊጥሱን ተግተው ይበቅላሉ። ለዚህም ነው ሀሳባችንን ልንቆጣጠረው ይገባል የምለው።

እንዲያውም አንድ የማውቀው አባባል አለ። "You are master of your mind and driver of your thoughts" 'የእዕምሮህም ጌታ ፣ የሀሳቦቻችሁም ሹፈር እንተ ነህ' ይላል።

የሀሳቤ ሹፈር የመሆን ኃላፊነቱን አሳልፎ ሰጥቼው ሀሳቤ እንዳሻው እንዲሸፍረኝና ካገኘው ጋር እንዲያላትመኝ አልፈቅድለትም። እኔው ራሴ ሲያሻኝ አስፈረጥጠዋለሁ፤ እይሆኑ ቦታ ሊገባ ሲል ደግሞ በልጓም አቆመዋለሁ፤ መንገድ ሊሰት ሲል አመራዋለሁ።

እናም አዕምሮዬ ዕንቁጣጣሽን ያለ ፈቃዴ ሲያስባት ደረሰኩበትና ዶሴዎን እዘግቼው ወደ ሌላ ስራ መራሁት። በእርግጥም ስለአሷ ማሰብ ለምን ያስፈልገኛል? ማለት የቀረኝ ነገር ካለ ፊቷ ልለው ነው የሚገባው። ከዚህ በፊት ፊት ለፊት ልናገራቸው የሚገቡኝን ብዙ! ነገሮች በተለያዩ ምክንያት ከአንደበቱ ለማውጣት በመቆጠቤ ብቻዬን ስለቃይባቸውና ስንገላታባቸው ፍሬያለሁ። ያ ጊዜ ከአሁን በኋላ እይደገምም። መናገር የሚገባኝን በእግባቡ እናገራለሁ፤ መጠየቅ የሚገባኝንም በእግባቡና በወቅቱ አጠይቃለሁ፤ እንጂ ሀሳብ ሆኖ በአዕምሮዬ ውስጥ እንዳሻው እንዲፈነጭ አልፈቅድለትም።

ሀሳባችን በራሱ የሕይወት ጉዟችንን የሚቀርፅ ረቂቅ ኃይል ነው። ወደምናልመው ግብ ለመድረስ፣ ሀሳባችንን እዚያ ሊያደርስን በሚችል ሁኔታ ልንቀርፀው፣ ልንሸፍረው፣ ከጎዳናው ወጥቶ በተጣመመ መንገድ እንዳይሄድም መሪውን በጥንቃቄ ይዘን ትኩረታችንን ጎዳናው ላይ ብቻ ማድረግ ይጠበቅብናል።

መጽሐፉም 'አሹ፣ ይሰጣችሁማል' ይላል። የሀገራችን ብሄልም 'የፈሩት

ይደርሳል፣ የጠሉት ይወርሳል።' ይላል። ሁለቱም አባባሎች የሀሳብን ረቂቅ ኃይልነት የሚገልፅ ታላቅ ምስጢር የያዙ ቁም ነገሮች ናቸው።

እንዳይደርስ ደጋግመን የምናስበውና የፈራነው ነገር የሚደርሰው፣ እኛ ደጋግመን ስለእርሱ ስላሰብንና ሀልውናውን ስላወጅንለት ነው። ሀልውናውን ካወጅንለት ደግሞ እንዲኖር ወይም እንዲሆን ፈቅደንለታል ማለት ነው። በፈቃድ ቃል 'ይድረስም' ብለን አሰብን፣ በከልካይ ቃል 'እይድረስም' ብለን አሰብን በሁለቱም ሀሳቦቻችን ውስጥ የዚያን ነገር ሀልውና ፈቅደናል። ስለዚህ ከጅምሩ እንዳይሆን ለምንሻው ጉዳይ ሀልውና መስጠት አያሻንም። ውስጣችን ሞቶ መቀበር ይገባዋል።

እንዳይደርስ የምንፈራውን ነገር እንዳይደርስ ከምናስብ ይልቅ፣ ሀሳባችንን በምትኩ እንዲሆንልን በምንመኘው ተቃራኒ ሀሳብ ላይ ማድረግ ወደምንፈልገው ውጤት ያደርሳናል።

'ጦርነት ሊነሳ ነው ይባላል። ሸረ ባልተነሳ!' ብለን ስለጦርነት ያለመነሳት ከማሰብ ይልቅ፣ 'ሀገራችን ሰላም ትሁን' ብለን ብናስብ፣ ሀሳብን በምንፈልገውና በተመኘነው የሰላም ጎዳና ላይ እየሸፈርነው ነው ማለት ነው።

'አሹ ይሰጣችሁማል' ሲልም ልክ ከላይ እንዳነሳነው ነው። የፈለግነው ሰላምን ከሆነ መጠየቅ የሚገባንም ሰላምን ነው።

'ፍቅረኛዬ እንዳትለየኝ' ብሎ አብገዝቶ ከማሰብና ከመጨነቅ ይልቅ 'ከፍቅረኛዬ ጋር አንድ ሆነን ለቁም ነገር እንበቃለን።' ብሎ በማሰብ፣ የሀሳብን አቅጣጫ እንዲሆንልን በምንፈልገው ጉዳይ ላይ ብቻ አድርገን ልንሸፍረው ይገባል። ሀሳብን በምንሻው ጉዳይ ላይ እንጂ በማንሻው ጉዳይ ላይ ማድረግ ውጤቱ ውድቀት ነው። የሚሰጠንም የምንሻውን እንጂ የማንሻውን አይደለም። የማንሸፍረው አሊያም የማንቆጣጠረው ሀሳብ በአዕምሯችን ገብቶ ያላቀድነውን እንዳያቅድብንና እንዳሻው እንዳይፈነጭብን ስሜታችንን የማዳመጥና የመከታተል ልምድን ማዳበር ይገባናል።

"የማይነጋ ሌሊት ቀድሞውንም አይጨልምም።"

ፀሐይ በመንበሯ ላለች ምድርን ጨለማ ይውጣታል። የፀሐይን መንበር መንጠቅ የማይቻለው፤ ግን ደግሞ በየዕለቱ ቢያንስ ለቀን አኩሌታ ያህል የፀሐይን ግዙፍ ስልጣን የሚጋርደው፤ ይህ ጨለማ ማን ነው?... ስልጣኑና አቅሙንስ ከየት እገኘው?... ለመሆኑ ይህ ጨለማ የተባለው የብርሃን ባላጋራ ህልውና አለው? ካለውስ ምን ይመስላል? ምንጩስ ከየት ነው?... ፀሐይስ ጨለማ ለሚባለው ባለጋራዋ እጅ ሰጥታ ታውቃለች? ወይንስ የ'አለሁ' እና የአልሸነፍም ትግሏን ለሰከንድ ፍንክትካች እንኳ ሳታቋርጥ ጦር ትሰብቃለች?...

አዎ፤ ፀሐይ ሁሌም አለች። ብርሃኗም ለሰከንድ እንኳ ሳይነጥፍ ይንባገባል። "ፀሐይ የት አለች? ከእኛ ጋር የምትግባባት ቋንቋዋ ብርሃንስ ስለምን አልታይ፣ አልሰማ አለ?" ብለን ብንጠይቅ መልሱ፤ የእኛዋ ምድር ደረቷን ለፀሐይ ሰጥታ፤ ጀርባዋን ደግሞ ከፀሐይ ስለምትሸሸግ፤ በተራችን በምድር ደረት ላይ ሆነን አሰከንንገማለል ድረስ ስለማናያት ብቻ ነው እንጂ፤ እሷስ በታላቁ መንበሯ ላይ እንደተንባገባች አለች፤ ለዘላለምም ትኖራለች።

ስለዚህ ጨለማም፣ መሬት ጀርባዋን ከፀሐይ በመሸሸግ ሳቢያ የሚፈጠር ውጤት (ጥላ) እንጂ የራሱ ህልውናም ሆነ ምንጭ የለውም። ህልውናም ሆነ ምንጭ ከሌለው ደግሞ የለም ማለት ነው። እኛ በጀርባዋ በአንቀልባ

እዝላን ከብርሃን በሸሸገችን ምድር ስር ተጋድመን ሰማይ፣ ሰማይ የምናይ ሰዎች ጨለማውን 'አለሁ' ብለን እውቅና ሰጠነው እንጂ በዙሪያዋ ካሉት ህያዋን ድምር ሁሉ እጅግ የምትገዝፈው ፀሐይ ጨለማን አታውቀውም። ደግሞም ጀርባ ሰጡኝ ብላ አላኮረፈችንም። በጨረቃ በኩል 'አለሁ' ብላ በብርሃን ቋንቋዋ እያወራችን ነውና።

እናማ_ ጨለማ የሚባል ነገር የለም፤ አልተፈጠረም። ያለው ዘለዓለማዊ ብርሃንና ምድር የእሸከርከሪትና የአኩኩሉ ጨቃቀን እስካላቆመች ድረስ ያለማሰለስ የሚከሰት የብርሃን ግርዶሽ (ጥላ) ነው፤ ሊያውም በሙሉ ኃይል ብርሃንን መጋረድ የማይችል ግርዶሽ።

ሁሌም ብርሃን ነው። ሁሌም ሰላም ነው። ሁሌም ፍቅር ነው። ሁሌም ደስታ ነው። ሁሌም አርካታ ነው። ሁሌም መልካም ነው። ሁሌም...። እነዚህን መልካም ነገሮች የምናጣቸው ከጀርባቸው ተሸሽገን፤ በግርዶሹ በመጣቸውን ብቻ ነው። በግርዶሹ ስር ሆነንም ባገኙት ቀዳዳ እየሸለኩ በብርሃናቸው ይዳሰሱናል፤ ይጠቃቅሱናል፤ ያሳስቁናል።

እርካታ በማይሰጥህና ሕሊናህን በሚቆረቁርህ ሰሜት ውስጥ ራሱን ካገኘህ፤ ያለኸው በግርዶሹ ውስጥ ነውና አምልጥ ። ታዲያ ሀሳብህን ከግርዶሹ በማምለጥ ላይ አታድርገው የግርዶሹ ጎዳና እያስፈራ መንገዱን ያረዝምብሃልና።

ሀሳብህን ከፈትህ ባለውና መልካም በሆነው ብርሃን ላይ ብቻ አድርገው መልካሙን የማየት ጉጉትህ ኃይል፤ መልካሙን የማየት ተስፋህም ትፅግሥት በመሆን ያግዙህና ካለምክብት በቶሎ ትደርሳለህ።

በብርሃናማው መልካም ጎዳና ላይ ከሆንከም ከጎዳናው ስላለመውጣት ወይም ደግሞ ወደ ግርዶሹ ስላለመግባት አታስብ ስጋትህ ትኩረትህን ይነጥቅሃልና። ትኩረት ማጣትህ ደግሞ ለእንቅፋት ይዳርግሃል። ሀሳብህን በመልካሙ ጎዳና ላይ በመመላለስ ላይ ብቻ አድርገው

ትኩረትህ በጎዳናው ላይ ብቻ በመሆኑ ቆጥረህ የማትጨርሳቸው ገፁ በረከቶችን ትሰበሰባለህና። በገፁ-በረከቶቹም እርካታን ትጎናፀፋለህ፤ ሁሌም ምስጋናን ታደርጋለህ።

ምስጋናን የሚያውቁ የመስጠት ክብር የገባቸውናቸውና በፈንታቸውም ይሰጣሉ። በመስጠታቸውም ይረካሉ። የእርካታ ምንጫቸውንም ያበዛሉ።

ምስጋናን የሚያውቁ የመስጠት ክብር የገባቸውናቸውና በፈንታቸውም ይሰጣሉ። በመስጠታቸውም ይመሰገናሉ። ምስጋና ደግሞ ይበልጥ የሚያነቃቃ፣ ለተሻለ ስኬት ጥረትን የሚጋብዝ ሽልማት ነውና ይበልጥ ስኬታማ ለመሆን ሃይል ይሰጣቸዋል።

እናንተ በጨለማው ውስጥ ነን ያላችሁ፤ በግርዶሹ ስር ሆናችሁ እንጂ ያ ብርሃን ለዘለዓለም በመንበሩ ላይ እንዳለ እመኑ። 'የሕይወት አሽከርካሪት ውስጥ የማይነጋ ሌሊት ቀድሞውንም አይጨልምም።' ብላችሁ እመኑ። ወደ ብርሃን በመሮጥ ጀግኑ ግርዶሹ የፈጠረው ጨለማ መቸ እንደሞተ ከማወቃችሁ በፊት መቃብር ይወርዳል።

በብርሃን አደባባይ ላይ ታዩ፤ አገጡ፤ ተሞሸሩ። እርካታችሁን በሳቃችሁ ውስጥ አብሰሩ። አዲስ ነገርን ለመጋፈጥ ድፈሩ የእርካታ ምንጫችሁን ታበዙት ዘንድ። እዚህ እውነት ነው የተባለ ነገር እዚያ ሀሰት ሆኖ ታገኙታላችሁ። እዚህ መጠፎ የተባለውንም እዚያ መልካም ሆኖ ሲያስወድስ ታገኙታላችሁና ረጅም ጉዞ ማድረግን ልምድ አድርጉት በምድር ላይ ፍፁም የሆነ እውነት ያለመኖሩን ጥበብ በጉዟችሁ ውስጥ በሚገባ ትረዱታላችሁና። አብሮን የተፈጠረውን፣ አብሮን ውሎ የሚያድረውን ልቦናችንን የሚያህል የእውነት ሚዛን መቼም አንደማይኖር በጉዞ ውስጥ በቀላሉ ትማራላችሁና ተጓዙ። የማይደረስበት ባይኖርም እስከምትደርሱበት ተጓዙ።

ቀድመን ያወቅነውን እውቀት አስቀምጠን ሌላ ጥበብ ለመፈለፈል ወደ ሌላ ሥፍራ ብንጓዝ ምን የምናጣው ነገር ይኖራል? የቀድሞውን ጥበብ እንዲሁ መቼም አንስተን ልንጠቀምበት ብንሻ አጃቸን ላይ አለ። አዲስ እውቀት ለመፈለግ፣ አዲስ ጥበብ ለመማር ግን ጊዜው አሁን ነውና እንነሳ። መወሰንን ለልባችን እናልምደው መወሰን የቻለ ልብ ለድርጊት ይፈጥራልና።

ይሄንን እየገናኙ ያለሁት፣ ጨረቃና ከዋክብት ዳንኪራ የሚረግጡበትን ሰማይ አንጋጦ ከሚመለከተው የቤቴ ጣሪያ ስር፣ የትልቅ ሚዳን ያህል ተንሰራፍቶ በተዘረጋውና እንደ ከዋክብቱ ሁሉ ዳንኪራ ስረግጥበት ከነበርኩበት አልጋዬ ላይ ተቀምጬ ነው። ዓይኖቼም ከጎኔ ሆኖ የሰላምና የእርካታ እንቅልፍ የወሰዳትን ጠይም ቆንጆ ወጣት አልፍ አሳፍ ጊዜ በፍቅር እየተመለከቱ ነው።

የተኛቸው ሙሉ ለሙሉ እርቃኗን ቢሆንም ከፊል ገላጭ አልጋ ልብሱ ሸፍኖታል። አስተካከዬ አልብሻት ወደ ፅሁፌ እመለስና አፍታም ሳልቆይ ዞራ ሳያት ከእናቷ እስከ ወገቧ ድረስ ያለው ገላጭ ተራቁቶ ሽቅብ ሲያፈጥብኝ አገኛለሁ። ስንቴ እንዳለበስኳትና ስንቴ እንዳራቆተችው አንጃ። እንዲህ በአንቅልፍ ዓለም ውስጥ አያለች ስንቴ ዓይኖቿን፣ ከናፍሯን፣ አንገቷንና ጡቶቿን እንደሳምኳቸውም አንጃ።

እንደ ታላቅ ወንዝ ያለማቋረጥ በሚፈሰው እርካታዬ ውስጥ እንደ ደራሽ ውሃ አረፋ እየደፈቀ የሚወረወረውን ሰሜቴን ሲገልጡት በሚሰናቸው አቅም ቢስ ቃላት ወረቀት ላይ ሳሰፍረው በመጓጓዣ እንጂ፣ በአጃቼም በእግሮቼም አቅፍቆፍ አድርጌያት አንድ አስከንሆን ድረስ ገላችንን ገምጂው ብጋደም አልጠላም ነበር። ግን... ፅሁፉን በይደር ባቆየው ቃላቶቼ ከዚህም በላይ አቅም አልባ ይሆኑብኛልና አሁን መጻፍን

መርጫለሁ። በዚህ ውብ ገላ አቅፍ ውስጥ በድጋሚ ውሃ ሆኜ ለመፍሰስ ጥቂት ትዕግሥት አለኝ።

ዕንቁጣጣሽ ከበዓላት ሁሉ እጅጉን የምወደው ብቸኛው ዓመት በዓሌ ነው። እሷንም አየኋት። ዓመት በዓሉን መሰላ ታየችኝ። ስምን መልዓክ ያወጣዋል። ማለት ይሄ ነው ብዬ አሰብኩ።

ከዕንቁጣጣሽ ጋር ያለፉትን አሥራ አምስት ቀናት በየዕለቱ ባይባልም በተደጋጋሚ ተገናኝተን ሰንጨዋወት ከርመናል። ትመጣለች፤ ትቆያለች ብዬ ሳሰብ ፈጥና ትሄዳለች። በሌላ ቀን ደግሞ ትመጣለች፤ ቸኩላለች ብዬ ሳሰብ አብራኝ ታመሻለች። ሁሉ ነገሯ ግን ሲለምዱት ይጣፍጣል። ካላመነችበት ለሰው ቁብ የማይሰጣት ጅንን ነች፤ እንደ ንግግሯና እንደ አረማመዷ።

ዛሬ ቀኑ ቅዳሜ ነው። ሱቅ ልንዘጋ በተቃረብንበት ሰዓት ላይ ተከሰተች። ጥቂት ተጨዋውተን ሱቁን ዘጋንና ከአኔ ጋር ቤት ለማምሸት አብራኝ መጣች። ከአማንና ከሊዲያ ጋር ሆነን ራት በላንና ወደኔ ከፍል ተዘዋወርን።

በጀመርኩት ፅሁፍ ላይ ለመግፋት በሙሉ ጉጉትና ኃይል ነበርኩኝ። እሷም ይሄንን ተረድታ ነበርና "አንተ መኖሪን ሁሉ እርሳና ፅሁፍህ ላይ ብቻ አተኩር። እኔ ደግሞ እንዳለፈው ሳምንት ቡና እያፈላሁልህ በዚህ ሳምንት የገፍከውን በዝምታ አነባለሁ።" አለችኝና ከሊዲያ ማጀት የቡና ቁሳቁሶች አምጥታ ተፍ፤ ተፍ ማለት ጀመረች። ይሄን ሳይ ደስ አለኝ።

እነ አማን ብቻችንን እንድንሆን ፈልገው ይመስለኛል ሰበብ ሰጥተው ብቅ አላሉም። ቡናዬን እየጠጣሁ ፅሁፌን እንደወራጅ ውሃ አፈሰው ቀጠልኩኝ። በመሃል አንድሦስት ጊዜ መግፌን አቋርጬ አጫውቻታለሁ። በአራተኛው ሰዓቴን ተመለከትኩኝ። ለአራት ሰዓት ሩብ ጉዳይ ሆኗል።

"ሰዓቱ ለካ በሯል። ለማደር የመጣሽ መሰለኝ እኮ።" አልኳት።

"ማደር ይከለክላል እንዴ?"

"ሊያውም እንቺ ብለሽኝ! በደስታ ነው እንጂ"

"አድራሰሁ።" ብላ በትኩረት አየችኝ። ፊቴ በደስታ በራ።

"ታድያለኋ! ይሄንን ውበትና የረጋ መገፈሰሽን እያየሁ ምን ያህል ገፅ እንደገፍኩ አታይም?" አልኳት፤ የገፍኩባቸውን ወረቀቶች እፍሼ እያሳየኋት።

ጥቂት ተጨዋውተን ወደ ፅሁፌ ተመለስኩና እስከ እኩለ ሌሊት ድረስ ገፍኩኝ። ያኔ እኔም ደካክምኩኝ፤ ሀሳቦቼም ፍሰታቸው ቀገሶ መቆራረጥና አልገለፅ ማለት ጀመሩ። እናም 'ለዛሬ በቃኝ' ብዬ ወሰንኩኝ።

"እንግዲህ የዛሬው ፅሁፍ እዚህ ጋር ያብቃና ወደ መኝታችን እንግባ። እንቺ ተነጥፎ በጠበቀሽ አልጋ ላይ ተኚ። እኔ ደግሞ እዚህ ፍራሽ ላይ እንጥፈ አተኛለሁ። የታጠበ ቱታ አሱ ቁም ሳጥኑ ውስጥ አለ። ቆይ እንደውም ላውጣልሽ።" ብዬ ብድግ አልኩኝ። ከቁም ሳጥኑ ውስጥ ቱታዬን አውጥቼላት ዞር ስል ጃኬትና ቲሽርቷን አውልቃ ሱሪዋን አየራታች አየኋት። ዓይኖቼ ተወርውረው አብጠው በቆሙ የጡቶቿ ጫፎች ላይ ተተከለው ቀሩ። ሱሪዋን አውልቃ በፓንት ብቻ እንደሆነች ወደ እኔ መጣች።

ደንግጬ በቆምኩበት ደርሳ አጆቿን በአንገቴ ዙሪያ ጠመጠመችና ከንፈሪን ግጥም አድርጋ ሳመችኝ። ከዚያም ከፍፍሮቿን ከከፍፍሬ አላቅቃ ፈቷን ወደ ጎሳ መለሰችና ዓይን ዓይኔን አየችኝ። አየኋት።

"የቤቴን አልጋ ትቼ የመጣሁት ብቻዬን ለመተኛት አይደለም። ሳመኝ!" ብላ አዘዘችኝ። በእርጋታ አቀፍኳትና ትንፋሽ እስኪያጥረኝ ድረስ ሳምኳት፤ ሳመችኝ። እየተሳሳምን ልብሴን ማወላለቅ ቀጠለች። በፓንት ብቻ ስቀር ወደ በርሳዋ ተራምዳ የኮንዶም ፓኬት አወጣችና አልጋው ላይ ካኖረች በጎሳ፤ በጀርባዋ ተጋደመችና ሽቅብ አየችኝ። እንዴ

የከንድሱን ጋህት፣ አንድ እሷን አየሁና በፈገግታ አልጋው ላይ ወጣሁ።
“ታጥቆሽና ተደራጅተሽ ነዋ የመጣሽልኝ።” አልኳት ገላዩን ከገላዋ ጋር
አየቃኝሁት።

“አዎ። ለሁለት ዓመት ያህል የዘጋሁትን በር ለመክፈት ታጥቄና
ተደራጅቼ ነው የመጣሁት።” ብላ ጭምቅ አርጋ አቀፈችኝ።

በምናውቀው ቅኝት ሁሉ ብዙ የፍቅር ዜማዎችን አዜምን። መቼም
የማንረሳውን ዳንኪራ የእሳት ጅረት ሆነን አስከንፈስ ድረስም ረገጥን።
ለንግግር የሚሆን የድምፅ ጉልበት አጥተን በምልክት አስከናወራ ድረስ
የምንሆነውን አጥተን ተወለጋገድን። የሆነውን በምን ቋንቋ መግለፅ
አችላለሁ? በቃ ልሰፈው። ሁሉም ከሆነ በኋላ እሷ በሰላምና በአርካታ
ተሞልታ አንቀላፋች። እኔ ግን ቀስ በቀስ ኃይሌን አሰባሰቤ የሆነውንና
የተፈጠረብኝን ስሜት ወረቀት ላይ ማስፈር ያዝኩኝ፤ ያሰብኩትን ያህል
ባይሳካልኝም።

ይቺን ውብ ወጣት በድጋሚ አቅፌ ከማንቀላፋቴ በፊት ግን ሰራሴ
የማቀርበውና መመለስም የሚገባኝ ጥቂት ጥያቄዎች አዕምሮዬ ውስጥ
ተከስተዋል።

‘ጥሩ አፍቃሪ ነኝ ወይ? ... ይሄን፣ እያሳሳቀ መጥቶ ጭልጥ አርጎ ይዞ
ሊወስደኝ የሚንደረደረውን ፍቅር ለመሸፈር ብቃቴና ዝግጁነቴ አለኝ
ወይ? ... ከዕድላዊት ጋር የነበረኝ የፍቅር ግንኙነት ትክክለኛ አንክኑ ምን
ነበር? ... ለዕድላዊትስ በአርግጥም ጥሩ ፍቅረኛ ነበርኩኝ ወይ? ... አንዲህ
አደረገችኝ፤ ይሄን በደለችኝ ከማለትስ ውጪ መንስዔው እኔስ ብሆን ብዬ
ራሴን መርምራ አውቃለሁ?’

በዚህ ጉዳይ ውስጥ ራሴን ካልመረመርኩ ለአዲስ ፍቅር ዝግጁ
መሆን አለመሆኔን በምን አውቃለሁ? አዲስ ጎህ ከመቅደዱ በፊት ራሴን
መመርመር መቻል አለብኝ፤ አርጌ ካባዬን አውልቄ በአዲስ ካባ አተካው
ዘንድ።

ብዙ ጊዜ ‘ሰዎች ከፋትን አድርገውብኛል’ ብለው ተቀይመው ያውቁ
አንደሆነ መጠየቅ እያሻኝም። እኔ ራሴ ብዙ ጊዜ ሰዎችን በአድራጎታቸው
ተቀይሜ አውቃለሁ። በተለይም ለዛሬው ጉዞ ያበቃችኝን ዕድላዊትን።

እስቲ ከፋኛ የተቀየምናቸውንና አሰቃይተውናል፤ ለሐዘን ዳርገውናል
ያልናቸውን ሰዎች እና የበደሉንን በደል መለስ ብለን እናጠናቸው።
በተለይም ራሳችንን በእነዚያ ሰዎች እግር ተከተን ጉዳዩን እንመርምር።
ዕድላዊት የፍቅር ሕይወቴን ብቻ ሳይሆን መላው ሕይወቴን ገሃም
እንዳደረገችው አምን ነበር። እስቲ ዛሬ ላይ ሆኜ፤ ራሴን በአርሷ ቦታ
አድርጌ ልመልከተው። ለመሆኑ እኔ ሴት ብሆን ኖሮ ምን ዓይነት ፍቅረኛ
እንዲኖረኝ ነው የምመኘው?

የሚያፈቅረኝ፣ የሚያሰብልኝ፣ በትንሹም በትልቁም የሚጨነቅልኝ ፣
የሚንከባከብኝ፣ ጉዳዮቼን እንደራሱ ጉዳይ የሚያይ፣ በሚያስደስቱ
መዝናኛ ቦታዎች ላይ ዘና እያደረገ ጭንቀቴንና ሐዘኔን የሚያስረሳኝ፣
በጨዋታው ዘና የሚያደርገኝ፣ ስራዬን የሚወድልኝና ለምናፍቀው ስኬት
የራሱን ሚና በሚገባ የሚጫወት፣ የሚያደንቀኝ፣ ጭቅጭቅ የማይወድ...
እኔ ሴት ብሆን ኖሮ የምመኘው አንዲህ ያለ ፍቅረኛ እንዲኖረኝ ነው።
እነዚህ ነጥቦች በበቂ ሁኔታ ራሴን በዕድላዊት ቦታ አድርጌ ለማየት
ይረዱኛል። ‘እንግዲህ ዕድላዊትስ እንዲህ ያለ ፍቅረኛ እንዲኖራት
የምትመኝ ከሆነ፤ እነዚህን ነገሮች ሁሉ ሆኜላታለሁ ወይ?’ የሚለው
ጥያቄ ወሳኝ ነው። እስቲ እያንዳንዱን ነጥብ ሚዛናዊ ሆኜ ለመመለስ
ልምክር።

አፈቅራታለሁ። ለዚህምንም ጥርጥር የለውም። በጣም አስብላታለሁ።
አጨነቅላታለሁ፤ ግን አብዛኛው ጭንቀቷ የሚመጣው፤ በተደጋጋሚ
እንዲህ እናድርግ ብዬ መከፈያት በእምቢተኝነት ሌላ መንገድ ተከትላ
በመሄደና ለስህተት በመዳረግ ሳቢያ ነው። ይሄ እንደሚመጣ አስቀድሜ

እነግራት ስለነበር በተደጋጋሚ እውቅሳታለሁ። ወቀሳዬም ጭንቀቷን ላያቀል ነገር ያብስባታል።

እንከባከባታለሁ፤ ግን ሙሉ ለሙሉ ተንከባከቤያታለሁ ብዬ አላሰብም። አንድ ወንድ ፍቅረኛውን መንከባከብ ያለበትን ያህል እንዳልተንከባከብኳት አምናለሁ።

ጉዳዮቿ ጉዳዮቼ ነበሩ።

በሚያስደስቱ መዝናኛ ቦታዎች ላይ ዘና እያደረግኩ ጭንቀቷንና ሐዘኗን ለማስረሳት የማደርገው ጥረት እንኳ እምብዛም ነው ከማለትም ያንሳልና የለም ማለቱ ይቀለኛል።

በጨዋታም ብዙ ዘና ላደርጋት አልቻልኩም። ሰዎችን በጨዋታ ዘና የማድረግ ተሰጥቶ ቢኖረኝም አሷ ላይ ግን አልሰራም። ምናልባትም ጠነን ያሉ ብዙ ጉዳዮች በተደጋጋሚ ስለሚገጥሙን፤ እኔና አሷ አብረን ስንሆን ዘና የሚያደርግ ስሜት አይኖረን ይሆናል።

ሰራዊትን እውድላታለሁ፤ በሰራዊም በጣም አግዛታለሁ። ለስኬት እንድትበቃም የራሴን ሚና በሚገባ ተወጥቻለሁ። ስኬቱንም አይተን ለማጣጣም በቅተናል። እደንቃታለሁ፤ ለዚህ ምንም ጥርጥር የለውም። ጭቅጭቅ አልወድም። ሰላማዊና የተረጋጋ ሕይወትን መኖር ነው የምፈልገው። ከዕድላዊት ጋር ግን ይሄንን ሰላማዊና የተረጋጋ ሕይወት ለመኖር አልታደልኩም። ብዙ ጊዜ እንጨቃጨቃለን፤ እንኳረፋለን። መንስኤው ደግሞ ብዙ ነው። የሀሳቦቿ ብዛት እና የምትወስዳቸው አማራጮች ያናቁሩናል። 'የእኔ ልፋት ምንም አይታያትም' አላለሁ። የመጨረሻውን ዓመትማ ከእነአካቴው በዚህ ጉዳይ ላይ ምንም ሳልናገራት ሁሉንም በዝምታ ማለፍ ጀመርኩ። የትም ትሂድ፣ ከማንም ጋር ትሂድ፣ ምንም ታድርግ በዝምታ መቀበል። በዝምታ አቅፎ መተኛት። ጭልጥ ባለ እንቅልፍ ውስጥ ሆኖ ስታንኮራፋ እየሰማሁ በሀሳብ መብሰልሰል ብቻ ሆነ

ሰራዊት። ቀን ቀን ደግሞ ሕልምቷን ዕውን ለማድረግ እየተፍጨረጨርኩ፤ ምናልባትም አንድ ቀን ሁሉንም ትታ ልቧን ወደ እኔ ትመልስ ይሆናል። ብዬ የተስፋ ካባዬን አደርታለሁ።

አስቲ እንግዲህ ምን ያህል አዎንታዊና ምን ያህል አሉታዊ ምላሽ ሰጥቻለሁ? ምን ያህል 'ግን' የሚል አፍራሽና ማብራሪያ የሚያስከትል ቃል ተጠቅሜያለሁ? በ'ግን' የታጀቡ ማብራሪያዎች 'አዎንታዊ' ወይም 'አሉታዊ' ምላሾችን የሚያጣምሙ የስሜት አሊያም የምከንያት ድራቆች ናቸው።

ከአስር መስፈርቶች ውስጥ አምስቱን አሟልቻለሁ። ሁለት ሙሉ ለሙሉ ያላሟላኋቸው መስፈርቶች አግኝቻለሁ። ማድረጊን ገልጬ 'ግን' የሚል አፍራሽ ቃል የተጠቀምኩባቸው መስፈርቶች ደግሞ ሦስት ሆነዋል፤ በማድረግና ባለማድረግ መካከል ያንሳፈፉኝ።

እንግዲህ ከሁለቱ አሉታዊ መልሶች ጋር እነዚህ ሦስት የ'ግን' ጋታዎች ተጨምረው ፍቅራችንን መቃብር አውርደውታል። በዕድላዊት ዓይን ስታይ ግማሽ ለግማሽ መስፈርቷን የማላሟላ ሆኜም ይሆናል። ስለዚህ በግማሽ ፍላጎት ሳቢያ ሳታጠብቅ ይዛኝ ለቀረው ግማሽ ፍላጎት ማሟያ ደግሞ ዙሪያዎ ከተኮለኮሉት ውስጥ ያሻትን ያህል እንድትለቅም አድርጓታል። ምክንያት ቢባል እኔ ሙሉ ልሆንላት ስላልቻልኩ።

እናም ዛሬ እነዚህን ግማሽ ጉድለቶቼን አርሜ አዲሱን ፍቅር ለመንከባከብ ከአሁኗ ደቂቃ ጀምሮ አተጋለሁ። ራስን በሌላው ሰው በታ ላይ አድርጎ ማየት ጉድለትን ማረሚያ ሚዛን ነውና።

ዛሬ በዕንቁጣጣሽ ጋባዥነት የሰንበትን ቅዳሴ አስቀድሰን፤ ትንሽም መንፈሳዊ ትምህርት ወስደን ወጣን።

ቤተ ክርስቲያን ለቀብር ካልሆነ በቀር እንደዛሬው ለፀሎት ወይም ለሃይማኖታዊ ትምህርት ከገባሁ ብዙ ዓመታት ተቆጥረዋል። ከቤተ ክርስቲያኑ ቅጥር ስወጣ ትልቅ ሰላምና ንቃት ይገኘው የወጣሁት። ያ ሰላምና ንቃት እስከ አሁንም ውስጤ አለ። በቅዳሴ ስነ-ስርዓቱ ላይ እንደገኝ ስለጋበዘኸኝ ዕንቁጣጣሽን አመሰግንኳት።

ያገኘሁትን ሰላም እንደወረደ ተቀበልኩት። ያገኘሁት ንቃት ግን ብዙ ጥያቄዎችን አዝሎ መልስ አምጣ አያለ አፋጠጠኝ። ከቅዳሴ በኋላ አንድ ካህን ትምህርት ሲሰጡ ተከታተልን። ትምህርቱ ስለ አብርሃምና ስለካህኑ መልክ ደዴቅ ነበር። ይህ ትምህርት ለእኔ አዲሴ አይደለም። ሺህ ጊዜ ደጋግሜ መፅሐፍ ቅዱስ ላይ ያነበብኩት ነው።

ቄሱ ታሪኩን ሲያተምሩ ግን በጀርዬ ብቻ አይደለም ያደመጥኳቸው። አራት ሺህ ዘመናት ወደ ኋላ ተጉገፎ በታው ላይ ያለሁ ያህል ታሪኩና ሰዎቹ በዓይነ ሕሊናዬ አየታዩኝ ጭምር ነው። እንዲህ ያለ ነገር ከዚህ በፊት ገጥሞኝ ያለማወቁ ሁኔታውን አስገራሚ ቢያደርግብኝም ይበልጥ ያስገረመኝ ግን በብዙ አጃቢዎች ታጅቦ መጥቶ የእስራኤሎች አባት የሆነውን አብርሃምን የሚባርከው ካህኑ መልክ ጴጌዎች የካህንት ልብስ ከመልበሱ በቀር ያን የእኔን መምህር የቶርን መምሰሉ ነው።

ነገሩ መች በዚህ አበቃ? የቁም ህልሜ ሌላ ዘመን ላይ ወስዶ መሰንና ፊት ለፊቱ ቆሞ መስዋዕት የሚያቃጥለውን፤ ኢትዮጵያዊውን ካህን የቶርን አስጎበኘኝ።
ይሄኛውም የእኔን ኩብላይ ካህን ይመስላል። የሁለቱ የቶሮች የሦስት ሺህ ዘመንን የልዩነት ግንብ ያፈረሰ አንድነት አስደነቀኝ።

ከሄድኩበት ሰመመን ስነቃ ሁሉም ነገር ተደናበረብኝ። ያለሁበትን ለማወቅ ዙሪያዬን ማተርኩኝ። ከደቂቃዎች በፊት የነበርኩበት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነኝ።

‘ምንድነው የሆንኩት?.. በቁሜ አየቃገርሁ ነው ወይንስ?’

የእኔ ኩብላይ ካህን ሁሉም አብሮኝ አንዳለ ነው የማለበው። አንዳንዴም በሕልሜ አየዋለሁ። ዛሬ ግን ህልም ይሁን ሌላ በማላውቀው ነገር ውስጥና በማልጠብቀው ታሪክ ውስጥ ቆሞ አየሁት።

መልክ ጴጌዎችን፣ የሙሴ አማች ካህኑ የቶርንና የእኔን ኩብላይ ካህን ያቆራኛቸው ምንድን ነው?... ምናልባት ካህንነታቸው ኩብላዩን ካህን አስታውሶኝ ይሆናል ብዬ አሰብኩ። ግን ደግሞ ዛሬ ብዙ ካህናት እይቻለሁ። ይሄንን ትምህርት የሰጡን አባም ካህን ናቸው። በየትኛውም ካህን እግር ኩብላዩን ካህን አልሳልኩም። ምናልባት ከሁለት ወር በፊት ስለማመንዘር ስናወራ ‘የአብርሃምን፣ የሣራንና የአጋርን ታሪክ መርምር’ ስላለኝ ይሆን ከአብርሃም ጋር በቆመው በካህኑ መልክ ጴጌዎች ውስጥ እሱን ማየቴ?

ምንም ይሁን ምን ግን ኩብላዩ ካህን አንድ አዲስ ነገር ነግሮኛል። ምን እንደነገረኝ? ያላደመጥኩት እኔ ነኝ፤ መልዕክቱን ፈልፍዬ መረዳት ያለብኝም እኔው ነኝ። ዛሬ ያገኘሁት ንቃት ይህ ነው። ይህ መነቃቃት ውስጤ ጥያቄዎችን ጭርብኛል። ጥያቄዎቹም የት እንደሚያደርሱኝ አላውቅም። የማውቀው መመለስ እንዳለባቸውና መልስ ለማግኘት መመርመር ያለብኝን ሁሉ ለመመርመር ፍላጎቱ እንዳለኝ ነው።

ከዕንቁጣጣሽ ጋር ቁርስ እየበላን ሳለ “የሆነ ነገር እያሰብክ ነው ያለኸው። ምንድነው?” ብላ ጠየቀችች።

“አዎ፣ አንድ ነገር እያሰብኩ ነው። ቅድም ቤተክርስቲያን ውስጥ እያለን አንድ ሀሳብ መጥቶልን ነው። ሌላ ጊዜ በሰፊው እነግርሻለሁ።” አልኳት።

“ሰላንተ ካልነገርከኝ ብዙ ነገሮች ጋር እሱም ከተጨመረበት ምስጢር ያደረግኩብኝ ታሪክህ ሊበዛ ነው። ቢያንስ ጥቂቱን እኔ ልግለፅልህና የምጠርህን መጠን ልቀንሰው።” አለችኝ እየፈገገች። ማለት የፈለገችው ስላልገባኝ በትኩረት ተመለከትኳት።

ፈገግታዋ ውስጥ የተደበቀ ተንኮል ያየሁ መሰለኝ።

“ግራ የተጋባህ ትመሰላለህ”

“አንቺ ደግሞ የሆነ ተንኮል ያሰብሽ ትመሰያለሽ።” እንቆቅልጧን ለመፍታት አዕምሮዬ በስራ ተጠመደ።

“ተንኮል አስቤ ሳይሆን ካለፈው ሕይወትህ ጥቂት ምስጢሮችን ተሸክሜ ነው የመጣሁት። ትናንትና አንድ ጓደኛዬ ካንተ ጋር አይታኝ ነበር። መጽሔት ትባላለች። ካንተ ከተለያየን በኋላ አገኘችኝና ሰላንተ ብዙ ነገር አወራችኝ። መጽሔት ለምትነግረኝ ታሪክ እንግዳ መሆኔን ስትረዳ በጣም ነበር የተገረመችው። ስልህ... እንግዳ የሆንኩት ለታሪኩ አይደለም። ያ ታሪክ ያንተ መሆኑን ነው አላውቅ የነበረው። ፍቅረኛዬ ዝነኛ መሆኑን ከሀገሩ ሁሉ ዘግይቼ ፣ አሲ ከነገረችኝ በኋላ ነው የተረዳሁት።” አለችኝ ፈገግታዋ ሳይጠፋና ይሄን ሳልነግራት በመቅረቴ መገረጫ እየታየባት።

“ያ እንኳ የዛሬውን እኔን ብዙም አይገልፅም። ግን... ለዛሬ ያቀበለኝ ትናንት ነውና መሰረቴ ነው ማለት ይቻላል። ዛሬ ማን እንደሆንኩ ታውቄያለሽ፤ ከትናንትናዬም ጥቂት ዘግነሻል።... ነው ወይንስ ይበልጥ ማፈስ ትፈልገያለሽ?” አልኳት በፈገግታ።

“አንተ እንዳውቅ ከፈለግክ ብቻ አዎ”

“ሁሉንም ነገር አንድ ቀን መናዘዜ አይቀርም ነበር። በአጋጣሚ ቀደምሸኝ። ስለዚህ ያ አንድ ቀን ዛሬ እንዲሆን ተፈቅዷል ማለት ነው።”

ታሪኩን በአጭሩም በረጅሙም ሳይባል ተረኩላት። ያደመጠችኝ በመደነቅ ነበር።

“ይገርማል!... ሳንተዋወቅም በፊት በጥቂቱ አውቅህ ነበር ማለት እኩ ነው። እንዴት ያለ አጋጣሚ ነው።... እና ከኩብላዩ ካህን ጋር በድጋሚ ሳትገናኙ ቀራችሁ?”

“ለእኔ የሚሰማኝ ሁሌም አብሮኝ እንዳለ ነው። በአርግጥ በአካል አላገኘሁትም። ግን በሁሉም ነገሮች ውስጥ እየዋለሁ፤ እሰማዋለሁ። ብቻ የእሱ የሆኑ አሻራዎቹን በተለያየ አጋጣሚ አገኛለሁ። የዛሬው ግን የተለየ ሆነብኝ።”

“ዛሬ ማለት?...” ስለ ኩብላዩ ካህን ብዙ ለማወቅ መጓጓዣ ገባኝ።

“ለካ አልነገርኩሽም። ቅድም ‘የሆነ ነገር እያሰብክ ነው’ ያልሸኝ ጊዜ ስለዛሬው ገጠመኝ እያሰብኩ ነበር።” አልኩና የቤተ ክርስቲያኑን ገጠመኝን በሙሉ አወራኝት።

“እና ምን ብለህ ደመደምክ?” አለችኝ ተደንቃ። እንዲህ ስትደነቅ እይቻት አላውቅም።

“ይሄን ኩብላይ ካህን የሳሌም ንጉሥ የሆነውን ካህኑ መልክ ጾዴቅን እና የምድያሙን ዮቶርን የሚያስተሳስራቸው አንድ ነገር እንዳለ ተገንዝቤያለሁ። ያ ነገር ምን እንደሆነ ለመመርመር ነው የወሰንኩት። ስንሰነባበት ‘ላንኝህ ስፈልግ የትና እንዴት እንደማገኘህ አውቃለሁና ያጣኛል ብለህ አትጨነቅ’ ነበር ያለኝ። ሳስበው፣ ዛሬ በመረጠው ቦታና ሁኔታ አግኝቶኛል። በመጀመሪያ ወደኔ ሲመጣም የልቤን ብርሃን ለመግለጥ እንጂ ሌላ ዓለማዊ አልነበረውም። ዛሬም ሆነ ነገ ወደ እኔ

የሚመጣው የብርሃን መንገድን ሊመራኝ አንጂ እንደ ስጋ ዘመድ 'አንዴት ነህ?'... ምናምን እያለ ሊጠይቀኝ አይደለም። ዓላማው የነፍሴን ጥሪ እንድከተል የብርሃን መንገድ በመሆን ሊመራኝ እስከሆነ ድረስ የማየውም ሆነ የማደምጠው በነፍሴ ውስጥ ሊሆን ይችላል። የትና እንዴት እንደሚያገኘኝ እሱ ያውቃል። በጠቆመኝ መንገድ አየተከተልኩ ላገኘው ይገባል። ይሄ ነው እንግዲህ መደምደሚያዬ።"

"በጣም የሚደንቅ ታሪክ ነው። መጨረሻውን ለማወቅ ጓጉቻለሁ። ምንው አንተን ባረገኝ!" እጇን ልካ እጇን ያዘቸው።

"እኔንምኮ ሆነሻል። እኔም አንቺን ሆኛለሁ። ፍቅር ነፍሰን ከነፍስ የማቆራኘት ኃይልና ሰልጣን እንዳለው አታውቁም? የእኔና ያንቺ ነፍሰም በፍቅር ተቆራኝቷል። ስለዚህ ቀድሞውንም እኔን ሆነሻልና 'ምንው አንተን ባረገኝ' ማለት አይገባኸም።"

"ጥሩ ገለጻ ነው። ስለዚህ... ነፍሳችንን በአንድ ያቆራኘው ፍቅር አካላችንንም እንድ ያደርግ ዘንድ ፈጥነን ወደቤታችን እንሂድ።" አለችና ሳቀች።

"በይ ተነሽ።" ሂሳባችንን ከፍለን ወደ እኔ ቤት በረርን።

ሊዲያን ያየ ሰው የቱንም ያህል ትሁት ነኝ ብሎ ሲያሰብ እንዲ ደጋግሞ ራሱን ይታዘባል። ምክንያት ቢባል፣ እሷ ትሁት ሳይሆን ራሱን ትሁትናን ናትና። ከአማን ጋር ከተዋወቁ ዓመት ከመገፈቅ፣ ከተጋቡ ደግሞ ዘጠኝ ወራት እካባቢ ሆኗቸዋል። ሊዲያን ፀሐይ ናት ማለት አችላለሁ። ሙቀትንና ብርሃንን መፍጠር ትችልበታለችና። ከአሷም አልፎ ሌሎችን ታሞቃለች፣ ታበራለች። ብዙዎቻችን ደስታን ከውጫዊው እካባቢያችን እንጠብቃለን፣ እርሷ ግን ደስታን ራሷ መፍጠር ታውቅበታለች።

ሊዲያም ሆነች አማን የወንድምነትንና የጓደኝነትን ቦታ ሰጥተውኛልና ብዙ ጉዳያቸውን ያወሩኛል። የተገናኙት በጓደኞቻቸው ኒካህ ላይ ነበር። አማን ገና እንዳያት ነበር የደነገጠውና የተመኛት። የዚያኑ አለት፣ በበነጋው ተገናኝተው ለመነጋገር ቀጠሮ ያዙ። በቀጠሯቸው ዕለት ግን የማያገናኝ አንከን ተፈጠረ።

እንደ ትናንት ድንገት አይቷት ልቡን የሰረቀችውን ቆንጆ አግኝቶ እጇ ሊከታት በጓጓበት በቀጠሯቸው ዕለት ድንገተኛ የቤተሰብ ጉዳይ ገጠመውና ወዲህ ወዲያ ሲዋከብ ቆየ። በመጨረሻ ሰዓቱን ተመለከተ። ሰቀጠሮው የቀረው አሥራ አምስት ደቂቃ መሆኑን ሲገነዘብ በድንጋጤ ከእናቱ ቤት አየተጣደፈ ወጣ። ግዙፍ ጥላ የተከናነበ ከፋ ሰማይ፣ የሚያስቀይም አልቃሻ ቀን ተቀበለው። ሊዲያ ሐምሌን የምታሰረሳ ውብ ናት። ሐምሌን አቋርጣ የምታልፍ ተወርዋሪ ኮከብ፣ የመስቀል አበባንም

ትመሰላለችና ፊቷ ለመቆም ጊዜውን ቀድሞ መስከረምን መሰላል። ገንጥ ያለች ዐደይ ሆኗል ሽክ ብሎ። ጥድፈያውም እንደ ዐደይ ቀናት ነው።

በጥድፈያ የመኪናውን በር ከፍቶ ገባና ሞተሩን ቀሰቀሰ።... ገም።
"ምን?" አለ ደንግጦ። በድጋሚ ሞከራት። የሞተር ድምፅ የለም።

"የእምላክ ያለህ!" ብሎ የኮፊትን ቁልፍ ሳበና ተጣድፎ ወርዶ ኮፊትን ከፈተ። የአውቀቱን ያህል ነካካት። ተመልሶ ገባና በድጋሚ ሞከራት። የሞትን ያህል የሚከብድ ገምታ።

"እረ እባክሽ!" ሰዓቱን አየ። ለቀጠሮው ስምንት ደቂቃ ጉዳይ። በፍጥነት ከመኪናው ወረደና በሩጫ ጎዳናው ላይ ደረሰ።

አንድ ትንሽ ታክሲ መጣች። ጋቢናዋ ባዶ ነው።

"አልሃምዱሊላኸ!" ብሎ አጉተመተመና እንድትቆምለት እጁን አውለበለበ። ታክሲዋ አለፍ ብላ ቆመችለት። ተንደረደረ። ከምድር ይውጣ፣ ከሰማይ ይውረድ ያላየው ሰው የጋቢናዋን በር ከፍቶ ተደረገመባት። ሹፊሩ አገናለሁ የሚል የእጅ ምልክት አሳየውና ታክሲዋን ይሁት ከነፈ። አማን ተናደደ። ሰዓቱን ተመለከተ።

ሌላ ታክሲ መጣ፤ በመማፀን እጁን አርገበገበ። ትቶት መንገዱን ቀጠለ። በሁለቱም አቅጣጫ ዓይነትን እንከራቶ ማተረ። አንድ ባዶ ታክሲ መጣች።

"አልሃምዱሊላኸ!" አለበድጋሚ። ታክሲዋ አሁንም አለፍብላውቆመች። ወደ ታክሲዋ ሩጫውን እንደጀመረ በፍጥነት የምትሸከረከር የቤት መኪና መንገዱ ያቆረውን ቆሻሻ ውሃ ከላይ እስከታች አከናንባው ከነፈች በድንጋጤ ቀጥ ብሎ ቆመና አቀርቅሮ ራሱን ተመለከተ። ከዚያም በረጅሙ ተንፍሶ "ሐምሌን አስመሰለችኝ።" ብሎ ቅስመ። በተሰበረ ድምፅ አጉተመተመ።

"እረ እንዲያውም ሐምሌ ያምራል!" ቀና ብሎ ታክሲውን ተመለከተ፤ መልሶ ልብሱን አየ።

የታክሲውን ሹፊር እንዲሄድ በምልክት ነገረውና የፊቱን ቆሻሻ በልብሱ ጠረገ። ከዚያም ወደ ኋላው ዞሮ ወደ አናቱ ቤት እንገቱን ደፍቶ መንገድ ቀጠለ።

"ምን ዓይነት የተረገመ ቅዱስ ቀን ነው?" አያለ።

ዱዳ መኪናውን ተደግፎ ተንቀሳቃሽ ሰልኩን ከኪሱ አወጣና ለሽበረቀላት፣ ለተጣደፈላት ውብ ደወለ። አነሳችው።

"ሊዲ የእኔ ቆንጆ፣ እንዴት ነሽልኝ?" አላት ቅስም በማያውቀው ድምፅ።

"ምነው?" አለችው።

"ቀጠሮዬን በአካል ባላከብርም በድምፅ በሰዓቱ ልገኝ ብዬ ደወልኩልሽ።"

"ምነው?... ቀረሀ እንዴ?"

"የተረገመ ቅዱስ ቀን ሆነብኝ።"

"የተረገመ ቅዱስ ቀን? ለምን አልከ?" የአሷም ድምፅ አነከሰ።

"ምን እንደገጠመኝ ብነግርሽ ትገረሚያለሽ።" የገጠመውን ሁሉ ዘርዘሮ ነገራት። "አይገርምም?... ፊቴን ተይውና ለቀጠራችን መሽራ ያስመሰሰኝ ልብስ የጋራሽገ ቴታ መሰለ። መት መኪናዬን በሐዘን ተደግፌ ነው እያወራሁሽ ያለሁት።"

"የሚገርም አጋጣሚ ነው።" አለችው ሊዲያ።

"በጣም!.. አንቺን በድጋሚ የማይባት ቀን በመሆኑ ቅዱስ ቀን ብዬ ነበር። ግን የተረገመ ቅዱስ ቀን ሆነብኝ። ይቅርታ ይደረግልኛል አይደል?"

"ባትጠይቅም ይቅርታ ተደርጎልሃል።" አለችው በረጋ እንደባቷ።

"ላይሽ በጣም ጓጉቼ ነበር። ዛሬን እንዳልምሽ እንጂ እንዳይሽ አልቻልኩም ማለት ነው። አላሳዝንም?"

“አትዘን። የዛሬ ቀጠራችንን አላህ አልፏቸው ሆኖ ነው።” አለችው በሚያፀናና እና በሚያነቃ ድምፅ።

“ነገ መገናኘት እንችላለን ሊዲ?”

“ኢንሻ አላህ”

“በቃ ነገ በምሳ ሰዓት ተገናኝተን ምሳ አብረን እንብላ።”

“ኢንሻ አላህ። ነገ ደውልልኝና ሰዓትና ቦታ እንቀጣጠራለን። ለአሁን፤ ልብስህ የጋራሻ ቱታ መምሰሉ ካልቀረ መኪናህን ፈታትሽና ወደ ቤት ግባ።” ሳቅ አለች። እሱም ሳቅ አለ።

በዚህ መልኩ ነበር የአማንና የሊዲያ የፍቅር ሕይወት የተጀመረው። ሊጋቡ ከወሰኑም በኋላ ከሊዲያ ቤተሰቦች ተስፋ አስቆራጭ ተቃውሞ ገጥሟቸዋል።

ሊዲያን

የተከበረና ባለፀጋ ነው ላሉት ሰው ሊድራት ተሰማምተው ስለነበር፤ የአማንን የጋብቻ ጥያቄ ‘የማይደረግ!’ ብለው መለሱት። ሊዲያ ግን ግልፅ አቋም ወሰደች። ወላጆቿን በቤተ ዘመድ ደጋግማ ካስጠየቀች በኋላ፤ ሊሰሟት ስላልፈቀዱ በራሷ ውሳኔ ከአማን ጋር ኒካህ አሰሩና አብረው መኖር ጀመሩ። ይህ በሆነ በወሩ ግን ወላጆቿ የግዳቸውን ጋብቻቸውን ተቀብሉና ሰርግ ለመደገስ በቁ።

የእኔ ሕይወት አሁን በእርጋታ መፍሰስ ጀምሯል። ፍቅር፣ ሰላምና ደስታ አለኝ። በእያንዳንዱ አርምጃዬ እርካታን እያጣጣምኳት ነው። የረጋ በሚመስለው የአማንና የሊዲያ ሕይወት ውስጥ ግን ሰሞኑን መጠነኛ መናወጥ እየተመለከትኩ ነው። ምክንያቱን ይበልጥ ለመረዳት ወደ ውስጥ በዘለቅኩ ቁጥር ከሚያስገርምና ለፍርድ ከቸገረኝ ጉዳይ ጋር ፊት ለፊት ተላተምኩ። አጀማመሩ እንዲህ ነበር...

- 13 -

“አጣው አንድ ከሆነ፡- አንዱ ያጣውን ነው ሌላው የሚያገኘው፤ ካልተጋሩት በቀር።”

አንድ ነፋሻማ የጥር አመሻሽ ላይ ነው... በጫካው የወፎች ዜማ ታጅቦ፤ በጅረቱ የማያቋርጥ ፍሰት ላይ እየተንሳፈፈ እና በጫካው ነፍሳት ፋጩት እያጌጠ የምታዜመው ዜማ ይፈስሳል። የምትገርፈው የጊታር ከር ንዝረት ልብ ጋር ይደርሳል። ሲጻራ ተመስጣ ታንጎራጉራላች። እሱ አፉን ከፍቶ ያዳምጣታል።

ዘፈኗን ከጨረሰች በኋላም ከሰሰመና አልተመለሰችም። እሱም ዝምታዋን እያዳመጠ ይመስል አፉን ከፍቶ መመልከቱን አላቋረጠም። ሲጻራ በረጅሙ ተነፈሰችና ፊቷን ወደ አማን መለሰች።

“እንዴት ነኝ?” አለችው በሙዚቃ ድምፅ።

“አ!... በጣም ትመስጫለሽ! ሙዚቀኛ ያለመሆንሽ ግን ገርሞኛል።”

“ሙዚቃን ለራሴ ስጫወተው ነው የሚመስጠኝ፤ ስራዬ ላደርገው ፍላጎት የለኝም።” ብላ የተጫወተችበትን ጊታር ከጎኗ አኖረችው።

“እርግጠኛ ነኝ... ሕይወትን በሙዚቃ ኃይል እያስዋብሽና እያጣፈጥሻት ትኖሪያታለሽ።” አላት በአድናቆት ተሞልቶ።

ሲጻራ ዝም አለች። የውስጧ ታላቅ ኡኡታ ተቀስቅሶ ድብልቅልቋን አወጣው። ጆሮዋን እንኳን ደፍና የማትሸሸው ጩኸት፣ ተደብቃ የማታመልጠው እሪታ ተረከባት።

"ምነው በሀሳብ ነጎድሽ?" አለና ከጩኸቱ ገላገላት።
"አ... አዎ። አንዳንድ ሳላስበው ርቂ እሄዳለሁ።... 'ሕይወትን በሙዚቃ ኃይል አያጣፈጥሻት ትኖሪያታለሽ' ነበር ያልከኝ፤ አይደል?"

"አዎ። ልክ አይደለሁም እንዴ?"
"ቢሆንም ምንኛ በታደልኩ ነበር። ሙዚቃ ኃይል አለው። ልክ ነህ፤ ግን ሁሉንም አያሸንፍም። ብዙም የተዋበ፤ ብዙም የሚጣፍጥ ነገር ቢገጥምም እንዳያምርህና እንዳይጣፍጥህ የሚያደርግ ሌላ ኃይል ውስጥህ ካለ፤ መዓዛው ለአፍንጫህ፤ ቃናውም ለጀርህ አይደርስም። ዘበዙብኩ መሰለኝ?" አሰኝና ፈገገኝ።

"በፍፁም። በጥምና እያዳመጥኩሽ ነው። ግን.. ከአንደበትሽ የሰማሁት ነገርና ካወቅኩሽ ጀምሮ አንቺ ላይ የማየው ነገር አልገጣጠም አለኝ።"

"ልክ ነህ። ላዩን እንጂ ውስጤን እንዴት ልታየው ትችላለህ?.. ለማንኛውም አሁን ሌላ ጨዋታ እንጫወት። አይሻልም?"

"የሚሻል አይመስለኝም። አያውራሽ ያለሽው ነገር 'ሰርጥራይዝ' አድርጎኛል። በአርግጥ የግል ምሥጢርሽን ገነሪኝ የማለት መብት እንደሌለኝ አውቃለሁ። ግን.. የላይ የላዩን ለመጫወት ብዙ አጋጣሚዎች አሉን። በበኩሌ ደስተኛ ነሽ ብዬ አሰብ ነበር፤ መሳሳቴን ነገርሽኝ። ፈቃደኛ ከሆንሽ ሰለዚህ ብናውራ እመርጣለሁ።"

ሲጻራ በጥምና አስተዋለችው። የሁሉም ዓይኖች ለአፍታ ተፋጠጡ። እሱ ቀድሞ ዓይኖቹን አሸሸ።

"ከብዙ ጊዜ በኋላ በጣም የቀረብኩት ሰው አንተን ብቻ ነው። ብዙ ነገርህ ከረጅም ዘመን ጀምሮ የማውቅህ ያህል እንዲሰማኝ ያደርገኛል። ይሄ ሳምንት ከሌሎች ብዙ ሳምንቶች ይልቅ ለአኔ ልዩ እንደሆነ ነግራለሁ?... ከረጅም ጊዜ በኋላ ደስ የሚልና የሚያዝናና ሰጫት የተሰማኝ በዚህ ሳምንት ነው። ምክንያቱ ደግሞ አንተ ነህ።"

ካንተ ጋር ስጫወት ብዙ ነገሮችን እረሳለሁ፤ ቅልል ይለኛል። ምን ነበር ከዓመታት በፊት ተገናኝተን በነበር!" ዓይኖቿን ፍቅ ልካ ገም አለች። በገምታ ጠበቃት።

"ከአንድ ከምትወደውና እምነትህን ከጣልከበት ሥፍራ የምትገለልበት ጊዜ አጭር እንደሆነ ቢነገርህ ምን የምትሆን ይመስልሃል?"

"በጣም እንደማዝን አልጠራጠርም።" ብሎ መለሰላት።

"ከምትገምተው በላይ ታዝናለህ። ከዚያም በላይ የክፉ እንግዳ ስጫቶችን ታስተናግዳለህ። ወደ ሀገሪ ለመምጣት ያበቃኝ ዋንኛው ምክንያት ካንሰር እንዳለብኝ መስማቴ ነው።"

"ካንሰር?!" ከው አለ።

"ያስደነግጣል አይደል?... እንግዲህ ይሄ መርዶ ሲነገረኝ እንዴት እንደደነገጥኩ ገምት። ይበልጥ ያስደነገጠኝ ግን እዚህኛ ምድር ላይ ለመኖር የቀረኝ ከሁለት ዓመት ያነሰ ጊዜ መሆኑን ሲነግሩኝ ነው።... ሕይወቴን ውብና ጣፋጭ ላደርጋት ለምን እንደማልቸል አሁን ገባህ?"

እንባ ከዓይኖቿ እየተንከባለለ ወረደ። ድንጋጤና ሐዘን የተደባለቀበት ስጫት አንደበቱን ለጉም ጭጭ አደረገው።

"በጣም አዝናለሁ ሲጻራ።" ሌላ ምንም ማለት አልቻለም።

ድምጹን ሳታወጣ እያነባች አቀረቀረች። አቀፈና ደረቁ ላይ ለጠፋት።

"አዝናለሁ።" አለ በደከመ ድምፅ። "ይሄን ከሰማሽ ምን ያህል ጊዜ ሆነሽ?"

ሲጻራ ዕምባዋን ጠራርጋ፤ ስጫቷን ለመቆጣጠር ሞከረችና "ዘጠኝ ወር አካባቢ ሆኖኛል። ምናልባትም ከዚህኛ ዓለም ጋር ያለኝ ኮንትራት የዓመት ዕድሜ ቢቀረው ነው። ይሄን የሰማሁ ዕለት ምነው ሞት መጥቶ አሁኑ በወሰደኝ ብዬ ተመኝጅ ነበር። የምትሞትበትን ቀን እያሰብክ መኖር እንኳን ለሁለት ዓመት ለአንድ ቀን እንኳ እንዴት እንደሚከብድ

አስቲ አስበው። ከሆስፒታሉ እንደወጣሁ የሚያፀናኝ ሰው አስፈላጊኝ፤ ሰው ናፈቀኝ። ከፍቅረኛዬ ከቤን ሌላ ማንም ጎኔ አልነበረም። ግን ምን ዋጋ አለው? ይህ በሆነ በወሩ በጣም ሐዘን ተሰማኝና ብቻዬን መሆን ሲያስፈራኝ ጊዜ ለቤን ደወልኩለት። ፍራቻዬን እቅፉ ስር ልደበቀው ነበር የፈለግኩት። ስልኩ ዝግ ሆነብኝ። ሌላም ሰው የለኝና ወደ ቤቱ ሄድኩኝ። ባይኖር እንኳ እዚያው ትካዜዬን እያስታመምኩ እጠብቀዋለሁ ብዬ ከፍቼ ገባሁ። መኝታ ቤቱ ውስጥ ፍቅረኛዬ ቤን ከሌላ ሴት ጋር ተኝቶ አገኘሁት። ምድርና ሰማዩ ተገለባብጠብኝ ርጩ ወጣሁ። ከአራት ወር በኋላም ጓደኞቼንና በቅርብ የማውቃቸውን በጎ አድራጊዎች አስተባብረው አሁን እየሰራሁ ያለሁበትን የሕፃናት በጎ አድራጎች ድርጅት ለመመስረትና የቀረኝን አጭር ዕድሜም ሀገሪ ላይ ለማሳለፍ ወስኜ ወዲህ መጣሁ። ... እንግዲህ አንተ የማታውቃት ሲጻራ ይህቺን ትመስላለች።” አለችና የግዲን እየፈገገች ከአቅፉ ወጣች።

አማን በመገረም አንገቱን ነቀነቀና “በጣም ጠንካራ ሰው ነሽ። የምሬን ነው።” አላት።

“አንዳንድ እኔም እንደዚህ እላለሁ።... ይህን ቦታ አረጀንበት እኮ፤ እንሄድም?”

“የት እንድንሄድ ፈለግሽ?”

“መጀመሪያ ወደ ቤት እንመለስና ከዚያ እንወስናለን።” እየተጫወቱ ቤቷ ደረሱ።

“ዛሬ የማከብረው በዓል አለብኝ። እንዲያውም የሐዘን ወሬ አውርቼ ስላሳዘንኩህ የበዓሌ ተካፋይ አድርጌ ልካስህ።” አለችው ቀድሞ በሚያውቀው ፈገግታ ሆና።

“የምን በዓል ነው?”

“ና ግባና እነግርሃለሁ።” ከፍታ ገባች፤ ተከተላት። ጠረጴዛዋ መሃል ያልተለኮሰ ሻማ ተቀምጧል።

“የዛሬዋ ቀን ደግሞ ከሞት አደጋ የተረፍኩባት ናት። የካንሰሩን መርዶ ከሰማሁ በኋላ ምን ነበር በዚያው በወሰደኝ ብዬ ስለተመኘሁ ከአደጋው መትረፌን አጠላው ጀምረኩ ነበር። በዚህ የበጎ አድራጎት ስራ ላይ መንቀሳቀስ ከጀመርኩ ወዲህ ግን ቢያንስ ይቺን ለማድረግ እንኳንም በሕይወት ቆየሁ ብዬ በየወሩ ሻማ ለኩሼ አስበዋለሁ። እናም ዛሬ፤ በሻማ ብቻ ሳይሆን በግብዣም ጭምር ካንተ ጋር ባከብረውስ ብዬ አሰብኩ። ምን ይመስልሃል?”

“ደስ ይለኛል። ግን ስለአደጋው አልነገርሽኝም እኮ።”

“የዛሬ አሥር ወር ኒውዮርክ ውስጥ የመኪና አደጋ ገጥሞኝ ነበር። የመኪናውን ፍጥነትና የእኔን አወዳደቅ ያየሁሉ የምተርፍ አልመሰለውም ነበር። በተዓምር ተርፌ ለዛሬው ቀን ደርሻለሁ። ይኸው ነው።”

“ይገርማል!”

“ምኑ?”

“የዛሬ አሥር ወር አካባቢ እኔም ከመኪና አደጋ በተዓምር ተርፌያለሁ” አላት። ቀና ብላ ተመለከተችው። ቀጠለላት። “ሊዲ ከመንገዱ ማዶ ቆማ እየጠበቀችኝ ነበር። አሷ ጋር ለመድረስ ተቻኩዬ በሩጫ ጎዳናውን ሳቋርጥ መሃል አስጋልጥ ላይ የምትበር መኪና መጣችብኝ። በድንጋጤ ባለሁበት ደርቄ ቀረሁ። ሹፌሩ በዚያ ፍጥነት ያደርገዋል ተብሎ በማይታሰብ ፍጥነት የመኪናዋን አቅጣጫ ለወጠ። እኔና መኪናዋ ተነካከተናል ብልሽ ምንም ግንት የለውም። እኔም ወደ ኋላዬ ወደቅኩኝ። የሊዲና የሌሎች ሰዎችን ጩኸት መቼም አይረሳኝም። ከዚያ አደጋ ከተረፍኩ ከአንድ ወር በኋላ ነው ከሊዲ ጋር የተጋባነው። እሷም፤ በተዓምር የተረፍክበት ቀን ነው ብላ በየወሩ ሻማ ታብራለች። አሥረኛ ወሩ ትናንት ነበር።” አላት።

“የሚደንቅ ተመሳሳይ አጋጣሚ ነው። ልዩነቱ እኔ በአደጋው ተጎድቼ ሆስፒታል የተኛሁ ሲሆን፣ አንተ ለጥቂት መትረፍህ ነው። ለማንኛውም ወደ በዓላችን እንመለስ።”

“ትክክል። እንዴት ነው ታዲያ የበዓል አከባቢራችን?”

“እንዲህ ብናደርግስ? እዚህ ኮሪዶራችን ላይ ልዩ ራት አዘጋጅተን፣ ሻማችንን ለኩሰን፣ ወይናችንን እየጠጣን ብናከብረውስ?”

“ቆንጆ ሀሳብ ነው። ታዲያ ዝግጅት ይጀመራ?”

የምሽቱን ውበት ተቀላቅለው በዓሏን ያከብሩ ገቡ። ራት ተመግበው ጨረሱ።

“ደስ የሚል ምሽት ነው አይደል?” ብላ ጠየቀችው፣ ደስታዋ ፊቷ ላይ እየተነበበ።

“በጣም!”

“ምን ለሰ ሁሉም እንዲህ ደስ የሚል ቢሆን?” ቆዘመች።

“ለምን አይሆንም? አሁንም እኮ እኛ ነን ደስ የሚል እንዲሆን ያደረግነው። አይደል እንዴ?” አላት የሰፈነባትን ሐዘን በሚያፅናና እንደበት።

“እሱስ ልክ ነህ። ብቻ.. አንዲህ ያለ አጋጣሚ በብዛት አይገኝም። እንኳን በዓመት በዕድሜ ልክም ቢሆን እንደልብ የማታገኘው ውድ ምሽት ነው ልልህ ፈልጌ ነው።”

“እንደዚህ አታሰቢ። አያንዳንዱን ቀን ልታደርገው በምትወጃውና በሚያሰደስትሽ ነገር ላይ ልታውያት ይገባል። የሕይወትን ትርጉም የምትረጃው እንዲህ ባለ ሁኔታ ላይ ስትሆኑ ነው። በገፍ ታፍሶ የተሰጠሽን ፍሬ ሳስተሽና አጣጥመሽ ስለማትጠቀሙበት የምታባከኚው ይበዛል። ተቆጥቦና ተቆጥሮ የተሰጠሽ ፍሬ ግን ውድ ነው። አያንዳንዱን ፍሬ ውበቷን እያደነቅሽና መዓዛዋን እያሸተትሽ፣ ወደ እፍሽም ስትሰጃት

በከንፈርሽ ዳብሰሻት፣ በእርጋታ አጣጥመሽ እያንከሻት... በልዩ እርካታ ነው የአካልሽ ክፍል የምታደርጊያት።

“ያንን ፍሬ አንጠባጥብው የሚያባከኑት ታፍሶ የተሰጣቸው ናቸው። ላንቺ ተቆጥሮ ተሰጥቶሻልና ያ ፍሬ ተንጠባጥቦ ሊባከን የማይገባ ውድ ስጦታ ነው። ከምገምተው በላይ ጠንካራ መሆንሽን አውቃለሁ። ግን... ጊዜን በውራት መቁጠርሽን አቁሚና በቀናት ለኪው። ብትቸይም በደቂቃ ተንትነሽ ተጠቀሚበት። ፊደም 'አንድም ወር እንዲባከንብኝ አልፈልግም' አትባይ። 'አንድም ቀን ያለ ደስታ እንዲባከንብኝ አልፈልግም' አያልሽ አስቢ። ያኔ ብዙ ውብና ጣፋጭ ደቂቃዎችን ትኖሪያለሽ። ማንም ያን ያህል የባዛ ውብና ጣፋጭ ደቂቃዎችን ያልኖረውን ያህል አንቺ ትኖሪያለሽ። የባከነው ቢቆጠር እኮ ከዚህ በፊት ባለፈው ዕድሜሽ የዓመትን ያህልም በሚገባ አልኖርሽ ይሆናል። ተረድተሽኛል?”

በእያንዳንዱ ቃል ልክ ፊቷ ይበልጥ ሲያበራ እየተመለከታት ነው።

“እንዲህ የሚጣፍጥ ንግግር በሕይወቴ ሰምቼ አላውቅም።” ብላ በደስታ ልትሰመው ተንጠራራች። በድንገት ፊቱን ወደፊት ሲመልስ ከንፈሮቻቸው ተገጣጠሙ። ጊዜ ጉዞውን ያቆመ ያህል ሁሉም ነገር ለአፍታ ረጭ አለ። ከናፍሮቻቸው በዝግታ ተላቀቁ። ያለምንም ንግግር ወደተለያየ አቅጣጫ ዓይኖቻቸውን ወረወሩ። ከአፍታ ዝምታ በኋላ!

“እንዲህ የሚጣፍጥ ነገርም ለከንፈራ ጋብገፎው አላውቅም።” ስትለው ሁለቱም ሳቁ።

“ግን ይቅርታ። ሳላስበው ነው።” አለችው።

“አትጨነቁ እርሺው።” አላት። ዞር ብላ አየችው፣ አያት።

“ለሁሉም ነገር በጣም አመሰግንሃለሁ። ቅድም፣ ምን ነበር ከዓመታት በፊት ባወቅኩህ ኖሮ’ ያልኩህ የምሬን ነው። ሕይወት የሆነ ቦታ ላይ ደባ

ሰርታብን ይሆናል እንጂ ድሮ ልንተዋወቅ ይገባን ነበር። በዕጣ-ፈንታ ታምናለህ?"

"እርግጠኛ አይደለሁም። ግን የማምን ይመስለኛል። ለምን ጠየቅሽኝ?"

"እኔ በጣም አምናለሁ። ለምን እንደጠየቅኩህ ግን አልነግርህም።" ሳቀች።

"እሺ፤ ለምን እንደማትነግሪኝ ንገራኝ።"

"ለምን እንደማልነግርህ የማልነግርህም..." ወይም ተጎነጨችና "እሱ ውስጥ ለምን እንደጠየቅኩህ መልሱን ታገኘሃለህ ብዬ ነው።"

"እንግዲያው ይነጋታል እንጂ እስከትነግሪኝ ድረስ ከዚህ በታ መንቀሳቀስ የለም።" አላት አየሳቀች።

"ታደሎ!... አግኝቼ ነው?"

"አሃ! እንዲያ ከሆነማ ተቃራኒውን ሀሳብ ነው መያዝ ያለብኝ። ካልነገርሽኝ ወደ ቤቴ መሄዴ ነው።"

"እኔ ደግሞ ትተኸኝ ከሄድክ ጭራሹንም ቤት አልገባም። እዚሁ ቁጭ ብዬ ብርድ ሲደበድበኝ አድራለሁ። ይህን ለማየት ጭካኔው ስለሌለህ ትተኸኝ እንደማትሄድ እርግጠኛ ነኝ። ስለዚህ አልነግርህም። አሁንስ ምን ይዋጥህ?"

"አሁን እንኳ እጅ ሰጥቻለሁ።"

ካፊያ ጀመረ። ሳይዋከቡ ወደ ሳሎን ተዘዋወሩና ጨዋታቸውን ቀጠሉ። ከቆይታ በኋላ "ነገ ጠዋት ባለስራዎች ነን። አንቺም ወደ መኝታሽ፤ እኔም ወደ ቤቴ የምሄድበት ሰዓት የደረሰ አይመስልሽም?" አላት። ቅር ተሰኘች።

"ሌቱ እንዳይነጋ የምናደርግበት አንድ መላ እንፍጠር እንጂ በእኔ በኩል ለእንቅልፍ ዝግጁ አይደለሁም።" አለችው በደብዛዛ ፈገግታ።

"አንድ ደብተራ አያት አሉኝ። ዝናብንም ጊዜንም ያቆማሉ። እሳቸው

ጋር እንሂድና እንሞክር እንጂ እኛ በምን አቅማችን? ብሎ ዘና ሊያደርጋት ሞክረ።

"ደብተራነት በዘር አይወራረስም?" ስትለው ሁሉም ሳቁ። ሳታቸው ሲያበቃ ዝምታቸው ተረኛ ሆነ።

ሲጸራ አያመነታች "እንቅልፍ ካልወሰደኝ ግን ደውዬ እንደምቀስቅስህ አወቅ።" አለችው። አማን እየፈገገ "ቤት እንደገባሁ የማደርገውን አውቅ የለ። ለማንኛውም ደህና እደራ።" ብሏት ተነስቶ ቆመ፤ ተነስታ ቆመች። ቅሬታዋ አሁንም ይታያል። አልተሰናበተችውም። እንዲሁ በዝምታ ዓይን ዓይኑን ተመለከተችው። እጃቸው እንደተቆላለፈ ነው። በደመ ነፍስ ፊቷን ወደ ፊቱ አስጠጋችው። ከንፈሯ የዝግታ ጉዘውን አጠናቆ ከንፈሩ ላይ ተለጠፈ። ለስለስ አድርጋ ሳመችው። ለስለስ አድርጎ ሳማት። ጎረሰችው፤ ጎረሳት። እጇቿን አንገቱ ዙሪያ ጠምጥማ ትንፋሽ እስኪያጥራት ሳመችው። ወገቧን አቅፎ ከሰውነቱ አጣበቃት። በመሃከላቸው ከፍተት እንዳይፈጠር አየሳሳች ልብሱን ማውለቅ ያዘች። አሱም እንደዚያው። መራመዳቸውን እንኳ ሳያውቁ መኝታ ቤት አልጋው ጎን ደርሰዋል።

ራቁታቸውን ቀሩ። ተቃቅፈውና ተጎራርሰው አልጋው ላይ ተጋደሙ። ለደቂቃዎች ማን እንደሆኑና የት እንዳሉ ረስተው በነኑ። ግብግቡ ሰማይ ነክቶ ከመቅፅበት ተፈጠፈጠ። ቁና ቁና እየተነፈሰች ደረቱ ላይ ተጋደመች። እንዲያ እንደሆኑ ጥቂት ቆዩ። ቀና ብላ ተመለከተችው፤ እያያት ነው። ውስጡን እያነበበች እስከትመስል ድረስ በጥምና ተመለከተችው።

"ምን እያሰብሽ ነው?" አላትና እጇን ሰዶ ፀጉሯን አሻሻች።

"ካንተ ጋር እንኳን ይህን ሕይወት ገሃነምን እንኳ ቶሎ አለምደዋለሁ፤ ብዬ እያሰብኩ ነው።" እንገቱን ሳመችውና ውሸቅ አለችበት።

"... ዛሬን ብቻዬን አትተወኝ። እንዲህ እንገትህ ስር ተወሸቁ እንቅልፍ

ይዘኝ ይሂድ። በሕይወቴ ካገኘኋቸው ገፀ በረከቶች ድምር ሁሉ ይህ ይበልጥብኛል።”

እንባዋ አንገቱን ማራስ ሲጀምር “እያለቀሰሽ ነው እንዴ?” አለና ፊቷን ቀና አድርጎ ተመለከታት።

“አዝኛ እኮ አይደለም። ደስ ስላለኝ ነው። አንተን ባላገኝ ኖሮ ምናልባትም አንድም የደስታ ቀን ሳላይ ቀሪ ዕድሜዬን እጨርሰው ነበር።” እንባዋን ጠራረገችና “ ... ቅድም ስለ ዕጣ ፈንታ አንስቼልህ ለምን እንደጠየቅኩህ አልነግርህም ብዬህ ነበር። አሁን መስማት ትፈልጋለህ?” “የማታለቅሽበት ከሆነ ብቻ ንገራኝ። ስታለቅሽ ማየት አልፈልግም።” ፈገገችና “አላለቅሰም፤ አይዞህ። ምን መሰለህ?” ብላ ለማውራት ተመቻቸች።

“ለፍቅር ከደረሰኩበት ዕድሜ ጀምሮ እንዲህ ዓይነት ፍቅረኛ ቢኖረኝ እያልኩ በልቤ የምሰለው ሰው ነበር። ይህን የውስጤን ሰው ‘ፊል’ አደርገዋለሁ እንጂ የሆነ የተጨበጠ መልክ ኖሮት አላየውም። የሚገርምህ ከሆነ ወንድ ጋር የፍቅር ግንኙነት ስጀምር ፍቅር የያዘኝ ይመስለኛል እንጂ ውሎ ሲያደር ፍቅር አለመሆኑን አረዳዋለሁ። በቃ የነፍሴን ከር እንደ ጊታር መትቶ ድምፅ የሚፈጥርባት፤ የሚያቃትታት፤ እንድታዘዙም የሚያደርጋት፤ ለእኔ የተፃፈው ያ ውስጤ የተፈጠረው ሰው ነው አላለሁ። ግን የት ላግኘው? መልክና አድራሻ የለው አል ነበር። ምን ዋጋ አለው?! ያ በነፍሴ ውስጥ የተቀረፀውንና ነፍሴን ሊያነዝራት የሚችለውን ሰው በጣም ከረፈደ በኋላ ዛሬ አገኘሁት።

“ሕይወት ለኔ ‘ፊል’ የሆነችልኝ አይመስለኝም። ሕይወት ከዕጣ-ፈንታ ጋር የምትገናኝባት አሊያም የምትተላለፍባት መድረክ ናት። ምናልባትም እኮ ሳላሰበው በዙሪያህ ሺህ ጊዜ ተመላልሼ ይሆናል። እንዲሁ ስንተላለፍ ኖረን ይሆናል እንዲህ ከረፈደ የተገጣጠምነው። አየህ አሸናፊና ተሸናፊ

የሚለዩት በዚህ ነው። ብዙ ጊዜ ያልተፈቀደልንን ፈቅደን፤ ያልተፃፈልንን ፅፈን፤ ይሄ ካልሆነ ብለን ከዕጣ-ፈንታችን ጋር እንታገላለን። ተፈጥሮ ደግሞ የራሷ ቋንቋ አላት። ይህንን ታሪክ መዝገባችሁ ላይ አላውቀውም ብላ ስትነግረን ሺህ አንከን ትደረድርብናለች። ቋንቋዋን ካወቅን እንረዳታለን፤ ካላወቅን ደግሞ በትግላችን አንፀናለን። ምናልባትም አሸንፈን በዕጣ ፈንታ መዝገባችን ላይ ያልተፃፈውን ፅፈን በአንፃራዊ ስኬት ልንኖርም እንችላለን። ለምን መሰለህ በአንፃራዊ ስኬት ያልኩት?... ስኬቱ ደስታና ፍቅርን አግኝተህ መኖር በመቻልህ ነው። አንፃራዊነቱ ደግሞ ምናልባት ታግለህ ያፀናኸው ሳይሆን በትክክል ላንተ የተፃፈው ዕጣ-ፈንታህ አንድ ቀን ቢከሰት፤ ያ ከዚህ በፊት ታግለህ ያፀናኸው እውነት፤ ውሸት ይሆንብሃል። ያ የመጀመሪያው ፍቅር፤ ደስታና ውበት ባዶ ይሆንብሃል። ወደ አዲሱ ስታዘነብል የመጀመሪያውን ትንደዋለህ። ስለዚህ የመጀመሪያው ደስታና ፍቅር በሁለተኛው ይሸነፋል ማለት ነው።... ዛሬ ግን ምን ሆኛለህ? ማነው ለመሆኑ ፈላስፋ አንድሆን የፈቀደልኝ? ደግሞ ያንተ ነው የሚገርመኝ።”

አማን ሳቀና “ እኔ ደግሞ ምን አደረግኩ?” አላት።
“ስቀባጥር ዝም ብለህ ትሰማኛለህ?”
“ታዲያ ይህን የመሰለ ፍልስፍና ዝም ብሎ ከመስማት ውጪ አብሬሽ ባወራ ያለ እውቀቴ መቀባጠር አይሆንብኝም?... ለማንኛውም ፅንሰ ሀሳብሽን ብወደውም ከእኔ ወይም ከአንቺ ጋር የሚያያይዘው ጭብጥ ግን አልተገለፀልኝም።”
“ያልተገለፀልህ ከእኔ የማስረዳት አቅም ማነስ ችግር ነው። ስለዚህ መንዛዛቴን ትቼዋለህ። ይልቁንስ ልሳምህ።” ሳመችው፤ ተሳመላት።
“እስቲ ደግሞ ስላንተ አውራኝ።”
“ስለኔ ምን ላውራሽ?”

“ከሊዲያ ጋር መቼና እንዴት እንደተገናኛችሁ፤... በቃ ሁሉንም ታሪክ አጫውተኝ።”

በዝርዝር አወጋት፤ በጥምና አዳመጠችው። በመጨረሻም “እና ከተዋወቃችሁ ዓመት ከሰድስት ወር ከተጋባችሁም ዘጠኝ ወር ሆናችሁ ማለት ነው?”

“እንደዚህ መሆኑ ነው እንግዲህ።”

“ከሁሉም ያስገረመኝ የመጀመሪያ ቀጠራችሁ ዕለት የተፈጠረው ነገር ነው።” አለች በፈገግታ።

“እኔም ባሰብኩት ቁጥር ይገርመኛል። የሚገርመው እኮ እዚያው አካባቢ መኪናዬን ሰርቪስ የሚያደርግልኝ መካኒክ አለ። ደውዬ ጠራሁትና ቁልፋን ተቀብሎ ተረክ ሲያደርጋት ሞተሯ አይነሳ መሰለሽ? ተገርሞ ‘መኪናህ ምንም እንከን የለባትም።’ አለኝ።”

“በእንዲህ ያለ ሁኔታ የጀመራችሁት ፍቅር ለዚህ መብቃቱ ድንቅ ነው። ብዙ ጊዜ እንዲህ ያለ የተደራረበ እንከን ሲገጥመን ይሄን ነገር ለእኔ ባይለው ነው እንላለን። አንተ ግን እንደዚህ ያልከ አይመስለኝም። ምንም ቢገጥምህ እጅህ አስገባሃት።”

“የዚያን ዕለት ገጠመኜን ለሊዲ በሰልክ ስነግራት ‘አላህ ዛሬ እንድንገናኝ ባይፈቅድ ነው። ኢንቫ አላህ ሌላ ጊዜ እንገናኛለን’ ነበር ያለችኝ።”

“አስተዋይ ናት። ሳስበው በአንተ ብርታት ሳይሆን በአሷ ፅናት ለዚህ የበቃችሁ ይመስለኛል።”

“ቆይ፣ቆይ! ወዴት፣ወዴት ነው ነገሩ? አንተ አስተዋይ አይደለህም እያልሽኝ ነው?” የቀልዱን ተኮሳተረ።

“አንተማ ከማውቃቸው አስተዋይ ሰዎች መካከል ቁጥር አንድ ነህ። ያንተ አስተዋይነት እንዳለ ሆኖ እሷ አስተዋይ መሆን አትችልም?”

“እንደዚህ ከሆነ ተቀብያለሁ።... ለነገሩ ልክ ነሽ እኔና እሷ ብዙ ፈተና

አይተናል። ብዙዎቹን ችግሮች እንድንወጣ ያስቻለን የእሷ ፅናት ነው። ግን እንዴት እንዲህ ደመደምሽ?”

“አልደመደምኩም እኮ፤ ይመስለኛል ነው ያልኩት። ሆነም ቀረም... ሁለታችሁም በጣም ዕድለኞች ናችሁ። እሷ አንተን የመሰለ ባል በማግኘቷ እግዚአብሔርን እያመሰገነች የምትኖር ይመስለኛል። በእምነቷና በፅናቷ ብርታት የራሷን ‘ዴስቲኒ’ ፅፋ ማፅናት የቻለች ጠንካራ ሴት ናት። አንተም እሷን የመሰለች ሚስት አግኝተህ በደስታ መኖር በመቻልህ ዕድለኛ ነህ።”

“አንዳንዴ ንግግርሽ ውስጥ ግራ የሚያጋቡ ነገሮችን አገኛለሁ። የገባኝ መስሎኝ አልፈውና መልሼ ሳስበው እንዳልገባኝ አረዳለሁ።”

“ለምሳሌ...” አለችው በፈገግታ ሆኖ በጣቶቿ ፊቱን አየደባበሰች።

“ለምሳሌ... አሁን ስለ ሊዲ ዕድለኝነት ስትነግሪኝ የራሷን ‘ዴስቲኒ’ ፅፋ ማፅናት የቻለች ናት ብለሽኛል። ምን ማለት እንደሆነ አብራራልኝ አስቲ።”

“አያውራሁህ ያለሁት የተፈጥሮን ምስጢር እኔ በተረዳሁበት ቋንቋ ነው። ምናልባት በትርጉሙ አትሰማም ይሆናል። ግን ያመንኩበትን ልንገርህ። የመጀመሪያ ዕለት እንዳትገናኙ በተደጋጋሚ የደረሰብህ እንከን የተፈጥሮ ቋንቋ ነው። ተፈጥሮ ያንተ ካልሆነ ነገር ልትመልስህ የዘረጋችው ወጥመድ ነው። ሊዲያ ይሄ ስለገባት ነው። ‘አላህ ዛሬ እንድንገናኝ ባይፈቅድ ነው’ ያለችህ። ከዚያም በኋላ ቤተሰቦቿ ለሌላ ሰው ሊድሯት ስለፈለጉ ብዙ ሳንካ ገጥሟችኋል። እሷ ግን ካንተ ጋር አብሮ የመኖር ህልሚን ለማሳካት የተጠየቀችውን መስዋዕትነት ሁሉ ከፍላ፤ ሁሉንም እንከኖች ደረማምሳ በመጣል ለስኬት በቅታለች። ስለዚህ ምናልባት ዕጣ-ፈንታዋ ካንተ ጋር እንዲሆን አስቀድሞ ባይፃፍ እንኳ በፅናትና በመስዋዕትነት ራሷ ፅፋ አፅንታዋለች ማለቴ ነው። አንተም እንደዚያው። አሁንስ፤ በሚገባ ማስረዳት ችግሩ ትቆይታለሁ?”

አማን እየሳቀ “ስለ ዕጣ ፈንታ ያለሽ አውቀት ጥልቅ ነው። በዚህ ጉዳይ

ላይ አንድ መጠሪያ መጻፍ አለብሽ። እርፍ ሃሳብ አይመስልሽም?" አላት።
 "ይሄንን አንኳ አንተ ተማሪዬን በደንብ ሌከቸር ካረግኩህ በኋላ የመመረቂያ ፅሁፍህ አርገህ ብታቀርበው የሚሻል ይመስለኛል። ምክንያት ቢባል... እኔ ከዕጣ-ፈንታዬ ጋር ብዙ ጊዜ ስተላለፍ አሊያም ሳልገጣጠም የኖርኩ ሰው ነኝ። ወይም ደግሞ ዕጣ-ፈንታዬን ራሴው ልፅፈው ብሞከርም በደስታና በአርካታ ላይ ላፀናው አልቻልኩም። አንተ ግን ወይ ሁሉም ላይ አሊያም አንደኛው ላይ ያለህ ነህ። በዚህም ላይ መምከር የሚያምርበት በሕይወት ቁጣር ውስጥ እሸናፊ የሆነ ሰው ነው።"

"ታዲያ እኔን እሸናፊ፣ አንቺን ደግሞ ተሸናፊ የሚያደርግ ምን ነገር ተገኘ?"

"ይሄ እውነት አንደሆነ በቀላል ምሳሌ ልግለፅልህ። የዛሬ ዓመት ከመንፈቅ አንተና ሊዲያ የፍቅር ግንኙነት ጀመራችሁ። እጅግመራችሁም በቀላሉ ሳይሆን በፈተና ነው።"

"እኔም በዚያው ወቅት አካባቢ ከቤን ጋር የፍቅር ግንኙነት ጀመርኩ። የእኔ እጅግመር ደግሞ ልዝብ ነበር። እናንተ በመሃል ብዙ ፈተና ገጠማችሁና አለፋችሁት። እኔ ደግሞ ፍቅር ነፍሴን ኮርኩሮ አይጋልባት እንጂ የፍቅር ሕይወቴ ላይ ይሄ ነው የምለው ችግር አልገጠመኝም። ከዚያ የዛሬ አሥር ወር አንተ ከመኪና አደጋ ለጥቂት አመለጥከ፤ እኔ በተመሳሳይ ወቅት ከፍተኛ የመኪና አደጋ ደረሰብኝ፤ ተጉዳሁ። ሁለት በል..."

"ሦስተኛ፣አንተ የዛሬ ዘጠኝ ወር ከምታፈቅራት ሴት ጋር ተጋብተህ በመኖር አዲስ ሕይወት ጀመርክ። እኔ ደግሞ በተመሳሳይ ወቅት የቀረኝ ዕድሜ አጭር እንደሆነ ተገለጻልኝና ከጨለመ አዲስ ሕይወት ጋር ተዛመድኩ። ይሄን መርዶ በሰማሁ በአንድ ውሩ ደግሞ የጨለማው

ሕይወቴ ብቸኛው ሻማን ከለላ ሴት ጋር አገኘሁትና እሱም ጨለመ። አንተና ሊዲያ ደግሞ በዚያው ወቅት ቢተሰባጁን ድል ነስታችሁ በአደባባይ ተሞሽራችሁ።

ይሄ ሁሉ ካለፈ በኋላ ይኸው ዛሬ ተገናኝተን ታሪካችንን እንተነትናለን። ቅድም ስላንተ ታሪክ ስታጫውተኝ ይሄን ሁሉ እየገጣጠምኩ በማሰብ ስገረም ነበር። ብቻ..." በረጅሙ ተነፈሰችና "ሕይወት ትገርማለች። በ'ደስታ' ላይ የተ ጋር ስህተት እንደፈፀምክ እንኳ ሳታውቀው እንዲሁ ፊትህ ያገኘኸውን ብቻ ዝም ብለህ ትኖራለህ። ይሄን ምስጢር የተረዳሁት በጣም ዘግይቼ መሆኑ ያበግናል። ለማንኛውም የዛሬው ዲስኩር አዚህ ጋር ያብቃ። ቅድም በመከርከኝ መሰረት ብዙ ደቂቃዎች ያለሳቅ አለፉን። ቀጣዮቹን ብዙ ደቂቃዎች በአጥፍ ልንስቅባቸው ይገባል።" ብላ ላይ ላይ ተንቆራጠጠች።

"ሁሉ ነገርሽ ይደንቃል። ልክ እንዳንቺ የሚያስደንቁ ነገሮችን የሚያወራኝ አንድ ጓደኛ አለኝ። የዕጣ-ፈንታ ምስጢር፣ ተፈጥሮ ከእኛ ጋር የምታውራበት ቋንቋ ምናምን ይለኛል። ልክ በአንድ ምላስ የምታውሩ ነው የምትመስሉት። እንደውም ዕንሰ-ሀሳቦቹ በእኔም አስተሳሰብ ላይ ተፅዕኖ ከማሳደራቸው የተነሳ አንዳንዴ በንግግሮቹ መካከል አገኛቸዋለሁ።"

"እንደኔው በሕይወት ጉዞው ግራ የተጋባ አሊያም ዕጣ-ፈንታውን እየሳደደ የሚከመኩም ጀግና ቢሆን ነዋ!"

"ቆይ እንደውም አስተዋውቅሻለሁ።"

"ትወደዋለህ መሰል..."

"አዎ። አንዳንዴ ግራ ቢያጋባኝም ሕይወትን አቅልዬ እንድኖራት ያደርገኛል።"

ከዚያም ጊዜ በኋላ ከሲጳራ ጋር ለጥቂት ቀናት ወደ ደቡብ ኢትዮጵያ ተጉዘዋል። ሲጳራ ሐመሮችን ለማየትና ከነርሱ ጋር ጥቂት የደስታ

ቀናትን ለማሳለፍ ባመጣችው ሀሳብ መሰረት ነው የተጓዙት። አማን የጉዞውን ምክንያትና የት እንደሚሄድ አልገለጸልኝም ነበርና ሁሉንም ነገር የተረዳሁት ዘግይቼ ነው። ይህ ሁሉ ታሪክ የሆነው ታዲያ ሊዲያ ወደ አዲስ አበባ ሄዳ በከረመችበት ወቅት ነው። እኔ እንደተረዳሁት ከሆነ የአማን አድራጎች ከራስ ወዳድነት ወይም ሌላን ገላ ከመመኘት የመነጨ አይደለም። ለሲጳራ በጣም አዝናላታል። በሕይወት መቆየት የምትችለው ግፋ ቢል ለአንድ ዓመት ያህል መሆኑን ማወቁና እሷም ማንም ባላየላት ጥልቅ ሐዘን ውስጥ መገኘቷን መረዳቱ ይመስለኛል ለዚህ ያበቃው።

አንድ ቀን “ የቀራትን ውስን ጊዜ ተደስታ ልታልፈው ይገባል። የተመኘችውን ደስታ የምታገኘው በእኔ ውስጥ ከሆነ ምን ማድረግ እችላለሁ? አስቲ ንገረኝ።” ሲል አፋጥጠኛል። ምን ልነግረው እችላለሁ? ... እኔ ማን ነኝና ነው ዳኝነት የምቀመጠው? አማን ለሲጳራ የቀሪ ዕድሜ ደስታ ሲል የሊዲያን ፍቅርና ትዳፍን መስዋዕት አያደረገ መሆኑን ነጋሪ ሳያስፈልገው ተረድቶታል። ታዲያ ይህን ዓይነቱን መስዋዕትነት ምን ልበለው? ሰብዓአዊነት ወይንስ ሞኝነት? ወይንስ ሌላ?።

አንድ ዕለት፣ አማን ከሲጳራ ጋር አስተዋወቀና ምሳ አብረን በላን። ከምሳ በኋላ ሻይ ቡና እያልን ሳለ፣ የአማን አብሮ አደግ ጓደኛ ልዑል ሰገድ ወደ ጠረጴዛችን መጣ። ከአማን ጋር ሞቅ ያለ ሰላምታ ከተለዋወጡ በኋላ ሲጳራ ላይ አፍጥጦ ቀረና በመገረም “ልዑልት ሲጳራ ነኝ እንዳትይኝ ብቻ!” አላት።

እሷም እየሳቀች፣ “ልዑል ነኝ እንዳትል ብቻ!” ብላ ተነሳች።
 “የአምላክ ያለህ!” ብሎ ተጠመጠመባት። ተቃቀፉ።
 “አንቺ በሕይወት አለሽ?”

“ሊያውም አምሮብኝ ነዋ!” አለችው እየሳቀች።
 “በጣም ይገርማል!” እያለ እኔንም ጨበጠኝና ወንበር ስቦ ተቀመጠ።
 “አስተዋዋቂ ለመሆን የተዘጋጀሁትን ሰው እኮ ጠጣ አደረጋችሁኝ። ለመሆኑ ይህ ሁሉ መተቃቀፍና ፈንጠዘያ የመቼ ትውውቅ መሆኑ ነው?” አለ አማን በፈገግታ።

“ምን ነካህ? ‘ሃይ ስኩል’ ነዋ!... ዘጠኝና አስርን አንድ ላይ ከተማርን በኋላ እኮ ነው የት እንደገባች ሳይታወቅ ጠፍታ የቀረችው። አይገርምም?... ግን የዓመታቱን ብዛት ያህል ብዙ አልተለወጥሽም።” አላት ልዑል ሰገድ አያደነቀ።

“ቆይ፣ቆይ... እኔና አንተ ሃይስኩል አንድ ክፍል የተማርን መስሎኝ፤ ነው ወይንስ ከሌላ ትምህርት ቤት ተባረህ ነው እኛ ጋር የተቀላቀልከው?” ብሎ ጠየቀ አማን።

“አንተ የምታውቃት ትምህርት ቤት አይደለም ማለት ነው?” አለው ልዑል ተደንቆ።

“‘ኖኖ’!... እኛ የተዋወቅነው በቅርቡ ነው።” አለና ሲጳራን ተመለከታት። አሷም ፊት ላይ ግርምት የፈጠረው ስሜት አፍጥጧል።

“ምን ነካችሁ?... ማን ነበረች እኛ ክፍል የነበረችው ጓደኛሽ?... አዎ ላምሮት፣ ላምሮትን ብላ እኛ ክፍል ትመጣ ነበር እኮ። እንዴት አላስታወስካትም?... ወይ ሲጳራ! እኔማ ወደ አስራ አንድ ተዘዋውረን ትምህርት ሲጀመር የእኔና ያንቺ ነገር ይለይለታል ብዬ ፎከሬ ነበር የተገኘሁት። በዚያው የውሃ ሽታ ሆነሽ ቀረሽ እንጂ።”

አንድ ትምህርት ቤት ውስጥ ተምረው እንደነበር መስማታቸውና ከዓመታት በፊት ሊያውም ለሁለት ዓመታት ያህል የመተያየት ዕድል ገጥሟቸው እንደነበር ማወቃቸው ሁለቱንም እጅግ አስገርጧቸዋል።

ሲጳራ፣ በቁጭትና በግርምት አናቷን እየነቀነቀች አማንን

ትመለከተዋለች። እሱም ያያታል። “ሕይወት ቁማር ናት። የካርታ ጨዋታ። የተሰጠህን ካርድ አስተውለህ ካልተመለከትክና አጨዋወትህን ካላሳመርክ ትሸነፋለህ።” ብላ ፈገገች።

“እኔ እንኳን የተሰጠኝን ካርድ አስተውዬ ነበር። አጨዋወቴን ግን ያሳመርኩ አይመስለኝም። ለዚያ ነው ያመለጥሽኝ።” ብሎ ሳቀ ልዑል ሰገድ።

የሲጳራ ንግግር መልዕክቱ የገባን እኔና አማን ነን። ‘ምን ነበር ከዓመታት በፊት ተገናኝተን በነበር?’ አንዳለችው አማን የነገረች ትዝ ብሎኝ እኔም ተደንቄያለሁ።

ልዑል ሰገድ ለጥቂት ደቂቃዎች ያህል ሲያጫውተን ቆይቶ ተሰናብቶን ሄደ።

“እንደዚህ የሚያስደንቅ ነገር በሕይወቴ ገጥሞኝ አያውቅም።” አለችው።

“እኔም በጣም ገርሞኛል።” አላት።

“እንዴት ያኔ ሳላስተውልህ ቀረሁ?” ቁጭት የተሸከመ ጥያቄ አቀረበች። አማን ምን አውቄ ሲል ትከሻውን ሰበቀ።

“ሕይወት የሆነ ቦታ ላይ ደባ ሰርታ ብኛለች ያልኩት ትልቅ ስህተት ነው። እኔው ነኝ ለካ ከወዲያ ወዲህ ሰከንፍ በራሴ ‘ዴስቲኒ’ ላይ ያደባሁት። እሷም ርጩ የማላበቃውን ሁለት ዓመታት ያህል የገዘፈ ሰፊ ሜዳ ሰጥታኝ ነበር። ምን አጠፋች?” ቅስጫ ምን ያህል እንደተሰበረ ከድምጹ መረዳት ቻልኩኝ።

እዚያ ቦታ ላይ ከዚህ በላይ ለመቆየት አልፈለግኩምና ተሰናብቼ ተለየኋቸው። ሁኔታውን ግን ከአዕምሮዬ ላወጣው አልቻልኩም። ከኩብላይ ካህን ጋር ባሳለፍኳቸው ጥቂት ቀናት ውስጥ የተረዳሁት የተፈጥሮ ምስጢር በአማንና በሲጳራ ውስጥ ገዘፎ ይታዩኝ ጀመር።

ግን የዚህ ሁሉ ነገር ግጥምጥሞሽ በሲጳራ አዕምሮ ውስጥ እንደተደመደመው፣ አማን በተፈጥሮ ሰፊ መዝገብ ውስጥ የተጻፈ ዕጣ-ፈንታዋ ነው ያሰኛል? ልክ የዕጣ ፈንታን መዝገብ ያነበብን ያህል እንዲህ ነው ብለን እንዴት መናገር እንችላለን?... አኛ የምንችለው መገመት እና በግጥምጥሞሹ መደነቅ እንጂ፤ አርግጠንማ ከባለመዝገቡ ከፈጣሪ አምላክ ውጪ ማን ሊያውቅ ይችላል? ግጥምጥሞሹን ሲያን ማን አፅዳቂ አደረገን?... ለመሆኑ እነዚያን፣ በቦታ እጅግ ተራርቀው በጊዜ የተገናኙ ከስተቶችን ግጥምጥሞሽ ብለን ልንጠራቸውስ ይገባል?...

ሁለቱም በተመሳሳይ ወቅት ፍቅረኛ ናራቸው፤ በተመሳሳይ ወቅት የመኪና አደጋ ገጠማቸው። እሱ ለጥቂት ዳይገ፣ አሳ በአደጋው ጉዳት ደረሰባት። አማን ትዳር ይዞ አዲስ የሕይወት ምዕራፍ ሲከፍት፣ በተመሳሳይ ወቅት ሲጳራ ካንሰር እንዳለባት አወቀችና ከአዲስ ሕይወት ጋር ተዋወቀች። አማን በተሞሸበት ወቅት አሳ ከፍቅረኛዋ ጋር ተለያየች። ከወራት በኋላም እዚህ ተገናኙ። አሳ ደስታን ተነጥቶ የሕይወት ትርጉም አልገባሽ ብሏት ሳለ ያ ከልጅነቷ ጀምሮ ስትሰለውና ስትመኘው የነበረው ሰው በድንገት ተገኝቶ ብርሃን ፈነጠቀላት። ደስታን መልሳ እንድታጣጥም አደረጋት። በተረፈ ዛሬ እንደሰማነው ከዓመታት በፊት እንድትምህርት ቤት ይማሩ ነበር፤ የጋራ ጻደኞችም አሏቸው።

ግን ደግሞ የእሷን አርግጠኝነት ምን አመጣው? “ሕይወት የሆነ ቦታ ላይ ደባ ሰርታ ብን እንጂ ከዓመታት በፊት ልንገናኝ ይገባን ነበር። ዕድሜ ልኬን ስፈልገው የነበርኩት የነፍሴ ሰው አንተ ነህ።” ያለችው ለሁለት ዓመታት ያህል በዙሪያው ስትሸከረከር እንደነበር ከመረዳቷ በፊት ነው። ይህንን ጉዳይ ደጋግሜ ሳሰላሰለው አንድ ሀሳብ ድንገት ተወርውሮ አዕምሮዬ ውስጥ ሰረፀ። “ሁለት ሰዎች አንድ ዕጣ ካላቸው ወይ አብረው

ይጋሩታል፤ አሊያም እንዳቸው ያነሱታል። አንዱ ከወሰደው ደግሞ ሌላኛው ያጣዋል።” በሌላ አገላለፅ “ዕጣው አንድ ከሆነ አንዱ ያጣውን ነው ሌላው የሚያገኘው-ካልተጋሩት በቀር።”

ይሄ ሀሳብ ሁሉንም ነገር በድጋሚ እንዳጤነው ጋበዘኝ። ሲጻራ እንደምታስበው የሁለቱ ዕጣ-ፈንታ አንድ ላይ እንዲሆን ወይም አማን የነፍሷ ተቋራኝ ሆኖ ተፅፎ ነበር ብዬ በማሰብ አስቲ ልነሳ። አማንና ሲዲያ በተገናኙበት ወቅት ሲጻራና ቤን ተገናኙ። እነ አማን የጠማቸውን አልፈው ለዛሬ ሲበቁ፤ የሲጻራና የቤን ፍቅር ግን በመለያየት ተደመደሙ። ስለዚህ ዕጣው ለአማን ደረሰው ልበል። የመኪና አደጋውን ከፋ ዕጣ ደግሞ ሲጻራ ወሰደች።

አማን ከሊዲያ ጋር ኒካህ አስሮ የሕይወትን አዲስ የደስታ ምዕራፍ ሲጀምር፤ ሲጻራ የካንሰር በሽተኛ መሆኗን አውቃ ካላለመችው አሳዛኝ አዲስ የሕይወት ምዕራፍ ጋር ተዋወቀች። በወሩ እነ አማን ሲሞሽሩ የአሷና የቤን አህል ውሃ አበቃ። አማን መልካሙን ዕጣ ሲመዝ ሲጻራ ደግሞ ከፋውን ዕጣ ወስዳለች እንደማለት ነው።

እና ምን ይፈጠር?... ማነው እኔን እንዲህ ያለውን ምስጢር መርማሪ አድርጎ የሾመኝና የምቀባጥር?... የሀሳቤን ቁልል በአንድ ጊዜ ንጄው ወደ ሱቅ ገባሁ።

ስራዬን መስራት እንደጀመርኩ ዓይኔ ተንቀሻቅሻ የሸቀጥ ካርቶኖች መሃል የተወተፈ የቀን መቁጠሪያ ላይ አረፈ። በቀጥታ ሄጄ አነሳሁትና ያለምንም ማመንታት አማን ከመኪና አደጋ ለጥቂት የተረፈበት ወርና ቀን ላይ ገለፅኩት። ቀኑን ለአራት ወራት አንድ ላይ ሻማ ለኩሰን ስላሰብነው አስታውሰዋለሁ። ያ ዕለት በአውሮፓውያን አቆጣጠር ምን ላይ እንደዋለ ከተመለከትኩ በኋላ ወዲያውኑ ለአማን ደወልኩለትና ሲጻራ በመኪና የተገጨችበትን ቀን እንዲነግረኝ ጠየቅኩት። ትክክለኛውን ቀን ከአሷው

ጠይቆ ነገረኝ። እንደገመትኩት የተጠቀመችው የአውሮፓውያኑን የቀን ቀመር ነው።

“ምነው?” አለኝ።
“ምንም።” ብዬው ስልኩን ዘጋሁና ከራሴ ጋር ግብግብ ገጠምኩኝ። ሁለቱም የመኪና አደጋ የገጠማቸው በተመሳሳይ ዕለት ነው። በአንድ ቀን ምናልባትም በተመሳሳይ ሰዓት። በዚህኛው ወር በለኮሱት ሻማ መካከል የአንድ ቀን ልዩነት የተፈጠረው በኢትዮጵያ የዘመን አቆጣጠርና በአውሮፓውያን የዘመን አቆጣጠር መካከል ባለው ልዩነት ሳቢያ ብቻ ነው። ሌሎቹም ቀናት እንዲህ ከተገጣጠሙ ተደንቄም አላባራ።

የሊዲያ ደስታ ፈጣሪነት ሰሞኑን የለም። ከሩቅ የሚሰማው ውብ ሳቋ ነጥፏል። ንግግሩ እንኳ የዝምታን ያህል ሆኗል። አንድ የሰማችው ነገር እንዳለ ለመረዳት አልከበደኝምና ተጨነቅኩኝ።

ለመሆኑ ስለዚህ ጉዳይ ብትጠይቀኝ ምን መልስ ይኖረኛል?... ተሳቅቅኩ። አማንን አወራሁት። እሱም ተረብሷል፤ ግራ ተጋብቷል። ሊዲያን ያፈቅራታል። በሚያደርገው ነገርም ምን ያህል ሊያሳዝናት እንደሚችል ያውቃል።

“ምን አባቴ ባደርግ እንደሚሻለኝ አላውቅም። አማከረኝ እስቲ” አለኝ። “ሊዲያን ከሚያስቀይምና ከሚያሳጣህ ነገር ውጭ፣ ሲጳራን ደስተኛ ሊያደርግ የሚችልን ማንኛውንም ነገር አድርግ።” ብዬ የሁልጊዜ ንግግሪን ደገምኩለት።

የሊዲያ ዝምታ ግን አንድ ምሽት አፍ አወጣ። “አሚ፣ ሰሞኑን አንድ ነገር ካንተ አሰማለሁ ብዬ ስጠብቅ ነበር። ዛሬም አትነግረኝም። ምናልባትም ነገም፣ ከነገ ወዲያም ካንተ አይመጣም ይሆናል። ሁሉንም ነገር ቀድሜ ካንተው አፍ ብሰማው ምንኛ ይሻለኝ ነበር መሰለህ። ዝምታዬ ቀንድ እስኪያወጣ ድረስ መጠበቅ ስለሌለብኝ ነው ዛሬም ያነሳሁልህ። ከእኔ አፍ ሲወጣ ስለሚያመኝ የማውቀውን እንድንገርህ አትጋብዘኝ። ካንተ አፍ ግን መስማት እፈልጋለሁ።” አለችው። አማን አናቱን በዱላ የተመታ ያህል ድንጋጤ ጭጭ አደረገው።

ይሄን ተናግራ ፊት ለፊቱ ሶፋው ላይ ተቀመጠች። አያት፣ አያየችው ነው። ከዓይኖቿ ሸሸ። አንገቱን እንደደፋ፤ “ይቅርታ አድርጊልኝ ሊዲ። አንቺ ፊት መቆም የማይገባኝ ሰው ነኝ። በድዩሻለሁ።” አላት አንባው እየወረደ በዝምታና በትዕግሥት ጠበቀችው።

“ከሌላ ሴት ጋር ግንኙነት አለኝ።” አላት ቀና ለማለት ሳይደፍር። “እና የሰማሁት አውነት ነዋ?”

“በጣም አዝናለሁ ሊዲ” ቤቱ ውስጥ ከመቃብር የከበደ ዝምታ ሰፈነ። ከአፍታ በኋላ ሊዲያ በረጅሙ ተነፈሰችና ከተቀመጠችበት ተነሳች። በተረጋጋ እንደበቷም፤

“ለጥቂት ጊዜ ብቻዬን እንድሆን ፍቀድልኝ።” ብላው መኝታ ቤት ገብታ በሩን ዘጋች። ኃይለኛ ራስ ምታት ጀመረው። ሶፋው ላይ በጀርባው ተኝቶ በዝምታ ማንባቱን ቀጠለ።

ሊዲያም ራስ ምታት አናቷን ይወቅረው ገባ። አልጋዋ ላይ በጀርባዋ ተጋድማ ኮርኒስ ኮርኒሱን አያየች ማንባቱን ተያያዘችው። በሆዷ ተጋደመች፤ በግን ዘረች፤ ትራሱ ስር ተወሸቀች። ከብዙ ጣር በኋላ እንቅልፍ ይዟት ጭልጥ አለ።

ምን ያህል ሰዓት እንዳንቀላፋች ሳታውቀው ባነነች። የከፍሉ መብራት ጠፍቷል። አልጋ ልብስም ለብሳለች። መብራቱን አበራችውና አማንን አልጋው ላይ ፈለገችው። የለም። የግድግዳውን ሰዓት ተመለከተች። ስምንት ሰዓት ላይ ይጠቁማል። ደነገጠች። ከአልጋ ወርዳ ወደ ሳሎን ሄደችና መብራት አበራች። አማን ሶፋው ላይ ከነልብሱ ተኝቷል። ቆማ በሐዘን ተመለከተችውና ወደ መኝታ ክፍል ተመልሳ ለብሳው የነበረውን የአልጋ ልብስ ይዛ ተመለሰች። የአልጋ ልብሱን ስታሉበሰው ነቃ።

“ተነሳሽ እንዴ፣ ሊዲ?” አላት እንቅልፍ ባገራለችው ድምፅ።

“ሳላሰበው እንቅልፍ ጥሎኝ እኮ ነው።” አለችና ከጎጦኑ ተቀመጠች። ሰዓቱን ተመለከተና “ገና ስምንት ሰዓት እኮ ነው። ግቢና ተኚ።”

“አሚ፣ መኝታ ቤት የገባሁት ትቼህ ለመተኛት ብዬ አልነበረም። ሳላሰበው ነው እንቅልፍ የወሰደኝ። ድንገት ስነቃ ካጠገቤ የለህም። ብርድ ላይ ትቼህ ስለተኛሁ ይቅርታ። ግን... ለምን ገብተህ አልተኛህም?” አለችው ልክ እንዳጠፋ ሰው ድምጹ ለሰጠው።

አማን አግሮቹን ሰብሰቦ ተቀመጠና አልጋ ልብሱን አብረው ለበሱት። “ሊዲ፣ እንቺ የዋህና ትሁት ሴት ነሽ። ለበደልኩሽ በደል አዘህ ጋር መጋደም አይደለም ከቤት ብታባርጋኝም ይገባኛል። ይቅርታ ለመጠየቅ እንኳ ብቃቱ የለኝም።”

“እሰቲ ለምን እንዳደረግከው ንገረኝ። ቆንጆ ናት?” ቀና ብሎ ተመለከታትና “ካንቺ በላይ ቆንጆ አይደለችም ሊዲ።” አላት።

“እኔ መሃን ስለሆንኩ ይሆን አሚ?”

“ሊዲ እንዲህ ያለ ሀሳብ በፍፁም አዕምሮዬ ውስጥ የለም።”

“እሺ ንገረኛ!.. እኔ ጋር ያገኘኸው ምን ነገር ቢኖር ነው ታዲያ?”

አማን ስለ ሲጳራ በዝርዝር ነገራት። የዋህና ትሁቷ ሊዲያ ለሲጳራ አነባችላት። ከሌሊቱ ዘጠኝ ሰዓት ላይ ተያይዘው መኝታ ከፍላቸው ገቡና ተቃቅፈው ተኙ። እሱ ብዙም አላንቀላፋም ነበርና ወዲያውኑ እንቅልፍ ይዞት ሄደ። እሷ ግን ማንቀላፋት አልቻለችም። ስለ ሲጳራ ስታወጣና ስታወርድ ሱብሂ አዛን አለ። ከአልጋዋ ወርዳ ዑዳኸ አደረገችና ወደ ፀሎት ከፍል ገባች።

መደበኛ የሱብሂ ሰግደቷን ብትጨርሰም ከአምላኳ ጋር የምታደርገውን ንግግር ገና አልጨረሰችም። እንባዋ በጉንጮቿ ላይ እየተንከባለለ ለሲጳራ

ፀለየችላት። አላህ በመሃሪነቱ ጤናዋን እንዲመልሰላትና ዕድሜዋን እንዲያረዝምላት ተማፀነችው።

“አምላኬ እርዳኝ። የምወደውን ሰው ላለማጣት ስል፣ ትዳሬን ለማፀናት ስል የአጭር ዕድሜ ደስታና ፍቅሯን ነፍጌያታለሁ። የማደርገው ነገር ትክክል ይሁን ስህተት ተምታቶብኛል አምላኬ።... ቀሪ ዕድሜዋን በሐዘንና በመከራ ሆና ብታሳልፍ፣ ያደረግኩት ነገር ትክክል ነው ብዬ ምንም እንዳልበደለ ሰው ለመቆም ይቻለኛል?... ፍቅሯን አሳልፌ መስጠትስ የጽድቅ ስራ ነው?... የትኛው ነው ጽድቅ? የትኛው ነው ኩነኔ?... የቱ ነው እውነት?... የቱስ ነው ስህተት?... ማንኛችን ነን ትክክል?... ማንኛችንስ ነን ስህተት?... የሁሉም ነገር ትርጉም ተምታታብኝ።”

“የማውቀው ነገር ሁሉ እውቀት አልሆንኸ አለኝ። እባክህ አምላኬ ጽድቅና ኩነኔን የምለይበት ሕሊና ስጠኝ።” ለጥቂት ደቂቃዎች እንደተንበረከከች በዝምታ ስታነባ ቆየችና ተነስታ ወደ መኝታ ቤቷ ገብታ አማን እቅፍ ስር ሸጉጥ ብላ ተኛች።

ሲጳራ ትምህርቷን አስከ አሥረኛ ከፍል ድረስ እዚህ ኢትዮጵያ ውስጥ ከተከታተለች በኋላ ነው ወደ አሜሪካ ያቀናችው። የሁለተኛ ደረጃንና የኮሌጅ ትምህርቷን በአሜሪካ አጠናቅቃ ወደ ሀገሯ እስከተመለሰችበት ጊዜ ድረስ የኒሴፍ ውስጥ ተቀጥራ ትሰራ ነበር። በካንሰር መጠቃቷን ካወቀችና ከፍቅረኛዋ ቤን ጋር ከተለያየች በኋላ ጻፈች ጠቅልላ ወደ ሀገሯ በመመለስ፣ የኒሴፍ ውስጥ ስትሰራ ባገኘችው ተሞክሮ ወላጅ አልባ የሆኑ እና ከችግረኛ ቤተሰብ የተገኙ ሕፃናትን የሚረዳ መንግሥታዊ ያልሆነ ድርጅት መስርታ በሰብዓዊ ስራ ላይ ተሰማርታለች።

አማን ሊዲያ በሲጳራ ጉዳይ ላይ በተነጋገሩ በነጋታው፣ አማን ለሲጳራ ደወለላትና ለምሳ ተገናኙ። የባጥ የቆጡን እያወሩ ምሳ ከተመገቡ በኋላ ከሊዲያ ጋር የተፈጠረውን ነገር ነገራት። ሲጳራ ሳቅ ጨዋታዋ ጠፍቶ፣ በምትሰማው ነገር ደንግጣ ፀጥ አለች። በመጨረሻም፡-

“አማንዬ፣ ራስ ወዳድ ሆኜ የራሴን ደስታ ስቆፍር አንተን ችግር ውስጥ ከተትኩህ።” ብላ ቆዘመች።

“ራስሽን አትውቀሺ። የሁሉም ነገር መገሰጫ እኔ ነኝ። አሁንም ቢሆን ደግሞ... ሁሉንም ነገር ለማስተካከል ዕድሉ አለን። አይመስልሽም?”

“አይደል?” አለች አንደደነዘዘች። “ልክ ነህ። በእኔ የተነሳ ትዳርህን ማጣት የለብህም። ማታ ከተፈጠረው ነገር በኋላ አሁን መገናኘታችን

ራሱ ችግሩን ማባባስ ነው። ለነገሩ ራስ ወዳድ ሆኜ አንጂ ከቤን ጋር የተለያየሁት ከሌላ ሴት ጋር ተኝቶ ሰላገኘሁት አይደል?”

“ራስሽን መውቀስሽን አቆሚ። ጥሩ ጻደኞች መሆን አንችላለን። አሁን ትሆኑኛለሽ፣ ወንድም አሆንሻለሁ። በማንኛውም ነገር ጎንሽ መገኘት አፈልጋለሁ። ይህንን ምንም አይለውጠውም። አይደል አንዴ?” ብሎ ሊያፅናናት ሞከረ።

“እኔ አንጃ አማንዬ... ይህን ለማድረግ ጊዜው የረፈደ ይመስለኛል። የረፈደ ጉዞዬን ለመጠገን የሞኝ ሙከራ ሳደርግ ነበር የከረምኩት። የማይጠገነውን ከመነካካት ይልቅ አንዳለ መተው ይሻል ነበር። ምን ዋጋ አለው?” ብላ አቀረቀረች።

“ቀና በይ የእኔ ቆንጆ። እኔ እንደዚህ አላለብም። ችግሩን ለማስተካከል አሁንም ዕድሉ አለን።”

ሲጳራ በረጅሙ ተነፈሰች። አንባ ያነቃትም ትመስላለች። ዓይኖቿን ከዓይኖቹ አሸሽታ ወደ ሌላ አቅጣጫ መመልከትን መረጠች። በዝምታ እስተዋለት። ጥቂት ቆይታ ወደሱ ዞረች።

“አማንዬ፣ አንተ በጣም ጥሩና ውድ ሰው ነህ። ለእኔ ላለህ አክብሮትና ፍቅር ደጋጋሜ ባመሰግንህም አይወጣልኝም። ሊዲያም በጣም ቅን ሴት ናት። ይህን ቅንነቷን ስለተፈታተንኩት እግዚአብሔር ይቅር ይበለኝ። አሁን ወደ ቤት ልሂድና ለብ ያለ ውሃ ውስጥ ተነከሬ ራሴን ላረጋጋ።” ብላ በርሳዋን እንስታ ታቀፈች።

“ሲጳራ ይህንን ጉዳይ በደንብ አንድንገርበት አፈልጋለሁ። ሁሉም ነገር አንቺ እንዳሰብሽው ከባድ አይደለም። እሺ በይኝና እንማከር።”

“ግዴለህም አማንዬ አሁን ተረብሻለሁ። ቤት ገብቼ ትንሽ እረፍልበል።” አለችው የግዲን እየፈገገች።

“እሺ በኋላ ልደውልልሽ?”

“ባይሆን እንደሱ ይሻላል።” ብላው ተነሳች። እሱም አብሯት ተነሳና መኪናዋ ድረስ ሸኝቷት ወደ መኪናው ተመለሰ።

ከሰዓታት በኋላ ግን የሚያስደነግጥ ዜና ተሰማ። አማን ወደ ሲጳራ ስልክ ሲደውል ያነሳችው ጓደኛዋ ትዝታ ነበረች። አማንን የምታውቀው ትዝታ ፈጥኖ ወደ ሆስፒታል እንዲመጣ ጠየቀችው። ሲጳራ በድንገት ታማ ስለደወለችላት ፈጥኖ በመድረስ ሆስፒታል ወሰዳት ኖሯል።

አማን ራሱን ሳያውቅ ነው ከሆስፒታሉ የደረሰው። ትዝታን አገኛት። ሲጳራ ግን ራሷን ስለሳተች ሕክምና እየተደረገላት ነበርና እንዲገባ አልፈቀዱለትም። አማን አለቀሰ።

ትዝታ የተፈጠረውን ነገር እያለቀሰች ነገረችው።

“ስትደውልልኝ.. ድምጹ እየተቆራረጠ ነበር። ድረሺልኝ ‘ዲዚ’ እያደረገኝ ነው አለችኝ። እኔ ስደርስ ራሷን አታውቅም ነበር። ወድቃ ያገኘኋት ቦታ ላይ ብዙ አስመልስሷታል። ስሜህ የሰሙ ጎረቤቶች ተራራጠው ደረሱልኝና በፍጥነት ወደዚህ አመጣናት። ይኸው እስካሁን አልነቃችም። ጠዋት እኮ ጤነኛ ነበረች፤ በአንድ አፍታ እንዲህ ያደርጋል እንዴ?” አለችው።

“ካንሰር እንዳለባት ለዶክተሮቹ ነገርሻቸው?” አላት እንባውን እየጠረገ።

“አዎ። ከነገርኳቸው በኋላ ወደ ቤት ተመልሼ የሕክምና ሪፖርቷንና የምትወስደውን መድኃኒት አምጥቶቼ አሳየኋቸው። ምን ሆኖ ነው ግን አማን?... በድንገት እንዲህ እንደሚያደርጋት እኮ ነግራኝ አታውቅም።”

አማን በረጅሙ ተነፈሰና “እኔ ነኝ ለዚህ የዳረግኳት።” ብሎ ግድግዳውን በቡጢ ነረተው። ትዝታ ምክንያቱን እንዲያወራት ዓይን ዓይኑን እያየች ጠበቀች።

“ምሳ አብረን ነው የበላነው። በአንድ ጉዳይ ላይ ተነጋግረን ነበር። በዚያ ምክንያት ተረብሻ ስለነበር ወደ ቤት ሄጄ ማረፍ አለብኝ አለችኝ።

ሁኔታዋ ስላላማረኝ ላስረዳት ሞከርኩ። ለጊዜው ማረፍ አልጋለሁ በኋላ ደውልልኝ ብላኝ ተለያየን።”

“እንዲህ የሚያደርግ ምን ጉዳይ ቢኖር ነው? እንዲህ ራስ የሚያስት?” ከቆይታ በኋላ ሲጳራ ራሷን ማወቅ ጀመረች። ነርሷ ብዙ አረፍት እንደሚያስፈልጋትና ባትረበሽ መልካም እንደሆነ ብትገልፅላቸውም በብዙ መማፀን ከማየት በቀር እንደማያዋሯት ቃል ገብተው እንዲገቡ ተፈቀደላቸው።

አማን ሲመለከታት በምሳ ሰዓት ያገኛት ሲጳራን አልመሰል አለችው። ፊቷ ገርጥቷል። ግሉኮስ ተሰክቶላታል። ዓይኖቿን ከፍታ ስታያቸው የግዴታ ለመፈገግ ሞከረች። አነሱም የግዳቸውን ፈገግታ አሳዩዋት።

አማን ቀረብ ብሎ ግምባሯንና ፀጉሯን ደባበሳት። ከዚያም እጇን ይዞ ጎኗ ተቀመጠና በዝምታ እየተመለከታት አነባ። ሲጳራ በደከመ ድምፅ፤

“አማንዬ” ብላ ጠራችው።

“እይዘሽ የኔ ቆንጆ አሁን ደህና ትሆኛለሽ። ነርሷ አረፍት ያስፈልግሻል ብላለች። ለማውራት አትሞክሪ አሺ?”

“እይ!.. አሁን እኮ.. ደ... ደህና ነኝ። ትዙ... ቁጭ በይ።” ትዝታ ያለንግግር ተቀመጠች።

“ትንሽ አዙሮኝ እኮ ነው። በ.. በጣም ታመምኩ እንዴ?” አለች ወደ ግሉኮሱ ላስቲክ ተመልከታ።

“እይ ደህና ነሽ። ‘ሬዚስታንስ’ ስለሚያስፈልግሽ ነው ቆንጆዬ።” አለቻት ትዝታ።

አማን ከዶክተሩ ጋር ስለሁኔታዋ ተወያየ። ዶክተሩም ካለባት ችግር አንፃር ጭንቀት ማብዛት እንደሌለባትና ለጊዜው ቢያንስ እስከ ነገ ድረስ እዚያው ቆይታ ከትትል ማድረግ እንደሚገባት ገለፀለት። አማን ሆስፒታል አድሮ ሊያስታምማት ቢፈልግም ሲጳራ ወደ ቤት ሄዶ ጠዋት

ቢመለስ እንደሚሻል አጥብቃ ስለነገረችውና ትዝታም ለማስታመሙ ከሷ እንደማይሻል ስላሳመነችው፤ ለአራት የሚሆን ምግብ ከሆቴል አምጥቶላቸው አመሻሹ ላይ ወደ ቤቱ ተመለሰ።

የሊዲያን ግንባር ሰሞ፣ ጃኬቱን አወለቀና በዝምታ ተቀመጠ። ሊዲያ መረበሹን ተረድታለች። “ምን ሆነሃል አሚ?” አለችው ጎኑ እየተቀመጠች። ዞሮ ተመለከታትና “ሲጳራ በድንገት ታማ ሆስፒታል ገባች።” አላት ሐዘን በለበሰ ገፅታና በደከመ ድምፅ።

“ምን?!” በድንጋጤ አፏን በመዳፏ አፈነች። “የአላህ!..” ከየት መጣ ሳይባል አንባዋ ወረደ። “አንዴት?... ት... ትናንት ደህና አልነበረችም?”

የአማንም አንባ ወረደ። “ዛሬ... ምሳ ሰዓት ተገናኝተን ነበር፤ ሊዲያ...” በረጅሙ ተነፈሰና “ትናንት ካንቺ ጋር የተፈጠረውን ነገር ነገርኳት። በጣም ነበር የደነገጠችው። አሁንና ወንድም መሆን እንደምንችልና... በማንኛውም ጊዜ ጎኗ መገኘት እንደምፈልግ ቃል ገባሁላት።... አሷ ግን... በተፈጠረው ነገር በጣም ተረብሻ ሄደች። ከሰዓታት በኋላ ስደውልላት ጓደኛዋ አንስታ ሆስፒታል እንደገባች ነገረችኝ።”

“የአላህ!... አሁን አንዴት ናት አሺ?”

“ትንሽ ሻል ብሏታል። ዶክተሩን እናግሬው ለዚህ የዳረጋት ከፍተኛ ጭንቀት እንደሆነ ነው የነገረኝ። እስከ ነገ ድረስ ሆስፒታል ቆይታ ከትትል እንዲደረግላት እዚያው ነው ያለችው።”

“ታዲያ እንሂድና እንደርላታ። እዚያ ሰው አላት?” አለችው ተጨንቃ። አማን በገረሜታ አንገቱን ነቅንቆ አቀፋትና ደረቱ ላይ ለጥፏት አናቷን ሳመው።

“ጓደኛዋ አድራሳታለች ሊዲያ።... አንዴት ያለሽ ጥሩ ሴት እንደሆንሽ በምን ቃል ልንገርሽ?”

“ይኸው ነገርከኝ አኮ።”

“ሲጳራ ራሷ፣ ምሳ ሰዓት ላይ በጣም ቅን ሴት እንደሆንሽ ስትነግረኝ ነበር።”

ሊዲያ ቀና ብላ አየችውና “ታውቀኛለች እንዴት?” ብላ ጠየቀችው። “ስሷንቺ በጣም ብዙ እጫውታት ስለነበር በዝና በደንብ ታውቅሻለች።”

ብሎ ግድግዳውን መመልከት ቀጠለ። ለአፍታ ያህል ሁለቱም በየራሳቸው ሀሳብ ነጎዱ።

“አላህ አለ፤ ምንም አትሆንም። ዱዳ እናደርግላታለን። ጠዋት ግን አብረን ሄደን እንጠይቃለን።” ብላ ዝምታውን ሰበረችው።

“ጥሩ ሀሳብ ነው ብለሻል ሊዲያ?... አንቺን ስታይሽ ደግሞ ይብስ ትረበሽ ይሆናል።”

“እሱስ ልክ ነህ። ታዲያ እንዴት ይሻላል?” አልመለሰላትም።

“በቃ በጠዋት ቁርስ ላዘጋጅላትና አንተነት ወስድላታለህ። አሁን ገብተን እንስገድ። በዚያውም እንፀልይላታለን።” ብላ ብድግ አለች። አማንም ዑዱኸ ለማድረግ አብሯት ተነሳ።

ዛሬ ወደ ራሴ የሚመልሰኝ አስገራሚ ታሪክ ገጠመኝ። በአልፍ አዕለፍ ጥልፍልፍ መስመሮች የተሞላውን የዕጣ-ፈንታ ሰንጠረዥ የሰው ልጅ እንዴት ሊረዳው ይቻለዋል?... ጥቂቱን እንኳ መረዳት መቻል ትልቅ ስጦታ ነው። ከዚያ የላቀ መረዳት ግን ተዓምር ነው ሊባል ይገባል።

ከወራት በፊት በነበረኝ ግንዛቤ "የሁሉም ነገር ዕጣ-ፈንታ በፈጣሪ መዝገብ ላይ ተከትሏል።" የሚለውን ነገር በከፊል ስቀበል በከፊል ደግሞ አይዋጥልኝም ነበር። "የአንድ ሰው ነፍስ ገዳይነት ቀድሞውንም በዕጣ ፈንታ መዝገብ ላይ ተፅዕኖ ከሆነ፤ ያ ሰው ከመወለዱ በፊት የተፃፈውን ዓይነት ሰው ከመሆን ውጪ አማራጭ ላይኖረው ነው። ታዲያ በምንም ዓይነት መልኩ ነፍሱ-ገዳይነቱን ሊገታው ካልቻለና ከተፃፈው ውስጥ ጠብ የሚልም ነገር ከሌለ፤ እንደምን 'ነፍሱ-ገዳይ' ተብሎ ከገሃነም ይጣላል?" ብዬ ነው የምሟገተው።

ከዚህም ሌላ አንድ ሰው ሲሞት፣ "እንዲህ ቢያደርግ ኖሮኩ!.. ወይም 'ይህንን ብናደርግ ኖሮ ይተርፍ ነበር።' ሲባል ሁሌም ምላሹ 'አይ!.. ምንስ ቢደረግ ፈጣሪ ቀድሞ ከቆረጠለት ቀን አንዲትም ሰከንድ መጨመር አይቻል!" የሚል ነው። ይህ አባባል የሚገልፀው፣ የሁሉም ሰው ዕድሜ አስቀድሞ የተቆጠረና ከቀኗ ውልፊት እንደማትል ነው። ይህም እንደማይዋጥልኝ ምክንያቱን አቅርቤ እማጓት ነበር።

ምክንያቱም "እንደ ኢትዮጵያ ባሉ ደሃ ሀገራት የሰው አማካይ ዕድሜ

ከ40 ዓመት በታች ሲሆን፤ በሥልጣኔ በገፉ ሀገራት ደግሞ አማካዩ የሰው ዕድሜ 70 ዓመት ድረስ ይጠጋል። የሚል ነው። በደሃ ሀገራት በረሃብ ሳቢያ ሰው ያለ ዕድሜው ይረገፋል። በቀላሉ ሊድኑ የሚችሉ በሽታዎች በቂ ሕክምና ባለመኖሩ ሳቢያ ብዙ ሕዝብ ይጨርሳሉ፤ በዚህም ምክንያት የሕዝቡ አማካይ ዕድሜ አጭር ሊሆን ችሏል።

በሥልጣኔ በገፉ ሀገራት ደግሞ የተሟላ የምግብ አቅርቦት በመኖሩና በቂ ሕክምና ስለሚገኝ፤ ሕዝቡ በቀላሉ ሊድኑ በሚችሉ በሽታዎች ሳቢያ ለሞት አይደርሱም፤ ለዚህ ነው አማካዩ ዕድሜ ከፍ ያለው። 'ታዲያ የእያንዳንዳችን ዕድሜ አስቀድሞ ስለተወሰነ ነው? ወይንስ ዕድሜን ከፍና ዝቅ ሊያደርጉ የሚችሉ ከኢኮኖሚና ከቴክኖሎጂ ጋር ቁርኝት ያላቸው ምክንያቶች ስላሉ ነው ይህ የሆነው?' በማለት የሰው ልጅ ዕድሜ አስቀድሞ የተወሰነ ያለመሆኑን እሞግታለሁ።

አግዚአብሔር ፍፁም ዲሞክራሲያዊ በመሆኑ ለነፍሳችን ባህሪያትን ከትቧል። እንደ ሕሊና፣ አዕምሮና ስሜት ሁሉ ፈቃድ የሚባል ባህሪን በነፍሳችን አትሟል። በአራት ዘፍጥረት ላይ 'በገነት ካሉት ዛሬች መካከል ከዚህ ዛፍ አትብላ፣ ከበላህ ሞትን ትሞታለህ' ብሎ ለአዳም ነግሮታል። እንደ እኔ አመለካከት ይህ ተምሳሌታዊ ንግግር ነው።

'ከበላችሁ ትሞታላችሁ፤ ካልበላችሁ ዘለዓለማዊ ናችሁ።' የሚል ፈቃድ ላይ የተመሰረተ ትዕዛዝ ነው። ከዚያ ዛፍ ፍሬ እንደሚበሉ አስቀድሞ ፅፎ ቢሆን ኖሮ ከተፃፈው ውጪ የሚሆኑበት ምንም ተዓምር የለምና እነሱን የሚቀጣበት ምንም ምክንያት አይኖርም ነበር። ያስቀጣቸው የእነሱ ፈቃድ ወይንም ምርጫ ነው። ፈቃዳቸው መብላት ሆነና ከገነትም ተባረሩ፤ ሞትንም ሞቱ።

ስለዚህ ከዛፉ ፍሬ ከመብላታቸው በፊት አስቀድሞ የተፃፈው የዕጣ-ፈንታ መዝገባቸው እኛ እንደምናውቀው የልብ ወለድ ወይም የታሪክ

መጽሐፍ፣ አንድን መስመር ብቻ ተከትሎ ታሪክን የሚያሰፍር ሳይሆን፤ ከሁለት መስመሮች (አቅጣጫዎች) የላቀና እንዲያውም ብዙ ጥልቅና መስመሮችን እየተከተለ የተከተበ ነው ማለት አችላለሁ።

ፈቃዳቸው ከዛፉ ፍሬ ያለመብላት ቢሆን ኖሮ፣ ከዚያ በኋላ ያለው ታሪካቸው፡- 'አዳምና ሔዋን በገነት ውስጥ በሰላምና በደስታ ለዘላለም ሲኖሩ፤ አቤልና ቃየል ሲዋደዱና ሲተሳሰቡ፤ ሞት፣ ምቀኝነት፣ ተንኮል፣ ጥላቻ እና የመሳሰሉት ባህሪያት በሰው ልጅ ከነመኖራቸውም ሳይታወቁ። እንዲሁ ያሉ ብዙ የሰላምና የፍቅር ታሪኮችን ልናይም እንችል ነበር።

ከዛፉ ፍሬ ከበሉም በኋላ ቢሆን፣ ቃየል አቤልን ካልተመቀኝ እንዲሁ፣ እንዲሁ ይሆናል፤ ከተመቀኝ ግን ልክ እንዳይብብነው ይገድለዋል። ከዚያም ይህ ከሆነ እንዲሁ ይከሰታል፤ እንደዚያ ከሆነ ደግሞ እንዲያ ይሆናል። እያለ እልፍ አዕላፍ የሕይወት ፍሰት ጎዳናዎችንና ጥልቅና መስመሮችን ያካተተ የዕጣ-ፈንታ መዝገብ እንደሚሆን አምናለሁ።

ይህ ጥልቅና የዕጣ-ፈንታ መዝገብ፣ ጥልቅና ጎዳናን ቢሆንና እኛ ደግሞ መኪና ብንሆን፣ ሹፌሩ ፈቃዳችን ነው። ይህንን መዝገብ የምንኖረው በፈቃዳችን የመረጠነውን መስመር (ጎዳና) ይዘን በመጓዝ ነው። በፈቃዳችን ሹፌርነት ከአንዱ ጎዳና ወደሌላው እየተጠማዘዝን ሁሉንም ጎዳናዎች በአንዴ መርገጥ ስለማንችል ከምንጓዝበት ጎዳና (ከመረጥነው መስመር) ውጪ ካሉት ሌሎች እልፍ አዕላፍ የሕይወት ጎዳናዎች (ዕጣ ፈንታዎች) ጋር ስንተዋወቅና ምን ሊመስሉ እንኳ እንደሚችሉ ፍንጣቂ ምሳሌቸው ሳይኖረን አሊያም ከእነእካቴው መኖራቸውን እንኳ ሳናውቅ ተጀምረን እናበቃለን። በተከተልነውም ሆነ ባልተከተልናቸው የሕይወት ጎዳናዎች ውስጥ የተለያዩ ገጠመኞች፣

የተለያዩ የዕድሜ ጣሪያዎችና የተለያዩ የሞት መንስኤዎች ተፅዕኖ ላላለሁ። ይህ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ያመንኩበት መደምደሚያ ነው።

እዚህ ላይ "ከእኛ ፈቃድ ውጪ በሌሎች ሰዎች አስገዳጅነት ሳቢያ የሚገጥሙን ብዙ ነገሮች አሉ። አንድ ሰው መኪና ሲያሸከረከር ፍጹም ጥንቃቄ ቢያደርግም አንዱ ተከለፍልፎ መጥቶ ሊወጣበት ይችላል። እንዲሁ ያለውስ ነገር ምን ሊባል ነው?" የሚል ጥያቄ ሊነሳ ይችላል። የእኔ መልስ ግን "አሁንም ቢሆን ያንን ጎዳና ተከትለን የተጓዝነው በፈቃዳችን ነውና በዚያ ጎዳና ውስጥ የሚገጥሙን መልካምም ሆኑ መጥፎ ነገሮችን ሁሉ እናስተናግዳለን።" የሚል ነው።

ስለዚህ ነገሩን ሳጠቃልልው ነፍስ ገዳዩም፣ ነፍስ ገዳይ ከመሆኑ በፊት ሳይሆን የሚችልበት ብዙ አማራጭ የሕይወት ጎዳናዎችን በሩት። የተከተለው ጎዳና ግን ለዚህ አብቅቶታል። ሚቹም በሕይወት ሊቆይ የሚችልበት ብዙ መንገዶች ሊኖሩ ይችሉ ነበር፤ ነገር ግን በመረጠው ጎዳና እና በዚያ ጎዳና ውስጥ በተከሰቱት ነገሮች ሳቢያ ሳይሆን ይቀራል። ከፈቃዳችን ውጭ የሚሆኑ ነገሮች ግን አሉ አላለሁ። መወለዴ በእኔ ፈቃድ የሆነ አይደለም። ከማን እንደምወለድ፣ የት ሀገር እንደምወለድ እና መቼ እንደምወለድ እኔ አልወሰንኩም።

ለማንኛውም ዛሬ ሰርግ ነበረብኝ። አማንና ሊዲያም እንደኔው ታዳሚዎች ነበሩ። የዕንቁጣጣሽ የአከሰት ልጅ ስለምታገባ በአማን መኪና ሆነን ሰርጉን ለማጀብ ሙሽሪት ቤት ተገኘን። ዕንቁጣጣሽም እዚያው ተቀላቀለችን።

ዓይኖቼ አንድ አጭር ሰው ላይ ተተክለው ቀሩ። ሰውየው የሚያምር ጥቁር ሱፍ ለብሶ ከወዲያ ወዲህ እየተራወጠ ለሰዎች ትዕዛዝ ይሰጣል። ሰዎቹም እየታዘዙት ይራወጣሉ። ዕንቁጣጣሽ መፍዘዜን ተመልከታ "ምነው?.. ምን ሆነ?" ብላ ጠየቀችኝ።

ዓይኖቼን ከሰው-የው ላይ ሳልነቅል በጣቴ ወደ ሰው-የው እየጠቆምኳት፡፡
 “ያ ሰው-የው..” አልኳት፡፡ ጥቆማዬን ተከትላ ተመለከተች፤
 “ውይ!.. ታውቀዋለህ እንዴ?” አለችኝ፡፡ ድምጹ ውስጥ መደነቅ ስለሰማሁ ዘሬ ተመለከትኳትና “አዎ አውቀዋለሁ፡፡” አልኳት፡፡
 “አባዬ እኮ ነው፡፡ እንደውም ዛሬ በዚህ አጋጣሚ አስተዋውቃችኋለሁ፡፡”
 አለችኝ አየሳቸች፡፡ “ምን?!” አልኳት ደንግጩ፡፡
 “ፈራህ እንዴ?.. ባሌ እንዲሆን የመረጥኩት ፍቅረኛ አለኝ ብዬ ነግራለሁ፡፡ ለትውውቁ ይህ ሰርግ ጥሩ አጋጣሚ አይመስልህም?”
 “የአምላክ ያለህ!” ብዬ አጉተመተምኩኝ፡፡
 “ምን አልከ?” አለችኝ ስላልሰማችኝ፡፡
 “አይ ምንም” አልኳት መደነቄን ለመደበቅ እየታገልኩ፡፡
 “ግን የት ነው የምታውቀው?”
 “ሌላ ጊዜ ነው የምነግርሽ፡፡” አልኳት፡፡ ‘እንዳሻህ’ እንደማለት ትከሻዋን ሰበቀች፡፡ መቼም ሰው ማስጨነቅ አትወድም፡፡
 ብዙም ሳትቆይ ትታኝ ከግርግሩ ተቀላቀለች፡፡ ሰው-የውን በዓይኔ ፈልጌ አገኘሁትና እመለከተው ገባሁ፡፡ ምንም አልተጠራጠርኩም፤ ራሱ ነው፡፡ ከአማን ጋር በተገናኘሁበት የመጀመሪያ ዕለት፤ በጠዋቱ በባዶ አንጀቱ ያቀመሰኝን ጥሬ መቼም አልረሳውም፡፡ ይህ ሰው-የው የዕንቁጣጣሽ አባት ሆኖ መገኘቱ እንዴት አይደነቀኝ? ተደንቄ የማላውቀውን ያህል ተደነቅኩ፡፡
 “ምን ዓይነት የሚገርም አጋጣሚ ነው?” ብዬ ብቻዬን አወራሁ፡፡ መቼም ይህ ‘አጋጣሚ’ የሚለው ቃል በጣም ከመለመዱና ከሱ የተሻለም ቃል ባለማግኘቱ ተሸቀዳድሞ አፈ ላይ ይመጣብኛል፡፡ ከሱ ይልቅ ግን ወንድምየው ‘ግጥምጥምሽ’ የተሻለ ነው፡፡
 ያ አጭር መላጣ ሰው-የው ባቀመሰኝ ጥሬ ሳቢያ ከአማን ጋር ተገናኘንና

ቤተሰብ ለመሆን በቃን፤ ሰላምና እርካታን አግኝቼ መኖርም ጀመርኩ፡፡ የአማን የጀንያ ከሰል ደግሞ እንድ ሰንበት አማማ ቤት ወስዶ ከዕንቁጣጣሽ ጋር አገናኘኝና ፍቅርን አግኝቼ መኖር ቀጠልኩ፡፡ የዚህ ሁሉ በረከት መነሻ ደግሞ በዚያ ሰው-የው አዕምሮ ታስቦ በእጁ ፈጻሚነት የቀመሰኩት ጥሬ ነው፡፡ እና... ያ ሰው-የው በገዛ እጁ ልጁ ላይ ሲጥለኝ አይደንቅም?... የሚደንቅ ግጥምጥምሽ ነው እንጂ!... የዕጣ- ፈንታ ትርጉም እንዲህ የተወሳሰበና ሊረዱትም የሚከብድ ነው፡፡ ኮብላይ ካህን ያኔ የሌሊት ቀማኞችን ምሳሌ አድርጎ የነገረኝ የዕጣ-ፈንታ ምስጢር በእንዲህ መልኩ ተገለፀ፡፡
 የዚያን ዕለት በንዴት ተሞልቼ መላጣውን በማንን ከመሬት ልቀብረው ያሰብኩት ትዝ ሲለኝ ድንጋጤ ተሰማኝ፡፡ በዚያች ሰከንድ ውስጥ ፈዝገፍ ከመቆም ይልቅ እንዳሰብኩት ብመታው ኖሮ ምን ሊፈጠር እንደሚችል ሳስበው ያንን ባለማድረጌ አግዚአብሔርን አመሰግንኩት፡፡ ብመታው ኖሮ ግርግር ይነሳል፡፡ ምናልባትም አማን ያን ዕለት እንዳለኝ ልብ ድካሙም ተነስቶ ከፉ ነገር ሊደርስበት ይችላል፡፡ እኔም አስር ቤት አገባለሁ፡፡ የሰው-የው ሕይወት ከአደጋው ብትተርፍ እንኳ ዕድሜ ልኩን የማይረሳኝ ጠላቱ ሆኜ ከልቡ አሰፍራለሁ፡፡ የዚያን ዕለት በሰከንድ ዕድሜ ልዩነት ያመለጥኩት የሌላኛው ዕጣ ፈንታዬ መስመር ይሄን ሊመስል እንደሚችል አልተጠራጠርኩም፡፡ በዚያች ሽራፊ ጊዜ ፈዝገፍ በመቆሜ ሳቢያ የዕጣ ፈንታዬን መስመር ለወጥኩት፡፡ አልፍ አዕላፍ ጊዜ አግዚአብሔር ይመስገን፡፡
 ምናልባት እዚህ ጋር ‘ሰው-የውን መትተኸው ቢሆንና ከዚያ ድርጊት በኋላ በሚገጥምህ የሕይወት ጎዳና የተሻለ ነገርም ሊገጥምህ ይችል ቢሆንስ?’ የሚል ጥያቄ ሊነሳ ይችላል፡፡ ያንን ማንም አያውቅም፡፡ ግን የተከተልኩት መንገድ ትክክለኛ መሆኑን ‘እጁ፣ ልጁ’ ላይ በጣለኝ

ግጥምጥሞሽ መልሰ አግኝቻለሁ። በውጤቱም ሰለም፣ ፍቅርና እርካታን አግኝቻለሁ።

ግርግሩ ሲረጋጋ ዕንቁጣጣሽ የፈገግታ ሙዳይ መስላ ወደኔ መጣችና እጄን ይዛ እያካለበች ወደ ቤት ውስጥ ይዛኝ ገባች። ከሰውየው ፊት ስቆም በድንጋጤ ተንቀጠቀጠኩ። አስተዋወቀችን። ለሰውየው ከአዘቦት ገጠመኞቹ ውስጥ እንደ አንዱ ነበርኩና ከነመፈጠሬም እንደሚያውቀኝ አላወቀም። በደስታ ተሞልቶ ተዋወቀኝ። እንዲያውም አቅፎ ሳመኝ። ጭራሽ ባለውለታው እንደሆንኩ ነገረኝ።

ዕንቁጣጣሽ የመጨረሻና ብቸኛዋ ሴት ልጅ ናት። ሁለት ታላላቅ ወንድሞቿ አውሮፓ ነው ያሉት። እናም እነሱ ጋር ካልሄድኩ በላ አስቸግራው ነበር። እሱ ደግሞ የዓይኑ ማረፊያ እና የሚች ሚስቱ አምሳያ የሆነችውንና ከምንም በላይ የሚወዳትን ውድ ልጁን ሩቅ መላክ የማይታለም ሆኖበት ይሄን ይሄን እየነገረ ከአጠገቡ እንዳትርቅ ይማፀናት ነበር።

በመጨረሻም የዕንቁጣጣሽ አውሮፓ የመሄድ ሀሳብ ከእነአካቴው ተለወጠ። ምክንያቱንም ነግራለች። ለእኔ የአውሮፓ ሀሳቧንም ሆነ፣ ሀሳቧን የለወጠችበትን ምክንያት ነግራኝ አታውቅም። ለአባቷ ግን ፍቅር እንደያዛትና ቀሪ ዕድሜዋን ፍቅር ካስያዛት ፍቅረኛዋ ጋር ተጋብታ እዚህ በደስታ ለመኖር እንደወሰነች አበሰረችው። እሱም ከዚህ በላይ የሚፈልገው ነገር አልነበረምና ተደሰተ። ዛሬም ይሄን ደስታውን ነገረኝ። አመሰግኘኝም። ይባስ ብሎ ዛሬ እንደተዳረችው የእህቱ ልጅ ሞቅ ያለ ሰርግ ደግሶ እንደሚያጋባን አበሰረን።

ከዕንቁጣጣሽ አባት ጋር እንደተለያየን ይሄንን አስገራሚ ታሪክ ለአማን ለማጫወት ተጣድፌ ወጣሁና በዓይኖቼ ፈለግኩት።

ሲጳራ ጤናዋ ተመልሶ ስራ ጀመረች። በሰርጉ ማግስት አማን ለሁለት ቀናት ያህል ከከተማ የሚያወጣው ጉዳይ ገጥሞት ሄደ። ማታ ሊዲያ ቡና አፍልታ ጨዋታ ጀመርን። ጨዋታችን ወደ ሰሞኑ ዐብይ ጉዳያችን ተንደርድሮ ገባ። ይህቺ የምትደንቅ ትሁትና ቅን ሴት ሌላ የሚያስደንቅ ጨዋታ አጫወተችኝ። ጊዜው ሲጳራ በታመመች በሁለተኛው ምሽት፣ በታው በአማንና በሊዲያ መኝታ ቤት ባልና ሚስቱ ተቃቅፈው ተኝተው እየተጨዋውቱ ሳለ ነው።

“አሚ፣ ትናንት የሲጳራን በእኛ ጉዳይ ሳቢያ ብቻ ታማ መተኛት ከሰማሁ ጀምሮ ይሄ ነው የማልለው ህመም እየተሰማኝ ነው። ሕሊናዬ ከፋኛ እየሞገተኝ ነው። የዕድቅና ኩነኔ ትርጉም ጠፍቶበኛል። ከእሷ ጋር ሳለህም ፍቅርህን አላጎደልኩብኝም ነበር። እሷ ግን አንተን እንደምታጣ ባወቀችበት ቅፅበት ታማ ለመተኛት በቃች። ፍቅርህ ሳይጎድልብኝ ከእሷ ላይ ገፈፍኩህና እርቃን አስቀረኝት። ይሄ መብቴ መሆኑን አውቃለሁ። ግን... መብት ጽድቅ ይሆናል አንዴ?... በሞት ጎዳና ላይ በተሰፋ ቢስት እየተራመደች ካለች ሴት ላይ የአጭር ዘመን ደስታዋን፣ ፍቅሯን፣ ብርሃኗን ‘የእኔ ነው፣ መብቴ ነው’ ብዬ ብነጥቃት፣ ይሄ ጽድቅ ነው ኩነኔ?... ከዚህ በኋላ ያንተን ፍቅር እንደማታገኝ ስትረዳ እንዴት በቅፅበት የአልጋ ቀራኛ እንደሆነች አታይም?... ታዲያ ያደረግኩት ትክክል ነው ማለት አንዴት እችላለሁ?... እና አሚ፣ ይሄንን አጭር ዕድሜዋን ደስታዋ ጨልሞ።

ተስፋዎ መንምኖ፣ የአልጋ ቁራኛ እየሆነች እንድታሳልፈው መፍረድን ሕሊናዬ አይቀበለውም። ደስታና ተስፋዎን ልመልስላት ይገባኛልና ከዚህ በፊት እንደነበራችሁት ሁኑ።” አልኩት።

“እሱ ግን በግርምት እያየኝ ‘ሊዲ፣ ገር ስለሆንሽ ብቻ ገርነትሽን መጠቀሚያ ላደርገው አልፈግም። በምድር ላይ ያለች ማንኛውም ሴት ባሏን አሳልፋ አትሰጥም። አንቺም በተፈጠረው ነገር ራስሽን መኮነን አይገባሽም።’ አለኝ።

“እሱኔ አንድ ነገር ልንገርህ፣ አሚ። ነገ ተነስተህ ሁለተኛ ሚስት አገባለሁ ብትለኝ ህጋችን ነውና ልቃዎምህ አልቸልም አይደል አንዴ?... በማግባትህ ፈቃደኛ ባልሆን እንኳ ግፋ ቢል ማድረግ የምችለው ፍቺ መጠየቅ ነው፤ ሊያውም ህጋችንን አፍርሼ። ካልሆነ ግን መቀበሌ ግድ ነው። እና በሁለቱም መንገድ ቢሆን ከእኔ ሌላ ሴት አቅፈህ ትተኛለህ። ከሁለተኛዎ ሚስትህ ጋር ስትተኛ በሃላል ነው ይባላል። ከሲጳራ ጋር ስትተኛ ደግሞ በሐራም ነው ይባላል። ለእኔ ለመጀመሪያዎ ሚስትህ ግን በሁለቱም ውስጥ ያለው ድርጊት አንድ ነው- የሌላ ሴት ገላ አቅፈህ ተኝተሃል። ለሰሚና ተመልካቹም ቢሆን ሁለቱ ድርጊቶች የሚለያዩት በአንዲት ብጣሽ ወረቀት ነው። ተመልከት እንግዲህ... በሃላሉ እና በሐራሙ መካከል ያለው ልዩነት ብጣሽ ወረቀት ሆነ።... በእርግጥ ሰው ነኝና ከአቅሜ በላይ የሆነን ነገር መሸከም አልቸልም። ከጤንነቷ በስተቀር ስለምታደርጉት ነገር መስማት አልፈልግም። ሌላም ሰው አምጥቶ እንዳያውራልኝ ሁሉንም ነገር በድብቅና በምስጢር አድርጉት። የእኔ አቅም እዚህ ድረስ ነው። እዚህ ድረስ ለመሸከም ዝግጁም ፈቃደኛም ነኝ። ይሁን በለኝ አሚ።” ብዬ ተማግኝኩት።

“ ‘ሊዲ የአሷን ሁኔታ ለማስተካከል ሌላ መንገድ አፈልጋለሁ። ሆ...

ሀ! ምን ዓይነት ሴት ነሽ ግን?! አለኝ። ምን ያህል እንደሚያስብላት አውቃለሁ። የእሱም ሕሊና ፈተና ውስጥ እንደወደቀም አውቃለሁ። ከዚህ በፊት ያደረገውን ሁሉ ያደረገው እኔን ከመጥላት አሊያም የግሉን ደስታ ለማጋበስ ብሎ ሳይሆን እሱ የሚሰጣት ፍቅር ለሷ ትልቅ ትርጉም እንዳለው ስለተገነዘበ መሆኑንም አምናለሁ። ታዲያ የእኔን ፈቃደኝነት ለምን አልቀበልም አለ?... ከአሷ ጋር ሳለ ይመራ የነበረው በሕሊናው ነበር። አሁን ከእኔ ጋር ሆኖ ግን በልማድና በምን ትለኛለች መመራቱ አይደል?

“እኔ ግን የሕሊናዬን ቁስል ለማስታመም ስል ወግን ከውስጤ አውጥቼ ጥዬ ነው ፈቃደኝነቴን የገለፀኩለት። አናደደኝ። ታዲያ አግባትና ሐራሙን ሃላል አድርገዋለሁ” ብዬ ጮህኩበት። ደንግጦ ተመለከተኝ። ወዲያውኑ ተረጋጋሁና እንደውም እንደዚያ ይሻላል። ህጋችንም ይፈቅዳል። ከምንፈራው ሐሜትና ወሬም ይገላግለናል። ይሄ የእኔ ውሳኔ ነው። ‘እሺ ብላት ትታዘብኛለች’ የሚለውን አጉል ሀሳብህን ከልብህ አውጣውና አድርገው። ስለሷ እያሰብኩ ከምስቃየው የሚብስ እና የዕድሜ ልክ ቁስል የሚሆንበኝ ሌላ ነገር የለም።” አልኩት።

አሚ እያመነታ “ግን እኮ አሷ ሙስሊም አይደለችም።” አለኝ። “ፈረስ አለኝ ብዬ ሜዳውን ሁሉ አልጋል ብብትም። እኔ መጋለብ የምችለው እዚህ ድረስ ብቻ ነው። ቀሪው ግልቢያ የእናንተ ነው። ተመካከሩ በትና አሳውቁኝ። ከተስማማችሁ ደስ እያለኝ ቆሜ እድራችኋለሁ። ለአሁኑ ግን በዚህ ጉዳይ ላይ ከዚህ በላይ መነጋገር አልፈልግም” አልኩት። አለኝኝና በዝምታ ቡናዎን መቅዳት ጀመረች። የቀዳቸውን ቡና አቀበለችኝ። ጨዋታዎን ግን አልቀጠለችልኝም።

“እሺ ከዚያስ?” አልኳት ዝምታዎ ሲበረታብኝ ጊዜ መጨረሻውን ለማወቅ ጓጉቼ። ቀና ብላ አየኝኝና እየሳቀች “ከዚያስ?!... ከዚያማ

ተቃቅፈን ተኛን። ቀሪው የባልና ሚስት ጉዳይ ነው። አሱንም ልትዕፈው ፈለግክ እንዴት... በእኔ በኩል ያለኝን ሁሉ ተናገረህሁ።" አለችኝ።

"ግን... የምር በደስታ ቆመሽ ትድራያቸዋለሽ?"

"አዎ! ያጣሁትን የሕሊና ዕረፍት ከማግኘት የሚበልጥብኝ ምን ነገር አለ? የእሷንም ደስታ ቆሜ ለማየት ያበቃኛል። ደግሞም ሀጋችንም ይፈቅዳል። የእኔም አባት ሦስት ሚስት ነው ያለው። በእርግጥ በእኛ በወጣቶቹ ዘመን ባልን ሌላ ሴት እንዲያገባ መገፋፋት ሞኝነት መሆኑን አውቃለሁ። ምናልባት በሌላ ሁኔታ ላይ ቢሆን ኖሮ አንኳን ልገፋፋው ራሱ ላግባ ቢለኝ እንኳ አሺ አልለውም ነበር። አሁን ባለንበት ሁኔታ ግን ከዚህ የተሻለ መፍትሔ ሊኖር አይችልም። የሁላችንም ሰላምና ደስታ ይመለሳል። አይመስልህም?"

"ምናልባት ግን... አትሰልምስ ከሆነ?"

"አሱን አላውቅም። ለፍቅር ስንል መክፈል የሚገባንን መስዋዕትነት በየድርሻችን መክፈል ያለብን ይመስለኛል። ደግሞም ለዚህ የሚሆን ልብ ታጣለች ብዬ አላስብም።" አለችኝ በልበ ሙሉነት።

ሕይወት በቀናት ጅረት ላይ በፍጥነት መፍሰሷን ቀጠለች። ይህ ግልቢያ የት ያደርስ እንደሆነ ለማወቅ ሁሉ ነገሪን ዓይንና ጆሮ አድርጌ በፅምና መከታተሉን ቀጠልኩ። አንድ ቅዳሜ ዕለት አማን፣ ሲጳራና አኔ በአንድ ተቀምጠን እየተጨዋወትን ሳለ ሲጳራ አንድ ትልቅ ሀሳብ አመጣች። ባቋቋመችው ድርጅት ውስጥ አብሬያት እንድሰራና፣ የጀመረችውን የበጎ አድራጎት ተልዕኮ እንዳግዛት ጠየቀችኝ። ባልጠበቅኩት ጥያቄዋ ተደንቄ እየየኋት ሳለ አማን በፈገግታ ተሞልቶ ትከሻዬን ቸብ አደረገና "ምን ገም ትላለህ? ሱቅ ቆሞ ጨው መሰፈር ይሻልሃል?... ያንን ሊሰሩ የሚችሉ ብዙ ሰዎች አሉ። እንደውም እስካሁን ድረስ በእነሱ

አንጀራ ላይ ነው የቆምከው። ላንተ የሚመጥነው ስራ ይህ ነው።" አለች።

"ኧረ አኔም ዓይኔን አላሸም!... ድንገተኛ ሆኖብኝ ነው ዐጥ ያልከጣ። ታዲያ መቼ ልጀምር?" ብዬ ጠየቅኳት።

"ከነገ ወዲያ ሰኞ ነዋ። እኔና አንተን የሚያመሳስለን ብዙ ነገር አለን። በእርግጠኝነት ተተኪዬ መሆን የምትችለው ሰው አንተ ነህ። ካንተ የምማረው ብዙ ነገር እንዳለ ሁሉ፣ ከእኔ የምትማረውም ብዙ ነገር አለ። ወገብህን አስረህ መዘጋጀት ነው እንግዲህ" ብላ ሳቀች።

ሰኞም መጣ። የእኔም የሥራ ቦታ ተቀየረ። ውሎዬ ሲጳራ ጋር፣ ኑሮዬ አማንና ሊዲያ ጋር ሆነ። የአዲስ እውቀት መንገዴ ተጀመረ። ሰኞ ዕለት የተቀየረው የእኔ ሥራ ብቻ አይደለም። ሲጳራም መስጅድ ተገኝታ አስልምናን ተቀበለች።

"አሽሃዱ አነላ ኢላሃ ኢላ አላህ ወአሽሃዱ አነ መሐመዱን ረሱል አላህ።" ብላ ሽሃዳ ያዘች።

በመጀመሪያው አሁኗም አማንና ሲጳራ ኒካህ አደረጉ። ኒካህ የማድረጉ ሥነ-ሥርዓት ላይ የታደምነው መሽሮቹ፣ ደጋሽና ዳሪዋ ሊዲያ እኔና እንቁጣጣሽ፣ የሲጳራ ጓደኛ ትዝታ፣ እንዲሁም ሦስት ሽማግሌዎች ነበርን።

የዚያን ዕለት ሊዲያ ያየ ሰው ተደንቆም አያባራ። አንዲት ሴት ባሏን በዳረችበት ዕለት እንዴት እንዲህ መደስት ትችላለች?... አንዲት ይበልጥ የሚያስደነግጥ ውበት ትጎናፀፋለች?... አንዲት እንዲህ ሊያምርባት ይችላል?... ሌላ ድንቅ ነገር ሆናለች።

ያለነው የሲጳራ ቤት ውስጥ ነው። ሥነ-ሥርዓቱ ተካሄደ። ከድግሱ ተቋደሰን። ቤቱ ደስታ ብቻ ሆነ። የእነ ሃጂ ምርታትና የእኛ ለጫንታ

ተደጋገመ። በደራው ጨዋታ መሃል ሊዲ "ዛሬ መናገር የምፈልገው ነገር አለኝ።" ብላ የሁላችንንም እትኩርት ወሰደች።

"ለዛሬው ደስታ ስለበቃን አላህ ለዘለዓለሙ የተመሰገነ ይሁን።" ብላ ጀመረች።

"የዛሬው ደስታችን በዚህ ብቻ አላበቃም። አላህ ተወርቶ በማይጠገበው መሃሪነቱ ለከት በሌለው ቸርነቱ ልጅ ሰጥቶናል።" አንባዋ መውረድ ጀመረ። ሳግ ንግግሯን አቋረጣት።

እኛ ግን ምን ማለት እንደፈለገች ስላልገባን በድንጋጤ አፍጥጠን አያየናት ነው።

"ሁላችሁም እንኳን ደስ አላችሁ። አርግጥሎሁ።" ብላ አስደነገጠችን።

ድንጋጤያችን ግን ያልተጠበቀ ወሬ ሲሰማ እንደሚያደርገው ዓይነት ነበርና ወዲያውኑ ፈነጠዝን። አማን ተፈናጥሮ ተነስቶ ተጠመጠመባትና ተቃቅፈው ተላቀሱ። ሲጸራ ፊቷ በደስታ ብርሃን ተጥለቅልቆ ከተቀመጠችበት ተነሳችና ሊዲያን አቅፍ አድርጋ አገላብጣ ሳመቻት። ስማ የምትጠግባትም አትመስል። እኔ፣ ዕንቁጣጣሽ እና ትዝታ ከዚያም ሦስቱ ሽማግሌዎች ተከታተለን ደስታችንን አቅፈን በመሳም ገለፅንላት።

ሊዲ፣ አማንን ባገባች በጥቂት ወራት ውስጥ እንደምታረግዝ እርግጠኛ ሆና ጠብቃ ነበር። ሳይሆን ሲቀር ፍርሃት ተሰማት። እናም ቁርጠን ለማወቅ ሆስፒታል ሄዳ የመሃንነት ምርመራ አደረገችና መሃን መሆኗን ተረዳች። ሦስት የተለያዩ ሆስፒታሎች ብትሄድም መልሱ ያው ሆነ። ዛሬ ግን አረገዝኩ እያለች ነው። ተደነቅን።

እነ ሃጂ ደጋግመው "አልሃምዱሊላዚ!" ይላሉ። "ለአላህ ምን የሚሳነው ነገር አለ? የልብሽን ገርነት ተመልከቶ አላህ ልጅ ሰጠሽ።"

ሐድራው ደራ፣ ሳቅ ነገሰ። የላይኛውና የታችኛው ከንፈር ላይሳሳሙ

ተጣሉ፤ ጥርስ በመሃል ነፃ ወጣ። ዱዓ ስንቀበል እንኳ በፈገግታ ሆነን ሆነ።

"አሚ" ብላ ተጠራች። አማን ብቻ ሳይሆን ሁላችንም ጨዋታችንን አቋርጠን ወደ ሊዲ ዞርን። "ያኔ፣ ዛሬ እውን ስለሆነው ጉዳይ መጀመሪያ የተነጋገርንበት ቀን ትዝ ይልሃል? አንተና ሲጸራ እንድትጋቡ የጠየቅኩህ ዕለት?"

አማን "አዎ፣ እንድ ወር ሊሆነው ነው መሰል።" አላት የምትናገረውን ነገር ለመስማት በጉጉት ተሞልቶ።

"የዚያን ዕለት ከተኛን በኋላ በጣም የሚገርም ሕልም አይቼ ነበር።" ሃጂ "ፔር!" አሉ ሕልሙን እንድትነግረን በሚጋብዝ ድምፅ።

"እኔ፣... እኛ ቤት ሳሎን የተቀመጥኩ ይመስለኛል። የግቢያችን በር በሃይል ይንኳኳል። ለመከፈት ተነስቼ ልወጣ ስል ሃሰን በሩን ለመከፈት ሲሄድ አየሁትና ቆሜ ተጠባበቅኩ።" 'ሃሰን' ሊዲያ እኔን የምትጠራበት ስም ነው።

"... ሃሰን ትንሿን በር ከፍቶ ከውጭ የቆመውን ሰው ከተመለከተ በኋላ ፈገግ ይልና ትልቁን በር ብርግድ አርጎ ይከፍተዋል። እንድ ነጭ ጂሙ የተንሸገረገገና ልክ እንደ ቁስ ጥምጣም የጠመጠመ ሰውዬ፣ ከፊቱ ሸክም የተጫነ አህያ አስቀድሞ ከሃሰን ጋር እያወሩ ወደ ቆምኩበት መጡ።"

ይሄንን ስሰማ ልቤ ቀጥ ያለች ያህል ደነገጥኩኝ። 'ምንድነው እያወራች ያለችው?' አልኩኝ በልቤ። ሊዲ ቀጠለች።

"አጠገቤ እንደደረሱ ቀና ብሎ ተመለከተኝና 'አህያው ላይ የተጫነው ወርቅ ነው፤ ያመጣሁትም ላንቺ ነው።... አውርጂና ውስጂው።' አለኝ።..."

'የአምላክ ያለህ!.. ኮብላይ ካህንና የአህያው ላይ ወርቅ!' በልቤ ውስጥ ጮሀኩኝ። ሊዲ ሕልሟን ቀጠለች። "ይከብደኛል

ብዬም አላሰብኩ... ብቻ እንኩብከቤ ሳወርደው፤ ሃሰን በግርምት ሲመለከተኝ አየሁት። ከዚያ... ሰውየውን 'ግባና ምሳ ብላ' አልኩት። 'ሰለጋበዝሽኝ ብቻ እንደበላሁ ነው የቆጠርኩት። አሁን ልሂድ፤ ብዙ ስራ አለብኝ። ደሀና ከረሚ። ይህን ልብሽን ጠብቂው።' ብሎኝ አሀያውን ከፊት አስቀድሞ ከሃሰን ጋር አያወሩ ወጡ። እኔም ከዓይኔ አስኪርቄ ድረስ ቆሜ አየኋቸውና ሽኩሞን ይገጥሜ ወደ ቤት ገባሁ።

አንደኛው ሸማግሌ "አንዲህ ነው አንጂ!... አላህ ቀድሞ አሳይቶሻላ! አውነትም ንጹህ ልብ አለሽ። የተሰጠሽ ወርቅ እኮ ልጅ ነው።" አሉ አየተደነቁ። እኔ ግን በድንጋጤ ይሁን በገረሜታ ፈዝገለሁ።

አዚህ ከተማ ከመግባቱ የሰዓታት ዕድሜ አስቀድሞ ከካህኑ ጋር የተነጋገርነው ነገር ከእነምስሉ ፊቱ መጥቶ ድቅን አለ።

'ለመሆኑ ይህ አሀያ የሚነው ሸክም ምንድን ነው?'

'ወርቅ ነው።'

'መቼም አንተ ይህን ያህል ሀብት አያስፈልግህም። የማን ንብረት ቢሆን ነው?'

'ከእኔ ሀብት ጋር ሲወዳደርማ ይህ ብናኝ ነው። ከምትገምተው በላይ የገዘፈ ሀብት አለኝ። ይህ ንብረት ግን የአንድ መልካም ሰው የአደራ ንብረት ነው።...'

ሊዲያ "አዎ፤ በሕልም ወርቅ ሲታይ ልጅ እንደሆነ አናቴ ስትናገር አሰማለሁ።" ብላ ንግግሯን ስትቀጥል ከሄድኩበት ተመልሼ አሰማት ጀመር።

"በመጀመሪያ እኔም ልጅ አድርጌ ፈታሁት፤ ወዲያው ደግሞ የማይመስል ነገር ሆነብኝና ችላ አልኩት። ... የወር አበባዬ በሳምንቱ መምጣት ነበረበት፤ ቀረ።... በሌላኛው ሳምንትም ጠበቅኩት የለም። ስለ ህልሙ በድጋሚ ማሰብ ጀመርኩ። ከትናንት ወዲያ ግን ይህ

ህልም ተዓምር ይዟል ብዬ ደመደምኩና ሆስፒታል ሄጄ ተመረመርኩ። አውነትም ህልሙ ተዓምር ነበር። ዶክተሩ ማርዝቴን አበሰረኝ። ማመን ተሳነኝና ትናንትና በድጋሚ ሌላ ሆስፒታል ሄጄ ተመረመርኩ። በትክክል በተዓምር አርግገላለሁ። የአንድ ወር ዕንስ በሆዴ ይገላለሁ።

ደስታዬን ከዛሬው ደስታ ጋር አንድ ላይ እንድናኩብረው ስለፈለግኩ እንደምንም ጨክኜ ለዛሬ አሳደርኩት።" አለችን ፀሐይ መስላ።

"ሆ... ሆ! አጃሂብ ነው!" አልኩኝ ሳላሰበው ድምጹን ከፍ አድርጌ።

"አዎ። አጃሂብ ያሰኛል አንጂ። ደግሞ እኮ የዚህ ልጅ በሩን ወ... ገግ እርሷ መከፈት!... ትልቅ ቀልብ ያለህ ልጅ ነህ።" አሉ ሃጂ ወደኔ ዞረው።

"እኔን በጣም የገረመኝ..." አለች ዕንቁጣጣሽ "ሊዲ፤ ሙስሊም ሆነሽ ሳለ፤ እንዴት ከሽኸ ይልቅ ቁስ ልታይ ቻልሽ?" አውነትም ፈቷ ላይ ታላቅ ገረሜታ ይነበባል።

"እኔ ምን አውቄ ዕንቁ?" አለች ሊዲያ በፈገግታ።

"አዬ ልጄ!... የአላህ ሥራ ረቂቅ ነው። አሱ በመረጠው ረቂቅ መንገድ ነው ተዓምራቱን የሚገልፀው። ሲያሻው በዲዳ በኩል ሕልም ይልክብሻል። የሱን ሥራ እኛ ልንመረምረው ሥልጣኑም፣ እቅፍም የለንም። ነቢያችን ስለላሁ ወአለይሂ ወሰለም የመጀመሪያዎቹ ተከታዮቻቸው በሀገራቸው ላይ ሲታሰሩና ሲገደሉ፤ ጥቂት ተከታዮቻቸውን ለማትረፍ 'ወደ ሀበሻ ሀገር ሂዱ፤ እዚያ ፍትህ የማያዘባ የእውነት ንጉሥ አለ።' ብለው አይደለ ወደ ኢትዮጵያ የላኳቸው?... ታዲያ ያኔ ኢትዮጵያ እኮ የቁሶች ሀገር ነበረች። ንጉሱም ክርስቲያን ነበር። ከነቢያችን፣ ስለላሁ ወአለይሂ ወሰለም በላይ ለአላህ የቀረበ የለም። አላህ ለእርሳቸው የገለፀላቸውን ምስጢር እኛም ተረድተን ቢሆን ኖሮማ ይቺ ዓለም መች እንዲህ መያዣ መጨበጫ ታጣ ነበር?..."

"እኛ ነን ችግር ፈጣሪዎቹ ልጄ። ልዩነታችንን ከማጥበብ ይልቅ

እያሰፋነው፤ የማንተዋወቅ ያህል የተራራቅነው፤ እኛው ነን። የአላህ ጥበብ ጠብቀው ነው።" ብለው መለሱላት ሃጂ። እኔ ግን ልጄህ ትንሽ ቀርቶኛል። የልቤን አንገርገር ማድመጡ እና እዚህ የሚወራውንም ነገር መስማቱ፤ ሁለት ስራ ሆኖብኝ ከማናቸውም በላይ ተዳክሜያለሁ። ደግሞም ጭንቅላቴ እየተወጠረ መጥቶ እንዳይፈነዳ ሁሉ ፈራሁ።

"ኧረ ይህን ተዓምር ልናገረውና ይውጣልኝ።" አልኩኝ ድምጹን ከፍ አድርጌ። እንዴት እንደተመለከቱኝ ሳይ ያመመኝ እንደመሰላቸው ጠረጠርኩ። ድምጹን ዝቅ አደረግኩና "አሚ፤... ያኔ መጀመሪያ የተገናኘን ዕለት ከአንድ ካህን ጋር ተጉገጭ እንዴት እዚህ እንደደረሰኩ ያጫወትኩህ ትዝ ይልሃል?... ከዚያም ቀን በኋላ ስለ ካህኑ በጥቂቱም ቢሆን እጫውቼሃለሁ።" አልኩት። አማን እናቱን በመነቅነቅ ብቻ እንደሚያስታውስ ነገረኝ።

"... ዕንቁ እንኳ ስለ ካህኑ በደንብ አውቅልሻለሁ። ለሌሎቻችሁ ግን እንግዳ ታሪክ ስለሆነ ላጫውታችሁ።" ዕንቁጣጣሽ ፊት ላይ አዲስ ስሜት ታየ። አሁን ገና የሊዲያን ህልም ከአኔው ኮብላይ ካህን ታሪክ ጋር አያይዛ እንደተረዳቸው መደነቅ ላይ አነበብኩት።

የኮብላይ ካህንን ታሪክ በዝርዝር ሳወራቸው ሁሉም ከሊዲያ ህልም ጋር አገጣጥመውት ተደነቁ። በመጨረሻም "... የሚገርማችሁ ያንን በአህያ የተጫነ ጀንድ ሙሉ ወርቅ የሚያፍስ ሰው ማን ይሆን? ምን ዓይነት ጀብዱ የሰራ ጀግና ይሆን?... እያልኩ ስለዚያ ዕድለኛ ሰው ያላወጣሁ ያላወረድኩበት ጊዜ የለም። እኔ ሞጉ ያን ጀግና ወንድ አድርጌ ደምድሜያለሁ። የሚገኘውም ከእኔ ሩቅ የሆነ ሥፍራ ላይ እንደሚሆን ጥርጥር ገብቶኝም አያውቅ። ወርቁንም ቢሆን እኔ እንደማውቀው ጥሬ ወርቅ አድርጌ ወስጄዋለሁ። ይኸው ዛሬ... ሊዲ፤ እናንተን ከደነቃችሁ በላይ ያስደነቃኝና ያስደነገጠኝን ተዓምር አምጥታ ፊቴ ዘረገፈችው።

ለካስ ጀግናዋ ሴት ናት፤ ለካስ ጀግናዋ እዚህ ጎኔ አለች። ለካስ እኔም፤ የዚህ ዕጣ ፈንታ ተዋናይና የቅርብ ታዛቢ ነኝ። አይደንቅም?... እንዴት ያ በእውን ያየሁት ታሪክ ተዓምር ሆኖ በሊዲ ህልም ውስጥ ምስጢሩ ተፈታ?... ሰዎች ይህ መደነቅ ከምሽከመው በላይ ሆኖብኝ ልፈነዳ ደርሻለሁ። ከመፈንዳቴ በፊት ይህንን ተዓምር ልንገራችሁ ብዬ ነው ይህንን ሁሉ ታሪክ ማውራቴ።" አልኳቸው። ሁሉም በየቦኩሉ ተደነቀ፤ ተንጫጫ።

ሊዲያ ከተቀመጠችበት ተነስታ ወደ ኔመጣችና ፊቴ ተንበርከካ አቀፈችኝ። ተቃቀፍን።

"ምን ዓይነት ተዓምር ነው?!" ተባባልን- ሁላችንም።

"ይህን እውነትም ለመሸከም የከበደ ተዓምር ነው!" አሉ ሃጂ። ሊዲ በታዋ ተመልሳ ተቀመጠች። ዕንቁ፤ ስለ ኮብላይ ካህን አዲስ አውቀት ለላገኘሁና ምስጢሩም ስለተፈታልኝ ተደስታ፤ እናቷን ትከሻዬ ላይ አጋደመችው። አማን በአድናቆት ዓይኑን ከእኔ ላይ መንቀል አልቻለም።

"እንተን ቤቴ እንድትኖር ማድረጌ አላህ ቢወደኝ ነው።" አለኝ።

"እናሳ!" አሉ ሌላኛው ሼኸ። "ይኸው በሩን ወለል አርሳ ከፍቶ መልዕክተኛውን ከነወርቁ አስገባው አኮ!" አሉ የደስታ ሲቃ እያነቃቸው።

"ግን በዚህ ጉዳይ ላይ የእኔ ተሳትፎ ምንም ነው ማለት አትላለሁ።

ጉዳዩ ከእኔ ሳይሆን ከሌላ ሰው ጋር የተያያዘ ነው። እኔ፤ እግዚአብሔርን ፍቅር፤ ሰላምና እውቀትን እንዲሰጠኝ ሷለም ነው ኖራለሁ። ካለሁበት ነቅዬ ካህኑን በመከተል እዚህ ከመጣሁ በኋላ ፍቅርና ሰላምን አግኝቻለሁ። እውቀትንም መንገዴ ላይ እየገበየሁ ነው የመጣሁት። እኔን ከእናንተ ጋር ያቆየኝ የዚህን ምስጢር መጨረሻ እንዳውቅና እውቀትን በመጠየቄ ምክንያት እውቀቴን እንዳሰፋ ነው። የእኔ ተሳትፎ ከዚህ አያልፍም።

“አንደተረዳሁት ከሆነ ሊዲ ደግሞ ያጣሸውና አላህን ደጋግመሽ የጠየቅሽው ነገር ነበር። ያም ልጅ እንደሚሆን አልጠራጠርም። ህልምሽን ከአኔው እውን ታሪክ ጋር ገጥመን ስናየው ፀሎትሽ የሰመረው አንድ ትልቅ ፈተና በማለፍሽ ነው። ቅንነትንና ትህትናን የሚፈትን፣ ጀግንነትን የሚጠይቅ ከባድ ፈተና። ይህን ፀጋ ላንቺ ያመጣው ሰው ካንቺ የሚፈልገው ትልቅ ነገር አለው፤ ያንን ትልቅ ነገር ደግሞ ልትሰጧው ቸለሻልና የተመኘሽውን ፀጋ ተሸለምሽ። እንግዲህ ያ ሌላ ሰው ማን ነው?... መልስ የሚሻው እንቆቅልሹ ምን ነበር?... በወርቁ ፈንታ የሚፈልገው ሌላ ትልቅ ነገር ምን ነበር?... የሚለው ነው ሌላኛው ምስጢር።

“በእርግጥ ይህንን አውቃለሁ ብሎ መነሳት ለራስ ከልክ በላይ ግምት መስጠት ይሆናል። ልቤ ግን አንድ ነገር አንድል ትገፋፋኛለች።” ፊቴን ወደ ሲጳራ መለስኩና።

“ሲጳራ፣ እስቲ አንድ ጥያቄ ልጠይቅሽ። ከምንም በላይ አብልጠሽ የምትፈልገውና እግዚአብሔር እንዲሰጥሽ ከልብሽ የለመንሽው ነገር ምንድን ነው?” አልኳት።

ሲጳራ በፈገግታ ሆና “ፍቅርን ነው። የምመኘውን ዓይነት ፍቅረኛ እንዲሰጠኝ ነበር ቀን ከሌት ስለምነው የኖርኩት።” ብላ መለሰችልኝ።

“አና አማን የምትመኘው ዓይነት ፍቅረኛ ሆኖ አገኘሽው? የዘወትር ፀሎትሽ ተመልሶልሻል?” አልኳት።

“አዎ። የማታ የማታ፣ ምድር በጠበባችኝና ሰማይ በተደፋብኝ፣ ጨለማ በዋጠኝ ሰዓት አገኘሁት።” ብላ አማንን በስስት ተመለከተችው።

“ሊዲ፣ አማንን ለሲጳራ የፈቀድሽ ዕለት ነው ይህንን ህልም ያየሽው። የፀነሽውም ያን ዕለት ነው። ታዲያ... አንዳችሁ ለሌላችሁ ፀሎት ምላሽ ለመሆን በቅታችኋል ከማለት ውጪ ምን ማለት ይቻላል?... ይህ ድንቅ

ተዓምር አስተቃቅፎ ሊያመሰጋግናችሁ ይገባል። ያለ ስጦታዬ ምስጢር ልግለፅ ብዬም ከሆነ እግዚአብሔር ይቅር ይበላኝ።” ብዬ ንግግሬን ደመደምኩ።

ሊዲያና ሲጳራ በደስታ ተቃቅፈው ተሳሳሙ። ከዚህ በኋላ በዓለም ላይ ከሚገኙ ጣውንቶች ሁሉ ከሁለቱ የሚልቅ ፍቅር ያለው የሚገኝም አይመስለኝም።

ሐድራው ይበልጥ ደራ። ዱዓው እንደ ደራሽ ውሃ ተንፏለለ። ቤቱ ፍቅር ሆነ። እኔ ግን በሁሉም ነገር ውስጥ ገባ ወጣ አያልኩ ብንሳፈፍም አንድ ያልተመለሰ ጥያቄ ልቤን ሰቅዞ ይሁሉን ነፍሴ ተጨንቃለች።

“ኩብላዩ ካህን ማን ነው?” እያልኩ ማሰላሰል ይገባለሁ። አሁንም እንደኔው ስጋ የለበሰ ፍጡር ሁሉ አልመስል አለኝ። መንፈስ ሆነብኝ።

‘ሲጀመር ምስጢራን ሁሉ ዘርግፎ ነገረኝ። እንድከተለው ጠየቀኝ። ራሴን በሚገባ እንድረዳ ብርሃን ሆነኝ። ከዚያም ከዕንቁ ጋር ቤተ-ክርስቲያን በሄድኩበት ዕለት፣ ቄሱ ስለ መልክ ጼዴቅና አብርሃም ሲያስተምሩ፣ በመልክ ጼዴቅ እና በሙሴ አማች ካህኑ ዮቶር አግር ተተክቶ ከአብርሃም እና ከሙሴ ፊት ቆሞ አየሁት። ዛሬ ደግሞ በአካል በማታውቀው ሊዲያ ህልም ውስጥ ምንም ሳይለወጥ መጣ። ታዲያ ይህ ሰው ማነው?... ነው ወይንስ ሰው አይደለም? እንደዚህ እንዳልል ደግሞ ለቀናት አብሬው ተገብላለሁ፤ አብሬው በልቻለሁ፣ ጠጥቻለሁ። አብሬው አውርቻለሁ። ማንነቱ ለምን የዚህን ያህል ምስጢር ሆኖ አስቸገረኝ?... ለምን በመልክ ጼዴቅ አግር ተተክቶ ተመለከትኩት? ለምን የምድያውን ካህን መስሎ ታየኝ?...’ ብዬ ደጋግሜ እያሰብኩ ቀና ስል ስድስት ዓይኖች እኔ ላይ ተተክለው ተመለከትኩ። ደንግጬ እኔም አፍጥጬባቸው ቀረሁ።

የሦስቱ ሽማግሌዎች ስድስት ዓይኖች እንደ ብረት ጠንከረው ንቅንቅ

አላሉም። ጥርሳቸው ቢከደንም የፊታቸው ፀዳል እንደፈገግታ ያበራል። አስተያየታቸው እንደ ሆነባቸው። የሆነ ነገር ያዩባቸው ይመስላሉ። ዓይኔን ሰበር አደረግኩና አፍታ ቆይቼ ተመለከትኳቸው። አሁንም ያው ናቸው።

‘ምንድነው ጉዳይ?’ ብዬ ዓይኔን ወደ እነ አማን ስመልስ እነሱም የአኔንና የሽማግሌዎቹን መፋጠጥ ተመልክተው ሲጠቃቀሱ ደረሰኩባቸው። ተሳሳቅን።

ዕንቁጣጣሽ ወደ ጆሮዬ ቀረብ ብላ “ምን ሆነህ ነው?” አለችኝ።

“ምንም አልሆንኩ። ይልቅስ በይደር ያቆየሁትን አንድ ታሪክ ልንገርሽ። ያኔ ሰርጉላይ አባትሽን የት እንደማውቀው ጠይቀሽኝ ሌላ ጊዜ እነግርሻለሁ ብዬሽ ነበር።”

“አዎ” አለችና ለመስማት ተመቻቻች። አጫውትኳት። እየተገረመች ሰማችኝና ስጨርስ “ወይ አምላኬ!.. እንዴት የሚገርም ታሪክ ነው። አስቀይሞሃለ?” አለችኝ ጣቶቹን በጣቶቿ እያሻሸች።

“የዚያን ዕለት ማባባስ ጥቅም ተናድጄ ነበር። ውሎ እያደርግን እንኳን ልቀየመው ጭራሽ አመሰግነው ጀመር። የእሱ ጥፊ እኮ ነው ከአማን ያገናኘኝ። ከአማን ጋር ለአማን ከሰል ይዘን ስንመጣ ደግሞ አንቺን አገኘሁሽ። ታዲያ አባትሽን ማመስገን ይነሰኝ እንዴ? ልጄን ለእጅህ ሲል አኮ ነው ጥፊ የለተሙኝ።” አልኳትና ተሳሳቅን። የእሷ ሳቅ ጠንከር ሲልብኝ “ምነው?.. ተንጠራርቶ ሲያቀምሰኝ ታየሽ እንዴ?” ስላት ከሳቋ ጋር እየታገለች “አዎ” አለችኝ።

“ምነው ጨዋታችሁን የግል አደረጋችሁት? ንገሩን እና ሳቁን እናግዛችሁ እንጂ።” አለችን ሊዲ።

“አንድ ምስጢር አጫውቻት ትዝናናብኛለች። አሚ፣ የ‘ፋዘርን’ ነገር ነግራይት እኮ ነው።”

“በእሱ ከሆነማ ገና ብዙ ቀን ትስቃለች።” አለ እየሳቀ።

“በነገራችን ላይ አሚ፣ ያንን ከሰል ያመጣልህን ሰውዬ ከዚያ በኋላ አግኝተኸው ታውቃለህ?” አልኩት ደንገት ትዝ ብሎኝ።

“አዎ። ሦስት አራቴ አግኝቼዋለሁ።”

“እባክህ በድጋሚ ስታገኘው በጣም አመሰግናለሁ። እሱ ያመጣውን ከሰል ትልቅ ዋጋ የሰጡት አማማ ጋር ወስደን በመመንዘራችን ነውኮ ዋጋ የማይተምናትን ይቺን የመሰለች ውብና ውድ ሴት ያስገኘልን።” ብዬ ዕንቁጣጣሽን አቀፍኳት።

“ልክ ነህ። በደንብ ላመሰግነው ይገባል። ላንተ ሆነልህ ማለት ለእኔ አንደሆነልኝ ነው። ከዛሬ ጀምሮ ከዋልኩለት ውለታ በላይ እንደዋለልኝ አድርጌ አስበዋለሁ።” ብሎ መልስ ሰጠኝ።

ዛሬ ያለሁት አዲስ አበባ ነው። ከሲጳሪ ጋር መስራት ከጀመርኩ ሁለት ወር ሆኖኛል። ስራዬንም በጣም ወድጄዋለሁ። ሲጳሪ ጥሩ አስተማሪ ሆኖኛለች። ዩኒቨርሲቲ በሀገሩ ጉዳይ ላይ የሚሰሩ የተለያዩ ድርጅቶችን ለአስራ አምስት ቀናት ያህል ሥልጠና ይሰጣልና ነው ወደ አዲስ አበባ ከብዙ ወራት በኋላ የተመለስኩት። አዲስ የገባሁት ትናንት ማምሻውን ሲሆን፤ ሆቴል ነው ያረፍኩት። እና ዛሬ፤ ከአዲስ ከወጣሁኝ በኋላ በተደጋጋሚ ላደርገው ሳስብና መልሼ ስተወው የቆየሁትን ነገር አደረግኩ።

ዕድላዊት ጋር ደውቆ አገኛኋት። ከተራራቅን በኋላ 'አንዴት ሆና ይሆን' ብዬ ደጋግሜ አሰባት ነበር። ሀሳቤ የመነጨው ለአሷ መልካሙን ሁሉ ከመመኘት እንጂ ከቁምና ከጥላቻ አልነበረም።

ገና ድምጹን ስትሰማ "አንተ!.. በሕይወት አለህ?!" ብላ ጮኸች። መደንገጧ ያስታውቃል።

"አለሁ ዕድል። አንዴት ነሽ አንቺ?"

"ለነገሩ የት እንዳለህ ማወቅ አልቻልኩም እንጂ መኖርህንስ በወሬ ሰምቻለሁ። ግን አንዴት ነህ?"

"በጣም ደህና ነኝ። አንቺስ አንዴት ነሽ? ጤና ስራ?"

"እኔ በጣም ደህና ነኝ።"

የደወልኩላት አዲስ አበባ ሆኜ መሆኑን ስነገራት እንደንገናኝ ጠየቀችኝና ተገናኝተን ምሳ አብረን በላን።

የማውቃት ዕድላዊት ሳትሆን ሌላ ሴት አስከትመስለኝ ድረስ ተለውጣለች። ሁኔታዋ ሁሉ አዲስ ሆነብኝ። ንግግሯ በስሏል። ያ እኔ የማውቀው ለስላሳ ውበቷ እንኳ ጠንከር ብሎ ብስለት ይታይበታል። በተለያየበት ጊዜ የሆነውን ሁሉ አጫወተችኝ።

"ይገርምሃል። እዚህ ሄድኩ ሳትል ወጥተህ ከቀረህ በኋላ ብዙ ደጋግሜ አሰብኩህ። ለቀናት ያህል ብቻዬን ሆኜ፤ አንተን ብቻ ሳይሆን ዙሪያዬ ያሉትን ሰዎች ሁሉ እንደ አዲስ መመርመር ጀመርኩኝ። ከዚህ በፊት ያላስተዋልኳቸውን ብዙ ነገሮች የተገነዘብኩት ይኔ ነው። አብሬያቸው ስወጣና ስገባ የነበሩት ብዙዎቹን ወዳጆቼን የጊዜ ሰው ሆነው አገኛኋቸው። ስፈካ እንደሚወሩኝ ንቦች፤ ስጠወልግ ትተውኝ ወደ ሌሎች አበቦች የሚነጉዱ ትሎች እንደሆኑ ተረዳሁ። ሁሌም በችግሬም በሐዘኔም ጊዜ ከጎኔ ያልጠፋ አንድ ሰው ብቻ አገኘሁ።

"ለእነዚያ ወዳጆቼ የሰጡሁትን ፍቅር፤ ከብርና ምስጋና ግን ለዚያ ሰው ነፍጌው ነበርና በጣም አዘንኩኝ። ምነው ከመርፈዱ በፊት ይሄንን አስተውቆ በነበር' ብዬ በጣም ተቆጫሁ። አንተን መልሼ ማግኘት ባልችል እንኳ እንድሆን ስትመኝልኝ የነበረውን ዓይነት ሴት ሆኜ ለመገኘት ቆረጥኩ። በቃ.. ሁሉንም ነገር አርግፍ አድርጌ ትቼ ስራዬና የወደፊት ምኞቴ ላይ ብቻ አተኮርኩ። በሄድኩበት ሁሉ ምርኩዝ ሆነህ፤ ሲደክመኝም ተሸክመህ ታደርስኝ እንደነበር የተረዳሁት ያለፍኩበትን መንገድ ዞር ብዬ ሳየው ነው። ያ በቀላሉ ስለደረሰኩበት ሜዳ ይመስለኝ የነበረው መንገድ ስንት ዳገትና ቁልቁለት ፣ ስንት አፋፍና ገደል እንደነበረበት ይኔ ነው የታየኝ።

"ወደፊትም ሜዳ ሳይሆን ብዙ ውጣ ውረድ እንደሚጠብቀኝ

ተገለጸልኝ፤ ሊያውም ለብቻዬ ሆኜ። እናም መንገዴን ቀጠልኩ። ያለ ጫማ ተራምዶ የማያውቅ እግር መንገድ ሲበዛበት ይላላጥና ይቆሰል የለ? ስጅምር እንደዚያ ነው የሆንኩት። እያረፍኩና ሕመሜን እያስታመምኩ ገፋሁበት። ለካስ አብረን በነበርንበት ጊዜ ሳላሰበው ካንተ ብዙ ተምራያለሁ። ዛሬ እንዴት ያለ ጎበዝ ወጥቶኛል መሰለሁ።” አለችኝና ፈገገች።

“ይሄን በመስማቴ በጣም ደስ ብሎኛል። ሁሌም የምመኝልሽ እንዲህ እንድትሆኑ ነው።” አልኳት በሰማሁት ነገር ተደስቼ።

“አንተስ እንዴት ነህ? በጣም እንደተሰማማህ ነው የማየው።”

“በምመኘው ዓለም ውስጥ እየኖርኩ ነው። ለዚያ ነው...” አልኩና ስላለሁበት ሁኔታ አዲስ አበባ ስላመጣኝ ጉዳይ አጫወትኳት።

“ዋው!... በጣም የሚያስቀና ነገር ነው የነገርከኝ። ከፈቀድክልኝ.. በዚህ የበጎ አድራጎት እንቅስቃሴ ላይ የበኩሌን ለማበርከት ዝግጁ ነኝ።”

“አመሰግናለሁ ዕድል። እኔም እርዳታሽን ለመቀበል ወደ ኋላ አልልም።” ትንሽ አመነታችና “አሁን ታዲያ እንዴት ነው?... ሌላ ፍቅረኛ አገኘህ?” ብላ ጠየቀችኝ በፈገግታ።

“አዎ። በጣም የማፈቅራት ቆንጆ ፍቅረኛ አለችኝ። እንደውም የሚቀጥለው ሳምንት እዚህ ስለምትመጣ አስተዋውቅሻለሁ። ጊዜውን አልቆረጥንም እንጂ ከጥቂት ወራት በኋላ ልንጋባ ነው።” ብዬ መለስኩላት።

“በጣም በርትተሃል። ለማንኛውም ያሰብከው እንዲሳካ እግዚአብሔር ይርዳህ።”

“አሜን” ለአፍታ ዝም ተባባልን።

“ግን ይቅርታ አድርገህልኛል?... መናገር ከምቸለው በላይ በድዩሃለሁ አኩ።”

“ይቅርታ ካደረግኩልሽ ቆይቻለሁ። እንደውም ከይቅርታም አልፌ

እያመሰገንኩሽ ነው የኖርኩት። ካንቺ ጋር ያሳለፍኩት ዕድሜ ያኔ ባይመስለኝም ብዙ እውቀት የሸመትኩበት ውድ ጊዜ እንደነበር የኋላ ኋላ ተረድቻለሁ። አመሰግንሻለሁ። ባይሆን ካንቺ ይቅርታ አድርገልኝ።”

“እኔ?!... ምን አድርገኸኝ?”

“የሰው ንፁህ የለም። ሁላችንም እንበድላለን፤ እናጠፋለን።”

“የበደልከኝ ነገር እንደሌለ አውቃለሁ፤ ግን ይቅር መባባሉ ጥሩ ነው። ሳላውቀው እና ሳታውቀው የበደልከኝ ነገር ካለም ይቅር ብዬሃለሁ።” አለችኝ።

አዲስ በምቆይበት ወቅት በድጋሚ እንደምንገናኝና ከዕንቁጣጣሽም ጋር እንደማስተዋውቃት ቃል ገብቼ ብዙ ተመሳጋግነንና ተመካከረን ተለያየን።

ዕድላዊትን ከሸኘሁ በኋላ በአግራሞት ተውጬ አሰላስልኩ። ለዓመታት ዛሬ ያገኘኋትን ዓይነት ዕድላዊት ለመፍጠር ብዙ ስኩብና ሰንድ ብኖርም አልተሳካልኝም ነበር።

ዛሬ ግን እኔ በሌለሁበት ያቺ ዕድላዊት ተገኝታለች። እሷን ለመለወጥ የሄድኩበት መንገድ ስህተት እንደሆነ ዛሬ ተገለጸልኝ።

ዕድላዊትን ብርቱና አስተዋይ ሊያደርጋት ይችል ከነበረው የሕይወት ውጣ ውረድ ያለመጠን ሸሽጌያት፤ ሸከሙን ሁሉ ራሴ በመሸከሜ የጥንካሬ ምንጫን አድርቄው ነበር።

የሕይወትን ውጣ ውረድ በጫንቃዋ መሸከም በመቻሏ ለዛሬው ብስለት በቅታለችና የእኔ መራቅ ለዕድላዊትም ጭምር ጥቅም እንዳስገኘ ተረዳሁ።

ለዚህ በመብቃቷም ተደስትኩ።

ጊዜው ይነጉዳል። ሊዲም መንታ ልጆችን ካረገዘች ዘጠኝ ወር ሆናት። ሲጳራ ሕመሙ እየፀናባት ስለመጣ የሥራውን ኃላፊነት ሙሉ በሙሉ ወደ እኔ አዘዋውራለች። በዚህ ጊዜ አሲን ማየት ብቻውን ትልቅ ሕመም ነው። እሷ ግን ከማናችንም ይልቅ ብርቱ ናት።

“ምኑንም ሳልጨበጠው፣ ሳይጣፍጠኝና ሳያረካኝ ካለፈው ያ የዕድሜ ከምር ይልቅ ምኞቱ ተሳክቶ፣ በፍቅር ተከብቤ ያሳለፍኩት ይህ አጭር ጊዜ ለእኔ ውድ ነው። ይቆጩኝ የነበረው ይህንን ሳላይ ብሞት ነበር። አሁን ግን ሞትን በሳቂ አቀበለዋለሁ።” ትለናለች።

አሁን ሆስፒታል ተኝታ አንከብካቤ እየተደረገላት ነው። ሊዲም ልትወልድ ቀናት እንደቀሯት ሐኪም ነግሯቷል። ከሰዓት በኋላ ሊዲ፣ ጠዋት አብረን ያየናትን ሲጳራን በድጋሚ ሄደን ካላየናት ብላ አዋከባ ጠራችንና ወደ ሆስፒታል ሄድን። እንዲህ ደከማ እንኳ ዕረፍት አርጊ ብንላትም እሺ ሳትል ነበር ሲጳራን ስታስታምም የከረመችው።

አማን ፀጉሩም ጊሙም አድጎ ሐዘንተኛ መሰሏል። ሲጳራ አትናገር አትጋገር አፍና አፍንጫዋ ላይ ሰው ሰራሽ መተንፈሻ ተገጥሞላት ተኝታለች። ለሰዓታት በትካዜ ከተቀመጥን በኋላ ሊዲ ሕመም ተሰማት።

“እባክሽን ሊዲ... ስለ ራስሽም አሰቢ እንጂ። ቤት ሄደሽ ዕረፍት አድርጊ” ብሎ አማን ተቆጣት። ሊዲን ወደ ቤት ይዣት ተመለሰች።

ቤት በገባን በጥቂት ደቂቃ ውስጥ ግን ሕመሟ ይበልጥ ፀና። ምጧ

ሐኪሙ ከነገረን ጊዜ ቀድሞ እንደመጣ ተጠራጠርኩና በፍጥነት ምርመራ ወደምታደርግበት ሆስፒታል ይገባት በረርኩ። ምጥ መሆኑን ከማረጋገጤ በፊት አማንን ልረብሸው ስላልፈለግኩ ዕንቁጣጣሽን ፈጥና ሆስፒታል እንድትመጣልኝ ጠየቅኳት።

ሆስፒታል ደርሰን ምርመራ አደረጉላት። በትከክልም ምጥ ነው የጀመራት። ዕንቁጣጣሽ ፈጥና ደረሰች። ሊዲን ማዋለጃ ከፍል ሲያስገቧት እኔ አማን ጋር ደወልኩ። አማን ስልኩን አንስቶ “ዛሬ ጉድ መሆናችን ነው። ተስፋ ያላት አይመስልኝም።” አለኝ እያለቀሰ።

“ምነው ምን ተፈጠረ?” አልኩት ደንግጩ።

“እያጣጣረች ነው። ዶክተሩ ከዛሬ አታልፍም ብሎኛል።”

አንባዬን ታግዬ ገታሁት። “አሚ፣ ቀድመን ያወቅነው እንጂ አዲስ ነገር አይደለም የሚመጣው። ራሱን አረጋጋ...። ሊዲም ምጧ መጥቶ ሆስፒታል ወስጃታለሁ።”

“ምጧ?...ገና ቀናት ይቀሩታል አላሉንም አንዴ?” አለኝ ደንግጦ።

“ብለው ነበር። አሁን ግን ማዋለጃ ከፍል አስገብተዋታል።”

“ወይ አምላኬ... ታዲያ ምን ይሻለኛል?”

“አትጨነቅ አሚ፣ ለሊዲ እኔና ዕንቁ አለን። አንተ እዚያው ሁንና በየደቂቃው እደውልልሃለሁ። በተረፈ ፀልይ። እንፀልያለን። ከዚያ በላይ እኛ የምናደርገው ነገር አይኖርም።” ብዬ ላፅናናው ሞከርኩ።

“እሺ እሺ... በየደቂቃው ደውልልኝ። አጠገቧ ልሆን ይገባኝ ነበር።” አለ በደከመ ድምፅ።

“ሊዲ ትረዳሃለች፣ አሚ። ቻዎ በቃ።” አልኩኝና ስልኩን ዘጋሁት። ዕንቁጣጣሽ “እንዴት ናት?” ብላ ጠየቀችኝ።

“እንጂ ዕንቁ። በጣም ታማላች ነው የሚለኝ። ነይ አስቲ ወደዚያ እንጠጋ።”

ወደ ማዋለጃው ከፍል ተጠጋን። ከደቂቃዎች በኋላ የሕግን ልጅ ለቅሶ ሰማንና እጩ አልን። ደግሞ እንድ ይቀራል። ግን ሌላኛው አስኪመጣ ድረስ የቀደመውን እንኳ በማብሰር ላይናናው ብዬ አማን ጋር ደወልኩኝ። ስልኩን እንዳነሳው "አረፈች አኩ።" አለኝ ተንሰቅስቆ አያለቀሰ።

"አ አምላክ!" ብዬ ካለሁበት ከፍል ወጣሁ።
"ምን ነበር እኔን በወሰደና እሷን ባተረፈልኝ?" አያለ ማልቀሰን ቀጠለ።

"አሚ እንደዚህ አይባልም። ማድረግ የሚገባህን ሁሉ አድርገሃል። አሁን በሕይወት ስላለሁት ቤተሰቦችህ ማሰብ ነው ያለብህ።" እንባዬ ቢወርድም ጨክኜ ማፅናናቱን መረጥኩ።

"ሊዲስ? ሊዲ እንዴት ናት?" አለኝ ሳግ እየተናነቀው።

"የመጀመሪያዋን ልጅ ተገላግላለች። አስከመጨረሻው መታገስ አቅቶኝ ነው የደወልኩልህ።"

"አልሃምዱሊላህ" ብሎ አምላክን አመሰገነ።

"አየህ አላህ በሁሉም አላሳዘነህም። ሲጻራን ቢወሰድብህም ልጅ ሰጥቶሃል" አያልኩ ያፅናናዋል ብዬ የማስበውን ሁሉ አወራው ገባሁ። ዕንቁጣጣሽ እየሮጠች መጣችና ከጀርባዬ ቆማ "ተገላገለች..." ብላ ጮኸች።

"አሚ፣ እንኳን ደስ አለህ። ሁለተኛውንም ልጅ በሰላም ተገላግላለች አያሰችኝ ነው ዕንቁ..."

"አልሃምዱሊላህ አባከህ ላናግራት፤ አገናኘኝ።" አለኝ ተጣድፎ።

"ቆይ አሺ። ካሰገቡን ደውዬ አገናኝሃለሁ።" አልኩና ስልኩን ዘግቼ ስዞር ዕንቁጣጣሽ አፍጥጣ አየችኝ። ማልቀሴን ስትረዳ ግድግዳውን ተደግፋ መንሰቅሰቅ ጀመረች።

"ዕንቁ፣ እዚህ መለቀስ የለበትም። የምንቀበለው ወደዚህ ዓለም ገና

የመጡ እንግዶችን እኩ ነው።" ብዬ አቅፌ አፅናናኋትና ይገኙት ወደ ውስጥ ገባሁ።

ሊዲ ጋር ስንገባ መንታ ልጆቿን አቅፋ በሰሰት ስትመለከት ደረሰን። እኛን ስታይ "እንኳን ደስ አላችሁ ደስ የሚሉ ልጆች ወለድኩ። አልሃምዱሊላህ።" አለችን። ግን ፈገግታዋ ከመቅዕበት ጠፋና አፈጠጠችብን። ከዚያም ከፍሉ ውስጥ የነበሩትን ሁለት ነርሶች አናቷን በመነቅነቅ ጠርታ ልጆቿን አስታቀፈ ቻቸውና

"ሲጻራ አረፈች አይደል?" አለችን እንባዋ ቁልቁል እየተንደረደረ።

"ሊዲ፣ አምላክ የሰጠሽን ልጆች እንምባ አትቀበያቸው። ተረጋጋ።" ብዬ ተጠግቼ አቀፍኳት። ድምጹን ላለማውጣት ከገፈሯን ነካሳ ተንሰቅስቃ አለቀሰች። እሷን ካረግጋጋኋት በኋላ አማን ጋር ደውዬ አገናኘኋቸው።

"አሚ፣ አይዞህ እሺ።" አለችው ስልኩን ተቀብላኝ።

"እንዴት ነሽ አንቺ፣ ሊዲ ደህና ነሽ?"

"አልሃምዱሊላህ፣ በሰላም ተገላግያለሁ። አሁን... ከሀዘናችን የሚያፅናኑን ልጆች አሉን። ኢና ሊላሂ ወኢናኢሊይሂ ለራጂኡን።" ዕምባዋን ጠረገችና፤

"መጀመሪያ ለተወለደችው ልጆችን ስም አዘጋጅቼላት ነበር፣ ልንገርህ?"

"ንገራኝ ማን አልሻት?"

"አውቄ ደብቄህ እንጂ ሲጻራ ብያታለሁኝ።" አለችው። እኔና ዕንቁጣጣሽ ተያይተን በገረጫታ ራሳችንን ነቀነቅን።

ሕይወት ትገርማለች። ሕፃኗ ሲጻራ በተወለደችበት ደቂቃ ትልቋ ሲጻራ አንቀላፋች። ምናልባትም ደቂቃው ብቻ ሳይሆን ሰከንዱም ተገጣጥሞ ይሆናል፤ የሞትና የሕይወቱ።

ምናልባትም ሁለቱ ሲጻራዎቹ ቀጠሮ ይኖራቸው ይሆናል። የሊዲ ሲጻራን ደግሜ ካላየኋት ሞቼ እገኛለሁ ማለት ቁርጥ ቀን መሆኑን ተረድታ ይሆን? ትናንት ቀናት ይቀሩታል የተባለለት ምጧ ዛሬ ተቻኩሎ የመጣው ቀጠሮውን ለማክበር ይሆን? እግዚአብሔር ያውቃል።

እኔ ግን ከኩባላይ ካህን ጋር ያለኝ ጉዞ ገና አላበቃም። ሊዲም በሀልሚ፣ ከካህኑ የተቀበለችውን ጆንያ ወርቅ ይዛ እንደቆመች፣ የደጃፋም በር ተመልሶ ሳይዘጋ እኔም ከኩባላይ ካህን ጋር እያወጋሁ፣ ከዓይኗ ርቀን ሄደን የለ?... አናም ገና ጉዞ አለብኝ። ካህኑ እንዳለው፣ ከእርሱ ማንነት ይልቅ የራሴን ማንነት የምቆፍርበትና ወደ ነፍሴ የምጠልቅበት ረጅም ጉዞ ከፊቴ ይጠብቀኛል።

ተፈጸመ

“በእርግጥ የየትኛውም ጉዞ ፍጻሜ፤ የሌለ ጉዞ መነሻ ነው።”

15/02/2001 ዓ.ም.

ዓለምአየሁ ደመቀ

ዓለማየሁ ደመቀ

ከግጥምና ዜማ ደራሲው ዓለማየሁ ደመቀ ጋር ለአፍታ ማውጋት ጨዋታ ብቻ አይደለም፤ ትላልቅ ሀሳቦችን የያዙ ትናንሽ መጻሕፍትን እንደማንበብም ጭምር እንጂ። ከመጻሕፍትም የፍልስፍና መጻሕፍት። ደራሲው ለዓመታት በዘፈነ ግጥሞቹ ሠላምና ፍቅርን ሲሰብከን እንደኖረው ሁሉ አሁን ደግሞ "ዮቶር (ኩብላይ ካህን)" የተባለውን ልቦለድ ለ7 ዓመት ገደማ ጽፎ ካስቀመጠበት አንስቶ "እንካችሁ" ብሎናል። ልቦለዱ እንደሚጠበቀው ታሪክ ነግሮን የሚያበቃ አይደለም። ውስጣችንን ንጦ አንዳች የለውጥ ማዕበል ያስነሳል። ጨርሰን የምናበቃው ታሪክ አይደለም ያለው ፤ ጨርሰን እንጀምራለን። በእያንዳንዱ ምዕራፍና ገጽ ታሪክን ፣ ሀሳብን ፣ ፍልስፍናን ፣ ሥነልቦናን ፣ እምነትን ፣ ድብቁንና የተጠላለፈውን የእጣ ፈንታን ምሥጢር እንፈትሽበታለን። ከኩብላይ ጋር አብረን በፈቃዳችን እንከበልላለን። ካሁኑ ወደ ነበረበት ሲመለስ የእኛ ጉዞ ግን አያበቃም ፤ ይቀጥላል። ከአንድ ደራሲና ድርሰቱ የሚጠበቀውም ይኸው ነው።

ቴዎድሮስ ተ/አረጋዩ

"መንፈሳዊው ሥልጣኔ የተመሰረተው ፍቅር ላይ ነው። ፍቅር ደግሞ የሰብአዊነት ቁልፍ ነው። ፈረሀ እግዚአብሔር ያደረገበት ሰው ራሱን ለፍቅር ያስገዛል። በዘመናዊው ወይም በቁሳዊው ሥልጣኔ ውስጥ ያላችሁ ተዋናይነት ያልገዛላችሁ እርካታ እና ሰላም በመንፈስ ብትሰለጥኑ ኖሮ ሁሌም ከደጃፋችሁ ይኖራል። ወደ ውስጣችሁ፣ ወደ መሰረታችሁ በመመለስ ላይ ትን። ትናንት በገንነው ላይ ዛሬ ሌላው ገንኖ፣ የትናንቱን ገናና በሚያስረሳው ዓለም አትወናበዱ። ዛሬ ተጨብጭቦለት ነገ በሌላው ጭብጨባ በሚዋጠው ወረተኛ ዓለም አትታለሉ።

"ዛሬ ምስኪንና ተመፅዋች የሆነችው ኢትዮጵያ ለዚህ ሁሉ ችግር መድኃኒትና የመፍትሔም ምሳሌ ትሆን ዘንድ ነበር ጥንት የተፈጠረችው። ለዚህ በቆዳ ቀለም፣ በዘርና በሃይማኖት ለምትጨረስ ዓለም አንድ የመሆን ምሣሌና መፍትሔ ነበር መሰረቷ። ዛሬ ግን ያን መሆን አልቻለችም። እናንተ ልጆቿ በነፍሳችሁና በማንነታችሁ ላይ በርትታችሁ ስትሰለጥኑ እሷንም ወደ መሰረቷ ትመልሷታላችሁ። ያኔ ዓለም ለኢትዮጵያ ከምትሰጠው በላይ ኢትዮጵያ ለዓለም የምታበረክተው ይበዛል።" አለኝና ወደ ዝምታው ወረደ። እኔም ወደ ዝምታ መንደሬ ተመልኼ ገባሁ።

"በእርግጥ ትምህርት ቤት ሄዶ መማሩ መልካም ነው። ግን የልብን እውቀት ሽሮ በተጣመመ መንገድ መሄድ ነው ትልቁ አደጋ። እናንተ የዘመኑ ወጣቶች ደግሞ ልባችሁ ከሚነግራችሁ ይልቅ መጽሐፍ የነገራችሁን ብቻ አምናችሁ፣ ግራ በተጋባ እውቀት ውስጥ ትዋኛላችሁ።... ትምህርት ቤትም ገብቼ አለውቅ። አንተም የተፈጥሮን ምስጢር ራስህ መርምረውና የአላህን ቋንቋ ትረዳዋለህ። አላህ ስራውን የሚሰራው በብዙ ምስጢራዊ ጥበቦች ውስጥ ነው። የአላህን ቋንቋ ስትረዳ እውነተኛውን ጥበብ ታገኘዋለህ።" ብለው መለሱልኝ።

ከመጽሐፉ የተወሰደ

ዋጋ:- 150 ብር

ከኢትዮጵያ ውጭ:- 10 \$